

- گروه طراحی و معماری داخلی دکراکو (طراحی داخلی خانه‌های در رختآبیه)
- طراحی داخلی خانه‌هایی برای گذراندن تعطیلات (طراحی داخلی از میامی تا هوستون / پیچ و خمی در روه‌لاند)
- معماری (معماری خانه‌های منیرن امریکایی / رتسو بیانو / برج آگیار)
- اخبار، مقالات و دیدگاهها (بررسی صور نمادین در معماری مسجد / مسجد و مدرسه‌ی آفا بزرگ کاشان / مسجد شیخ زاید ابوظبی / طراحی بلکان / اخبار)

OPENING SYSTEM

HONARE-GERMANY

vallievalli

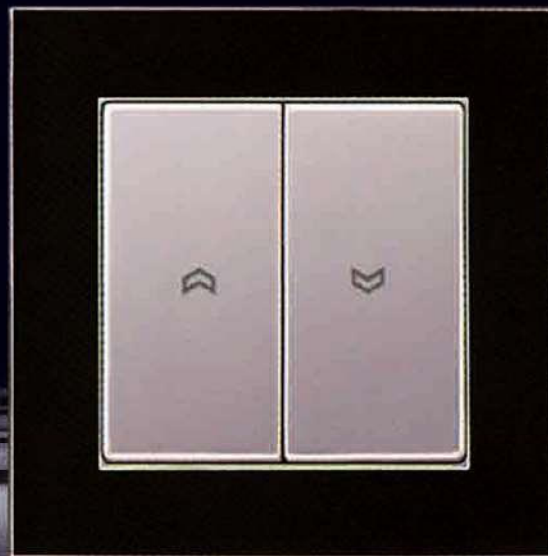
Fusital

www.vallievalli.com

JUNG

MADE IN GERMANY

HOMARE-REMIAS

PARTNER
KNX / EIB

سیستم های مدیریت هوشمند ساختمان

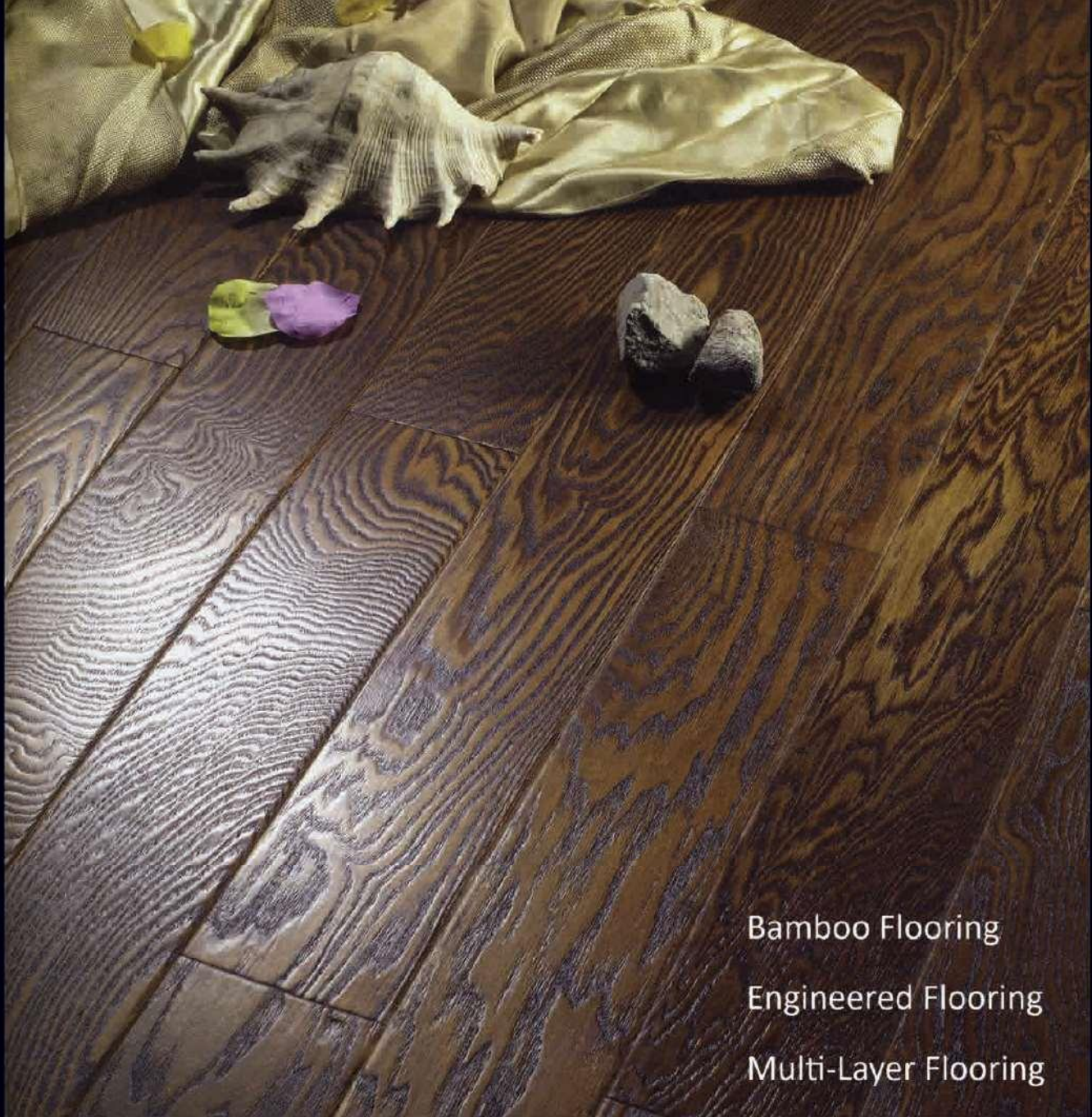
شرکت برنا کوشش

BORNA Kooshesh

e-mail: nadari@bornaco.org
www.bornakooshesh.com

تهران، خیابان ظفر، تعامل نفت، ساختمان ۱۶۲، واحد ۱
تلفن: ۲۲۲۴۵۶۳ - ۲۲۲۲۸۲۵ | فکس: ۲۲۲۵۹۴۱۹

نماینده انحصاری کلید و پریز یونگ آلمان

Bamboo Flooring

Engineered Flooring

Multi-Layer Flooring

HOMEARE

Shomal CHOUB

PRODUCT FEATURE AND SPECIFICATION

Shomal CHOUB Wooden Door Collection

ICNARC MEMARI

تلفن: ۰۲۲۰۳۳۱۷ تلفکس: ۷۷۸۷۳۶۵۹
E-mail: info@shomalchoub.com

آدرس دفتر مرکزی: خیابان دماوند، بالاتر از چهارراه تهرانپارس، کوی آریالوکس، پلاک ۱۰
نمایشگاه: خیابان ظفر، تقاطع نفت، پلاک ۱۸۵ تلفن: ۰۲۲۲۲۸۶۱۷ تلفکس: ۰۲۲۲۷۱۷۸۴

bongio

Made in ITALY

www.bornaco.org

شرکت برنا کوشش
نماینده انحصاری شیرآلات بونجو ایتالیا

BORNA Kooshesh

e-mail: naderi@bornaco.org
www.bornakooshesh.com

تهران، خیابان ظفر، تقاطع نفت، ساختمان ۱۹۲، واحد ۱
تلفن: ۲۲۲۲۴۵۶۳ - ۲۲۲۲۲۸۲۵ | فکس: ۲۲۲۵۹۴۱۹

Valli&Valli

Oro lucido/Orsatin
polished brass/satin brass
messing poliert/messing met
Or pol./Or satinev

Cromo/Cromsatin
Chrome/Satin, chrome
Verchromt/Chrom satiniert
Chrom/Chrome satine

www.vallievalli.com

ROYA

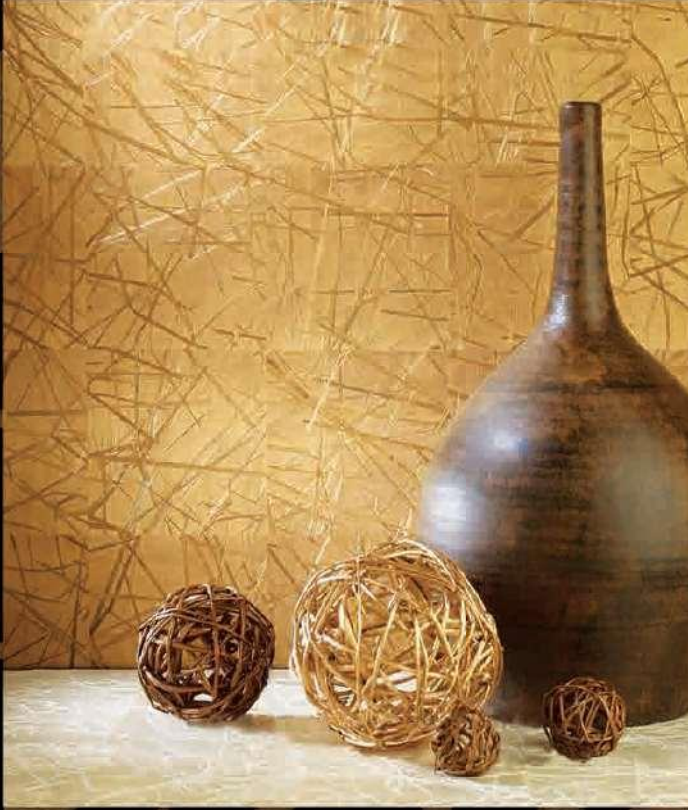
WALLS & FLOORS

رویا طرح داخلی، مشاور و تامین کننده
پوشش های دیوار و کف (معماری داخلی)

تهران، خیابان پاسداران، خیابان گل نبی (ضریبخانه)
پلاک ۳۵، برج زمرد، طبقه یازدهم، واحد ۱۱۲
تلفن: ۰۲۱-۲۲۸۹۵۳۹۰-۹۱، شماره: ۰۲۱-۲۲۸۹۵۳۹۲
www.wallsandfloors.com
www.royaco.com info@royaco.com

Designer: Somayeh Nikzad

Hot Stamp Brass

تنها تولید کننده دستگیره فورج برنجی پرداخت شده با روبات

Kavian

Head Office: No.73, Azar Ave., Resalat Sq. Tehran-Iran

Tel: (+9821) 77891616 - 77896769

Fax: (+9821) 77894158

E-mail: exctv@rafan-co.com , sales@kavian-rafan.com

Truly Sense the Flight

www.kavian-rafan.com

Sytech -Rezal

Tarkib - Mondrian

Nodid - Parnian

Exir

B&E

B&E

ti eorra

Arlege

Tarkib

Decoco

ItalSteel

Rahavard

Exir

Italfoam

Exir

B&E

Javaherian Group

Artage

Exir

کاشی تبریز

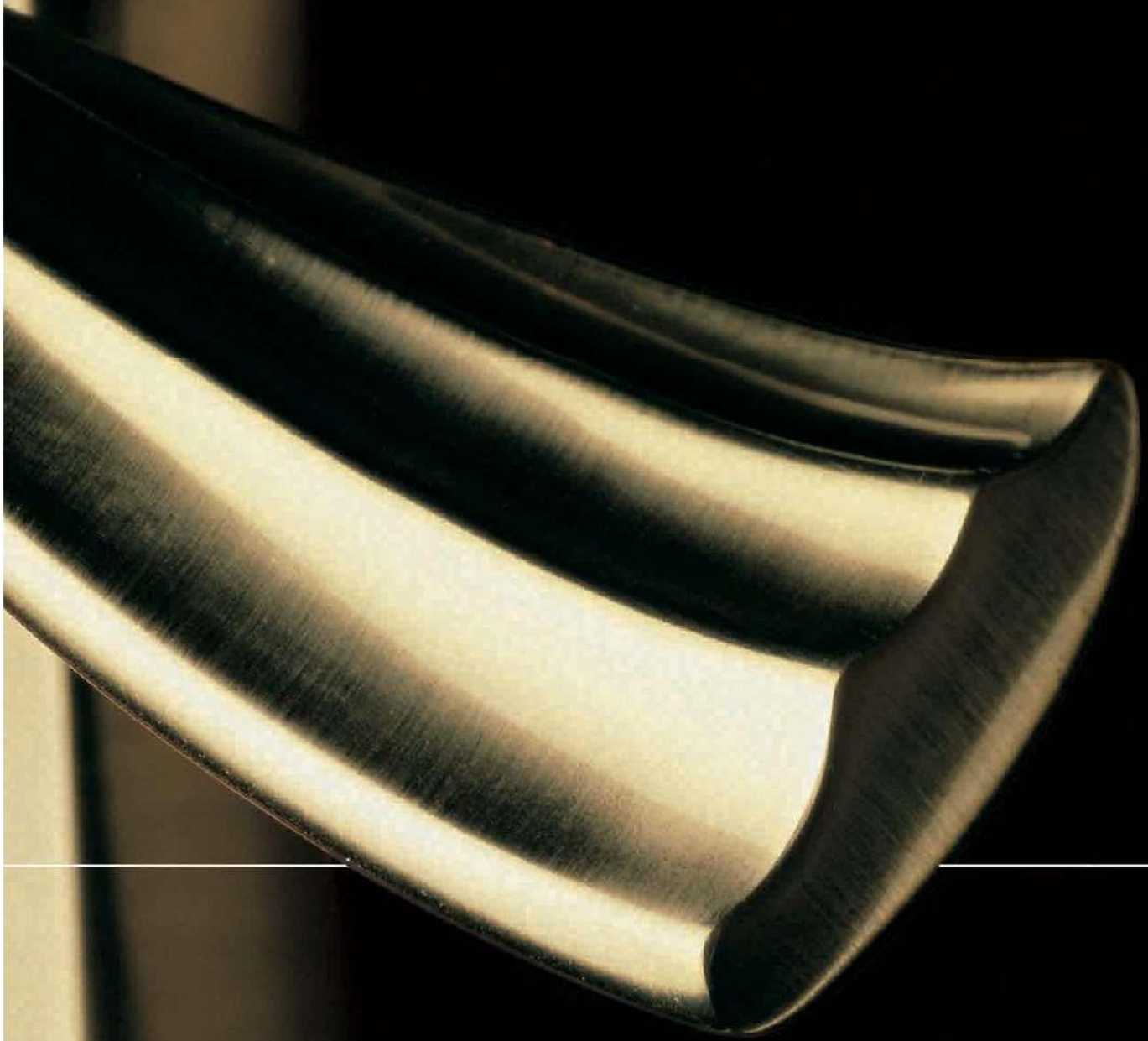
TABRIZ TILE WORLD OF STYLE

تلفن: ۸۸۷ ۸۷۰ ۳۵   فکس: ۸۸۸ ۸۷۲ ۱۵
www.tabriztile.com

ISO 9001-Ed. 2000
DQS German Register
for Management System
(257702QM)

Variations on a theme by Behrizan.

Behrizan
Design

©2007, Behrizan Design Door Handles . All rights reserved.
Behrizan Design, Behrizan Design logo & logotype, Variations on a theme by Behrizan are trademarks of Behrizan Design, door handles company, registered in Iran and other countries.
Check with your Behrizan reseller for the most current information about products, specifications and configurations or visit website on Internet at: www.behrizan.com

ISO 9001-Ed. 2000
DQS German Register
for Management System
(257702QM)

دستگیره‌های الیت، جدیدترین طراحی روز (انحصاری بهریزان)

کیفیت برابر با بهترین محصولات اروپایی
پروسه تولید همگام با آخرین فن‌آوری اروپا
پوشش تیتانیوم با تکنولوژی PVD و بیست سال کارآنتی بهریزان

Behrizon
Design

Supported by Behrizon.

©2008, Behrizon Design Door Handles. All rights reserved.

ECONOMY logotype, Behrizon Design, Behrizon Design logo & logotype. Variations on a theme by Behrizon are trademarks of Behrizon Design, door handles company, registered in Iran and other countries. Check with your Behrizon reseller for the most current information about products, specifications and configurations or visit web site on internet at: www.behrizon.com

ISO 9001-Ed. 2000
DQS German Register
for Management System
(257702QM)

دستگیره‌های اِکونومی، تولید صد درصد ایرانی

حاصل تولید صنعتی با استفاده از جدیدترین تکنولوژی پوشش‌دهی

قابل رقابت با محصولات وارداتی

۵ سال گارانتی بدون قید و شرط به‌ریزان

Supported by Behrizan.

©2008, Behrizan Design Door Handles. All rights reserved.
ECONOMY logotype, Behrizan Design, Behrizan Design logo & logotype, Variations on a theme by Behrizan are trademarks of Behrizan Design, door handles company, registered in Iran and other countries.
Check with your Behrizan reseller for the most current information about products, specifications and configurations or visit web site on internet at: www.behrizan.com

تولید و اجرای سازه های شیشه ای دست ساز

Architectural Hand Made Glasses

NOORANSAZEH

نوران سازه

NOORANSAZEH

Architectural Hand Made Glasses

(Dr. Ghulamy (Architect)

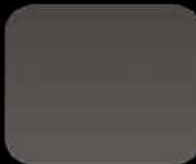
تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از میدان ونک، کوی نگار، شماره ۴۵

45Negar Str, Vank Sq, Tehran, 1969813968 - IRAN

Tel : (+98 21) 88882771 Fax: (+98 21) 88782761

www.nooransazeh.com

info@nooransazeh.com

ingram-jones.com/stockphoto

بزرگترین تولیدکننده LED پر قدرت در دنیا

Powered by **PHILIPS**

اولین واردکننده LED پر قدرت در ایران

Apt No:4, second Floor/No,1242/Sharlali St. / Hossayneah Ershad, TEHRAN-IRAN.

Tel: (+9821)22902496, 22921854

Fax: 22921855/Postal Code: 15716

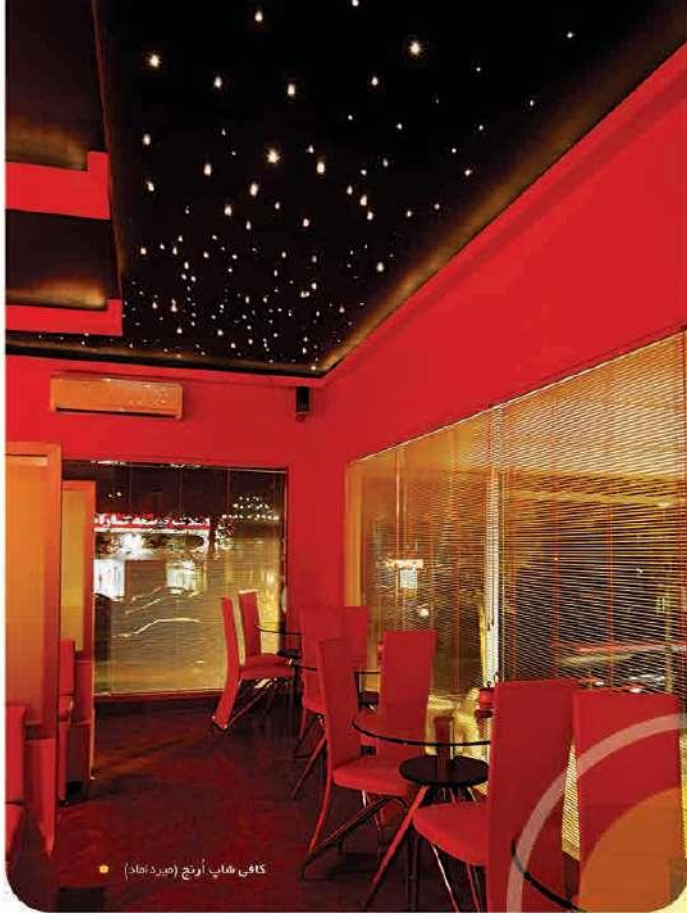
Email: harris_lighting@harristd.com

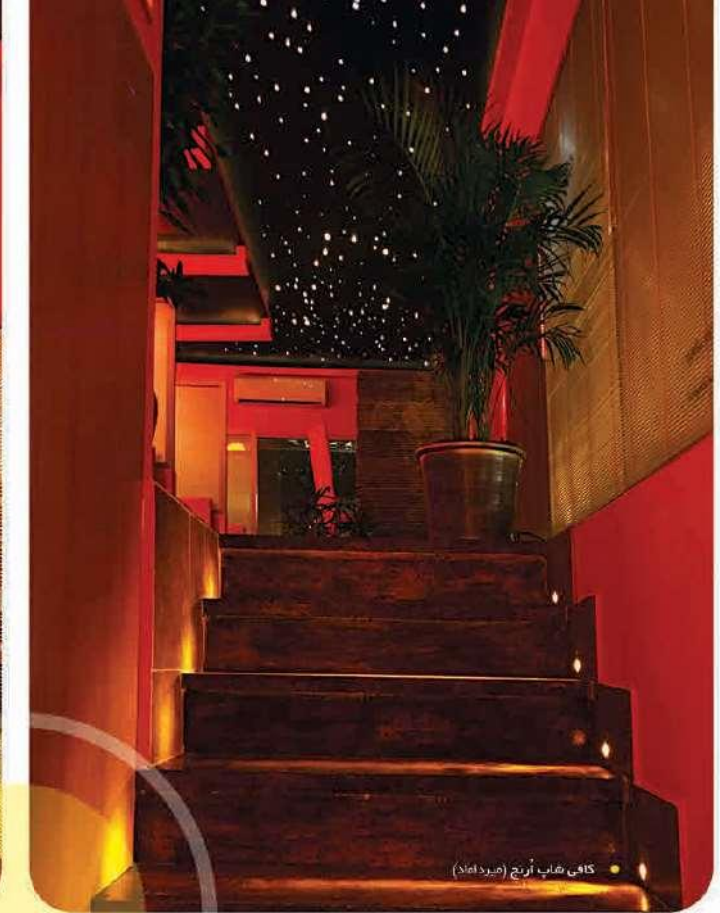
هریس لایتینگ

خواهشمند است از نمایشگاه جدید (داخلی) در محل شرکت دیدن فرمایید

Please visit our new show room

کافه شاپ اُرنج (میرداماد)

کافه شاپ اُرنج (میرداماد)

تالار عمل (کرج)

نماینده انحصاری Universal Fibre Optics

www.harristd.com

استاذ روشتایی
هریس لایتینگ

خواهشمند است از جدیدترین تکنولوژی فیبرنوری در نمایشگاه (دائمی) واقع در محل شرکت دیدن فرمایید.
(لطفاً قبل از بازدید هماهنگ شود / ساعت بازدید: ۹ صبح تا ۷ بعدازظهر)

Please visit our new show room

Head Office: Apt No:4,second Floor/No,1242/Shariati St./Hossayneh Ershad,
TEHRAN-IRAN. Tel: (+9821)22902496.22921854 / Fax: (+9821)22921855
Email: haris_lighting@harisltd.com

Mashhad Office:(+98511)8439975 / Karaj Office:(+98261)2536205-2506435

VOCHÉ

DESIGN STUDIO

vogue

EYE

STOVAX

GUCCI

VERSACE

HOME COLLECTION

CHANEL

ALLOU

SIRPI

MINI

CAZCO

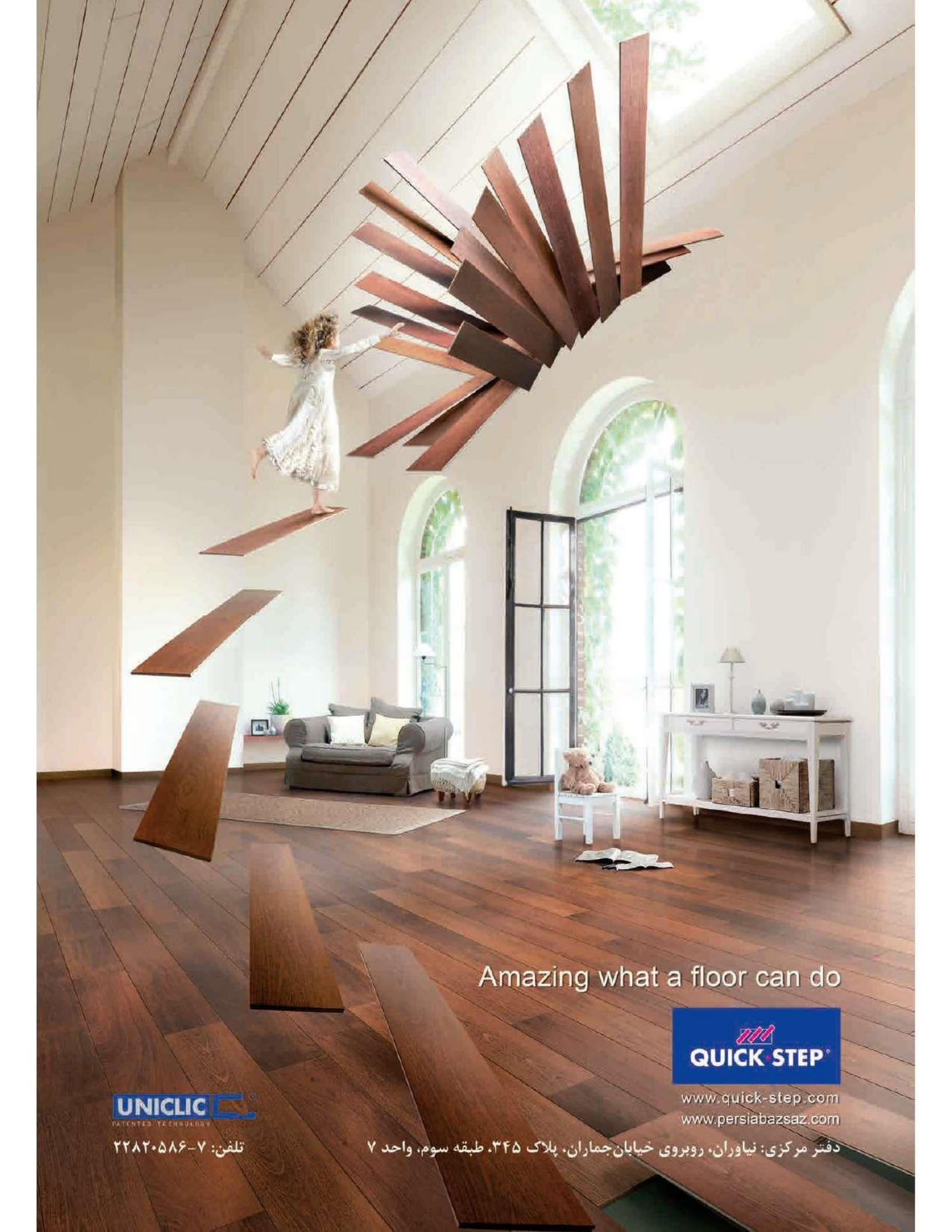
marburg

WALLCOVERING

I HAVE A DREAM

vochedesign.com

2 2 0 4 9 0 1 0

Amazing what a floor can do

UNICLIC
PATENTED TECHNOLOGY

تلفن: ۰۷-۲۲۸۲۰۵۸۶

QUICK STEP

www.quick-step.com
www.persiabazsaz.com

دفتر مرکزی: نیاوران، روبروی خیابان جماران، پلاک ۳۴۵، طبقه سوم، واحد ۷

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

ALUTILE®
Aluminium Composite Materials
ISO9001 CERTIFICATE

ALUTILE®
Aluminium Composite Materials
ISO9001 CERTIFICATE

ALUTILE®
Aluminium Composite Materials
ISO9001 CERTIFICATE

ALUTILE®
Aluminium Composite Materials
ISO9001 CERTIFICATE

PLEASE REMOVE THE PROTECTIVE FILM
WITHIN 180 DAYS AFTER INSTALLATION

PLEASE REMOVE THE PROTECTIVE FILM
WITHIN 180 DAYS AFTER INSTALLATION

PLEASE REMOVE THE PROTECTIVE FILM
WITHIN 180 DAYS AFTER INSTALLATION

PLEASE REMOVE THE PROTECTIVE FILM
WITHIN 180 DAYS AFTER INSTALLATION

PLEASE REMOVE THE PROTECTIVE FILM
WITHIN 180 DAYS AFTER INSTALLATION

PLEASE REMOVE THE PROTECTIVE FILM
WITHIN 180 DAYS AFTER INSTALLATION

PLEASE REMOVE THE PROTECTIVE FILM
WITHIN 180 DAYS AFTER INSTALLATION

PLEASE REMOVE THE PROTECTIVE FILM
WITHIN 180 DAYS AFTER INSTALLATION

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

PLEASE INSTALL IN ONE DIRECTION
(FOR METALLIC COLORS ONLY)

ALUTILE®
Aluminium Composite Materials
ISO9001 CERTIFICATE

ALUTILE®
Aluminium Composite Materials
ISO9001 CERTIFICATE

ALUTILE®
Aluminium Composite Materials
ISO9001 CERTIFICATE

ALUTILE®
Aluminium Composite Materials
ISO9001 CERTIFICATE

<http://www.honjlat.ir>

info@alutileiran.com
Telefax : (+98 21) 88213591-3

New System of Office Furniture

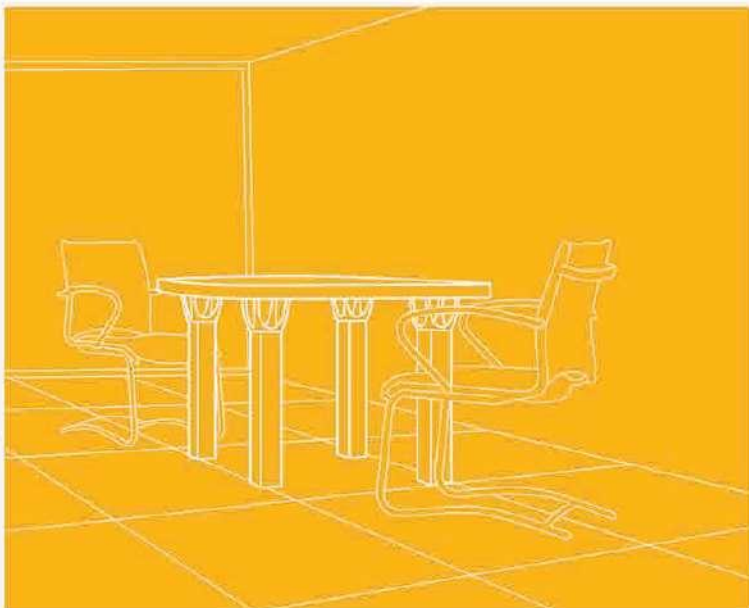
فیلیا سیستم
System
PHILPA

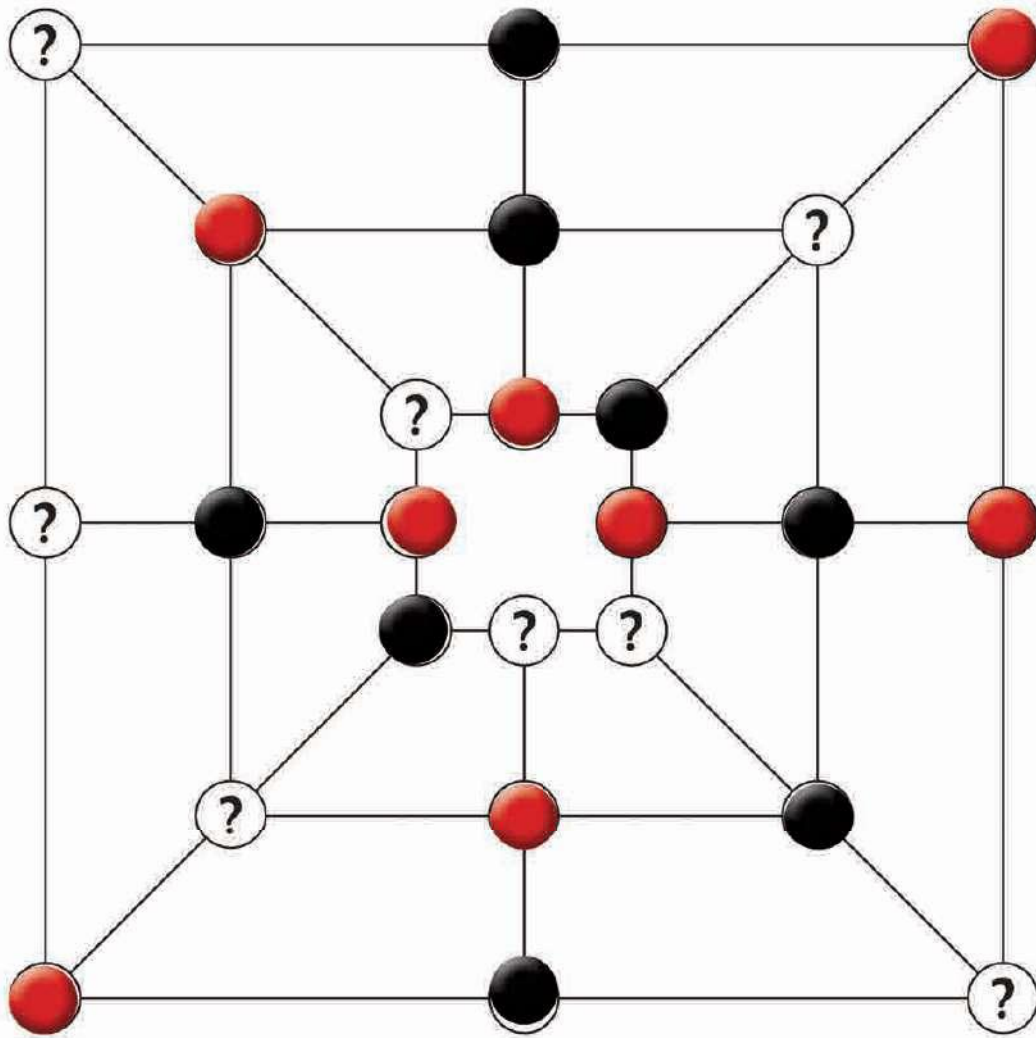
دفتر مرکزی و نمایشگاه دائمی: تهران، شهرک غرب، بلوار قرحزادی
 دادمان غربی، تقاطع پل یادگار امام، شماره ۲۵، ساختمان فیلیا
 تلفن: ۸۸۰۹۵۳۰۵ (خط ویژه) فکس: ۸۸۴۶۷۱۴۳
 وب سایت: www.philpa.com پست الکترونیک: info@philpa.com

فروشگاه شماره (۱): تهران، بلوار کشاورز، روبروی بیمارستان پارس
 شماره ۱۸۰ تلفن: ۸۸۹۵۳۳۴۵ - ۸

Combination of Art, Beauty & Technology

برای پر کردن فضاهای خالی، آگاهانه تصمیم بگیرید...

TÜV
CERT
ISO 9001:2000
ISO 14001:2004
OHSAS 18001:1999

اسکلت تمام فلزی با رویه قابل تعویض
دو سال گارانتی

ITALIAN DESIGN & TECHNOLOGY
IRANIAN PRODUCTION & SERVICES

مبلمان هالگی و اداری
ایتار فوم

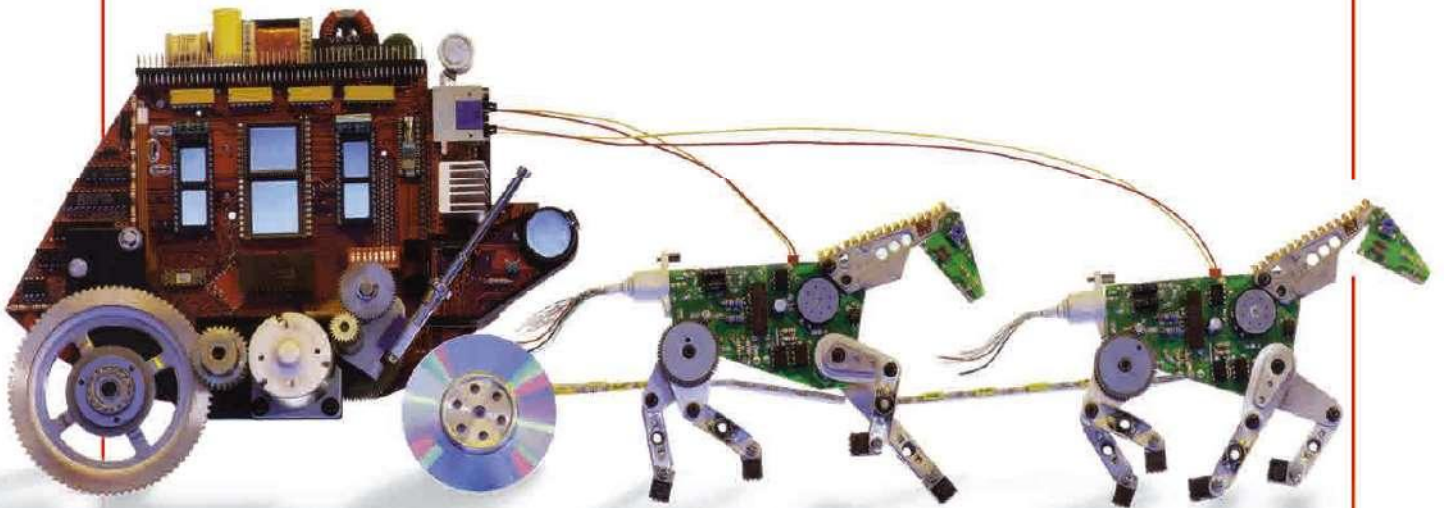
دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولی عصر، بالاتراز سه راه دکتر بهشتی، بن بست دبسته، پلاک ۸، طبقه سوم، تلفن: ۸۸۷۶۲۷۷۲
فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر، مقابل پارک ساعی، پلاک ۱۱۳۸، فروشگاه ایتال فوم، تلفن: ۸۸۶۶۱۳۰۵

ابرننگ BRANG

چاپ دیجیتال

abrandigital@gmail.com

KOMAR-E-VEHJALI

طراحی، پرینت، اسکن، پلات، لمینیت

آدرس: تهران، سهروردی جنوبی، پانین تر از خیابان مطهری
نرسیده به چهارراه ملایری پور، پلاک ۲۸ تلفن: ۸۸۳۰۲۷۳۶

you can
Canon

آدرس دفتر: تهران، خیابان ملاصدرا، بعد از شیخ بهایی، برج ونوس،
طبقه ۹، واحد ۱۸ تلفن: ۹ - ۸۸۰۶۱۳۵۶ فکس: ۸۸۰۳۴۴۸۵
آدرس کارخانه: رفسنجان، کیلومتر ۱۰ جاده رفسنجان - کرمان
تلفن: ۱۰ - ۰۳۹۱۸۲۲۲۸۰۱ فکس: ۰۳۹۱۸۲۲۲۸۰۵

الماس کویر
رفسنجان

Crystal Lighting Systems for Leisure

SWAROVSKI

نگاهی متفاوت به نور

A vision turns to Light

SWAROVSKI

KNAUF

دفتر مرکزی: تهران، سعادت آباد، میدان سرو به سمت میدان بوستان، پلاک ۲۹۵، طبقه ۳ (سبک سازان پویابرج) تلفکس: ۰۲۱-۲۲۲۵۴۷۹۳-۴ ۲۲۲۶۱۵۳۸
دفتر کرج: چهارراه طالقانی، جنب اداره پست، ساختمان امید، طبقه ۴، واحد ۴۰۲ (سقف سازان تواند) تلفکس: ۰۲۶۱-۲۲۶۵۵۵۲
دفتر مازندران: تنکابن، خیابان امام، نبش خیابان خرم آباد (فخرسازان نوآور) تلفکس: ۰۱۹۲ ۴۲۲۶۱۲۳-۴۲۲۲۳۰۴۰

PCNARE-IR/1391

سبک سازان پویا برج

دفتر مرکزی: تهران، سعادت آباد، میدان سرو به سمت میدان بوستان، پلاک ۲۹۵، طبقه ۴
تلفکس: ۰۲۱-۲۲۳۵۴۷۹۲-۴ ۲۲۳۶۱۵۲۸
دفتر کرج: چهارراه طالقانی، جنب اداره پست، ساختمان امید، طبقه ۴، واحد ۴۰۲ (سقف سازان نوآورد)
تلفکس: ۰۲۶۱-۲۲۶۵۵۵۴
دفتر مازندران: تنکابن، خیابان امام، نیش خیابان خرم آباد (فخرسازان نوآورد)
تلفکس: ۰۱۹۲ ۲۲۳۶۱۲۳ - ۴۲۲۳۰۴۰

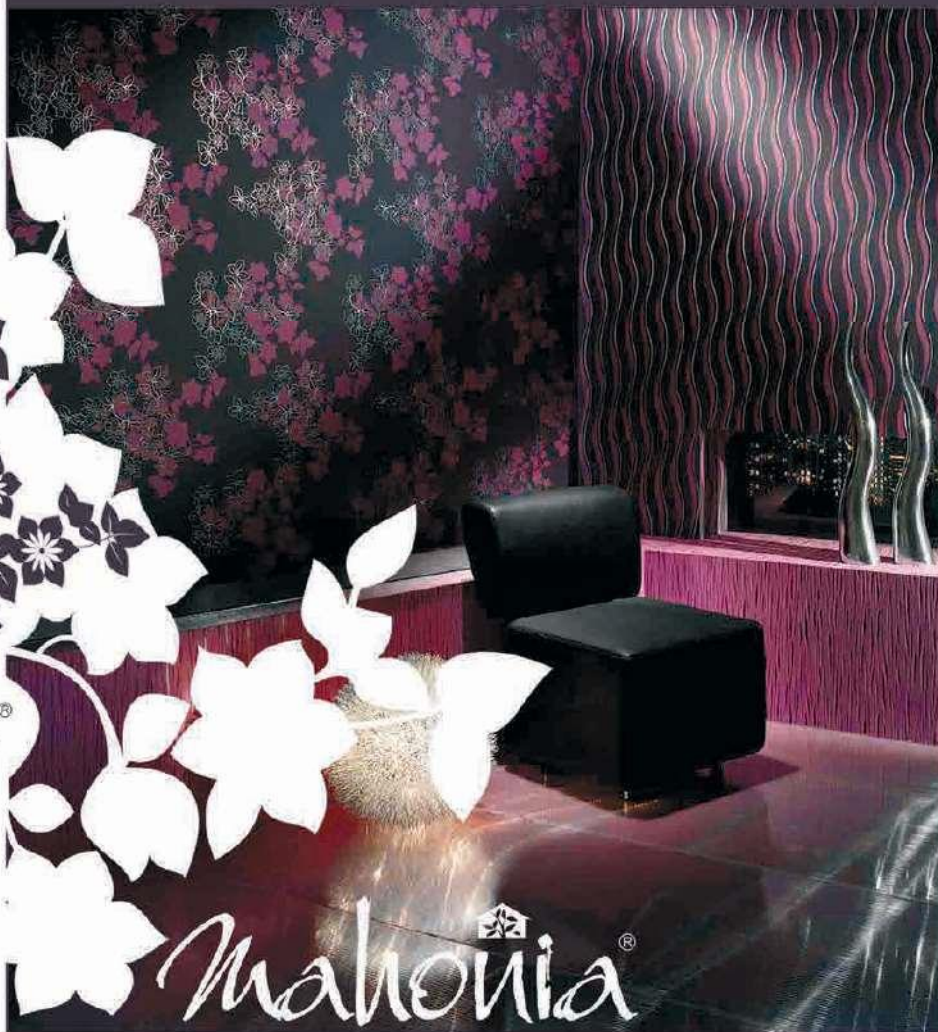
web site: <http://www.sspb.co>

E.mail: info@ssna.ir

ماهونیا

درپ • کاغذ دیواری • کفپوش

محصولات ماهونیا را از فروشگاههای معتبر دکوراسیون داخلی تهیه نمایید.

محصولات ماهونیا، مجموعه بهترین برندهای اروپایی

www.sna-grp.com

نمایشگاه و فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان شریعتی، خیابان سمیه پلاک ۲۳، ساختمان سپند تلفن: ۸-۷۷۶۴۷۵۵۷ و ۶-۷۷۵۱۰۹۸۴ فاکس: ۷۷۶۴۷۵۵۹

نمایشگاه و فروشگاه: نیاوران، کامرانیه، خیابان شیباتی شمالی، پلاک ۵ تلفن: ۳-۲۶۱۳۰۳۷۱ فاکس: ۲۲۲۸۳۸۹۲

موترانا
Mutrana

موترانا®

First Class

درب - کاغذ دیواری - کفپوش - مبلمان

فصل جدید زیبایی با محصولات موترانا

www.sna-grp.com

ALCOM

Engineering Company

ALUMINIUM COMPOSITE PANEL

HONAR-E-MEMARI

■ طراح و مجری نمای کامپوزیت و فریم لس

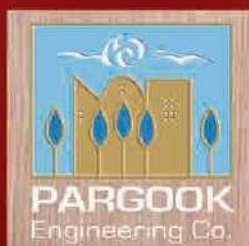
■ طراحی سه بعدی نمای ساختمان

www.alcom.ir
info@alcom.ir

تهران، خیابان گاندی، خیابان ۲۱، پلاک ۲۴، طبقه دوم، واحد ۶
تلفن: ۸۸۸ ۷۷ ۵۱۹
تلفکس: ۸۸ ۲۰۶ ۴۰۶

www.pargook.com
info@pargook.com

Karimian Studio 88-741797

پله‌های پیش ساخته

شرکت مهندسی پرگوک

اگر می‌خواهید بالاتر از جایی که هستید، باشید

یک تماس با ما کافیست

تهران، خیابان میرداماد، خیابان بهروز، میدان مینا، شماره ۴۹

تلفن: ۲۲۲۲۰۰۵۰ • فکس: ۲۲۲۲۹۹۵۵

سرویس بهداشتی

ستون و قرنیز برج بین الملل تهران

آشپزخانه

آهانداد

معرفی محصول:

ورق های ۱۰۰٪ آکرلیک سامسونگ (STARON)

کاربردهای عملی محصول:

- صفحات آشپزخانه
- صفحه و کاسه روشویی
- کانتر هتل، رستوران، بانک، بیمارستان و ...

عدم مطابقت
در طراحی

..... آرامش و زیبایی را با خانه‌های ما تجربه کنید. ....

NEW TECHNOLOGY IN HOME BUILDING

وزن کم

تنوع طرح

مقاومت بالا

اجرای سریع

کیفیت بالا

نمای زیبا

عایق در برابر گرما، سرما و رطوبت

← → اجراء خانه در ۷۵ روز → ←

www.amitigroup.com

خانه سازان آمیتیس

Email: info@amitigroup.com

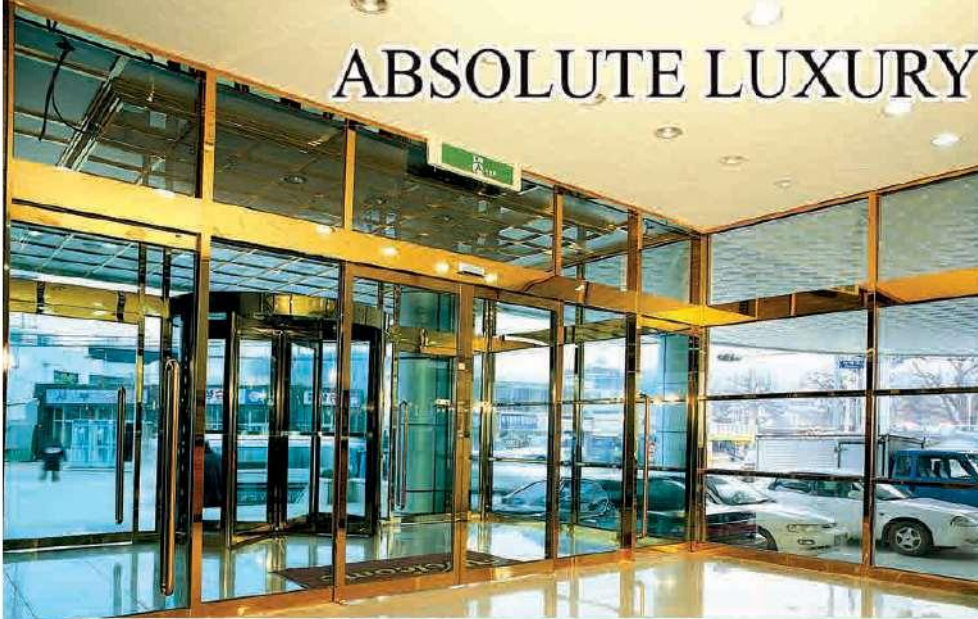
تهران، خیابان فرمشهر (آبادان)، پلاک ۱۵۲، واحد ۲

۰۹۱۲۳۷۶۱۴۴۳-۰۹۱۲۳۴۵۶۴۵ و ۵ الی ۸۸۵۱۴۵۵۴:تلفن

۸۸۷۳۷۶۳۸ : فاکس

ABSOLUTE LUXURY

شرکت بهینه بین‌الملل
نماینده انحصاری

dsp

MADE IN KOREA

مزایای استنلس استیل هرگز رنگ نمی‌زند نیاز به رنگ ندارد هرگز تغییر رنگ نمی‌دهد خش نمی‌افتد زیبا و دکوراتیو است

Door & Handrail System

OPTIMUM INTERNATIONAL CO. EXCLUSIVE AGENT

تلفن: ۴-۸۸۷۸۵۶۶۲ فکس: ۸۸۷۹۵۲۵۳

www.dspiran.com

انواع درب‌های لوکس در بای‌گردان اتوماتیک نرده راه‌پله دست‌انداز بالکن و کاشی از جنس تیتانیوم استنلس استیل در رنگ‌های طلایی نقره‌ای برنزی مشکی قابل استفاده در هتل‌های دولوکس مراکز خرید مراکز تجاری مسکونی تزیینات فروشگاهی

sizan showroom

SIZAN

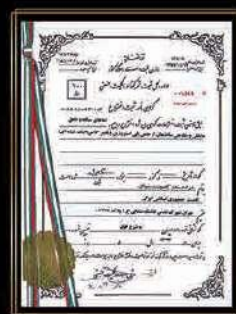
Civil & Architecture materials

پانل های کامپوزیتی نما، جهت نمای داخل و خارج ساختمان

با بیش از ۳۰ طرح در رنگ های مختلف

■ Telefax: 88579461-4 / 22571697

www.sizan-co.com

SIZAN Wall & Floor

کلیسوفنی از بهترین آلبوم های کاغذ دیواری روز دنیا

انواع کفپوشهای چوبی ، لمینیت ، موکت ، پارکت HDF و...

انجام کلیه امور طراحی معماری و معماری داخلی

■ Tel: 88 36 10 60

www.sizan-co.com

رسانه
گرافیک

RASSAM GRAPHICS
SENSE OF PREMIUM PRINTING QUALITY

دنیایی از رنگ های طبیعی را با خدمات لیتوگرافی ما تجربه کنید

پسیدت مستقیم : شفافیت بالا با استفاده از ترام STACCATO ، مصرف بهینه مرکب در چاپ ، رفع صد در صدی احتمال پیچازی شدن

واقعی ترین تصاویر را با اسکنر ما لمس کنید

اسکنر IQ Smart³ : توانایی حذف ترام از کار چاپی ، تهیه فایل قابل چاپ از فیلم ۳۵ میلی سری ، بزرگنمایی بدون افت کیفیت تا ۳۲ برابر

ما واقعی می سازیم آنچه که در رویاهایتان می بینید

طراحی انواع پوستر ، بروشور ، تابلو ، کانالوک ، فولدر و ... طراحی آرم و اوراق اداری ، پروفر : نمونه گیری قبل از چاپ تا عرض ۱۰۰ سانتی متر

آریا آرمان Aria Arman

کاغذ دیواری / پوستر / استیکر / پرده

HOME-ARMAN

info@ariaarman.com

تلفن های واحد فروش:
۲۲۹۲۲۳۷۴ - ۷۵
همراه: ۰۳-۱۲۲۹۶۰۳-۰۹۱۲
تلفکس: ۲۲۲۷۹۲۵۶
www.ariaarman.com

HOMER-HOMERU

شرکت آریا پرتو

تجربه زیبایی و استحکام در هنر معماری

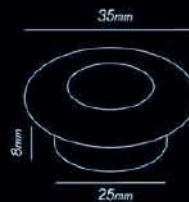
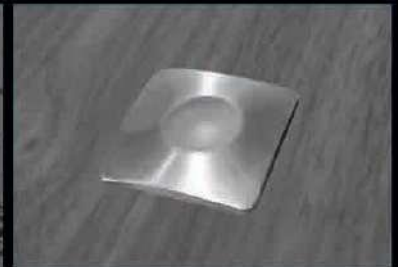
تهران، اتوبان جلال آل احمد، خیابان آرش مهر، کوچه سی ام، مجتمع تجاری شهرآرا، شماره ۱، طبقه ۳، واحد ۱۸
تلفن: ۸۸۲۲۶۹۲-۳ فاکس: ۸۸۲۶۸۱۹۴

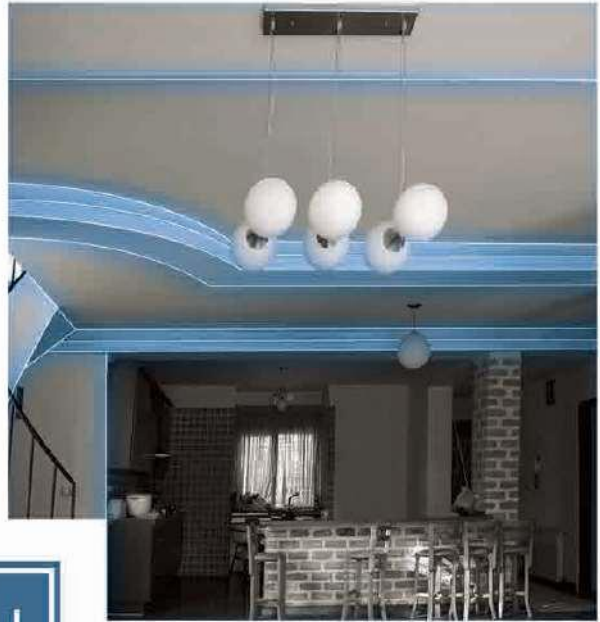
www.ariaparto.com

info@ariaparto.com

چراغ LED دکوراتیو (قابل نصب در پارکت و سرامیک)

engareh-group.com 2242346

نماینده انحصاری اس متال

سما نمایندگی رسمی شرکت کتاف امان

نماینده انحصاری تایلهای فلزی سقفی بردیس

شرکت سازنده آئین سما فراز
طراح و مجری انواع سقفهای
کتاب و دیوارهای جداکننده

نشانی دفتر مرکزی: خیابان شریعتی، بالاتر از میدان امام، تهران، کوچه مینا، ساختمان تکوان، طبقه ۴، واحد ۵
تلفن: ۲۲۸۱۶۶۲۶ - ۲۲۲۶۱۰۹۵ / info@sama-co.ir / www.sama-co.ir

تهران، کیلومتر ۱۰ جاده مخصوص کرج-خیابان ۲۳- پلاک ۲
مستدوق پستی: ۱۳۹۹۸۳۵۹۱۲
تلفن: ۶۱-۴۴۵۴۳۲۵۷
فاکس: ۴۴۵۴۳۲۱۵

www.panehsazanco.com info@panehsazanco.com

نام پروژه: ساختمان اداری ایرانشهر
کارفرما: سازمان زیباسازی شهر تهران
مساحت: ۷۰۰۰ مترمربع
سال اتمام: ۱۳۸۱

درب و پنجره دو جداره UPVC

- با استفاده از پروفیل های مرغوب
- مطابق با استانداردهای روز اروپا
- بهترین عایق صوتی و حرارتی

تهران، سعادت آباد، میدان کاج، خیابان سرو شرقی
نیش کوچه مجد، پلاک ۴، طبقه دوم
تلفن: ۲۲۳۵۳۶۱۱، ۲۲۳۵۳۸۱۸، نمابر: ۲۲۳۵۴۰۲۵
موبایل ۲۵۷۴۰۵۹ - ۰۹۱۹

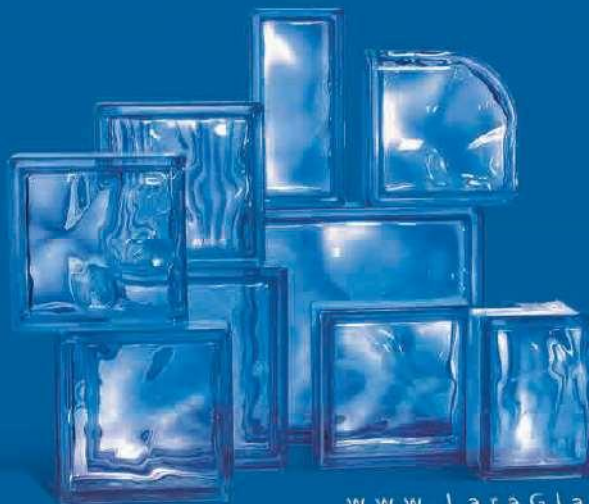
Designmaraz digital studio

VISTA BEST
UPVC Profile Producer *Best of the Best*

LARA

GLASS BLOCK

www.LaraGlassBlock.com
vetroarredo
 MADE IN ITALY

دفتر مرکزی:

۸۸۹۰۹۰۹۰ - ۱۷۷۴۴ - ۸۸۹
 تلفکس: ۸۸۹۱۵۷۷۵

نمایندگی ها:

- ۱- تهران: فروشگاه ایراتنا
آقای گلزار ۸۵۱۹۶۹۹
- ۲- تهران: ش. آرمان نای (آرنا)
آقای شوشتری ۳۳۰۵۵۷۷
- ۳- تهران: بازار گلت ساتصانی آکا
آقای کاوایی ۸۳۰۰۹۹۷
- ۴- تهران: شرکت انفرادی پیر
آقای افراسیابی ۸۸۰۵۵۹۰
- ۵- تهران: فروشگاه اویژ شرق
آقای حسینی ۷۷۰۱۰۹۲
- ۶- تهران: فروشگاه باقرستان
آقای باقریان ۵۵۸۰۱۱۶۸

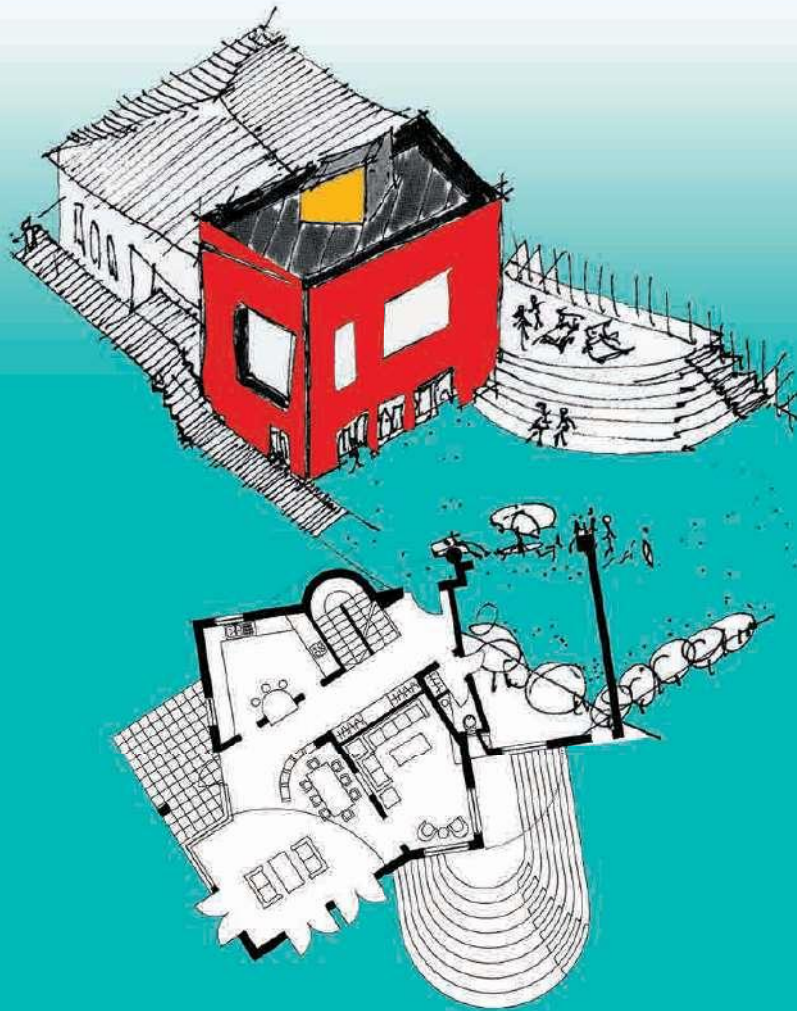
- ۷- تهران: ف تولیدات سیمانی بهنام
آقای بهنام ۸۸۷۴۶۸۹۲
- ۸- تهران: شرکت پارسا
آقای مرادخانی ۳۳۳۸۹۹۹۶
- ۹- تهران: شرکت پارسا
مهندس میرابی ۸۸۰۳۳۲۶۶۰۸
- ۱۰- تهران: فروشگاه تک
آقای شریفی ۲۲۰۵۲۵۲۵
- ۱۱- تهران: فروشگاه تک ساز
آقای حبیبی آبادی ۸۸۶۱۶۲۷۰۱
- ۱۲- تهران: گستر نیسا
آقای دولت آبادی ۳۳۳۱۳۷۵۰۱
- ۱۳- تهران: فروشگاه دابود
آقای حاج علی ۲۲۵۳۳۲۰۲
- ۱۴- تهران: فروشگاه زرین
آقای گلکار ۸۸۰۳۷۰۷۲۰۵
- ۱۵- تهران: ف شیشه سجادی
آقای سجادی ۵۵۶۳۰۱۱۲

- ۱۶- تهران: ف شیشه سیدصادقی
آقای سیدصادقی ۵۵۶۴۸۲۶۰
- ۱۷- تهران: فروشگاه شعله
آقای سراج ۶۶۷۱۴۳۲۳
- ۱۸- تهران: فروشگاه حصد
آقای سلیمی ۴۴۰۸۸۰۲۸
- ۱۹- تهران: فروشگاه عشق
آقای خرفی ۵۵۸۰۳۵۶۵
- ۲۰- تهران: فروشگاه فرامرز
آقای اسدی ۲۲۳۳۲۶۲۷
- ۲۱- تهران: فروشگاه فیانی
آقای فیاض ۳۳۳۱۵۴۰۱
- ۲۲- تهران: فروشگاه کلاسیک
آقای پورسلطانی ۸۸۰۳۰۳۲۶
- ۲۳- تهران: فروشگاه کلاسیک
آقای بنویسی ۸۸۰۴۰۴۰۸۰۹
- ۲۴- تهران: فروشگاه گلستان
آقای نبوی ۸۸۰۴۸۰۲۲

- ۲۵- تهران: ش. جلماسان سی
آقای طاهری ۸۸۸۳۳۵۵۲
- ۲۶- تهران: فروشگاه ملاحظرا
آقای کوربان ۸۸۰۵۸۳۹۱۰۲
- ۲۷- تهران: فروشگاه مولوی
آقای فرقی ۳۳۹۰۱۰۰۱
- ۲۸- تهران: فروشگاه نگین
آقای ملاحظینی ۲۲۰۷۹۱۷۶۰۲
- ۲۹- تهران: فروشگاه جعفری
آقای نجفی ۳۳۳۳۹۶۲
- ۳۰- ارومیه: شرکت امن تاکستر
مهندس حسینی ۰۴۴۱-۳۳۳۳۳۳۶
- ۳۱- اصفهان: شرکت پایا ساخت
مهندس خرمیان ۰۲۱۱-۶۲۲۸۸۹۰
- ۳۲- اهواز: نمایندگی درهای پیش ساخته
مهندس شیخی ۰۶۱۱-۳۳۸۸۳۹۸
- ۳۳- ایلام: کلیتیک ساختمانی
مهندس نهارکندی ۰۱۱۱-۳۳۹۱۸۴۱-۲

- ۳۴- ایلام: دفتر ساختمانی تک و تک
آقای باقری ۰۹۱۲۴۸۵۲۱۵۲
- ۳۵- بوشهر: شرکت طرح خانه من
مهندس رحیمی ۰۹۱۷۱۷۱۲۰۲۱
- ۳۶- تبریز: نمایندگی لارا
مهندس برقی لاج ۰۴۱۱-۶۶۷۰۲۵۱
- ۳۷- خرم آباد: ش. معماران سبز هرم
مهندس رضایی ۹۱۶۴۴۰۱۳۲۵۶
- ۳۸- لار: دفتر نام آوران سازندگی
مهندس نوریچی ۰۶۴۱-۳۳۳۹۰۲۲
- ۳۹- مرند: ترازو صنعت ساختمانی
مهندس سیدالطوفان ۰۱۳۱-۷۷۶۴۰۰۶
- ۴۰- مشهد: شرکت سنتس لسا
مهندس سفی ۰۸۷۲-۵۲۵۰۰۳۶
- ۴۱- مشهد: گروه طراحی احمدی
مهندس احمدی ۰۶۴۲-۳۳۵۵۵۲۰۸
- ۴۲- شیراز: شرکت پارسا
مهندس فریدونی پور ۰۷۱۱-۳۳۳۴۱۹۹

- ۴۳- قزوین: کارگزاری توروی
آقای توروی ۰۲۸۱-۳۳۳۳۷۱۱
- ۴۴- کرمان: شرکت برج سازان
مهندس هوشمند ۰۲۳۱-۳۳۶۷۵۲۰۰۲
- ۴۵- کرمانشاه: شرکت رنگورات
مهندس نصرالله پور ۰۸۳۱-۸۳۸۸۴۹۵
- ۴۶- کیش: شرکت سوال کیش
مهندس شهیدی ۰۷۴۴-۳۳۳۱۳۳۸
- ۴۷- گرگان: شرکت آریاسامان ساز
مهندس رحمتی ۰۱۷۱-۳۳۳۷۹۴۸
- ۴۸- لوازسان: فروشگاه آرکید
آقای اعتماد ۰۳۳۱-۴۵۲۱۳۳۲
- ۴۹- مشهد: فروشگاه معمار
مهندس فخرزاد ۰۵۱۱-۸۲۶۰۰۱۲۰۵
- ۵۰- مشهد: گستر نیسا
مهندس قائمی ۰۵۱۱-۸۲۲۰۱۲۸
- ۵۱- یزد: توسعه و تولید مصالح (PBM)
مهندس مستمال جین ۰۳۵۱-۵۲۵۵۲۳۲

بن‌زیر

BONZIVAR

BONZIVAR SCHOOL INTERIOR DESIGN

موسسه آموزشی دکوراسیون و معماری داخلی

آدرس: روبروی همت / ابتدای خیابان پاسداران / دشتستان دوم پلاک ۳

تلفن: ۰۲۱-۲۲۸۹۰۲۴۲ فکس: ۰۲۱-۲۲۸۹۰۲۲۸

No.3 DASHTESTAN.2 PASDARAN St.

Tel: 021 - 22890242 Fax: 22890028

پارتنر رسمی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ILO

اگر می‌خواهید نزدیکی‌تان را تغییر دهید
از جایگاه‌های بن‌زیر به بن‌زیر نشان شروع کنید

طبیعت الهام بخش ماست ...

MATHIOstone®

30 YEAR LIMITED WARRANTY

Decoratech (021)88101356-7

آرشیفتک الهام دلیری

افتخار دیدار شما در هشتمین نمایشگاه بین المللی صنعت ساختمان تهران
سالن میلاد ۳۱۸ شماره ۴۰

احیاء و تولید سنگ طبیعی در شکلی سبک با بهترین مواد خام و ترکیبی از هنر، فناوری و زیست پایدار که خاص گذر زمان است.

خیابان ولعصر، بالاتر از میرداماد، خیابان قیادبان، پلاک ۵۰ واحد ۵

تلفن: ۰۲۱ ۴۷۴ ۷۵ ۸۸۸ - فکس: ۰۲۱ ۴۷۳ ۷۵ ۸۸۸

www.yara-co.com • info@yara-co.com

Designed By Behnam Azizi
+98-919 25 907 57

3

Interior Design
Exterior Design
Professional Rendering
3D Presentation
Animation

Mahdi Faraji

@:Faraji_3ds@gmail.com

tel:+98-912 285 50 31

mirage

The Unique Reflection
Of Quality

میراژ کف پوش تمام چوب ساخت کانادا
بهترین در امریکای شمالی

mirage

با ۲۵ سال گارانتی ❀

بدون نیاز به ساب و لاک ❀

در ۱۰ گونه مختلف چوب ❀

در ۷۰ رنگ برای محیط های مسکونی ❀

در ۳۰ رنگ برای محیط های تجاری و اداری ❀

رنگ مخصوص با استفاده از نانو تکنولوژی و محافظ UV ❀

❀ نماینده انحصاری در ایران: میراژ- ایران

فرمانیه، کامرانیه جنوبی، پلاک ۲۶، واحد ۱. تلفن: ۰۹۱۲۸۰۵۵۸۵۱-۲۲۲۰۳۸۰۲-۲۲۲۰۳۸۸۲

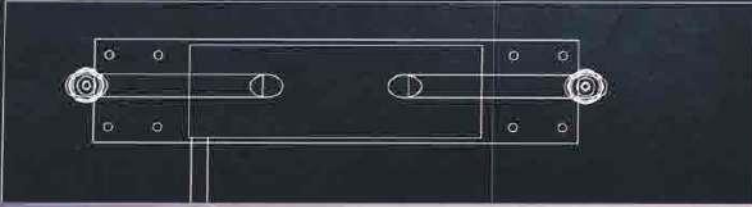
FORM office
design & production

دارنده لوح برترین تولید کننده
در هفدهمین نمایشگاه بین المللی مبلمان

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ظفر، خیابان نقت شمالی، کوچه دهم،
ساختمان ۱۱۱ تلفن: ۸-۲۲۹۲۲۵۳۷ فکس: ۲۲۹۲۲۵۲۸
کارخانه: شهریار، شهرک صنعتی مفا دشت، خیابان فروردین،
نیش هفتم غربی تلفن: ۳۴۳۲۵۶۵-۳۴۳۶۱۴۱ (۰۲۶۶)

Unique 3D glass

طراحی و اجرای انواع بافت بر روی شیشه های خم، تخت، لمینیت

دوجداره، ساده و رنگی در ابعاد و ضخامت های مختلف

■ صفحه میز شیشه ای

■ جگت لبه شیشه

■ دربهای ورودی

■ دیوارکوب

■ راه پله

■ سقف کاذب

■ پارتیشن

■ اسنک بار

■ دوردوشی

HONAR-E MEMARI

۶۸/۰۸
ESPRIT
CELEBRATION

After 40 years of Esprit,
Esprit Home arrives in Iran.

سرویس خواب و حمام

گالری بالین

تهران: پاسداران، مقابل گلستان چهارم، پلاک ۲۷۸، تلفن: ۲۲۵۵۹۹۳۳، ۲۲۵۸۹۲۸۸
جزیره کیش: بازار پردیس ۲، طبقه زیرین، شماره ۲۳ و ۲۲ تلفن: ۴۴۵۶۳۷۹-۰۷۶۴

۳۰۰۰ متر مربع نمایشگاه مبلمان، لوازم تزئینی منزل، سرویس خواب، کابینت آشپزخانه

کیش چوب
KISHWOOD

ر و ر
L O O R
فروشگاه بزرگ «لور»

کلکسیون از زیبایی و هنر در فضایی به وسعت رویاهایتان

Where Dream & Life are Getting Together

J O J
L O O R

تهران، بزرگراه اشرفی اصفهانی، مرکز خرید تیراژه
طبقه زیر همکف، تلفن: ۴۴۴۹۱۲۱۵

FLOOR / TEC^{TM}

LAMINATE FLOORING

کاشی‌سمنان

Semnan Tile

دفتر مرکزی: خیابان شیخ بهایی شمالی خیابان ماضری / پلاک ۳۵/۱
تلفن: ۸۸۰۴۴۷۰۰ - ۹-۸۸۰۵۷۵۹۶ فکس: ۸۸۰۴۴۷۰۴
www.semnantileco.ir E-mail: semnantile@jamejam.net

دفتر آرمان شهر حوزه هنری پرستار می کند

سابقه عکاسی معماری

موضوع: معنویت در معماری
مهلت ارسال آثار: ۳۰ تیران ۱۳۸۷

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
حوزه هنری
I.P.C

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی

www.Armanshahr.org

تلفکس : ۰۲۱-۸۸۸۹۶۹۳۴

آدرس دبیرخانه مسابقه : تهران، تقاطع خیابان حافظ و سمیه
حوزه هنری، دفتر آرمان شهر

ADVA
Architectural Design & Visual Art
گروه طراحی و معماری آدوا

خیابان ولی عصر، بالاتر از میدان ونک، کوچه دامن افشار،

پلاک ۳۳، واحد ۷ تلفن: ۸۸۸۸۶۹۸۷-۸۸۷۹۲۵۷۱

همراه: ۰۹۱۲-۳۳۹۷۹۹۲

www.advadesignstudio.com

info@advadesignstudio.com

■ بازسازی، نوسازی، تغییر کاربری

■ طراحی و معماری داخلی در

■ پروژه های اداری، مسکونی، تجاری

■ طراحی و تولید مبلمان اداری

KOOMEH

DECORATIVE WALL COVERING DESIGN

Special Ideas   Unique Spaces

- Architectural Interior Design. Collaboration with HD group.
- Remodelling, Renovating and furnishing.
- Representative of PATINA ITALIA (makers of fine hand painted furniture) in Iran.

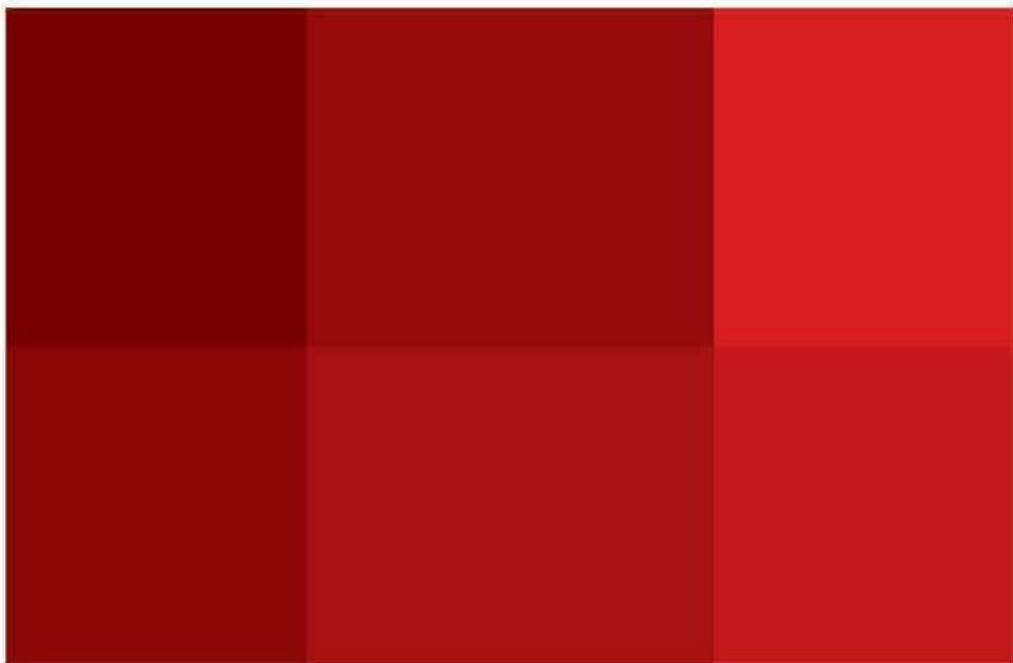
KOOMEH

DECORATIVE WALL COVERING DESIGN

Setareh Arefi & Sepideh Ahadi's Studio

- دفتر طراحی ستاره عارفی و سپیده احدی
- طراحی و اجرای رنگ و پوششهای دکوراتیو
- نماینده محصولات Patina Italia
- نماینده فروش انواع سنگهای دکوراتیو و ساختمانی با خط تولید ایتالیایی

Roca
Spain

نماینده انحصاری **روکا** اسپانیا در ایران

آورده‌های ساختمانی **بنا**

Roca
Spain

www.banabi.com

banabi roza studio / 2008 July 29 1725

banabi building imports

تلفن: ۸۸۶۱۱۷۹۳-۸۸۶۱۱۷۹۳-۸۸۰۳۳۰۹۹

کاغذ دیواری
۱۰۰٪
قابل
شستشو

home of
decoration

تلفن: ۲۲۶۱۷۱۲۰ ، ۲۲۶۱۷۱۱۰

شرکت ایرکس

نماینده انحصاری
کاغذ دیواری، پارکت، پرده
و رومبلی محصول اروپا

IIREX
collection

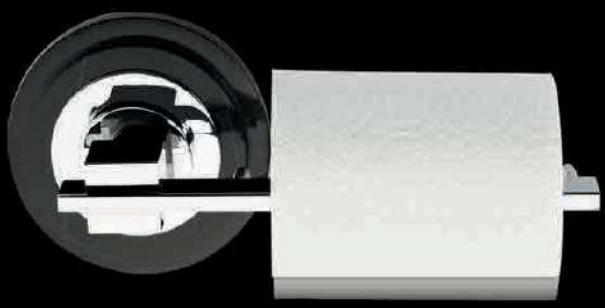
پارکت و لمینیت

Hessel^{Range}

www.gix.it / info@gix.it / 02 7600 7600 / 02 7600 7600

What's your decorating attitude ?

gix door handles & Bathroom accessories

gix
Collection

از غرفه این شرکت در هشتمین نمایشگاه بین المللی صنعت ساختمان تهران، سالن ۳۵، دیدن فرمائید.

www.gixcollection.com

دفتر مرکزی:
تهران ۱۹۹۳۶ خیابان ملاحسرا
خیابان شیخ بهایی شمالی
کوچه عرفی شیرازی، پلاک ۱۰
تلفن: ۸۲۱۷۴۶۰۰، فکس: ۸۲۱۷۴۶۰۱

ژیگس

Functional
& Stylish

Floors for living

www.alloc.ir

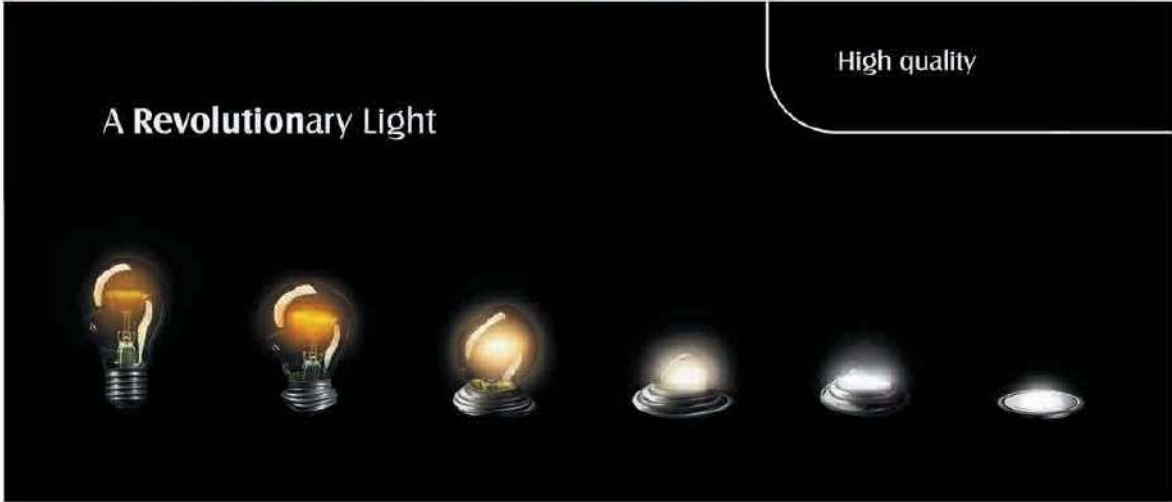
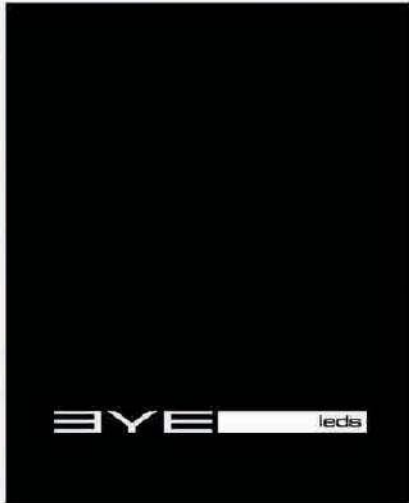
12 Apt., No.6, 16th St., Ghandi Ave., Tehran. Tel: 88663001-2, Tel/Fax: 88663003
 خیابان گاندی، کوچه شانزدهم، پلاک ۶، واحد ۱۲، تلفن: ۰۲-۸۸۶۶۳۰۰۱ - ۸۸۶۶۳۰۰۲، تلفکس: ۰۲-۸۸۶۶۳۰۰۳

ALLOC®

Powerful beauty, relaxing peace

تلفن نمایندگی های شرکت آلوک در سراسر کشور

تهران: ۰۲۱-۳۳۲۸۱۰۸	بابل: ۰۱۱۱-۳۲۹۰۷۲۴	اصفهان: ۰۳۱۱-۶۲۵۳۳۷۲	شیراز: ۰۷۱۱-۶۲۹۰۷۹۵	یوشهر: ۰۷۷۱-۲۵۴۱۴۴۳
مشهد: ۰۵۱۱-۸۲۵۱۴۴۹	اراک: ۰۸۶۱-۲۲۱۳۱۲۱	لوسان: ۰۲۲۱-۴۵۲۰۹۸۷	ساری: ۰۱۵۱-۲۲۲۰۱۸۹	چالوس: ۰۱۹۱-۲۲۲۲۶۷۷

Made in Netherland

EYE leds

Color your Life with coloreye !

EXIF

S I N C E 1 3 3 6

Furniture & Accessory

Fine Homes Deserve Fine Art

فروشگاه اکسیر

ولیعصر، بالاتر از میدان ونک

۸۸ ۷۷ ۶۰ ۲۰

۸۸ ۷۷ ۶۰ ۱۷

Info@ExirFurnishing.com

Showroom Hours:

Saturday-Friday 10:00-22:00

اکسیر
EXIR

S I N C E 1 3 3 6

Fine Homes Deserve Fine Art

Furniture & Accessory

فروشگاه اکسیر

ولیعصر، بالاتر از میدان ونک

۸۸ ۷۷ ۶۰ ۲۰

۸۸ ۷۷ ۶۰ ۱۷

www.ExirFurnishing.com

Info@ExirFurnishing.com

Showroom Hours:

Saturday-Friday 10:00-22:00

معرف دیدگاهی نو در عرصه‌ی معماری و طراحی داخلی

شماره‌ی نهم (دوره‌ی جدید) - تابستان ۱۳۸۷ - قیمت: ۵۰۰۰ تومان

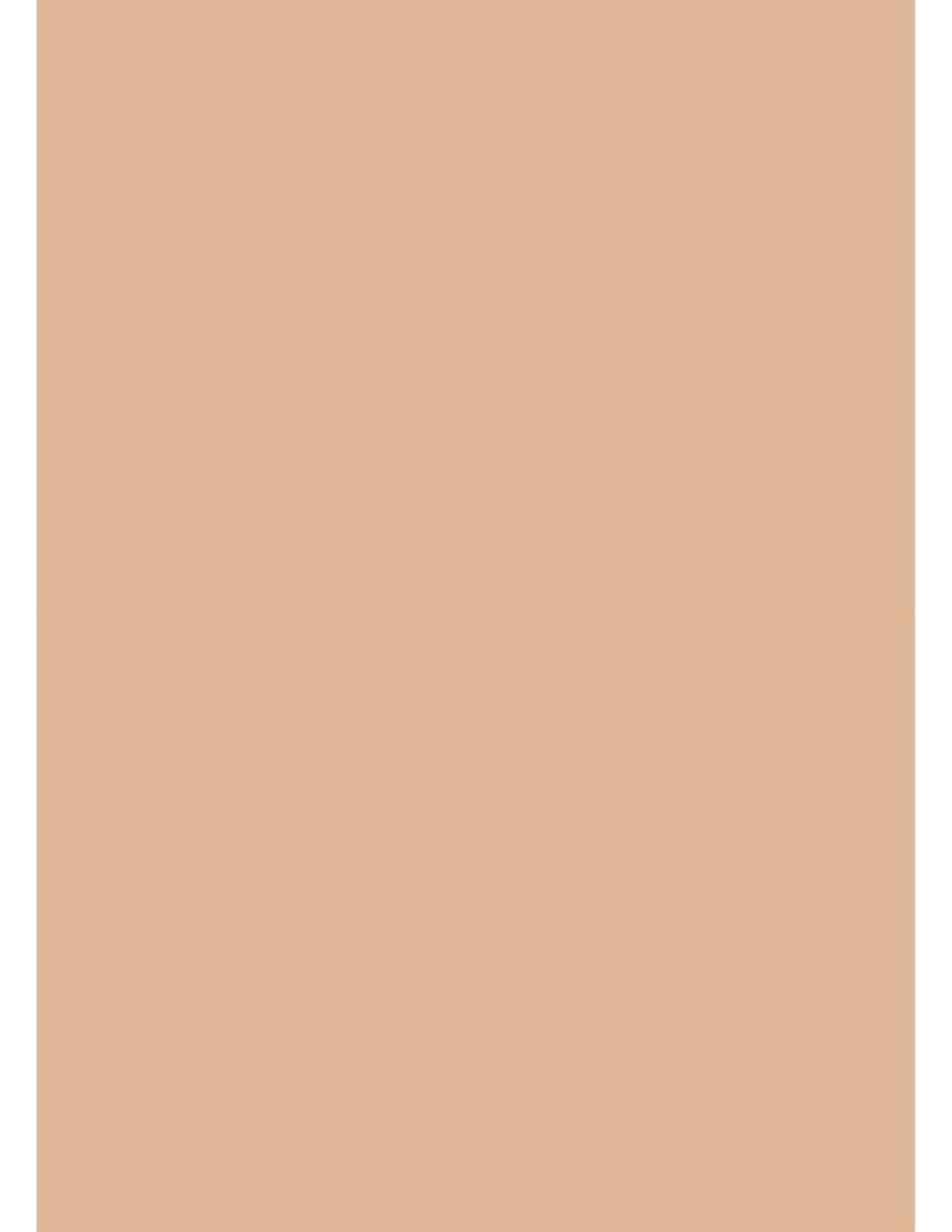
طراحی داخلی	
۴	گروه طراحی و معماری داخلی دکوکو
	خانه‌هایی برای گذراندن تعطیلات (بخش چهارم)
۱۴	خانه‌ی پرایس / واشینگتن، آمریکا
۱۶	خانه‌ی کیوج / لانگ آیلند، نیویورک، آمریکا
۲۰	خانه‌ی «جویبار میل» / دریاچه‌ی هیز، نیوزیلند
۲۴	خانه‌ی لاکپشت / جزیره‌ی مرجانی ماناسوتو، فلوریدا، آمریکا
	طراحی داخلی از میامی تا هوستون / فلوریدا (بخش ۴)
۳۶	زیبایی کهنگی ناپذیر / شرکت طراحی داخلی آن کاتر
۴۲	احیای فضاهای شهری / شرکت طراحی داخلی ک.ویکتر
۴۶	جزئیات افسون‌کننده / شرکت طراحی داخلی دنی هارزلی
۵۲	پیچ و خمی در رودخانه
معماری	
	معماری خانه‌های مدرن آمریکایی (بخش هفتم)
۶۴	دیوید راکوود / خانه‌ی راکوود، پورتلند، اریگون ۱۹۸۴-۱۹۸۶
۶۸	استلی سائوویچ / خانه‌ی ناپولی ۱۹۸۷-۱۹۹۰، لوس گاتوس، کالیفرنیا
۷۴	خوسه اوپربریه و سسیلی وایلد / خانه‌ی میلر، ۱۹۸۸-۱۹۹۲، لکسینگتون، کنتاکی
۸۲	رنتسو پیانو (مقدمه)
۸۴	مرکز فرهنگی تزییباو / نومتا، کالدونیای جدید ۱۹۹۱-۱۹۹۸
۹۰	میدان پوتسدامر / برلین، آلمان، ۱۹۹۲-۱۹۹۹
۹۶	ساختمان نیویورک تایمز / نیویورک، آمریکا، ۲۰۰۰-۲۰۰۸
۹۷	فرهنگستان علوم کالیفرنیا / سان‌فرانسیسکو، آمریکا، ۲۰۰۰-۲۰۰۸
۹۸	الحاقیه‌ی موزه‌ی هنر معاصر لس‌آنجلس / لس‌آنجلس، آمریکا، ۲۰۰۳-۲۰۰۸
۱۰۰	برج آکبار / ژان نوول، بارسلون، اسپانیا، ۲۰۰۵
اخبار، مقالات و دیدگاهها	
۱۱۲	بررسی صور نمادین در معماری مسجد / سیده مرضیه طباطبائی
۱۱۸	مسجد و مدرسه آقا بزرگ کاشان / سیده مرضیه طباطبائی
۱۲۴	مسجد شیخ زاید (ابوظبی) / سیده مرضیه طباطبائی، سیده طباطبائی
۱۲۸	پلکان
۱۳۸	اخبار

مقالات ارسالی

به منظور ارج نهادن به نقطه‌نظرات مخاطبان، شورای نویسندگان فصلنامه هنر معماری قصد دارد که در هر شماره به درج مقالات برتر رسیده از طرف این عزیزان بپردازد. بدین‌وسیله از کلیه دانشجویان، اساتید دانشگاهها و عزیزانی که به نحوی در زمینه‌ی معماری و معماری داخلی فعالیت دارند، دعوت می‌شود تا مقالات موردنظر خود را به همراه عکسهای مورد نیاز، به صورت تاپ شده همراه با لوح فشرده‌ی آن، به دفتر نشریه ارسال نمایند. مقالات پس از بررسی و انتخاب به نام فرستنده در نشریه چاپ خواهد گردید. ذکر منابع و مآخذ مقاله ضروری است.

خواننده‌ی گرامی: خواهشمند است در صورت تمایل جهت دریافت جدیدترین اطلاعات، فعالیتها و آثار منتشره‌ی این مؤسسه، آدرس ایمیل خود را در سایت www.aoa.ir ثبت نمایید.

نشانی: تهران - خیابان قائم مقام فراهانی - بالاتر از میدان شعاع - کوچه شیوا - پلاک ۶ صندوق پستی: ۸۴۹۱ - ۱۵۸۷۵ تلفکس: ۸۸۸۲۷۱۷۳-۸۷۵۵۲۶۹

Interior Design

طراحی داخلی

- Decoco
- Vacation Homes
- Southern Rooms
- A Bend in the River

شرکت طراحی و معماری داخلی دکوکو

پروژهی منزل مسکونی در زعفرانیه

Decoco

خانهی شما، دنیای شماست....

Design & Color Composition Art co.

آن را به فضای بهتری مبدل سازیم!

آمیخته و فضای دلپذیری به وجود آورده است. به کار بردن رنگ قرمز و سیاه که از ویژگیهای سبک ژاپنی به شمار می‌رود در کنار قهوه‌ای تیره و گرم روشن، فضای اتاق را خوشایند و دلنشین ساخته و حرکت چشم را از یک سوی اتاق به سوی دیگر هدایت می‌کند.

پروژهی منزل مسکونی در زعفرانیه
طراح پروژه: علی اُحدی
تصاویر سه‌بعدی: مصطفی یگانه‌دوست
مدیر اجرایی: مهرداد انصاری
نظارت بر اجرا: محمودرضا مدبر
مکان: زعفرانیه
مساحت: ۱۵۰ متر مربع
تاریخ تکمیل پروژه: تیرماه ۱۳۸۷

یکی دیگر از پروژه‌های بازسازی و طراحی داخلی شرکت طراحی و معماری داخلی «هنر آمیزه‌ی طرح و رنگ» معروف به DECOCO خلق فضای معماری داخلی مانند تمام آفرینشهای هنری پدیده‌ای است پیچیده که مربوط به ناشناخته‌ترین زوایای روح است. طراح پس از بررسی فضای داخلی، پلان موجود و خواسته‌های کارفرما، در مسیر خلق اثر به کندوکاو در ذهن خویش می‌پردازد و با تجزیه و تحلیل اثر خود می‌خواهد یکی از نیازهای روح را از طریق حس بینایی ارضا کند. امروزه روش کلیدی کار طراحان داخلی استفاده از رنگهای تند و در عین حال متضاد است، به همین خاطر این اتاقهای زیبا در نهایت دقت و با استفاده صحیح از شیوهی تضاد رنگها طراحی و اجرا شده است. طراح خوش‌ذوق به زیبایی سبک کلاسیک و مدرن را در هم

همه‌ی عناصر تزئینی در یک نگاه در معرض دید قرار می‌گیرند و در نهایت زیبایی جلوه‌گری می‌کنند. گرچه در این اتاق نشیمن رنگهای گرم بسیار دلچسب و نورانی هستند، با بهره گرفتن از طراحی دقیق، آرامش بی‌اندازه‌ای نیز در محیط اتاق موج می‌زند. کاغذ دیواری نصب‌شده بر روی دیوار با رنگ قهوه‌ای تیره کاملاً هماهنگ خود، همنشینی رنگها را تشدید کرده است.

در مجموع این اتاق دارای مبلمانی ساده، منطقی و آرامش‌بخش است و ویژگیهای بارز شیوهی مدرن را دارد. همان طور که در تصویر دیده می‌شود، برای تزئین کاناپه‌های بزرگ و همچنین راحتی بیشتر، از کوسنهایی استفاده شده که با رنگ پرده‌ها هماهنگ شده و به منظور افزایش تنوع رنگی و جلوه‌ی بصری بر روی مبلمان نهاده شده‌اند. میز جلو مبلی پوشیده از پوست طرح سوسمار با دوختهای درشت سفید است. شمعدانهای کریستال روی آن نیز به منظور چشم‌نواز شدن فضا به کار رفته‌اند.

طراحی و چیدمان اتاق نشیمن، هم ارزشهای هنر کلاسیک را بازگو می‌کند و هم درک هنر مدرن را میسر می‌سازد و در کل یکی از کارهای موفق و کارآمد به شمار می‌آید. پرده‌ی بسیار ساده و زیبا با حاشیه‌ی پر سرخ به شکلی

تصویر سه بعدی فضا پیش از اجرا

ماهرانه در خدمت سبک قرار گرفته است. سرامیک طرح سنگ با رگه‌های مشکی کف نیز در امتداد این طراحی مدرن قرار می‌گیرد و بر وسعت فضا می‌افزاید. در مجموع رنگ قهوه‌ای تیره‌ی کاغذ دیواری، میز جلو مبیل، فرش طرح برجسته، پرده‌های قرمز، کوسنهای ساده و طرح‌دار در کنار یکدیگر جلوه‌ی خیره‌کننده‌ای یافته و فضا را از کسالت و بی‌رنگی خارج می‌کنند. رنگ گرم روشن مبلمان و کف سفید، شفافیت و روشنایی این فضا را چند برابر می‌سازد. نورپردازی مناسب نیز که در این اتاق یکی از موضوعات اصلی به شمار می‌رود، در تالو رنگها سهم مهمی دارد و مکمل زیبایی فضاست.

پیش از بازسازی

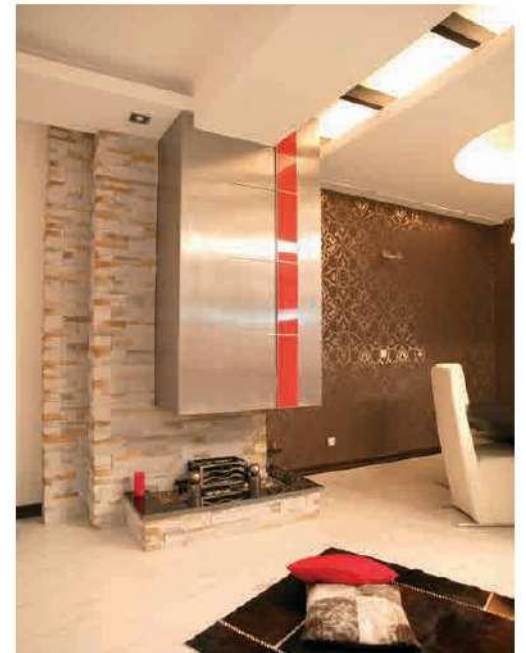
تصویر سه بعدی فضا پیش از اجرا

شده، وجود هیچ کدام از آرامش فضای اتاق نکاسته است. با وجود طراحی مدرن در خانه، به آسودگی و آرامش نیز توجه شده است. شومینه با طرح شیک و امروزی، گرمابخش فضاهای ناهارخوری و پذیرایی است.

محلی نامتقارن بخش پذیرایی را از ناهارخوری مجزا کرده و بدین ترتیب مکثی را برای امتداد دید به وجود می‌آورد. در اتاق نشیمن همه چیز بسیار صریح و ساده و روان به بیننده القا می‌شود. گرچه اشیای تزئینی متفاوتی در اینجا چیده

کاغذ دیواری روی دیوار ناهارخوری با طرح کلاسیک و بوفه‌ی کنار میز، با شمعدانهای کریستال در دو طرف آینه‌ی مدرن همگی، در عین تضاد، در هماهنگی کامل با یکدیگر هستند. شکل شومینه در اتاق با روکش استیل متفاوت است و در

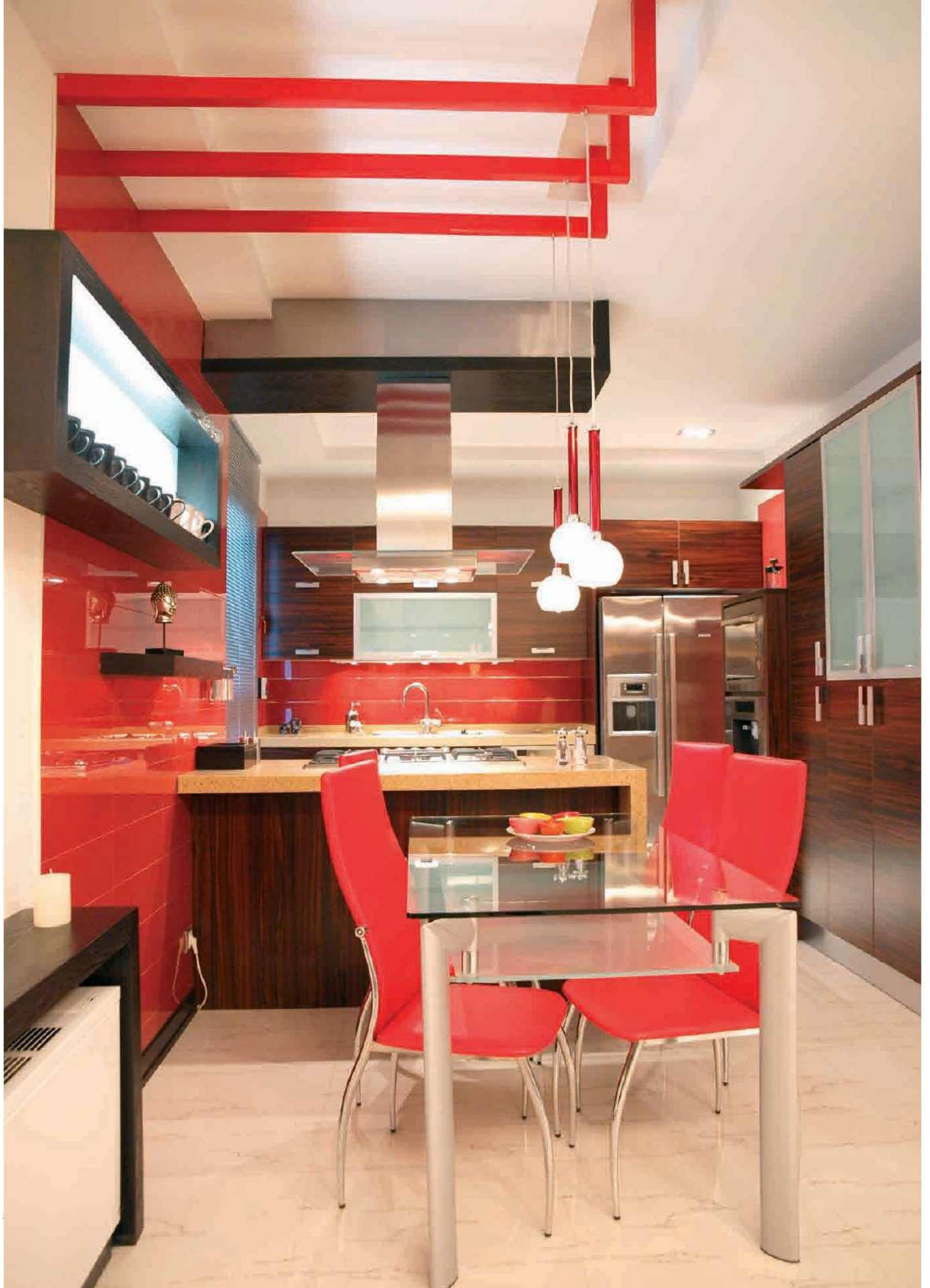

پیش از بازسازی

در محیط منزل، آشپزخانه به گونه‌ای اجتناب ناپذیر فضای زیادی را اشغال می‌کند و یکی از اساسی‌ترین بخشهای درونی زندگی است، بنابراین باید جایی دلپذیر و کارآمد باشد. طراح تلاش کرده است هنگام برگزیدن ملزومات آشپزخانه، استحکام، طراحی کارآمد، قیمت مناسب، و همین‌طور کارایی جنس با توجه به شرایط زندگی کارفرما را در نظر بگیرد. ترکیبی از استیل به همراه طرح چوب تیره، و همچنین رنگ قرمز کاشیها در کنار هم، زیبایی و مدرن بودن طرح را تأمین کرده است. میز آشپزخانه به عمد در ارتفاع و سطح پایینتری قرار گرفته و صندلیهای چرمی قرمز نیز حالت خوشامدگو و مناسبی را برای ساکنان منزل فراهم می‌کنند. نور چراغها به شکلی غیرمستقیم و متمرکز در زیر کابینتهای دیواری و روی میز می‌تابد. این نورپردازی جالب، فضای خیال‌انگیز و مدرنی به وجود می‌آورد. آشپزخانه‌ی حرفه‌ای و مدرن، به کمک رنگ قرمز دیوارها جذابیت خاصی پیدا کرده و از حالت قدیمی، آزمدا افتاده، افسرده‌کننده و راكد خود به مکانی شاد و پرنرژی تبدیل شده است.

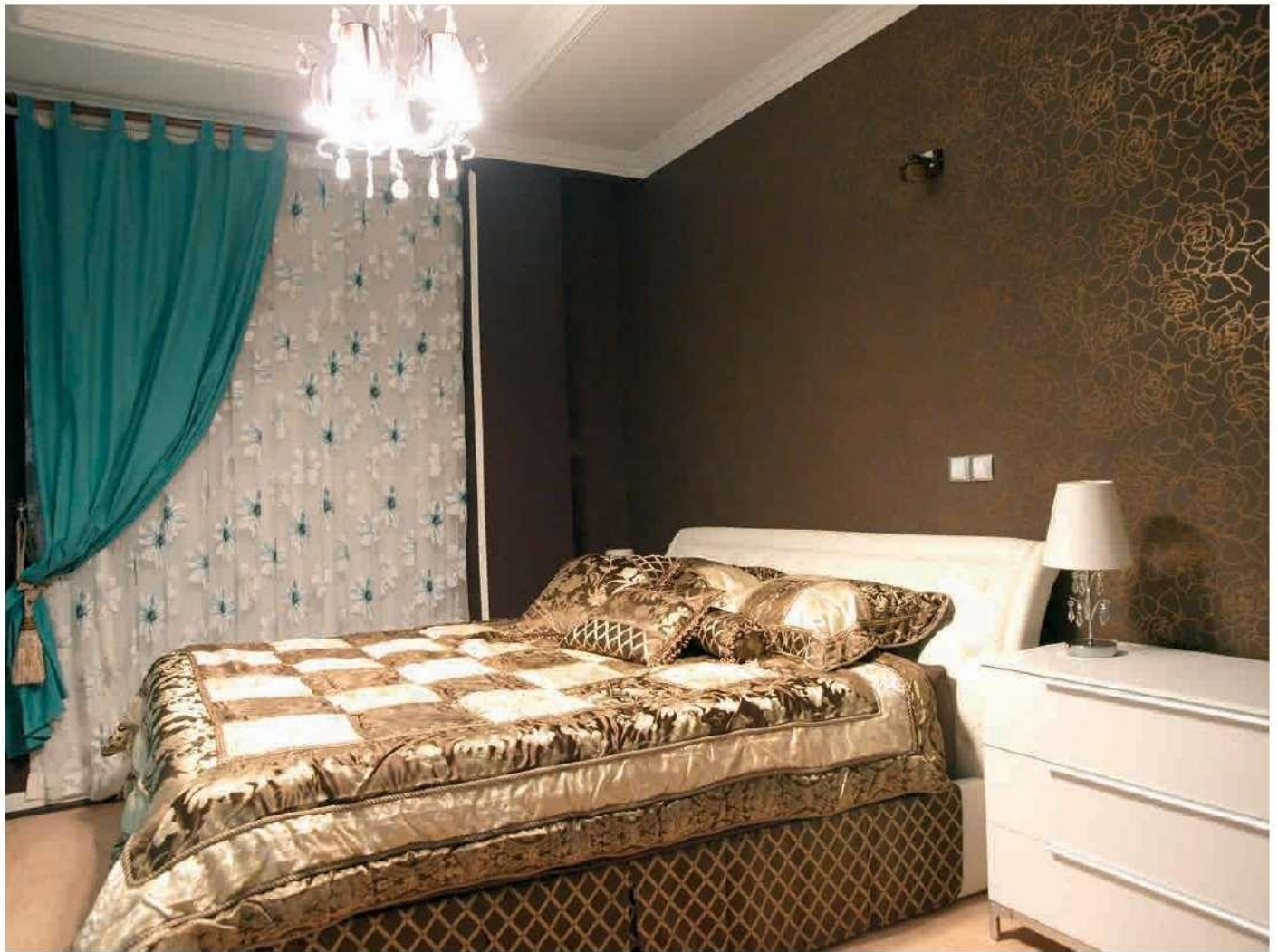
تصویر سه بعدی فضا پیش از اجرا

تصویر سه بعدی فضا پیش از اجرا

Design & Color Composition Art Co., Ltd.

شرکت دکوکو برای راهنمایی و مشاوره بیشتر، در زمینه طراحی معماری، ساخت، بازسازی و مبلمان همواره پاسخگوی شما متقاضیان محترم است.

آدرس: تهران، سعادت آباد، میدان کاج، ابتدای سرو غربی، شماره ۱۸۱، طبقه ۳، واحد ۲۱ تلفن: ۲۲۰۸۵۰۳۷ تلفکس: ۲۲۳۷۶۱۴۸

www.decoco-group.com

E-mail: info@decoco-group.com

خانه‌هایی برای

گذراندن تعطیلات (بخش چهارم)

خانه‌ی پرایس

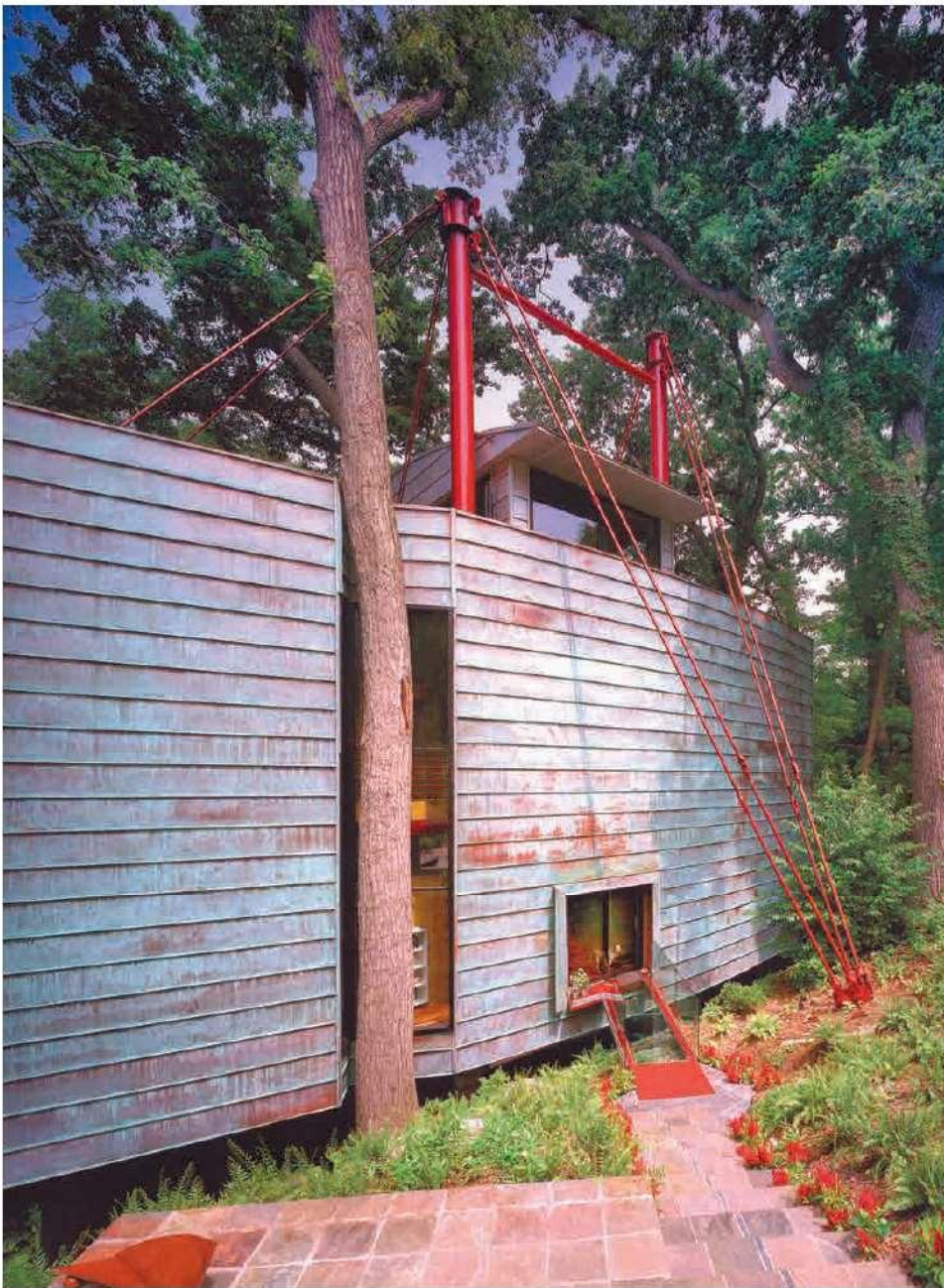
واشینگتن، امریکا

The Price Residence

Washington D.C., USA

زیباییهای ساده و طبیعی درختان و صخره‌های سنگی محل، الهام بخش طراحی این خانه بودند. وفور درختانی که لابه‌لای سنگها و بستر نهری روئیده‌اند، مشخصه اصلی این پارک واقع در مرکز واشینگتن است. خانه‌ی داخل پارک نیز به همین شکل وقف درختانی شده است که صخره‌ها را در هم بلعیده‌اند. بنا، هماهنگ با گذر فصلها به آرامی در میان درختان کهنسال جا خوش کرده است.

خانه‌ی پرایس همانند درختی فرضی و انتزاعی به چشم می‌آید. نمای رو به خیابان آن با مس زنگارگرفته پوشیده شده و در لبه‌ی صخره‌ای، روی دستون که با کابلهای فولادی نگه داشته شده‌اند، معلق است. نمای پشتی رو به پارک با شیشه‌کاری شفاف، پوشیده و کاملاً عایق‌بندی شده است. طرفین بنا به منظور حفظ حریم خصوصی خانه و انتقال ملایم نور، از صفحات فایبرگلاس نیمه‌شفاف ساخته شده‌اند. درختان بزرگ

عکسها: کن وایتز

ورودی جلویی

نمای کامل خانه‌ی چهارطبقه در لبه‌ی صخره‌ی سی‌متری بر فراز بستر رود

سکون، جنبش و پویایی، و طبیعت، یعنی سه رکن معماری ماندگار، در طراحی این خانه در درختان، آفتاب و مظاهر نیروی جاذبه‌ی زمین بروز می‌یابند. آرامش و سکون، در سادگی و حس و حال ذن‌مانند معلق بودن در فضا بازتاب می‌یابد. جنبش و پویایی در نیروی چشم‌اندازهایی سرگیجه‌آور نهفته است که گویی قوه‌ی جاذبه‌ی زمین را به مبارزه طلبیده‌اند. جنبش پویای فضای بی‌کران با مینی‌مالیسمی مکاشفه‌انگیز و طبیعتی خیال‌پرور درمی‌آمیزد. این خانه‌ی مدرنیستی که در آن واحد هم یک درخت است و هم یک مسکن شهری، حرارت و صمیمیت و گستردگی و وسعت را به شکلی نامحسوس در کنار هم گرد آورده است.

می‌خورد و ورود به خانه از طریق یک شکاف کوچک شیشه‌پوش در یک حجم مسی بزرگ سبزرنگ انجام می‌شود. با عبور از پل، زمان گویی بازمی‌ایستد و احساس فاصله گرفتن از زمین و مافها به انسان دست می‌دهد. چوب عنصر غالب خانه است و در دیوارهای چوب افرا و کفهای چوب گیلان حضوری چشمگیر دارد. فولاد، شیشه و چوب، مکمل زیبایی و اصالت طرح هستند. طبقه‌ی بالایی، اتاق صاحبخانه را تشکیل می‌دهد که از هر چهار طرف با شیشه پوشیده شده و یک باغ سقفی آن را احاطه کرده است. همه‌ی عناصر طبیعت، از جمله تغییر فصول، درختان، خورشید، ماه و ستارگان کاملاً در معرض دید هستند.

در محل پروژه باقی مانده و صف رو به بالای آنها از میان خانه می‌گذرد.

بنا در لبه‌ی یک صخره‌ی سی‌متری و بر فراز یک نهر دائمی واقع شده است. این نهر به رود راک و از آنجا به تدریج به رودخانه‌ی خروشان پوتوماک می‌پیوندد. چهار طبقه‌ی خانه از مس زنگار گرفته و شیشه پوشیده شده و دو ستون فولادی شبیه به دو تنه‌ی درخت در آن برافراشته شده‌اند. تلاش طراح بر آن بوده است که با تقلید از رنگهای طبیعت، ساختمان را در پارک ادغام سازد و در همان حال، با استفاده از شیشه باعث بازتاب یافتن درختان اطراف در آن شود. در مسیر نزدیک شدن به خانه یک پل شیشه‌ای به چشم

اتاق نشیمن و اتاق مطالعه‌ی بالای آن. میله‌های فولادی نگاه‌دارنده‌ی کل سازه هستند.

میز کار آشپزخانه از فولاد ضدزنگ و پلکان مدور شیشه‌ای

اتاق خواب صاحبخانه با سطوح شیشه‌ای بزرگ

اتاق تلویزیون در پایینترین طبقه

غای بیرونی جلویی؛ سلف خوشب کمرشکن، ایوانها، پنجره‌های نقش لوزی، ستونها و سلف هشت‌گوش یادآور دیگر خانه‌های سبک شینگل سنتی منطقه هستند.

اتاق نشیمن دارای پنجره‌های هواکش با نقش و نگارهای لوزی‌شکل است که راستای دید اتاق را پایین می‌آورند و به گستردگی دید کمک می‌کنند.

خانه‌ی کیوج

لانگ آیلند، نیویورک، امریکا

The Quogue Residence

Long Island, New York, USA

این خانه یک اقامتگاه جمعی تابستانی از نوع بناهای سبک شینگل اوایل قرن بیستم است. مکان پروژه در ابتدا عبارت از یک خانه‌ی متروکه بود که در پشت قطعه زمین دراز و هموار چهارگوشی (که در قسمت جلو پر از علف و گیاه بود) قرار داشت. پس از تخریب خانه‌ی متروکه و هرس گیاهان زائد معلوم شد که مکان پروژه می‌تواند بسیار دنج و آفتابگیر باشد. خانه‌ی جدید در بخش جلویی زمین بنا شد و بدین شکل فضای کافی برای یک حیاط پشتی وسیع، انبار بزرگی برای وسایل باغبانی، استخر و اتاقک مجاور آن به وجود آمد.

کارفرمایان (خانواده‌ای با بچه‌های کوچک) در این خانه‌ی تابستانی به دنبال طرحی بودند که برای پذیرایی از مهمانان پرشمار آنان مناسب بوده و به استخر و باغهای بیرون دسترسی داشته باشد. اتاق‌خوابهایی برای بچه‌ها و مهمانان الزامی بود، ولی کارفرمایان در عین حال خواستار خانه‌ای بزرگ و بی‌دروپیکر نبودند. خانه با حدود ۶۱۳ متر مربع مساحت، دارای ۵ اتاق خواب است و اتاق خواب ششمی

نمای بیرونی پستی: سقف دو شیب کمرشکن شامل یک ایوان و یک بالکن فوقانی در کنار اتاق خواب صاحبخانه است.

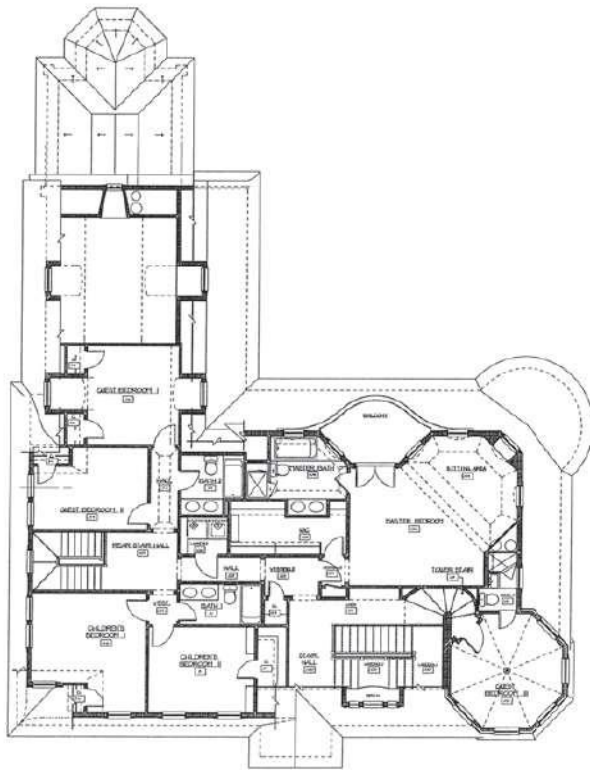
کتابخانه در بخش هشت گوش بنا واقع شده است.

هم در برج آن طراحی شده است.

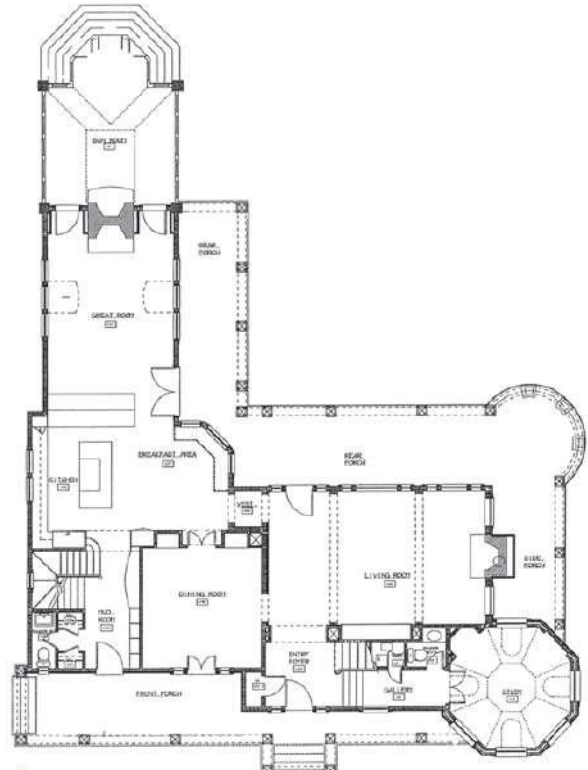
ایوان بزرگ و سراسری در پشت خانه به اتاق خانوادگی، آشپزخانه و اتاق نشیمن راه دارد. این امر ارتباط مستقیم بین محیطهای بیرون و درون را در تابستان ممکن می‌سازد. می‌توان ایوان توری‌دار مجهز به شومینه را در پاییز و بهار با انداختن شیشه به اتاقی گرم‌تر تبدیل کرد. ایوان جلویی در سمت راست به ورودی رسمی و در سمت چپ به ورودی غیررسمی و یک کفش‌کن بزرگ منتهی می‌شود.

آشپزخانه و اتاق خانوادگی مجاور آن به حیاط پشتی و محوطه‌ی استخر مشرف هستند که مرکز اصلی تجمع ساکنان خانه به شمار می‌آیند. آشپزخانه‌ی دلباز شامل یک محوطه‌ی سفارشی‌ساز برای صبحانه و صندلیهای بلند است. رویه‌ی همی کابینتها از چوب گیلان است، جز قسمتهای مجاور ظرفشویی که از سنگ لوح سبز ساخته شده‌اند.

خوابگاه‌های کارفرمایان خانه‌ای بود با حال و هوای بناهای سبک شینگل، که در عین حال تقلید خانه‌های اوایل قرن بیستم موجود در منطقه نباشد. خانه به گونه‌ای طراحی و با جزئیات پرشمار تجهیز شد که می‌توان آن را یک ساختمان سبک شینگل قرن بیستم و یکمی به شمار آورد که حس و حالی از گذشته را نیز در خود دارد. نمای بنا با توفالهای سرو آلاسکایی پوشیده شده، قاعده‌ی آن آجری است، پنجره‌های وادار چوبی و کف چوب صنوبر دارد و برای رویه‌ی کابینتها آشپزخانه، کتابخانه‌ی تخته‌پوش و روکش و زرده‌های پلکان از چوب گیلان استفاده شده است. این خانه که پر از گوشه‌های دنج و راحت است، محیطی گرم و جذاب برای ساکنان خود فراهم می‌آورد.

نقشه‌ی طبقه‌ی دوم

نقشه‌ی طبقه‌ی همکف

عکسها: جف مک نامارا

آشپزخانه از دیوارهای تخته‌ای، کابینتهای سفارشی و یک «جزیره»ی چندمنظوره تشکیل شده است.

پلکان بالایی: تخته‌های طاق‌دار سقفی و قرنیزآلات ماهون مشخصه‌های پاگرد طبقه‌ی دوم هستند.

با تقسیم فضای آشپزخانه، در پیش‌آمدگی کنار پنجره، گوشه‌ای برای صرف صبحانه به وجود آمد.

اتاق خانوادگی در مجاورت آشپزخانه: فضایی با ارتفاع مفید دوبرابر، زوارآکلت
تخته‌ای پهن، پنجره‌های هواکش و شومینه‌ی ساخته‌شده از سنگ لوح.

The Mill Creek House

Lake Hayes, New Zealand

خانه‌ی «جویبار میل»

دریاچه‌ی هیز، نیوزیلند

نمای خانه از چمنزار پایین

خانه‌ی «جویبار میل» در کرانه‌ی طبقه‌طبقه‌ی این جویبار واقع شده و پیرامون آن را مناظر کوهستانی و پرباهت رشته کوه کراون، دریاچه‌ی هیز و قلعه‌ی کارونت فرا گرفته‌اند.

مکان پروژه، زمین باریک و بلندی است که از شرق به غرب کشیده شده و دورم‌هایی تماشایی رو به جنوب و غرب دارد. جویبار میل، در لایه و طبقه‌ای پایینتر از خانه جریان دارد و به دریاچه‌ی هیز می‌ریزد. ماهیهای قزل‌آلای آب‌شیرین در فصل تخم‌ریزی از آبگیرهای بالادست به این جویبار سرازیر می‌شوند. زمانی علفزاری وحشی این جویبار را در بر می‌گرفت، ولی امروزه کل سایت با برکه‌های آب‌شیرین پوشیده شده که ماهی قزل‌آلا و پرندگان محلی می‌توانند در آنها به تولید مثل بپردازند.

طرح این بنا ۲۵۰ متر مربعی، به شکل یک کلاه فرنگی برای استراحت و تفریح در فصلهای تعطیلات تحقق یافت. ساکنان خانه می‌توانند از یکپارچگی کامل با محیط اطراف لذت ببرند.

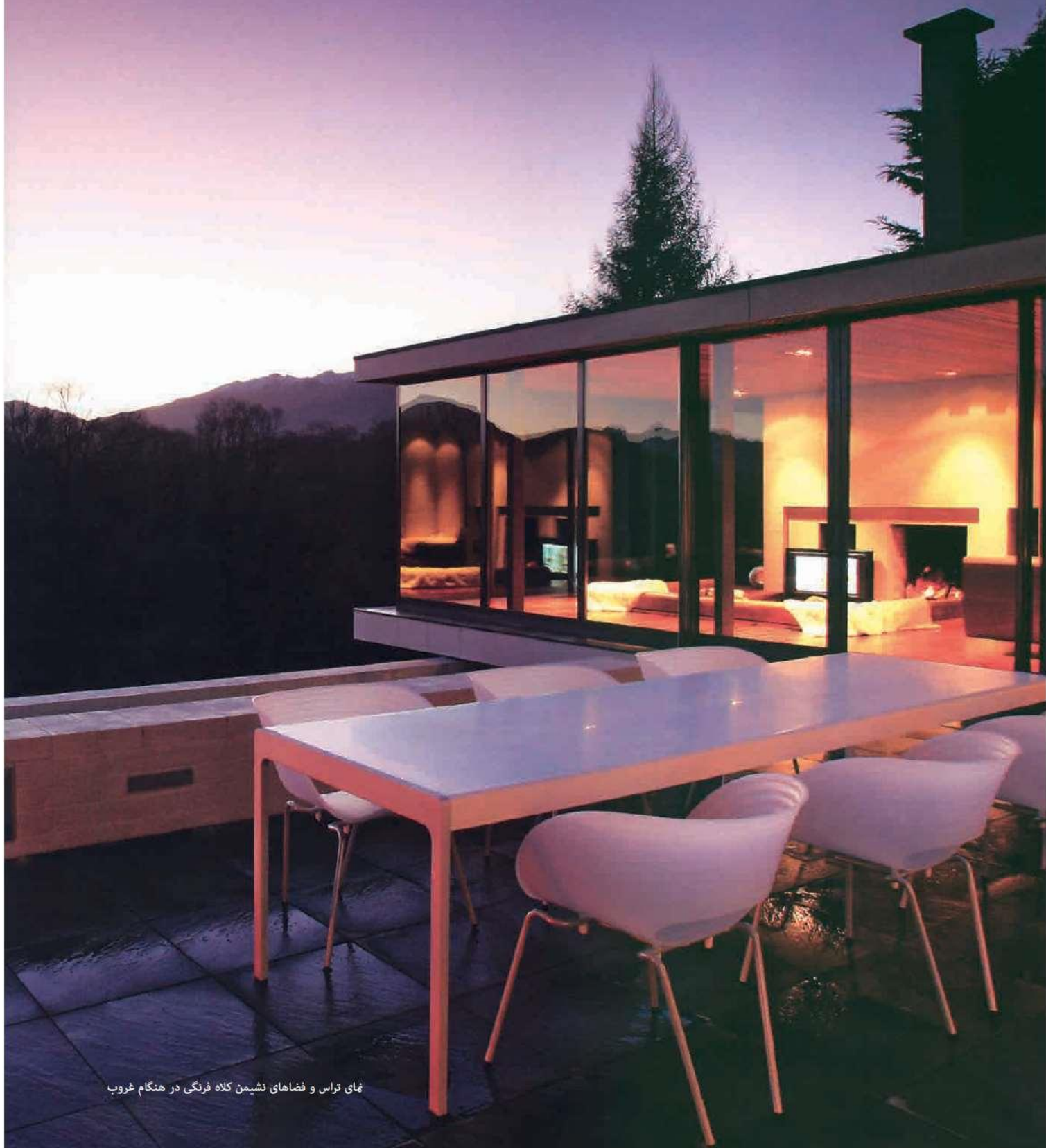
کلاه فرنگی I شکل یک طبقه با نمای شیشه‌ای به تراس سنگفرش چهارگوشی راه دارد و آن را در بر می‌گیرد. تراس به منظور زندگی در فضای آزاد و بهره‌مند شدن از غروبهای غرب است. هنگامی که صفحات شیشه‌ای قدی به عقب می‌لغزند و باز می‌شوند، فضاهای درونی و بیرونی بر فراز تراس سنگفرش بالایی در هم ادغام می‌شوند.

تراس بالایی در یک سمت به شومینه‌ی بیرونی مجهز است که اعضای خانواده و مهمانان می‌توانند در شبهای زمستانی در کنار آن، اوقاتشان را زیر چتر ستارگان سپری کنند. در تراس پایینی، آشپزخانه‌ی بیرونی امکان تهیه‌ی غذاهای سبک تابستانی را در فضای آزاد فراهم می‌آورد.

اجزای تشکیل‌دهنده‌ی خانه عبارتند از: یک بال شرقی-غربی با محوطه‌ای گود و پایین‌نشسته، آشپزخانه و محوطه‌های نشیمن با پلان باز، و بال شمالی-جنوبی شامل اتاق غذاخوری، ورودی و سویت مهمان در تراز پایینی. این سویت مهمان، به محفظه‌ی چارگوش تخته‌پوش و تیره‌رنگی شباهت دارد که شامل یک اتاق خوابگاه‌مانند بزرگ، حمام، سوئیت اتاق خواب اصلی، و یک تراس خصوصی در مجاورت آن است. این تراس گویی بر فراز ترازهای پایینی شناور است.

سقف، صفحه‌ای افقی از تخته‌های سرو است. کف از چوب بازیافتی موسوم به ماتای ساخته شده و با اتصال به صفحات شیشه‌ای، نگاه بیننده را به دوردستها می‌دوزد. در جلو شومینه محوطه‌ای قرار دارد که با چرم فرش شده و نسبت طبقه‌ی اصلی در انتهای بال شرقی، پایینتر نشسته است و در آن می‌تواند کنار گرمای مستقیم آتش، محیطی دنج و راحت برای گفت‌وگو پیدا کرد. در اطراف شومینه نیز گوشه‌های دنج دیگری برای نشست و کتاب خواندن در زیر نور آفتاب وجود دارد. دیوارهای خارجی خانه از بلوکهای ضخیم بتنی ساخته شده‌اند و خانه را به سایت «محکم می‌کنند».

در هنگام غروب، مناظر در تاریکی ملایمی محو می‌شوند و خانه شکل و شمایل فانوس به خود می‌گیرد و در محیط پیرامون شناور می‌شود.

نمای تراس و فضاهای نشیمن کلاه فرنگی در هنگام غروب

محوطه‌ی گودرشته‌ی جلو شومینه، فضای دلجی را برای نشستن و گپ زدن فراهم می‌آورد

محوطه‌ی غذاخوری که به تراس راه دارد

اتاق خواب اصلی به تراس خصوصی دید دارد

نمای از خلیج مکزیک. خانه در شنزاری طبیعی‌جا خوش کرده است.

خواسته‌ی اولیه‌ی کارفرمایان، خانه‌ای ساحلی به سبک سنتی برای استراحت در تعطیلات بود. حضور یک موتورسیکلت هارلی داویدسن در اتاق نشیمن و سرنخهای پرشماری از این دست، از شیوه‌ی زندگی نه چندان متعارف حکایت داشتند. ایده‌ی «خانه‌ی لاک‌پشت» مستقیماً از ویژگیهای خود جزیره‌ی ماناسوتا سرچشمه می‌گیرد که پناهگاه امنی برای لاک‌پشتهای دریایی به شمار می‌آید.

شرایط آب‌وهوایی سایت اقتضا می‌کرد که بنا در برابر آفتاب سوزان، توفانهای شدید، بادهای تند و امواج بلند مقاوم باشد. به همین دلیل، سازه روی شمعهای بتنی برپا شد که به اندازه‌ی ارتفاع خود ساختمان در زمین فرو رفته بودند. دوازده در، دسترسی به ایوانهای پرسایه‌ی گرداگرد سه وجه ساختمان را ممکن می‌سازند. ایوانها امکان استفاده از محیط آرام و دوری جست‌ن از گرما و درخشش طاقت‌فرسای خورشید را فراهم می‌آورند. یکی دیگر از ویژگیهای آب‌وهوایی این ناحیه از امریکا، ریزش بارانهای سیل‌آساست. شیارهای پیوسته در لبه‌های بام، که به خوبی از چشم‌پنهان شده‌اند، آب باران را جمع می‌کنند. پله‌ها و آسانسور در وجه شمالی پلان مربع قرار گرفته‌اند. این استراژی امکان استفاده‌ی فضاهای نشیمن از طلوع و غروبهای زیبا و اشراف به مناظر جنوب جزیره را فراهم می‌آورد.

سازه‌ی مقدماتی این خانه‌ی متقارن و زیبا، از دالها و ستونهایی از بتن درجا تشکیل می‌شود که بر روی شمعهای کوبیده‌ی بتنی پیش‌ساخته سوار شده‌اند. پیش‌آمدگیهای دالها، محوطه‌های باز و عرشه‌های ساختمان را تشکیل می‌دهند. سازه‌ی سقف، دارای اسکلت چوبی و یک شاه‌تیر فوس‌دار بتنی مرکزی است. روکار بیرونی شامل گچ رنگ‌نخورده و در مورد سقف، فولاد رنگی است.

مسائل محیطی به شکلهای گوناگون در طراحی این خانه‌ی ساحلی لحاظ شده‌اند. دو سیستم پمپ گرما که جداگانه کار گذاشته شده‌اند (یکی در طبقه‌ی پایین و دیگری برای دو طبقه‌ی بالایی) گرما و سرمای خانه را تنظیم می‌کنند. شیشه‌ها از جنس عایق و ضدتابش هستند و میزان جذب گرما را کاهش می‌دهند. به واسطه‌ی موقعیت خانه که نزدیک محل تخم‌گذاری لاک‌پشتهاست، نورهای ساطع از خانه باید طوری پوشانده شوند که لاک‌پشتهای آن را با مهتاب اشتباه نگیرند. مهتاب راهنمای لاک‌پشتهایی است که از تخم بیرون می‌آیند و باید به سوی ساحل و دریا بخرزند.

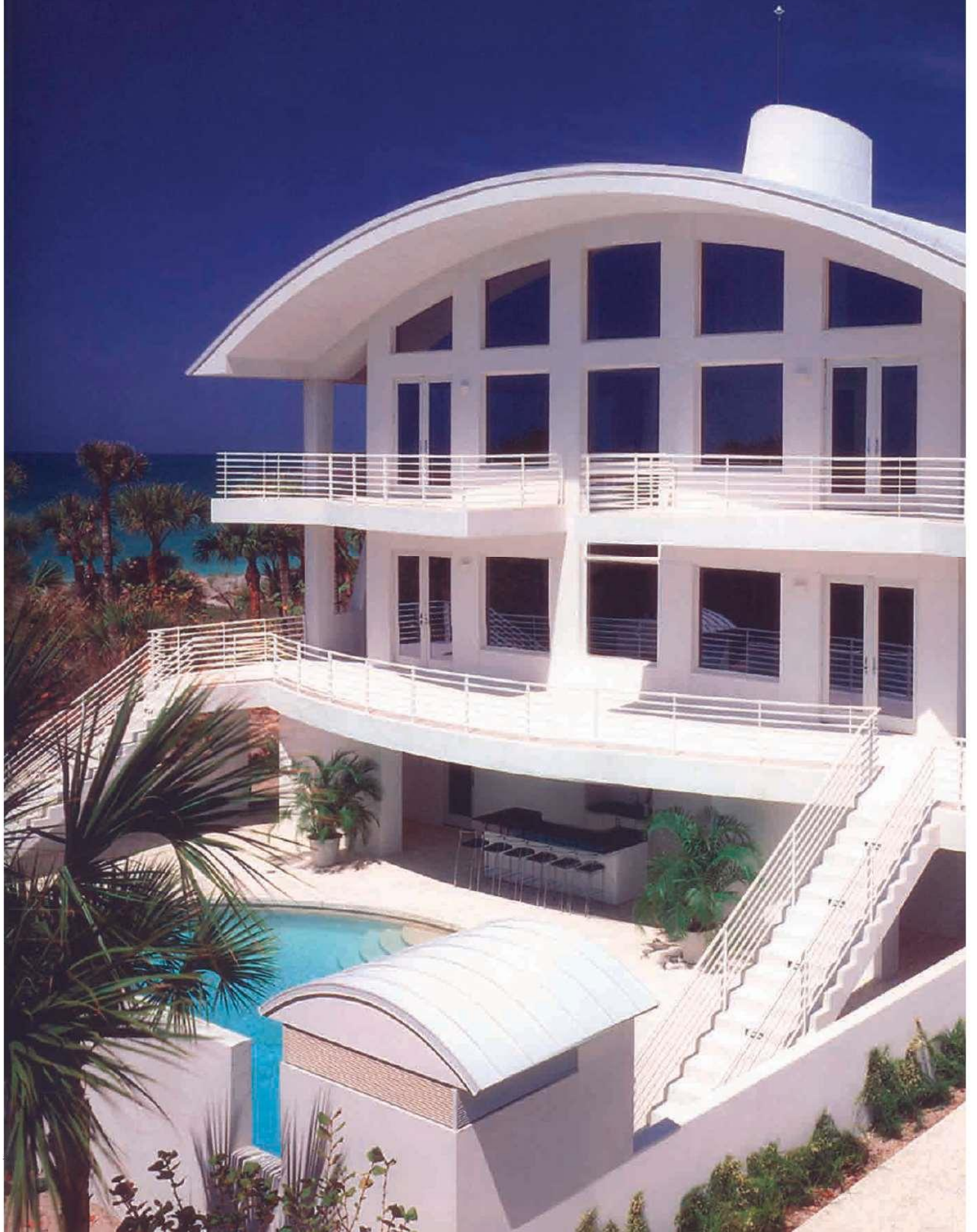
پیش‌آمدگیهای طبقات بالایی هم حفاظی برای ساختمان ایجاد می‌کنند و هم فضاهایی بیرونی پدید می‌آورند که در آنها می‌توان از نسیم و چشم‌اندازهای خلیج لذت برد. طراحی باز و گشوده، امکان استفاده از نور طبیعی، تهویه‌ی متقابل و دوطرفه را فراهم می‌سازد و ساکنان می‌توانند در سراسر سال از زندگی توأم در درون و بیرون از خانه سود ببرند.

در دید از خلیج مکزیک به نظر می‌رسد خانه در شنزاری طبیعی‌جا گرفته است. این یکی از تدابیر حفاظتی خانه در برابر ناملاهیات جوی است. شکل خمیده‌ی سقف و فضاهای امن و محافظت‌شده‌ی درونی، یادآور لاک‌پشت هستند. نورپردازی ثابت، تقلیدی از شکل تخم لاک‌پشت است. همه‌ی این ویژگیهای طراحی، بر اهمیت هماهنگی فضای معماری با محیط طبیعی تأکید می‌ورزد.

تصویر روبه‌رو

استعاره‌ای پیراسته و نمادین از جان‌پناه لاک‌پشت

سطوح بزرگ شیشه‌ای چشم‌اندازهایی را به دریا و مناظر طبیعی پیرامون خانه فراهم می‌سازد.

دیوار خمیده داخلی، فضای رفت‌وآمد را از فضای باز نشیمن جدا می‌کند.

آشپزخانه‌ی بزرگ با کابینتهای چوب افرا که رویه‌هایی از گرانیت سیاه دارند، گویای تعادل و میانه‌روی معماری خانه هستند.

منظر بازتابی خلیج مکزیک در دستشویی اصلی، بر وضوح و شفافیت فضا می‌افزاید.

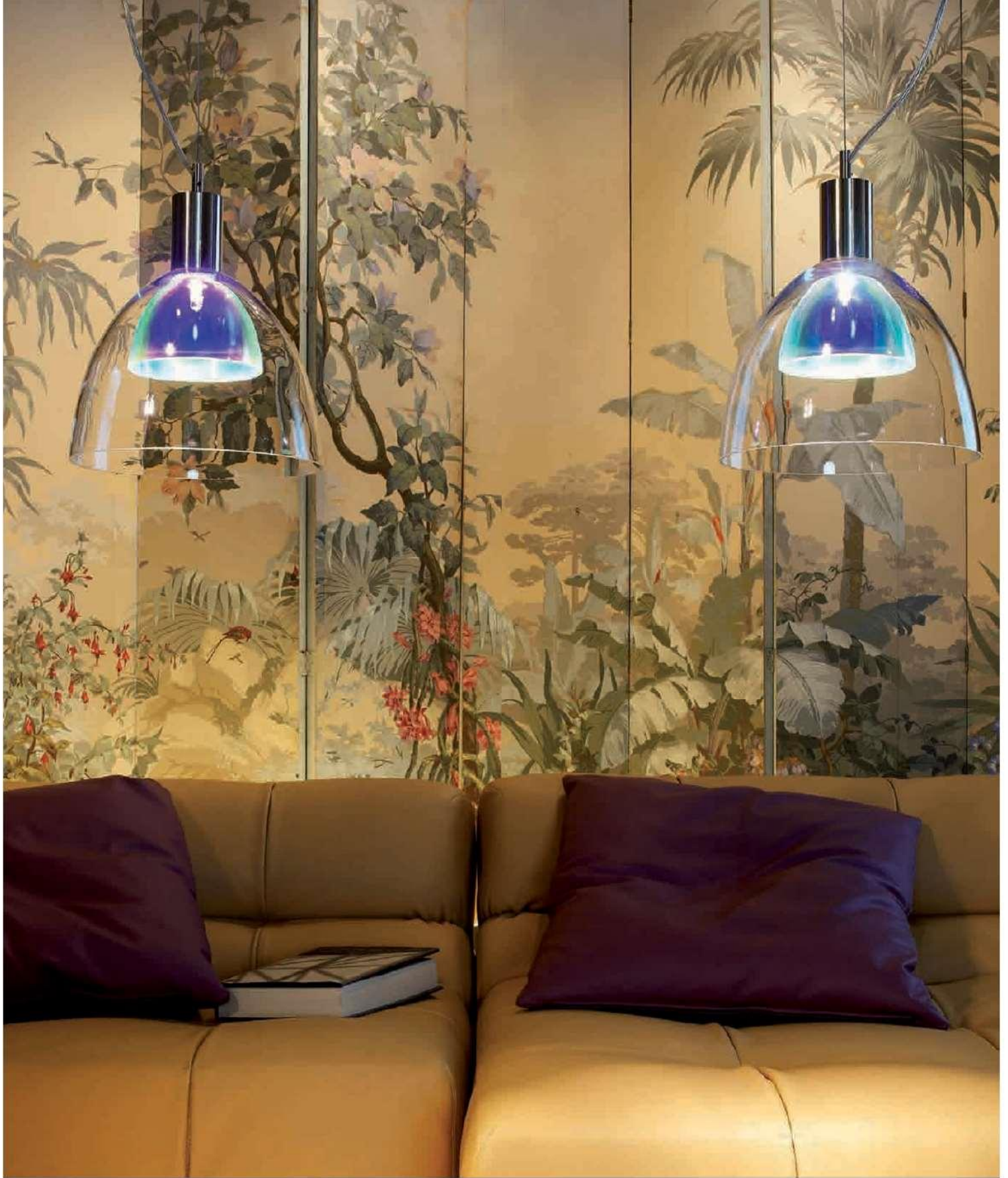

metalspot™
ARIA SEPANTA

METALSPOT®
ARIA SEPANTA

ARIA SEPANTA
LIGHTING SOLUTION

planlicht

Address: No. 84 Mirdamad, blvd., Tehran

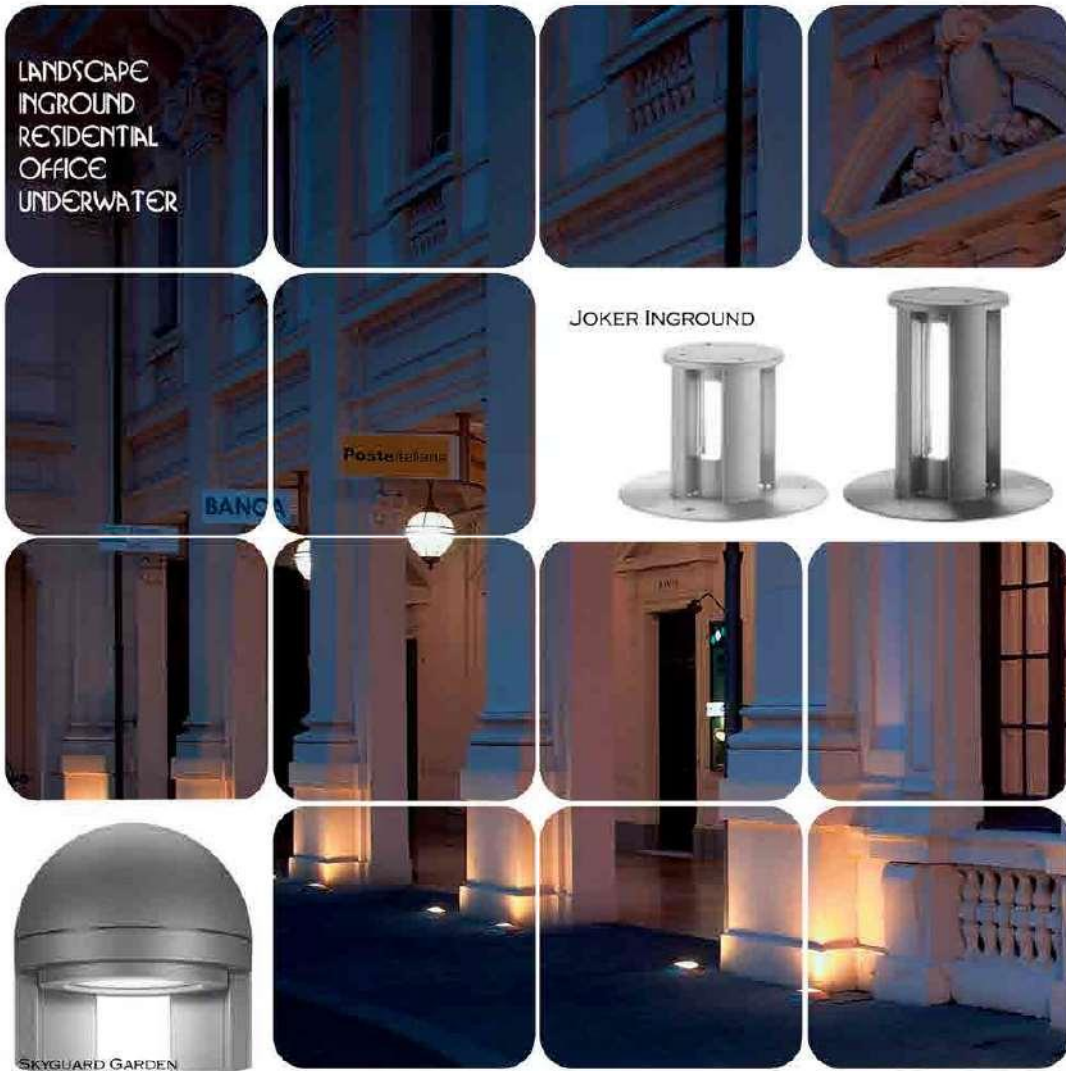
Tel: 2292 2414, 2222 0471

PRISMA®

Italian lighting

PRISMA
PERFORMANCE
LIGHTING

melidias1rand_1362@yahooc.com

ARIA SEPANTA co.

تهران-بلوار میرداماد-نرسیده به میدان محسنی-پلاک ۸۴

تلفن: ۲۲۲۲۰۴۷۱ فکس: ۲۲۲۲۴۲۹۸

info@ariasepanta.com

AEON

radiator heaven

HONAR-MEMARI

— where dreams are realised and home idealised —

BISQUE RADIATORS

نیوتک

WITH 20 YEARS GUARANTEE

HONARE-MEMARI

شرکت نیوتک عرضه کننده انواع رادیاتورهای تندیسی و مدرن نماینده انحصاری شرکت های AEON و BISQUE RADIATORS از انگلستان

دفتر مرکزی: جردن، ناهید غربی، ساختمان اداری ناهید ۲۱، طبقه ۶، واحد ۲۰   تلفن: ۲۲۰۲۳۵۶۳   شماره: ۲۲۰۲۳۵۸۳
فروشگاه مرکزی: پاسداران، بین بهستان نهم و دهم، پلاک ۳۵۰   تلفن: ۲۲۵۵۹۲۲۲   شماره: ۲۲۵۵۳۴۵۱
نمایندگی استان مازندران: بابل، خیابان شریعتی، روبروی اداره جنگلبانی   تلفن: ۰۱۱۱-۲۲۳۶۷۱۷   شماره: ۰۱۱۱-۲۲۱۰۵۹۹

صنعت چوب
در هنر معماری

تولید کننده نفیس ترین انواع سبک های کلاسیک و مدرن مبلمان
طراحی در زمینه معماری داخلی و دکوراسیون فضاهای اداری، تجاری و مسکونی

THE WOOD INDUSTRY IN ARCHITECTURAL ART

Manufacturer of the most authentic classic house furniture
in diversified styles and supplier of the latest modern furniture and interior
architectural design and decoration of office, commercial and residential spaces

تعمیرگاه شماره ۱ تهران، خیابان بهشتی، خیابان میرعماد، شماره ۸۲ تلفن: ۰۶ - ۸۸۷۴۰۳۷۵ فاکس: ۰۱۲ - ۸۸۷۵۲۰۱۲ تعمیرگاه شماره ۲ تهران، یافت آباد شرقی، جنب پارکینگ طبقاتی شهرداری، بازار میل شماره ۲، طبقه اول تلفن: ۰۱۷ - ۶۶۶۵۶۰۱۵ فاکس: ۰۱۵ - ۶۶۶۵۶۰۱۵
کارخانه و دفتر مرکزی تهران، جاده آپلی، ۳۵ متری اتحاد، خیابان ۱۵، شماره ۱۷ تلفن: ۰۱۸ - ۷۷۳۳۱۰۱۸ فاکس: ۰۳۴ - ۷۷۲۵۵۴۴

WWW.SANATE-CHOOB.com Email: info@sanate-choob.com پست الکترونیکی:

شومینه استواک

www.stovak.com

تهران، تقاطع خیابان ولی عصر و میرداماد،

مجتمع تجاری اسکان، طبقه همکف، شماره ۹

تلفن: ۸۸۸ ۷۰ ۴۴۴ - ۸۸۸ ۷۰ ۳۳۳

فکس: ۸۸۸ ۷۰ ۵۵۵

لواسان، ابتدای بلوار امام، جنب کوچه سپید

تلفن: ۰۲۲۱ ۴۵۳ ۰۳۰۳

۰۲۲۱ ۴۵۳ ۰۵۰۵

STOVAX
STOVES AND HEARTH ACCESSORIES

GAZCO
www.gazco.com

استواک™

BSI CE

زیبایی کهنگی ناپذیر

شرکت طراحی داخلی آن کارتر

Interior Design from Miami to Houston / Florida (Part 4)

Ageless Elegance

Ann Carter Inc.

و چه نسلیها در خانواده دست به دست گشته باشند، نگرشی است که این شرکت طراحی داخلی می‌کوشد در کارفرمایان خود نیز برای تهیهی اشیای جدید به وجود آورد. به این شکل، هرفضای داخلی به ترکیبی نخبه‌گزین تبدیل می‌شود که ضمن سنتی بودن، رگه‌هایی از عناصر مدرن را نیز در خود دارد.

تصاویر بالا و روبه‌رو

آسایش و برزندگی به شکلی متناسب در این اتاق نشیمن رسمی احساس می‌شود. اشیای عتیقه‌ی انگلیسی و فرانسوی، آثار هنری مدرن، و پارچه‌هایی با بافت‌های نیرومند و رنگ‌های چشم‌نواز، به زمینه‌ای پرآرامش برای کلکسیون زیبای اشیای تزئینی مالک تبدیل می‌شوند.

مکان: جکسن، می‌سی‌سی‌پی

تعریف یک فلسفه‌ی طراحی کار ساده‌ای نیست. آن کارتر به دنبال سبکی است که زمان و کهنگی نشناسد و طراحی را به گونه‌ای به خدمت بگیرد تا با گذشت زمان، پیوسته بر زیبایی اتاقها افزوده شود. او از کار با هر کارفرمای جدید و تلاش برای یافتن نگرشی منحصر به فرد و مختص همان کارفرما لذت می‌برد، چه این پروژه خانه‌ای با سبک تاریخی مشخص باشد، چه یک خانه‌ی ییلاقی ساحلی یا یک سکونتگاه خانوادگی عادی. به عقیده‌ی او، کارفرمایان باید به لوازم ماندگاری توجه نشان دهند که همچون گنجینه‌ای سالها در کنار آنان باقی می‌مانند. رابطه‌ی آرمانی میان طراح و کارفرما تنها با گذشت زمان برقرار می‌شود و تکامل آن به حوصله و دقت فراوان نیاز دارد. آمیزه‌ای از اشیای دوست‌داشتنی، چه عتیقه و چه جدید، چه تازه خریداری شده

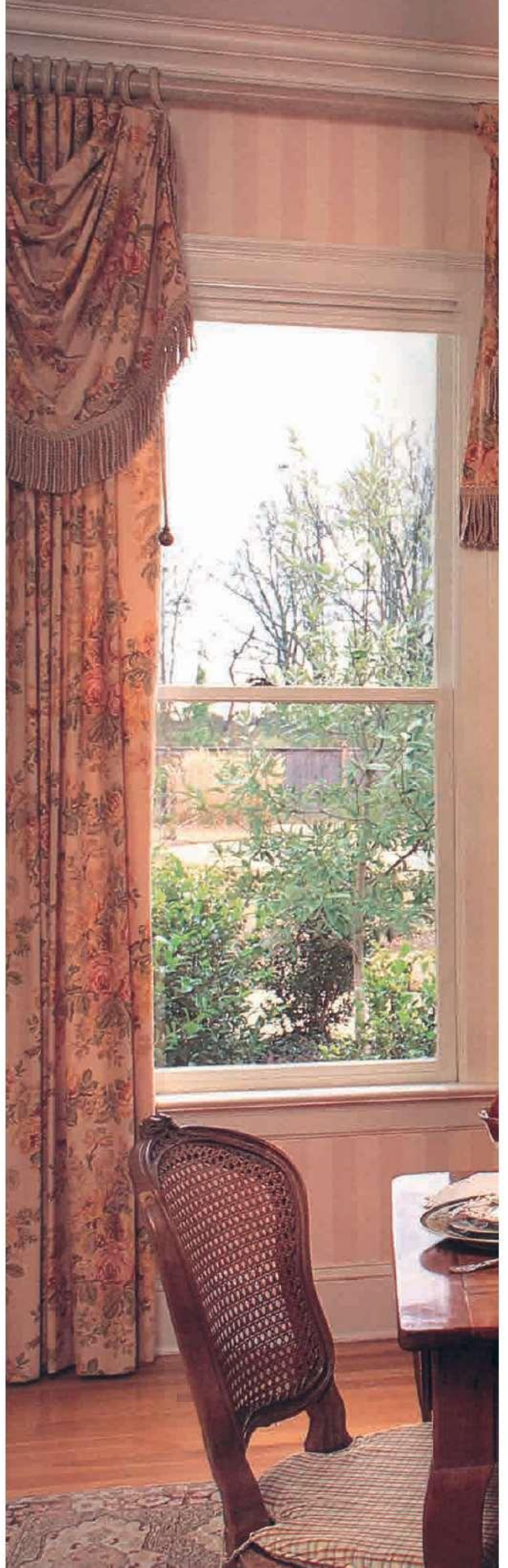

«نقاشی کاذب» و پرداخت بافت‌دار ملایمی که با شیشه و قلم‌مو روی کابینتهای سفارشی‌ساز ایجاد شده است، بر زیبایی این آشپزخانه‌ی سبک روستایی فرانسوی می‌افزاید. منحنیهای پرپیچ‌وخم نرده‌ی آهنی پلکان، گویای اصل فرانسوی ترکیب زیبایی و کارایی است. مکان: ریچلند، می‌سی‌سی‌پی

بافت‌های نرم پارچه‌ای در فرش، پرده‌ها و بالشک صندلیها به این اتاق غذاخوری رسمی، آسایش و صمیمیت می‌بخشد. میز لاک‌خورده، بوفه‌ی عتیقه و چلچراغ فرفورزه حال و هوای کلاسیک فضا را افزایش می‌دهند. مکان: ریچلند، می‌سی‌سی‌پی

میز قنادی قدیمی ساخت رونن، به همراه چراغی ساخته شده از یک گوزه سفالی بر روی آن، به این فضا، که اتاق خانوادگی را از آشپزخانه جدا می‌کند، حال و هوایی مهمان‌نواز و خوشایند می‌بخشد. دیوار آجری قدیمی، گونه‌ای جذابیت روستایی در این اتاق آفتابگیر و پر نور به وجود می‌آورد.

تصویر بالا

این آشپزخانه‌ی قدیمی نسبت به معیارهای امروزی، کوچک به نظر می‌رسد، ولی استفاده‌ی مؤثر از فضا و عناصر تزئینی خلاقانه در ترکیب با هم، محیطی را به وجود آورده‌اند که هم برای آشپزی و هم برای گپ زدن لذت‌بخش است. پایه‌ی آهنی منحصر به فرد میز که از دروازه‌ی مزرعه‌ی ذرت ساخته شده، نقطه‌ی کانونی تزئینات آشپزخانه به شمار می‌رود و فضای خوبی برای جا دادن وسایل آشپزخانه فراهم کرده است.

تصویر صفحه‌ی روبه‌رو

نقاشیهای مدرن در کنار اشیای عتیقه و مبلمان اروپایی، ترکیب جالب توجه‌ی پدید آورده‌اند. میز گرد گوشه‌ی اتاق، مرکز ثقل فضای نشیمن به شمار می‌آید.

Urban Renewal

C. Weaks Interiors

شرکت طراحی داخلی ک.ویکز به جای آنکه بکوشد عناصری شاخص و تکراری، همانند نشانه‌های تجاری، در آثار خود به وجود آورد که بلافاصله معرف کار شرکت باشند، به هر پروژه به چشم اثری متمایز و منحصر به فرد می‌نگرد که با توجه به خواسته‌ها، نیازها و شیوه‌ی زندگی کارفرما شکل می‌گیرد. فلسفه‌ی کار شرکت بر پایه‌ی ارتباط صادقانه و مستمر میان طراح و کارفرما استوار است؛ ارتباطی سازنده که موفقیت پروژه در گرو آن است. کیفیت و تمایز هر پروژه، جدا از دامنه و میزان بودجه‌ی آن، همواره مثال‌زدنی است.
محل پروژه: آتلانتا، جورجیا

سمت راست
آمیزه‌ای جالب توجه از تابلوها و اشیای تزئینی،
به کنج کتابخانه شور و حال می‌بخشد. با آنکه
بخش اعظم فضا به واسطه‌ی عتیقه‌ها و جزئیات
معماری، ظاهری سنتی دارد، یک اثر هنر انتزاعی
به فضا رنگ و زندگی می‌دهد.

تصویر پایین
فضای آفتابگیری اتاق خانوادگی را به فضای
بیرون مرتبط می‌سازد. کفپوش بافته‌شده‌ی
گرم‌رنگ، برای فضایی با رفت‌وآمد فراوان،
مناسب و زیباست. روکش پارچه‌ای صندلیها با
نقشی غیرمعمول که ورود کریستف کلمب را
به امریکا نشان می‌دهد، قدری جنبش و حرکت
در فضا به وجود می‌آورد.

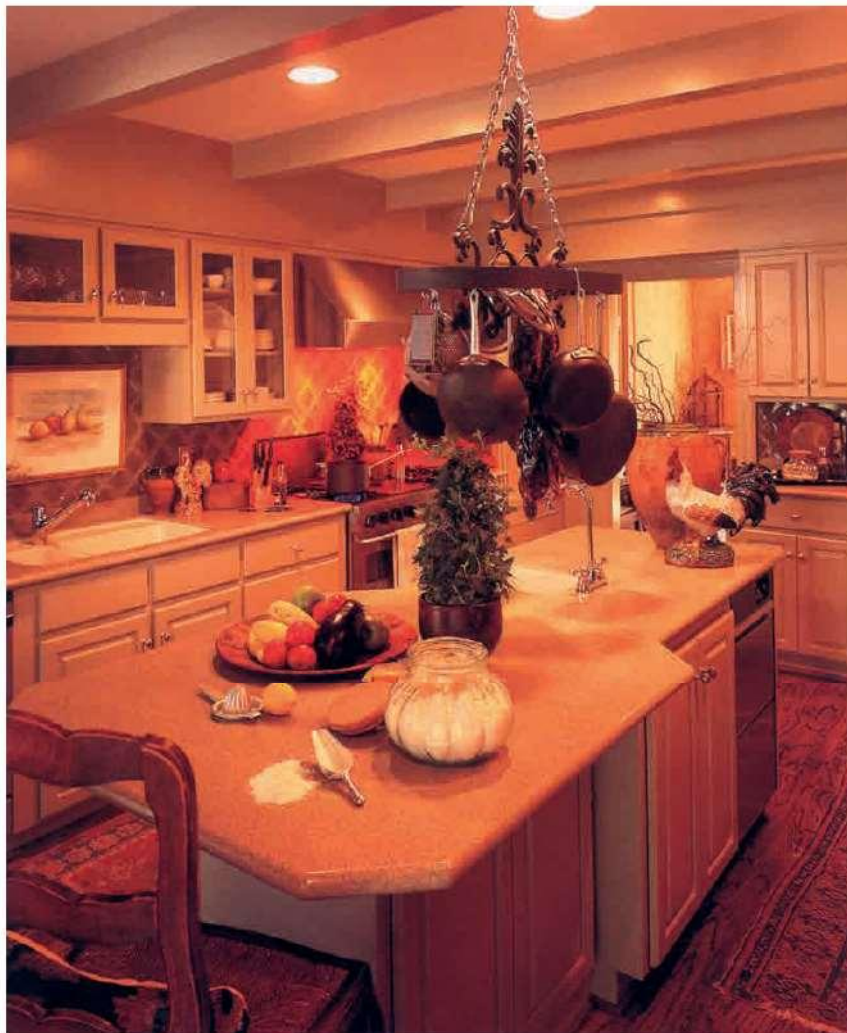
صفحه‌ی روبه‌رو
پیش‌بخاری سفارشی‌ساز جلوه‌ی خاصی به
فسمه‌ی کتاب می‌دهد. کله‌ی شیر عتیقه
که حروف اختصاری نام مالک روی آن حک
شده است، کانون توجه این کتابخانه‌ی دنج
به شمار می‌رود.

جزئیات افسون‌کننده

شرکت طراحی داخلی دنی هارتلی

سمت راست

حال و هوای روستاهای فرانسوی بر این آشپزخانه بازسازی شده حاکم است. تیرهای سقف، کابینتهای کلاسیک کرم‌رنگ، و روبه-کابینتهای کرم پررنگ سخت شبیه به گرانیت، به وسیله دیوارهای تیره‌تر، لوازمی از فولاد ضدزنگ، و حاشیه‌ای پوشیده از کاشیهای ایتالیایی که به شکل قطری چیده شده‌اند، از هم متمایز می‌شوند. خروسها و جاشرفی آهنی آویخته از سقف، جو روستایی آشپزخانه را تشدید می‌کنند.

سمت چپ

دیوار شومینه‌ی ۵/۵ متری که با اندود تکرنگی از سایه‌روشنهای زیتونی پوشیده شده است، زمینه‌ای عالی برای جلوه‌گری پایه‌چراغهای فرفورزه و خمیره-های عظیم فراهم می‌آورد. کاناپه که با پارچه‌ی پرزدار براقی روکش شده است و قالیچه‌ی بتی، به جو مدیترانه‌ای این اتاق دوست‌داشتنی، رنگ و لعاب دلنشینی می‌بخشند.

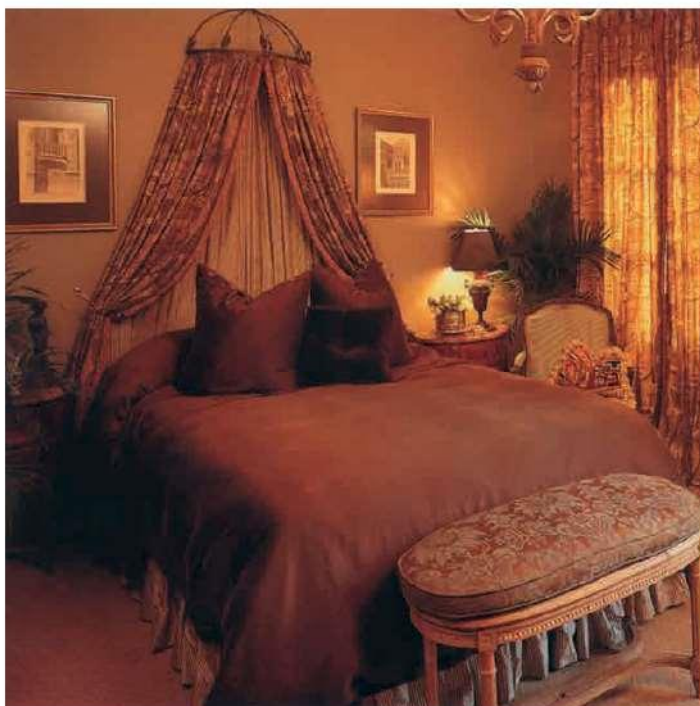
Alluring Details

Danny Hartley Interiors, Inc.

شرکت طراحی داخلی دنی هارتلی در اغلب پروژه‌های خود به دنبال آن است تا با ترکیب اشیای قدیمی و محبوب کارفرمایان با وسایل و لوازم جدید، حال و هوایی حاکی از قدمت و سالخوردگی به فضا ببخشد. انتخابهای بی‌نقص آنان در زمینه‌ی رنگها و بافتها موجب می‌شود تا همه‌ی جزئیات فضا جلوه‌ای کاملاً متفاوت به خود بگیرند؛ جلوه‌ای که در آن واحد، هم افسون‌کننده و گیراست و هم پراسایش و کاربردی.

محل پروژه: تاسکالوسا، آلاباما

رنگ ملایم دیوارها و بافت فرش در این اتاق نوازشگر مهمان، فضای آرام و آسایش بخشی به وجود می آورد. لحاف ابریشمی شکلاتی و پرده های زرد و قهوه ای بالای تخت و جلو پنجره ها، اتاق را از راحتی و آسودگی سرشار می سازند. گنجه های کشویی قرن هجدهمی از چوب گرددار و چراغهای عتیقه بر زیبایی و گیرایی فضا می افزایند.

صفحه ی رویه رو

شومینه و دیوارهای اندودشده ی قهوه ای با ایجاد پس زمینه ای غنی و نیرومند، گوشه ی شرقی اتاق سرگرمی بلند و کشیده را به محل دلجی برای گفت و گو تبدیل کرده اند. قالیچه و کوسنهایی با رنگهای خیره کننده و صندلی دسته دار با روکش گلدوزی، به فضا رنگ می دهند و میز قهوه خوری آهنی و کرکره های قدیمی حال و هوایی مدیترانه ای در اتاق ایجاد می کنند. در بخش غربی که در تصویر مشخص نیست، میز بیلیارد و نقاطی برای سرگرمیهای مختلف نیز در ایجاد جوی راحت و آسوده در این اتاق طبقه ی پایین سهم دارند.

اشیا و مبلمان قدیمی در ترکیب با فرش پلنگی و قفسه ی کتاب سفارشی ساز، رویکردی آوانگارد را در این اتاق مطالعه ی دلج به نمایش گذاشته اند.

Obeikan Technical Fabrics Co. Ltd.

Architectural

www.obeflex.com email: otf@obeikan.com.sa Tel: +9661 265 3533 Fax: +9661 265 3438
Tehran Contact: 88808037 Fax: 88808036

- بازسازی
- طراحی و اجرای معماری داخلی در فضاهای اداری و مسکونی
- طراحی و تولید مبلمان اداری
- تولید مبلمان و کلیه لوازم دکوراتیو مسکونی

میدان تجریش - خیابان شهید دربندی - کوچه برادران توکلی - بن بست رضوی - شماره ۱۲ - واحد یک
تلفن: ۲۲۷۱۰۷۰۳   تلفن همراه: ۰۹۱۲۳۲۲۳۷۹۷ - ۰۹۱۲۱۷۹۱۲۸۴
Tel: 22710703   Mobile: 0912322379 - 09121791284
Email: MaryamJazmeh@yahoo.com

تاد هایز، طراح داخلی پروژه (تصویر صفحه روبه‌رو)، در محوطه‌ی نشیمن نیز همانند تمام خانه، از مبلمانی ساده و تکرنگ استفاده کرده است که هیچ ادعایی برای رقابت با مناظر اطراف و جلب توجه بیننده ندارند.

A BEND IN THE RIVER

- معمار: ماریان تامپسن
- طراح داخلی: تاد هایز
- محوطه‌سازی: داگلاس رید
- متن: جرال د کلارک
- عکسها: اسکات فرنسز

داگلاس رید و تاد هایز در اواسط دهه‌ی ۱۹۷۰ در دانشگاه لویزیانا هم‌دوره بودند. پس از آن، هایز به حرفه‌ی طراحی داخلی در نیویورک مشغول شد و رید در بستن به طراحی محوطه پرداخت، ولی همچنان دوستان نزدیکی باقی ماندند و نگرش مشترک خود را نسبت به مقوله‌ی زیبایی حفظ کردند: پابندی به سادگی و وضوح فضایی.

از این رو هنگامی که رید و شریکش، ویل ماکریس، تصمیم گرفتند خانه‌ای ویلایی در فاصله‌ی یک ساعت از جنوب بستن بسازند، برای طراحی داخلی آن به هایز مراجعه کردند. برای طراحی خود بنا نیز به سراغ معماری به نام ماریان تامپسن رفتند که علاوه بر نگرشهای مشترک هنری با آنان، دارای مدرک فوق‌لیسانس در رشته‌ی معماری محوطه نیز بود. سایت پروژه زمینی بود به مساحت ۱۷ هکتار، شامل رودخانه‌ای دارای جزر و مد.

رید می‌گوید: «به گفته‌ی پینس پینسن، معمار محوطه‌ساز برجسته، ما هنگام طراحی از منظره‌ی تأثیر می‌گیریم که در کودکی دیده‌ایم.» خود رید در گوشه‌ی این سایت که در جنوب شرقی ماساچوست واقع است، منظره‌ای پیدا می‌کند که در کودکی در لویزیانا دیده بود: جنگلی با درختان کوتاه، مرداب و باتلاق و رودخانه‌ای که بی‌هیچ شتابی جریان دارد. او می‌گوید: «با آنکه من خانه‌ی خود را در ماساچوست می‌سازم، ولی بسیار برایم اهمیت دارد که زندگی گذشته‌ی خود در لویزیانا را با زندگی فعلی در اینجا پیوند دهم.»

خانم تامپسن، معمار خانه، می‌گفت: «این قطعه زمینی جادویی است» و خود تلاش می‌کرد خانه‌ای جادویی بسازد. او کار خود را با دادن پرسشنامه‌ای ۱۳ صفحه‌ای به رید و ماکریس آغاز کرد. نخستین پرسش این بود: «احساس کلی را که می‌خواهید در خانه وجود داشته باشد توصیف کنید.» یکی از پاسخها «گشوده و دل‌باز» بود و دیگری «ساکت و آرام». تامپسن با کمک آن سیزده صفحه، پنج پلان مختلف تنظیم کرد و پنج ماکت مختلف پیش روی دو شریک قرار داد. رید می‌گوید: «دیدن این ماکتها شیوه‌ی بسیار خوبی بود تا بتوانیم ذهنمان را در مورد امکانات مختلفی که در اختیار داشتیم به کار اندازیم.»

هایز که از آغاز پروژه با تامپسن، ماکریس و ریڈ (معمار محوطه‌ساز)، همکاری داشت، می‌گوید: «همه‌ی تصمیمها بر مبنای محوطه و مناظر اطراف گرفته می‌شد.» پنجره‌های تمام‌قد محوطه‌های نشیمن و غذاخوری، به دورتاهای چمنزار و رودخانه‌ی پشت آن، جلوه‌ی بیشتری می‌دهند. پاراوان ژاپنی متعلق به حدود سال ۱۸۵۰ است.

ماریان تامپسن درباره‌ی خانه‌ی ویلایی که برای داگ رید و ویل ماکریس در زمین روستایی ۱۷ هکتاری در ماساچوست طراحی کرده است می‌گوید: «خانه می‌بایست حالتی شیخ‌مانند و غیرثابت می‌داشت، انگار که در نهایت سبکی در چمنزار قرار گرفته است.»

آنان به این شکل توانستند با دقت مشخص کنند که چه می‌خواهند و ماکتی که برگزیدند، ساده‌ترین، سبک‌ترین و آرامش‌بخش‌ترین الگو بود.

هدف تامپسن برای ادغام خانه در محیط اطراف، آن قدر موفقیت‌آمیز بود که خانه در نما از رودخانه تقریباً نامرئی است. به گفته‌ی ماکریس، تامپسن هر بار گفت‌وگو را با این جمله شروع می‌کرد: «همه چیز باید افقی باشد» و واژه‌ی «افقی» به ورد آنان بدل شد. خود تامپسن می‌گوید: «من می‌خواستم خانه را به شکلی افقی در چمنزار جای دهم. ما خانه را موازی با رودخانه طراحی کردیم و لایه‌هایی از آن همانند نوارهای کوچکی با آب پیوند برقرار می‌کنند. حتی علفهایی که در برخی جاها ارتفاعشان به بیش از یک متر می‌رسد، با خانه پیوند دارند.»

رید و ماکریس به دنبال خانه‌ای «گشوده و دلپاز» بودند و به این خواسته‌ی خود نیز رسیدند. پنجره‌ها از کف تا سقف کشیده شده‌اند و دیوارهای تخته‌کوبی‌شده، به جای آنکه مطابق معمول در خارج از خانه قرار داشته باشند، در داخل به چشم می‌خورند. در نتیجه گونه‌ای ابهام ظریف به وجود می‌آید که چشم را گول می‌زند و تشخیص مرز دقیق بیرون و درون خانه را مشکل می‌سازد. تامپسن می‌گوید: «من این را "خارجی کردن داخل" می‌نامم. حتی هنگامی که در درون خانه به سر می‌برید، این احساس را دارید که در چمنزار هستید. انگار در چادر زندگی می‌کنید.»

هایز و رید از همان زمان لویی‌زیانا، عاشق درخت افرا بودند. به قول هاینز: «افرا درختی است که ریخت و پاش زیادی دارد و مردم خیلی به سراغ کاشتن آن نمی‌روند. ولی زیبا و باشکوه است و غرور و ادعای بلوط را هم ندارد. رنگهای پوسته‌ی تنه‌ی آن واقعاً زیباست.» رید با به یاد آوردن عشق پیشین به افرا، عکسهایی از پوسته‌ی تنه‌ی آن را برای هاینز فرستاد: «نگاه کن! فقط نگاهشان کن!» هاینز نگاه کرد و آنچه را رید می‌خواست، دید: رنگهایی در دامنه‌ی سفید شیری تا سبز لجنی و قهوه‌ای مایل به خاکستری. هاینز می‌گوید: «این الگوی رنگ، طبیعی است. آرام و تکرنگ. اینها رنگهایی هستند که با محیط اطراف هماهنگی دارند.»

هایز ضمن اعتراف به آنکه در مرحله‌ی، از کار برای دوست بسیار صمیمی خود دچار ناراحتی می‌شد، از همان ابتدا می‌دانست فضای داخلی باید چه حال و هوایی داشته باشد: «از آغاز، مبنای کار را بر وضوح و شفافیت گذاشتیم. تمام مسئله‌ی طراحی داخلی، در ساده کردن و پیراستن اشیاء و عناصر تا حد رسیدن به جوهره‌ی آنها و همچنین در استفاده از مصالح «صادق» نهفته بود. اگر ذهنیت کلی روشن باشد و پایه و اساسی نیرومند در اختیار داشته باشید، راحت پیش می‌روید. گویی خودتان را کنار می‌کشید تا خود خانه، زندگی مستقلاً را برای خود در پیش بگیرد.»

رید و ماکریس در پرسشنامه نوشته بودند: «مرتب و مینی‌مالیستی». همین برای هاینز کافی بود. او برای پارچه‌های فضای نشیمن از رنگهای ملایم افرا استفاده کرد و مبلمانی برگزید که در عین راحتی، چشم را به خود خیره نمی‌کنند: «هنگامی که چشم‌اندازهایی زیبا دارید، منظره به کانون توجه تبدیل می‌شود و مبلمان باید فروتنی به خرج دهد.» هاینز در پایبندی خود به مسئله‌ی سادگی، یک گام فراتر نیز گذاشت و اتاق خواب صاحبخانه و اتاق مهمان را تقریباً مشابه هم طراحی کرد.

خود رید و ماکریس نیز مشغول اصلاح و ساخت محوطه‌های سایت هستند. آنان به تدریج زمین را از پرچینها و نیز گیاهانی که خود را به چمنزار و مناظر رودخانه تحمیل کرده بودند، پاک ساختند و به جای آن، چند درخت کاشتند. مسلماً درخت افرا.

آشپزخانه که تجهیزاتی به سبک آشپزخانه‌های کشتی دارد، بخشی از راهرویی است که در طول خانه امتداد دارد. به گفته‌ی تامپسن: «من از این ایهام فضایی بسیار خوشم می‌آید. فضاهای آشپزخانه و غذاخوری و نشیمن به شکلی بسیار سیال در یکدیگر می‌آمیزند.»

هایز: «وضوح و روشنی خانه ممکن است برای برخی از مردم، نفس گیر باشد، ولی سراسر خانه فقط با هدف آسایش ساکنان طراحی شده است.» تخته کوبی دیوار اتاق خواب صاحبخانه، مانند فضاهای دیگر خانه، بر ارتباط محیط درونی با بیرون بنا تأکید دارد. نقاشی «روز و شب»، اثر مونتیک پریئو، برای داگ رید یادآور کناره‌ی رودخانه است.

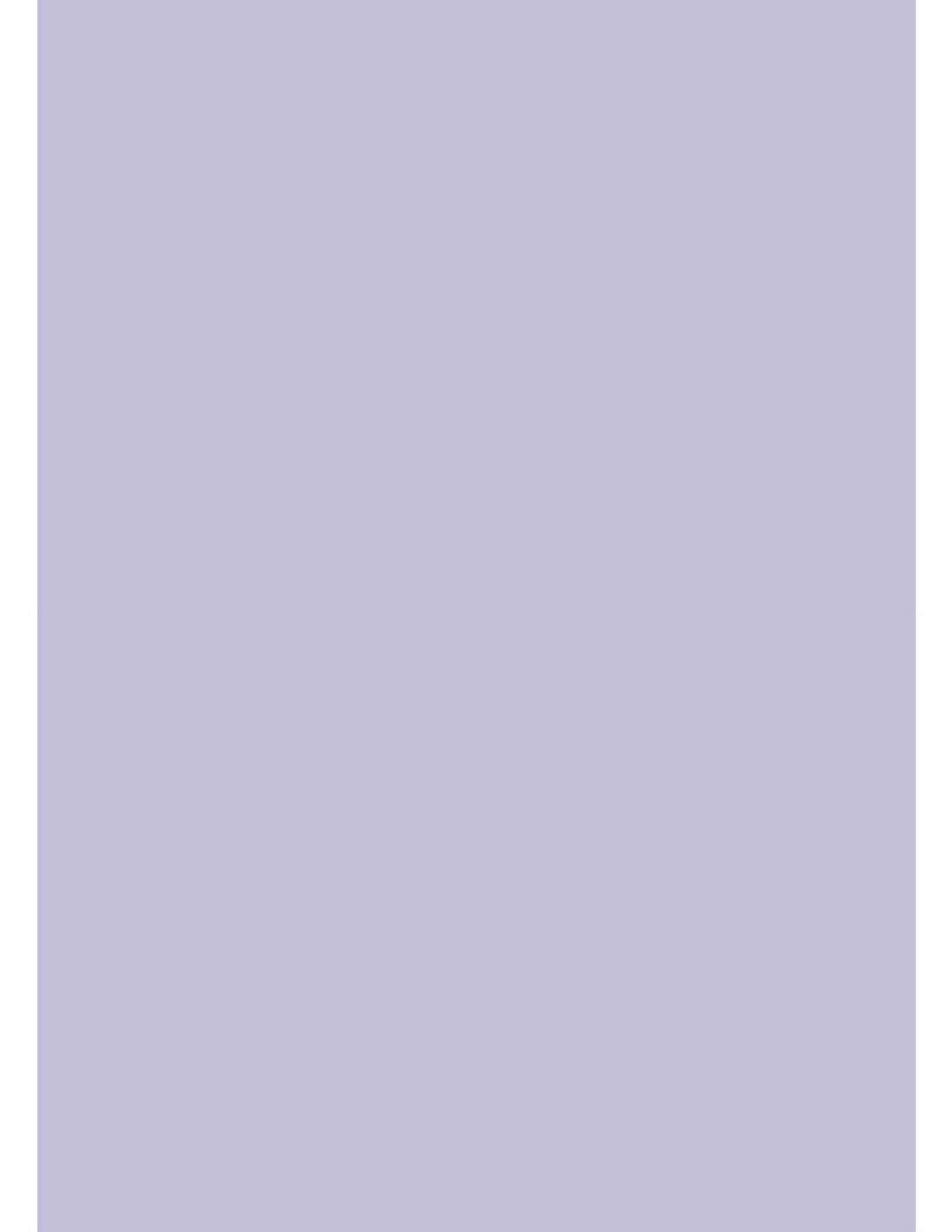

بخش سرپوشیده و بالآمده‌ی محوطه‌ی چوب ماهون،
فضای اصلی برای زندگی در فضای باز است.

هایز: «اتاق مهمان دارای همان تخت، همان پاتختیها و همان کفپوش اتاق خواب
صاحبخانه است. این رویکردی مردم‌گرایانه و دموکراتیک است.» نقاشی گواش روی
دیوار، «شکل بی‌قاعده» (۱۹۹۸) نام دارد و کار سول لویت است.

Architecture

معماری

- The Modern American House
- Renzo Piano
- Agbar Tower

معماری خانه‌های مدرن آمریکایی (بخش هفتم)

دیوید راکوود، خانه‌ی راکوود، پورتلند، اریگون ۱۹۸۴-۱۹۸۶

THE MODERN AMERICAN HOUSE (PART 7)

David Rockwood, Rockwood House, Portland Land, Oregon 1984-1986

است. در وهله‌ی دوم، این ماتریس با صفحات چندلای بتنی پیش‌ساخته پر می‌شود و کف، سقف و دیوارها را به وجود می‌آورد. صفحات دیوار که ۹/۵ اینچ ضخامت دارند، به شکل بدیعی از دولایه تشکیل شده‌اند که یک لایه‌ی ۲/۵ اینچی از پلی‌یورتان آنها را از هم جدا می‌سازد. لایه‌ی عایق به صورت ساندویچی میان یک دیوار برابر بتنی ۲/۵ اینچی از سمت داخل، و یک لایه‌ی ۳ اینچی از بتن پومیس از سمت خارج قرار می‌گیرد و کل این ترکیب با سیم به هم محکم می‌شود. صفحات ۱۰ اینچی کف و سقف به شکل مشابهی ساخته می-

از محورهای مختصات است، و از سوی دیگر، از لحاظ فناوری، شاهکاری به شمار می‌آید که هر اتصال آن، به گونه‌ای طراحی شده است تا جزئی از یک شبکه‌ی نامرئی و سراسری اتصالات باشد. نظام ساختاری خانه که بر اساس شبکه‌ای با خانه‌هایی به ابعاد یازده فوت و شش اینچ شکل گرفته است، دو ایده‌ی مرتبط با هم را در خود گرد می‌آورد. خانه در وهله‌ی نخست، از یک شبکه‌ی ساختاری سه بعدی، شامل اجزای مربع توخالی به ابعاد ۶×۶ اینچ از جنس فولاد لوله‌ای جوشی، تشکیل شده

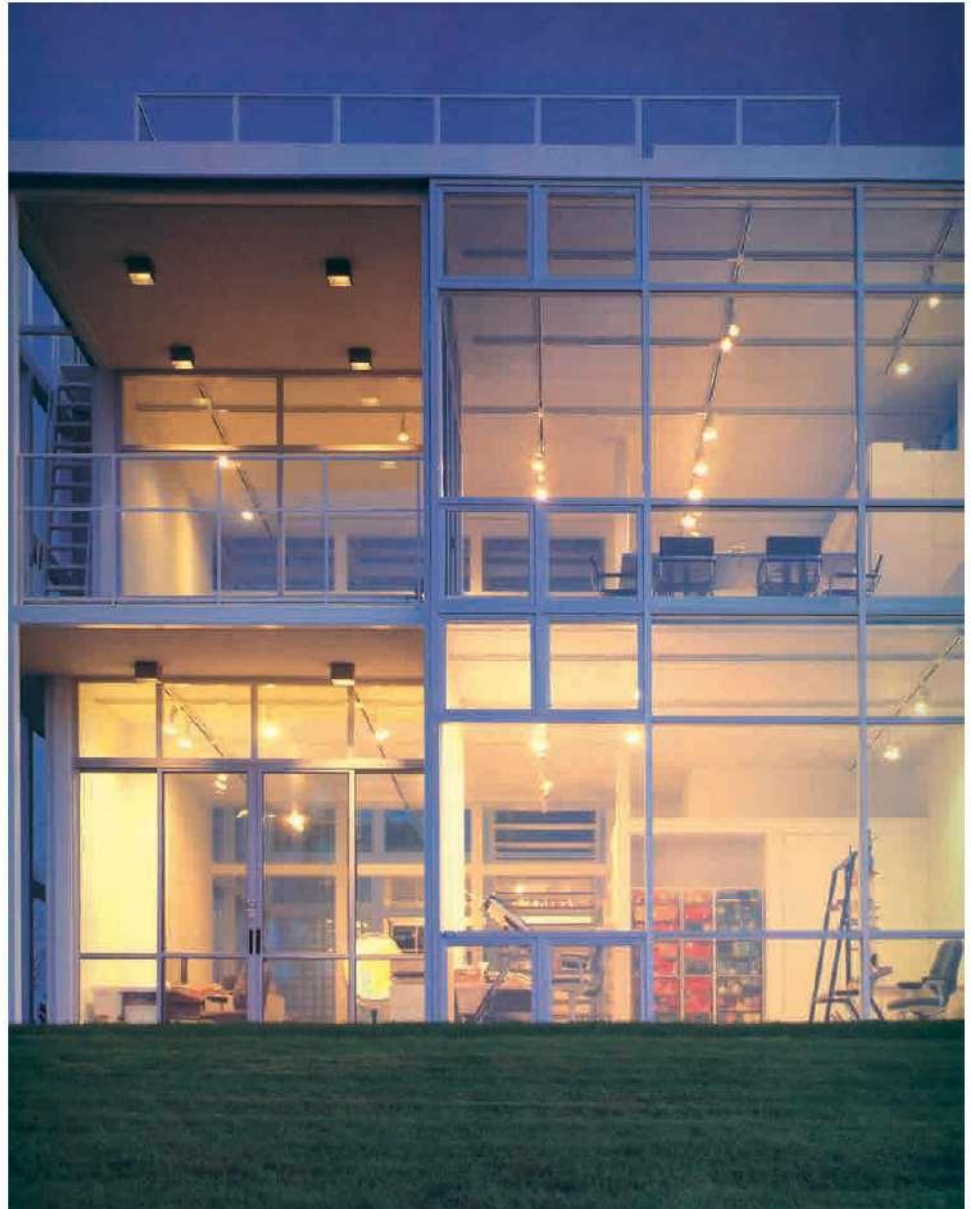
در میان پیروان پرشمار اصول مونتاژ و ساخت پیش‌ساخته، به آن گونه که چارلز و ری ایمز در ۱۹۴۹ در خانه و کارگاه بررسی موردی خود به غایش گذاشته بودند، همتایان زیادی برای شیوه‌ی مدولی این خانه که دیوید راکوود برای پدر و مادرش طراحی کرده است، مشاهده نمی‌شود. کل خانه همانند یک سیستم مدولی و نیمه‌پیش‌ساخته تعریف شده است که اصولاً می‌تواند در ساختمانها و گونه‌های ساختمانی دیگر نیز به کار رود. این بنا از یک سو، اثر مینی‌مالیستی نوافلاطونی است که در آن، یک شبکه‌ی قائم، معرف هر یک

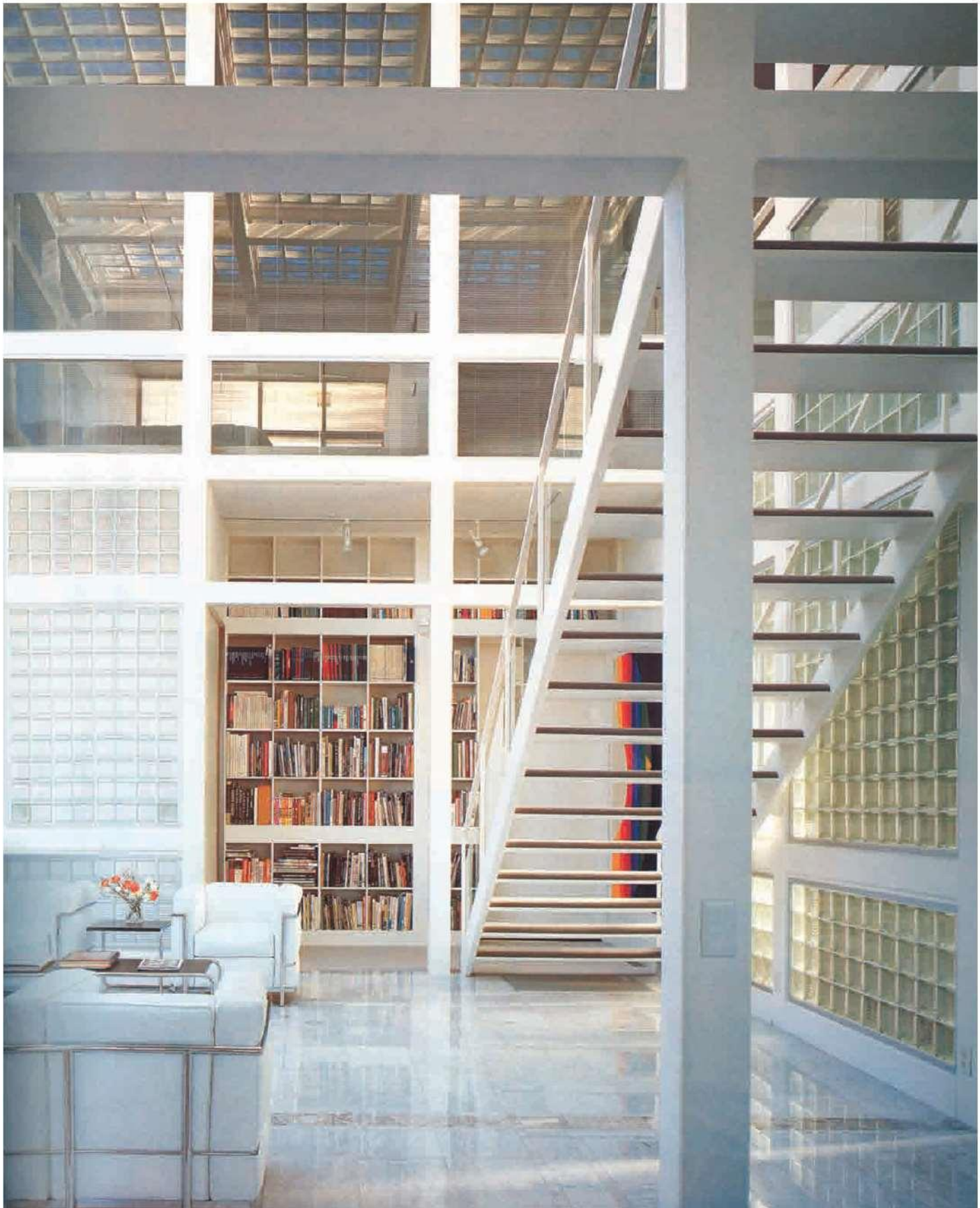
شوند: نخست، عایق سختی به ضخامت ۵ اینچ روی صفحه‌ای از بتن مسلح پیش‌ساخته به ضخامت ۲/۵ اینچ گذاشته می‌شود و سپس روی آنها را با بتن‌ریزی درجا به ضخامت ۲/۵ اینچ می‌پوشانند.

خانه‌ی راکوود از لحاظ فضایی و شکلی، نمونه‌های متعددی دارد که دامنه‌ی گسترده‌ای را در برمی‌گیرند: از «خانه‌ی مردم» جوزپه ترانی (که راکوود آن را الگویی مقدس می‌شمارد) گرفته تا آتاری که رویکرد فرمالیستی بیشتری دارند و در ساخته‌های معماران بسیار متفاوتی، مانند پیتر آیزنمن و فریتس هالر مشاهده می‌شوند. همچنین ممکن است تأثیری از «خانه‌ی شیشه» در پاریس نیز احساس شود، به ویژه در استفاده از صفحات شیشه‌ای برای دیوارهای جانبی و استفاده از ۹ نورگیر سقفی مربع‌شکل برای روشن کردن آتریوم داخلی با ارتفاع مفید دوبرابر.

پس از ورود از سمت شرق به طرف پیش‌آمدگی پنجره‌دار، خانه در دو طبقه به سوی شمال و جنوب، پیش چشم گسترده می‌شود. به سوی شمال و در طبقه‌ی همکف، کارگاه بافندگی قرار گرفته است و در بالا، فضای نشیمن / غذاخوری / آشپزخانه مشرف به بندرگاه ساخته شده است. پشت آتریوم به سمت جنوب، گاراژی قرار گرفته و بالای آن، اتاق نشیمن اصلی و یک تراس خصوصی واقع شده است. بدین دلیل تصمیم گرفته شد سطح فضای نشیمن بالا آورده شود که با وجود سمت و سوی جنوبی خانه، چشم‌اندازی دلخواه به دست آید، ضمن آنکه فشردگی و تراکم پروژه نیز حفظ حریم خصوصی را با مشکل روبه‌رو می‌ساخت. در هر دو طبقه که به وسیله‌ی یک ردیف پلکان مستقیم به هم متصل می‌شوند، فضاهای اصلی با منطقه‌های خدماتی در کنار دیوار غربی همراه شده‌اند که در طبقه‌ی همکف شامل تاریخخانه و در طبقه‌ی بالا شامل آشپزخانه و حمام است.

جالب توجه‌ترین ویژگیهای خانه در نقاطی نهفته است که معمار از سیستم خود فاصله می‌گیرد. این مسئله بیش از همه در بلوک شیشه‌ای نورگیر سقفی آشکار می‌شود که فارغ از سازه‌ی اصلی، بر فراز آن برافراشته شده است. عناصر فراسازه‌ای مشابهی در دیوارهای غیرباربر در نماهای شرقی و شمالی مشاهده می‌شود که در آنها صفحه‌ی پوسته‌ی شیشه‌ای در جلوی قاب ساختمان قرار گرفته‌اند.

البته در نمای شمالی، پنجره‌بندی شیشه‌ای در داخل قاب طراحی شده است. ولی خانه در کنج شمال شرقی، خود را از این قاعده رها می‌سازد و حفاظ شیشه‌ای تراس، هماهنگ با دودکش آزاد و نردبان دسترسی به بام، از قاب بیرون می‌زند.

استنلی سائتوویچ

خانه‌ی ناپولی ۱۹۸۷-۱۹۹۰

لوس گاتوس، کالیفرنیا

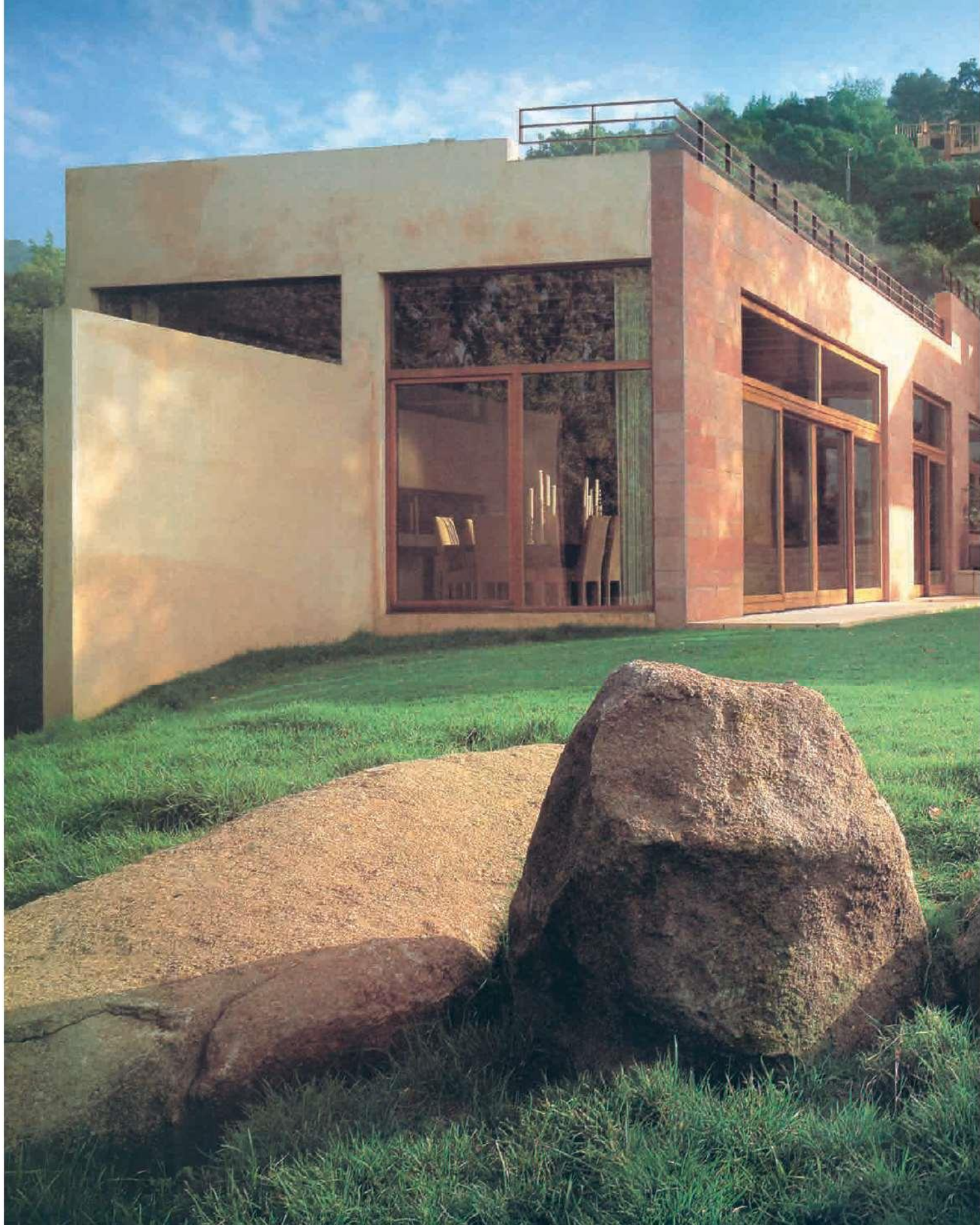

Stanley Saitowitz

De Napoli House 1987-1990

Los Gatos, California

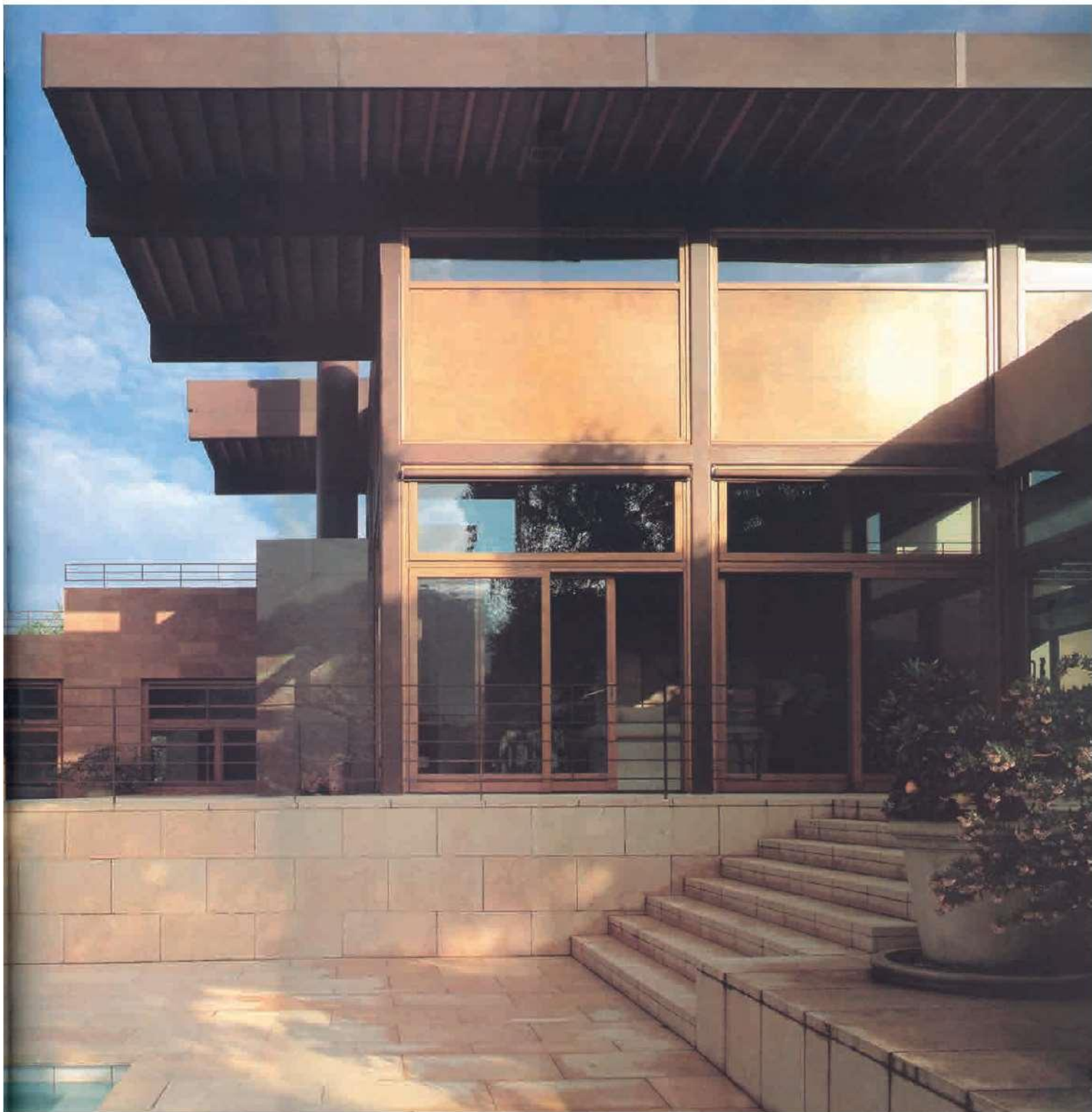
خانه‌ی یک طبقه‌ی ناپولی که در تپه‌هایی بر فراز لوس گاتوس و روی دماغه‌ی رو به شمال پردرختی واقع شده است، از سه رشته‌ی موازی تشکیل می‌شود: استخر شمالی و جناح صاحبخانه؛ اتاق نشیمن و محوطه‌ی باغ؛ آشپزخانه و غذاخوری و اتاق خوابهای جنبی و بخشهای خدماتی. این لایه‌ها در همان حال که خود را با خطوط تراز سایت تنظیم می‌کنند، روی یکدیگر می‌لغزند. این خانه که از ماچو پیچو (شهر باستانی اینکاها در پرو) و معماری چون میس فان در روهه و لوئیس باراگان تأثیر پذیرفته است، بیشتر به یک ساختمان خاکی شباهت دارد تا به یک خانه در معنای سنتی آن. در اینجا همه چیز به بازی اتاقها و تراسهای گوناگون در ترازهای اندکی متفاوت بستگی دارد: مجموعه‌ای از «غیرمنتظره»ها که در سراسر خانه، در برداشت و پذیرش بیننده از فضاها، تغییرات ملایم، ولی گویایی ایجاد می‌کنند. حاصل کار، سکوی پله‌دار سنگی خوش‌نمایی است که ماهیت توپوگرافیک آن، به گونه‌ای ترکیب‌بندی بنا و محوطه شباهت می‌یابد که میس فان در روهه، نخستین بار آن را در طرح خانه‌ی ویلایی آجری (۱۹۲۴) به کار برده بود. گذشته از این تأثیرپذیریها، سائوویچ اثری نو آفریده است که تازگی و شکوه آن، به ندرت همتایی در سالهای اخیر برای خود می‌شناسد.

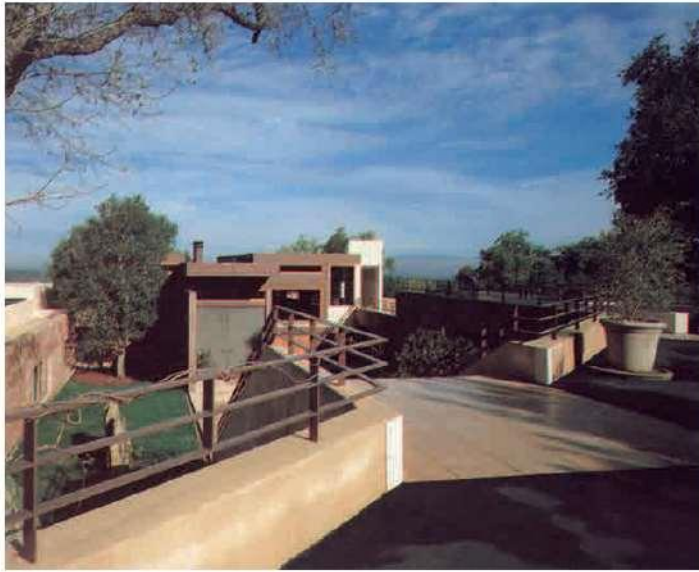

شاخصه‌ی اصلی خانه، سکوت و آرامشی است که در آن، اتاقهای مختلف به شیوه‌ای خطی و در ارتباطی نزدیک با آب و خاک آرایش یافته‌اند. بخشهای مختلف خانه با شیوه‌های گوناگون ساخت از هم متمایز می‌شوند. از آنجا که کلاه فرنگی اصلی، مرکز این مجموعه است، از سازه‌ای با اسکلت فولادی و پنجره‌هایی با شیشه‌های بزرگ و یکدست ساخته شده و سقف پیش‌نشسته و لب‌بندهای فلزی دارد. از سوی دیگر، بالهای جنبی با اسکلت چوبی و اندود روکار، سنتی‌تر به نظر می‌رسند.

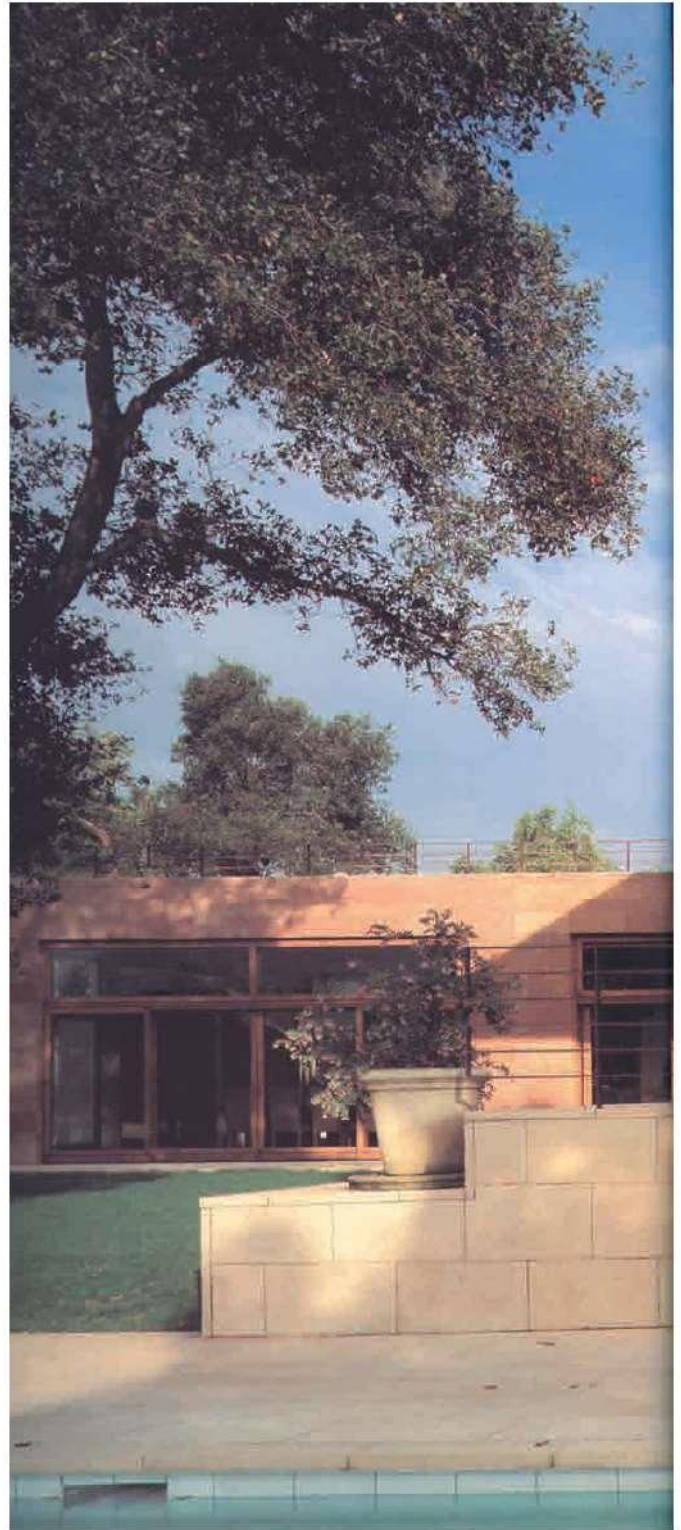

از آنجا که گستره‌ی سقف، تراز پنجم خانه به شمار می‌آید (چیزی که به ویژه از انبار و اتاق مهمان بالایی، یعنی نقطه‌ی اصلی ورود به سایت، به چشم می‌آید)، طراحی تراسهای سقف می‌بایست با دقت فراوان انجام می‌شد. تصمیم بر آن شد که تراسها، چه سنگفرش باشند و چه با ریگ پوشیده شوند، نباید نشانی از هواکش و دررو و مجرا در خود داشته باشند. به همین منظور، معمار با کمک پیمانکار، سیستم نیوگ‌آسایی از مجراهای سرپوشیده و دریچه‌های مخفی در بالای دیوارهای مجاور طراحی کرد. به منظور کاهش ضخامت لب‌بندها، شیب مجراها (کاهش یا افزایش ارتفاع آنها در واحد طول) نیز می‌بایست تا حد امکان کاهش می‌یافت.

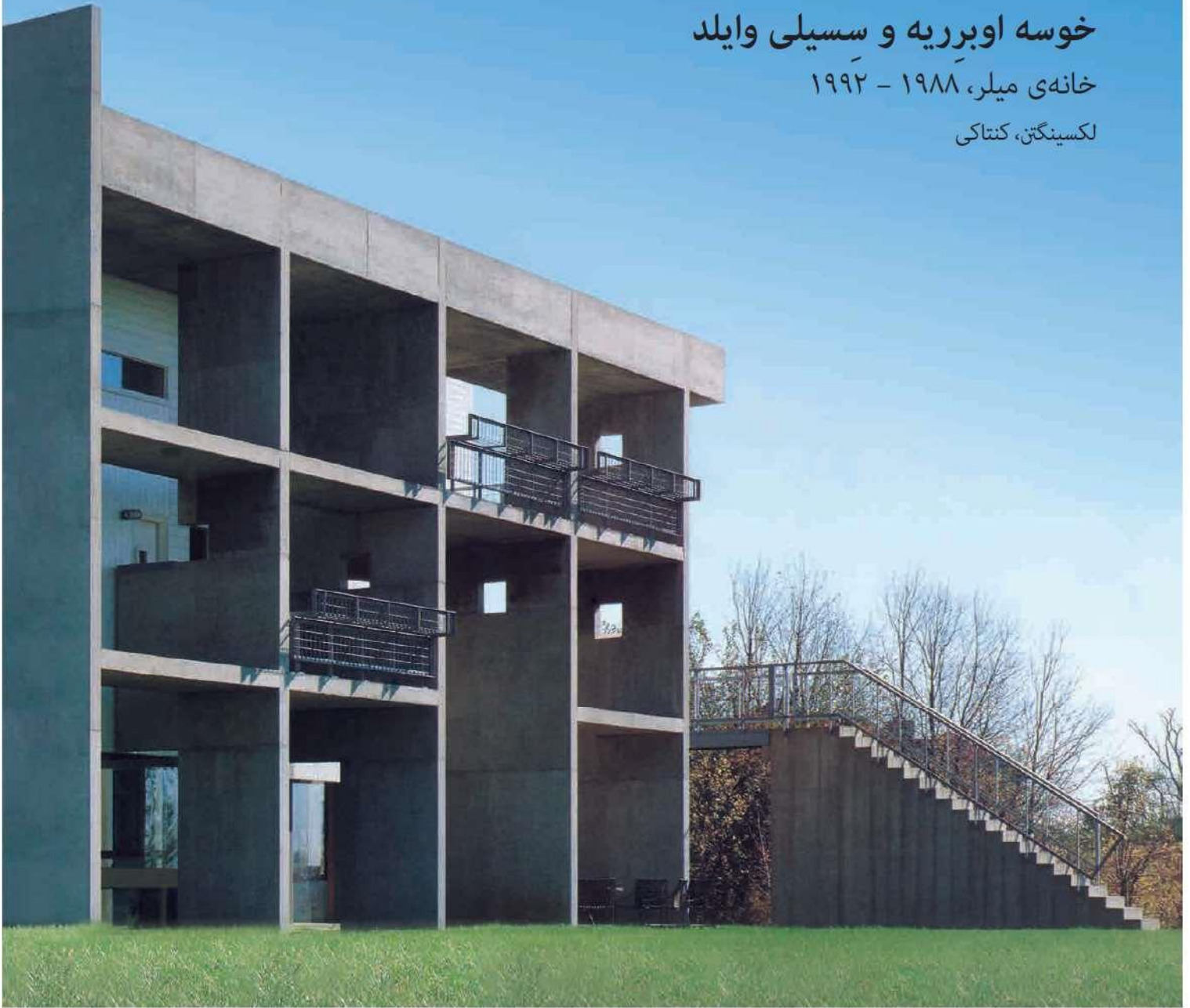
انتهای باریک «دماغه»ی خانه نیز به وسیله‌ی رختکن کوچکی برای استخر و یک مهتابی تعریف شده که وظیفه‌ی هر دو آنها بر هم زدن حس و حال کاملاً افقی خانه است.

خوسه اوبرریه و سسیلی وایلد

خانه‌ی میلر، ۱۹۸۸ - ۱۹۹۲

لکسینگتن، کنتاکی

شکسته شده است: حجم بتنی اصلی که نورشکن را در خود جای داده و رو به جنوب غربی دارد، و یک محفظه‌ی چوبی تخته‌کوبی‌شده‌ی سفید که به نظر می‌رسد درون اسکلت بتنی می‌چرخد. بیننده ممکن است در این بازی متقابل حجمها، تقابل میان شیوه‌ی ساخت اروپایی «بتن با نمای قالب» و شیوه‌ی آمریکایی «قالب چوب‌بستی» را احساس کند.

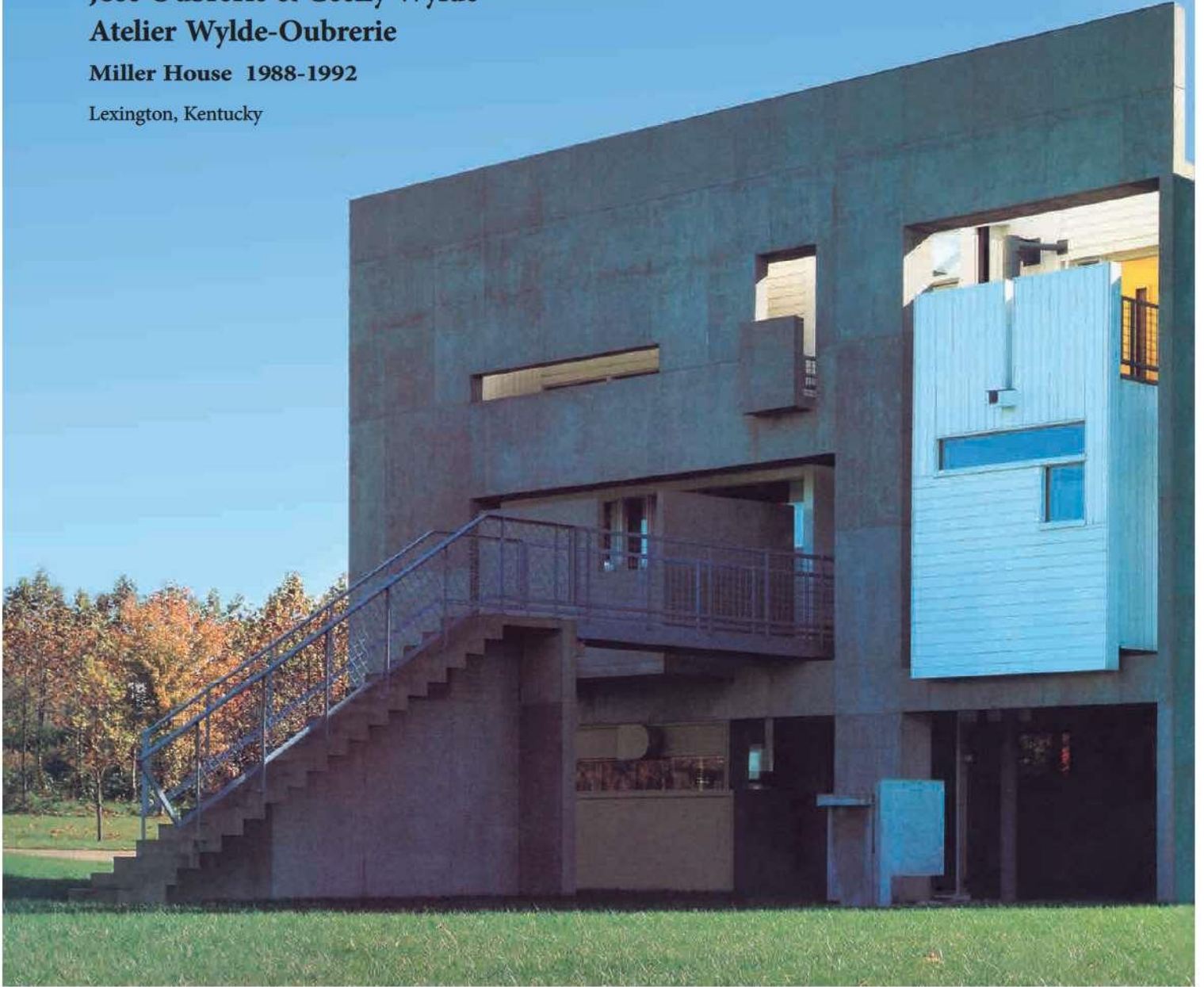
می‌کنند. هر چهار نمای قائم ساختمان، آرایش و ترکیب-بندی دوبعدی دارند. نماهای جنوب شرقی و شمال غربی به واسطه‌ی تک‌گذرها و پلکانهایی که از طبقه‌ی اول در منظری اطراف پیشروی کرده‌اند، قدری متمایز می‌نمایند. این عناصر پویا، حس و حال ماریپج خانه را تشدید می‌کنند، زیرا هنگامی که بیننده گرداگرد ساختمان به حرکت درمی‌آید، اجزای هر نما، روابط مختلف و متنوعی با یکدیگر برقرار می‌کنند. نمای سه‌چهارم از شمال، احساسی از سادگی و جمع و جور بودن را القا می‌کند که تنها به واسطه‌ی بیرون‌زدگی سایبان ورودی و چاه بتنی آسانسور بر هم می‌خورد. اگر از نمای جنوبی و فراز آنگیر به خانه نگرسته شود، احساس می‌شود که ساختمان در قالب دو فرم متقابل و متضاد

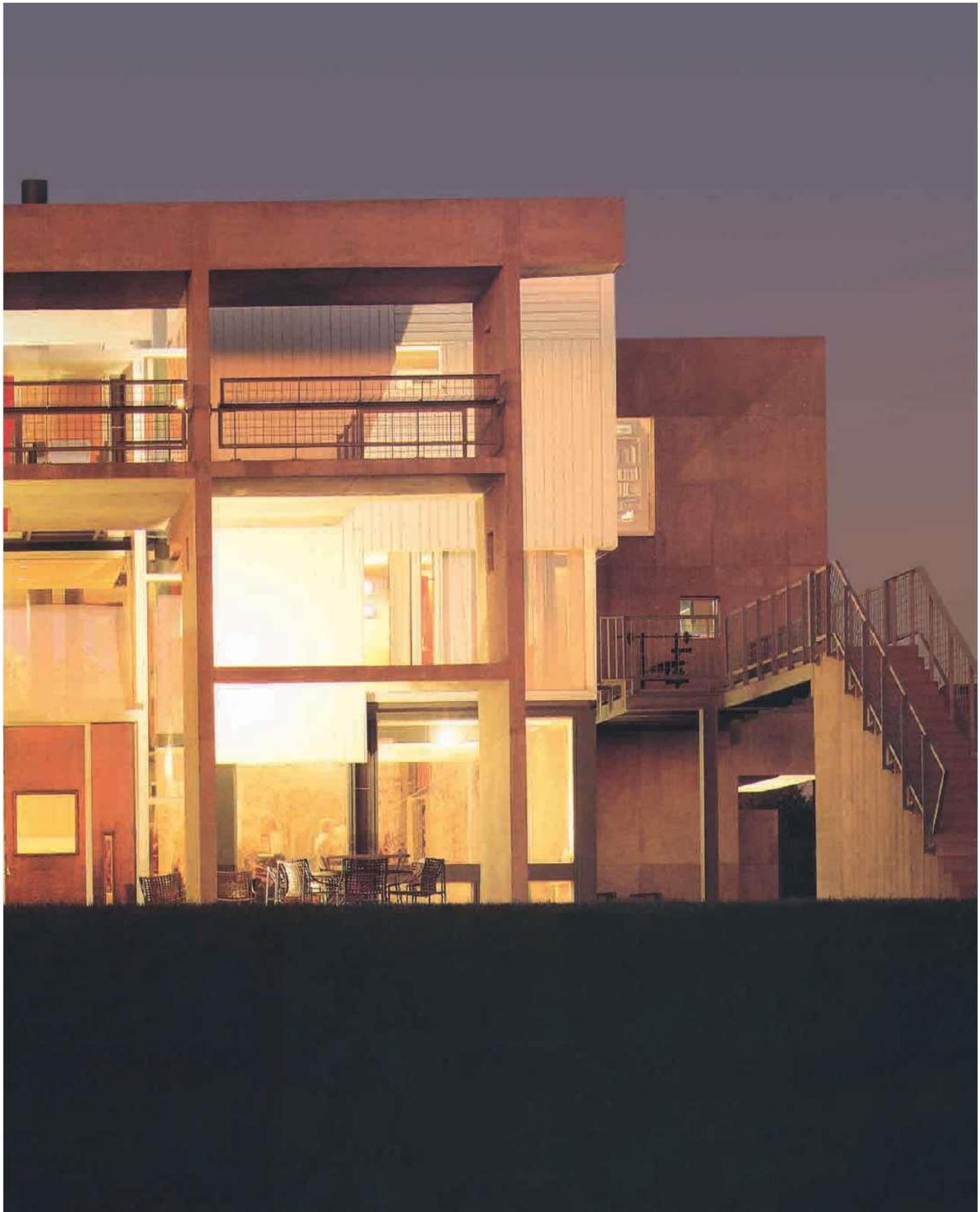
این ساختمان که به وسیله‌ی دستیار پیشین لوکوربوزیه طراحی شد نمونه‌ای است از پیچیدگی کم‌نظیر و شکل‌پذیری غنی. این ساختمان ماهیتاً گردونه‌ای رنگین و ترکیب موسیقایی پیچیده‌ای همانند یک فوگ را در فضا به غایش می‌گذارد و در همان حال، خانه‌ای مجلل را برای سکونت خانواده‌ی یک وکیل (شامل همسر و دو فرزند) فراهم آورده است. هر چهار عضو خانواده در زمانهای مختلف در نقاط مختلف امریکا به کار و زندگی مشغول هستند، از این رو این خانه، «پایگاه» خانوادگی آنان به شمار می‌آید. بنا از سه خانه‌ی کوچک چهارگوش با ارتفاع مفید دو برابر، تشکیل شده که درون پوسته‌ی قائم واحدی شناور هستند. طبقه‌ی همکف و سقف، تراز پایه‌ی پایینی و بالایی منشور کلی را مشخص

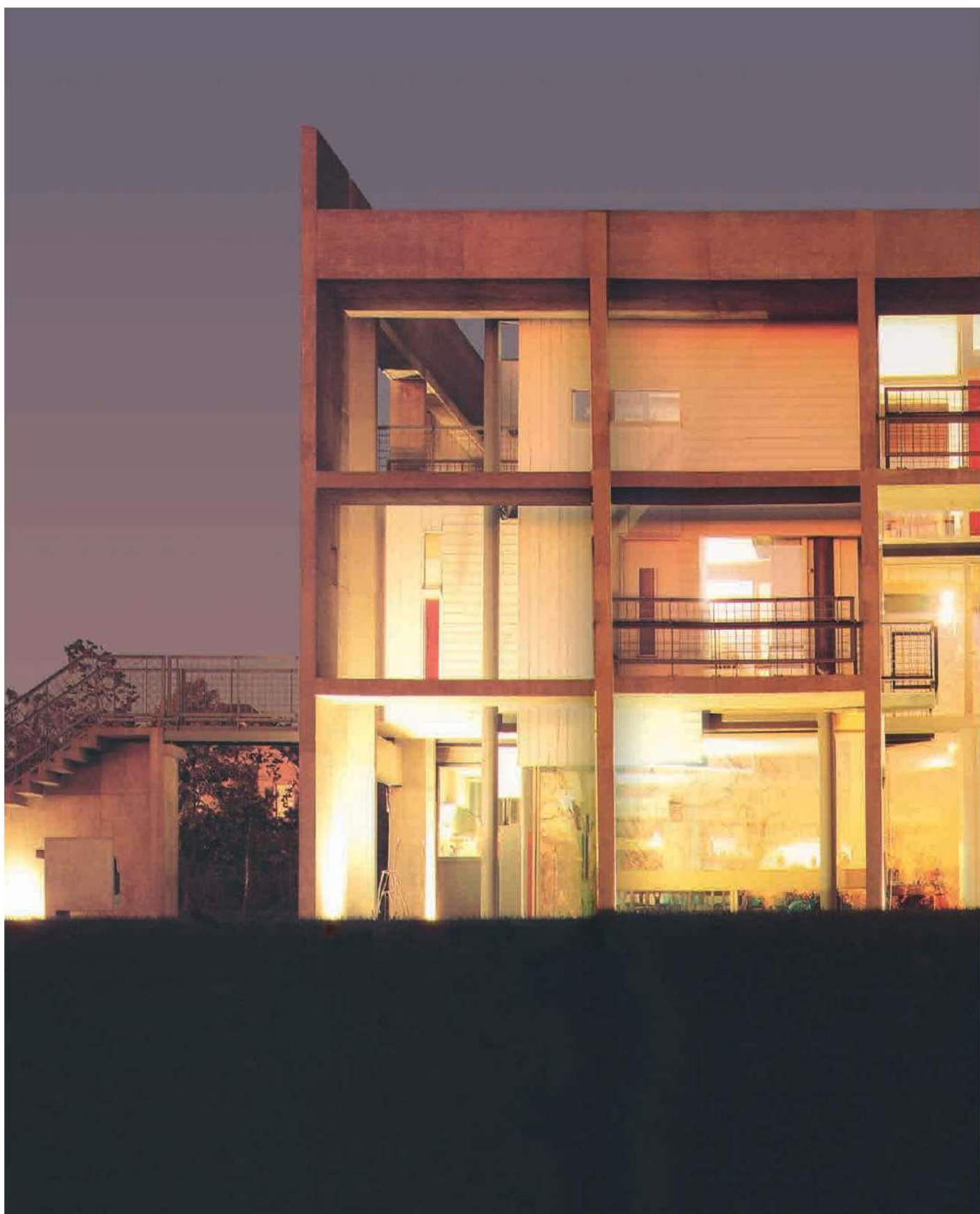
José Oubrerie & Cecily Wylde
Atelier Wylde-Oubrerie

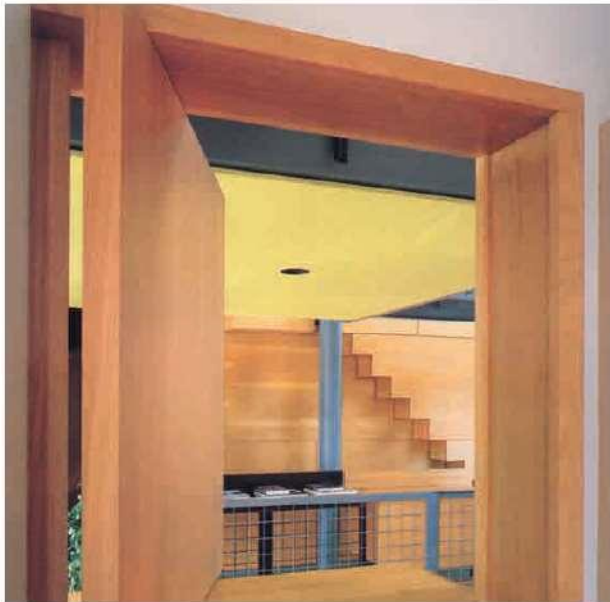
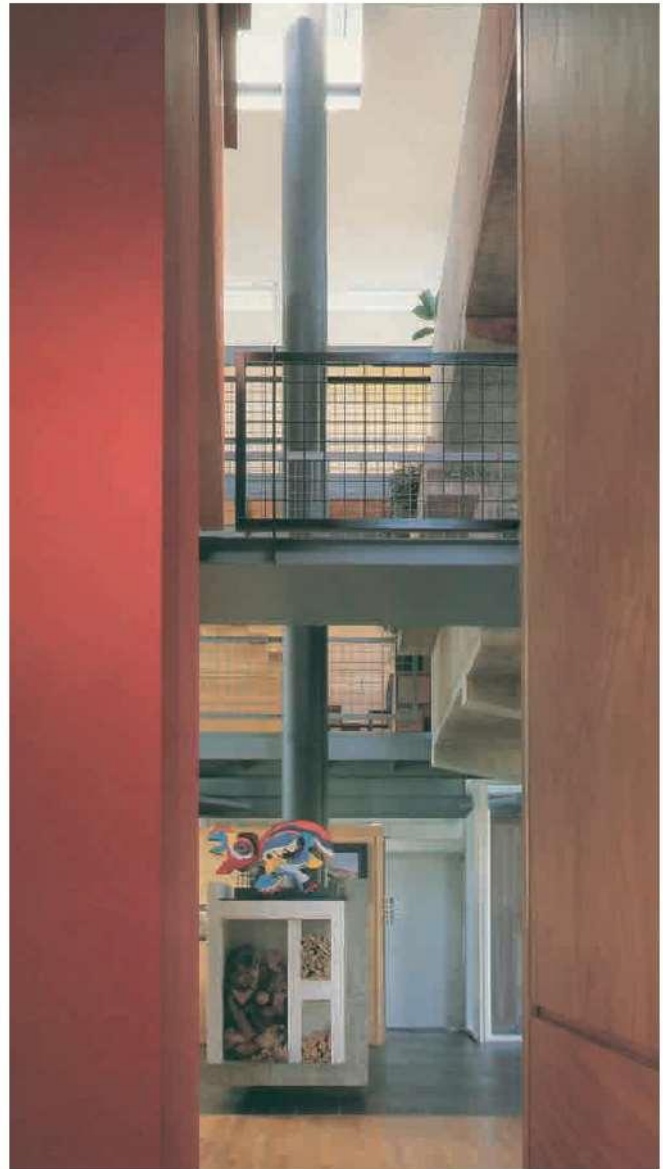
Miller House 1988-1992

Lexington, Kentucky

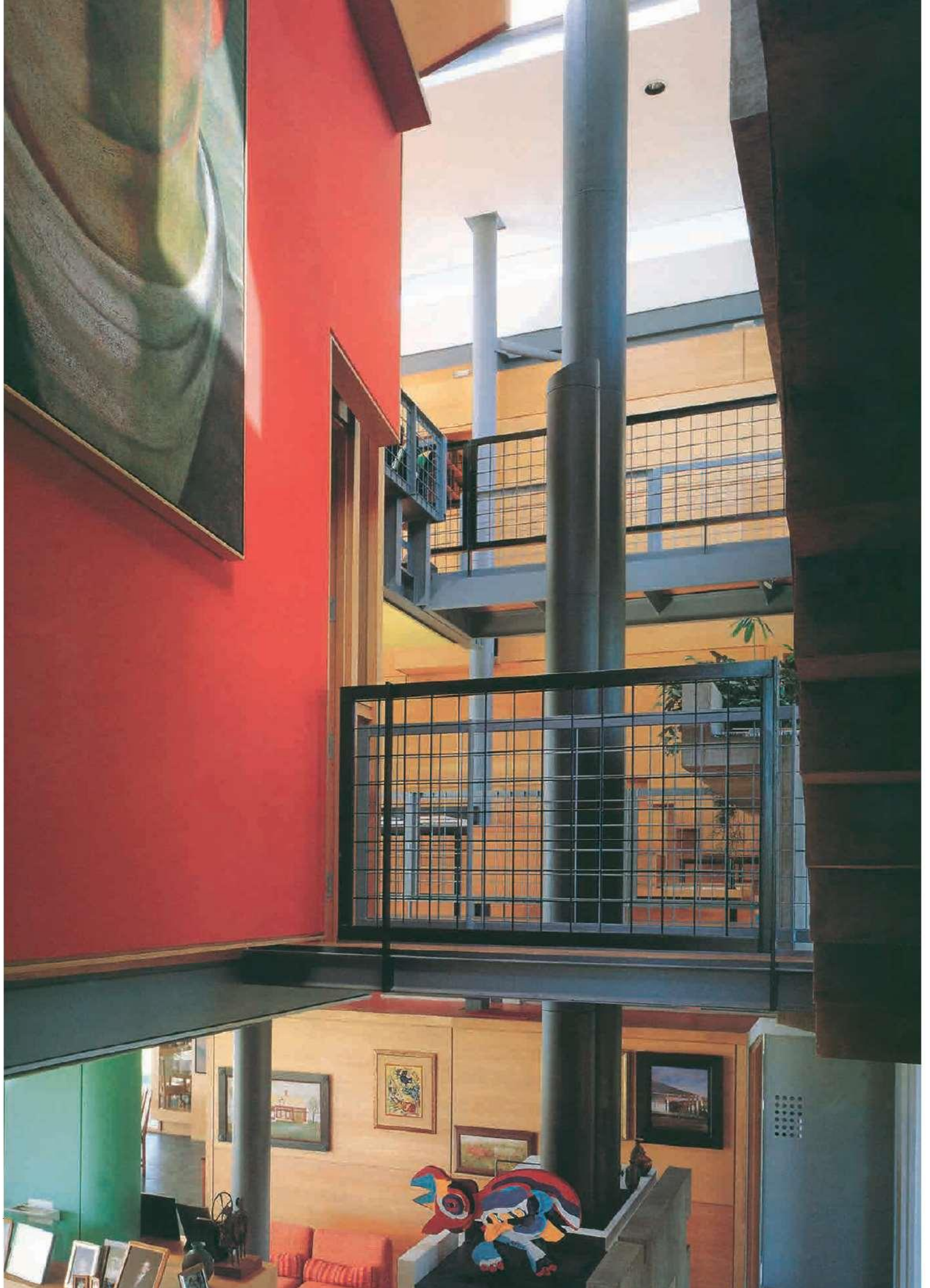

شوند، گونه‌ای حال و هوای خدماتی و مکانیکی ظریف به خانه می‌بخشد. این جو کارا و عملکردی، با نرده‌های سیمی مشبک که در سراسر خانه مورد استفاده قرار گرفته‌اند، تشدید می‌شود. معماران برای تعدیل این حس و حال مکانیکی، از عناصر چوبی ساخته‌شده از چوب غان و راش، و رنگ‌آمیزی سطوح دیوار با رنگهایی مانند قرمز، آبی و سبز، سود جستند که موجب گشودگی فضا می‌شود.

این بازی ذهنی و ترکیبی، در سراسر خانه با ایجاد شکافهای افقی، پنجره‌های چهارگوش چشم‌انداز، و بازشوهای کنجی با شیشه‌های یکسره ادامه می‌یابد. هر یک از این انواع پنجره، قاب متمایزی برای تماشای مناظر طبیعی پیرامون فراهم می‌کند. دو عنصر دیگر نیز به این خانه که به آسانی ممکن بود از نظر مقیاس و جو کلی، به ساختمانی اداری شبیه شود، حال و هوای خانگی و حریم خصوصی می‌بخشد. نخستین آنها شومینه‌ی مرکزی است که پشت به سرسرای ورودی، کنونی گرم برای تمام خانواده مهیا می‌سازد.

با نگاه کردن به بالا و مسیرهای دسترسی طبقه‌ی اول یا با دیدن شکافهای پرشماری که سویتهای خواب را از یکدیگر و از مسیرهای دسترسی جدا می‌کند، بیننده ناخودآگاه به یاد خانه‌ی وره، اثر پی‌یر شارو می‌افتد، نه فقط به علت هویت قائم و عمودی فضاهای متداخل، بلکه همچنین به واسطه‌ی رویکرد کولازگونه‌ای که در سراسر بنا نسبت به هر عنصر در پیش گرفته شده است: هر عنصر به معنای واقعی کلمه در درون پوسته چیده شده و سطوح جانبی آن، زیرمجموعه‌ی خانه‌ی اصلی به شمار می‌آیند. شباهت دیگر این پروژه با خانه‌ی وره آن است که جزئیات قفسه‌ها، کابینتها و انواع و اقسام وسایل دیگر، همزمان با پیشرفت و اجرای ساختمان مشخص می‌شد. شیوه‌های غیرمعمول کار، اثری فوق‌العاده غنی و سنجیده بر جا می‌گذارد و همانند آثار کارلو اسکاریا، چنان ترکیب‌بندی برجسته‌ای ارائه می‌دهد که به هیچ شکل دیگر نمی‌شد به چنین نتیجه‌ای دست یافت. لوله‌ها و مجراهای تهویه مطبوع، که به شکلی تماشایی در حجمها ادغام می-

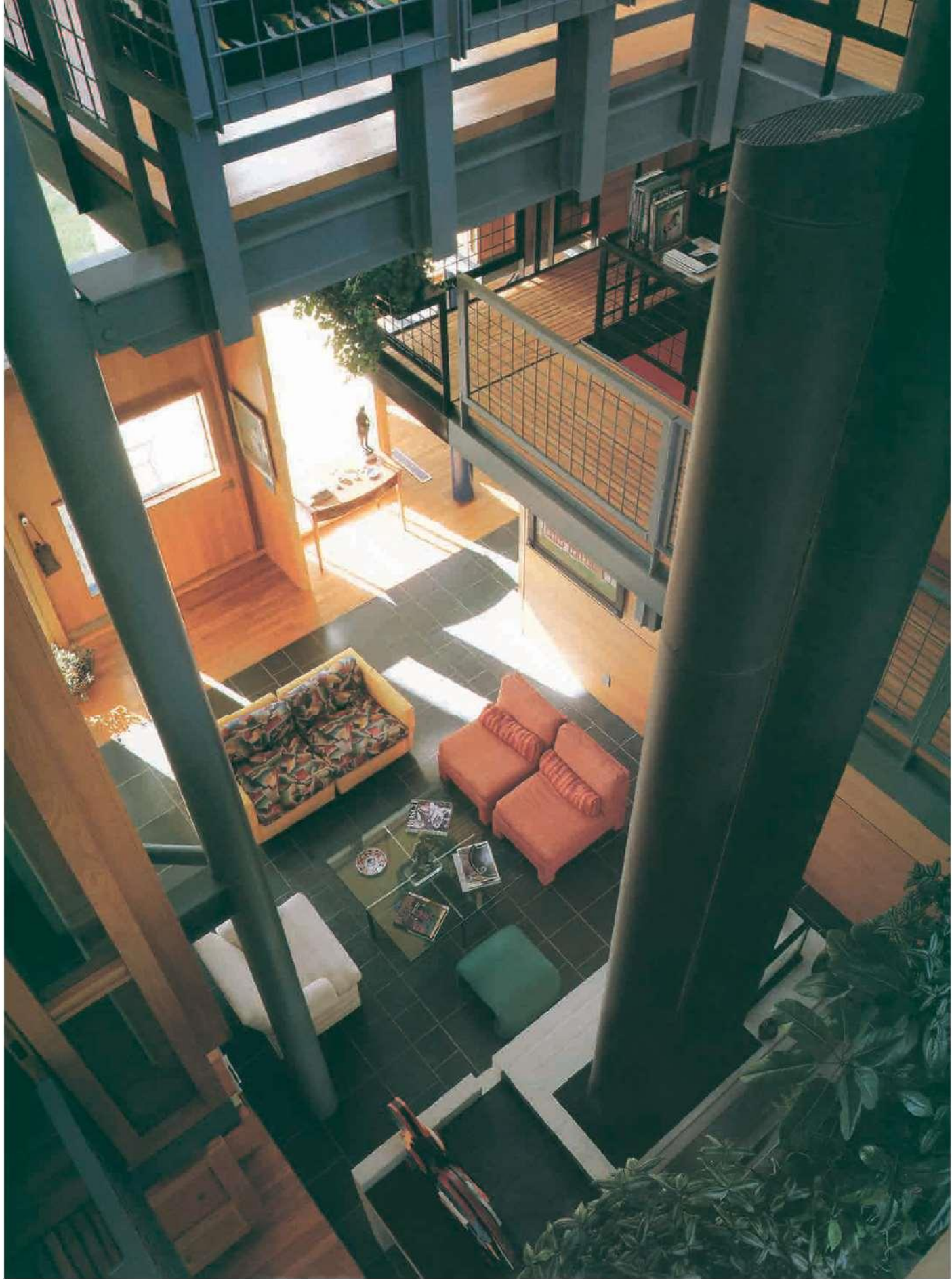
آفتابگیرهای بتنی در دید از جنوب و جنوب غربی آشکارا یادآور «ساختمان آسیاب‌داران» است که لوکوربوزیه در سال ۱۹۵۶ در احمدآباد هند ساخته بود. این نورشکنها هویتی غیرمعمول و شکوهمند به خانه می‌بخشد که از بیرون به نظر می‌رسد در فضای درونی فروکش می‌کند. از این رو، بیننده هنگام ورود به خانه احساس شگفتی نمی‌کند که طبقه‌ی اصلی همچون قلمرو عمومی جدیدی جلوه‌گر می‌شود. سه سویت خواب جداگانه با ارتفاع مفید دو برابر که هر یک بر ستونهای استوانه‌ای بر فراز اتاق نشیمن معلق هستند، از طریق گذرگاه یکسره‌ای با طبقه‌ی اصلی ارتباط پیدا می‌کنند. این گذرگاه به شکل پلکان بی‌چشمی در گوشه‌ی غربی خانه آغاز می‌شود و به صورت راهرو و پله‌های تک-گذری امتداد می‌یابد و به چمنهای بیرون منتهی می‌شود. هر سویت خواب، دستشویی جداگانه دارد، ضمن آنکه بالای هر یک از ترازهای پایینی محل خواب، یک محوطه‌ی نشیمن زیرشیروانی‌مانند کمکی قرار گرفته است.

عنصر دوم، تراس خصوصی اتاق خواب صاحبخانه است که رو به جنوب و جنوب شرقی دارد و چشم‌اندازی کاملاً خصوصی به سوی دریاچه در اختیار اعضای خانواده می‌گذارد. ساکنان خانه می‌توانند از طریق تک‌گذر و پلکانی چوبی از این تراس به پایین و چمنهای اطراف خانه و از آنجا به دریاچه بروند.

۴

۳

۲

۱

رتسو پیانو

برنده‌ی مدال طلای AIA در سال ۲۰۰۸

Renzo Piano

زندگی‌نامه

رتسو پیانو، معمار مشهور ایتالیایی، در چهاردهم سپتامبر سال ۱۹۳۷ در شهر جنوا به دنیا آمد، شهری که خانه و دفتر کارش هنوز در همانجا قرار دارد. پدرش صاحب یک شرکت ساختمانی بود و همین مسئله بسیار به او کمک کرد تا بسیاری از نظریه‌های خود را در عمل بیازماید. پیانو در دانشگاه پلی‌تکنیک میلان (پلی‌تکنیکو دی میلانو) در رشته‌ی معماری تحصیل کرد و پس از فارغ‌التحصیلی، در همانجا به تدریس مشغول شد (۱۹۶۵-۱۹۶۸). در همین سالها تجربیات خود را با سفرهایی به انگلیس و آمریکا تکمیل کرد. در همان دوره با مهندس و طراح فرانسوی، ژان پرووه، آشنا شد و این دوستی، تأثیر عمیقی بر زندگی حرفه‌ای او گذاشت.

از پروژه‌های نخستین او می‌توان به یک مجتمع آپارتمانی در کارونه در نزدیکی آلساندريا (۱۹۶۹) اشاره کرد که البته هنگام ساخت به وسیله‌ی خود مالک، تغییرات بسیاری در آن راه یافت. پیانو سپس غرفه‌ی صنعت ایتالیا در نمایشگاه جهانی ۱۹۷۰ در اوساکا را با استفاده از پوششهای سبک پلاستیکی طراحی کرد. از طریق تدریس در دانشگاه میلان و اتحادیه‌ی معماری در لندن (AA)، با ریچارد راجرز ارتباط یافت. شماری از پروژه‌های مشترک پیانو و راجرز در مرحله‌ی طراحی باقی ماندند و به اجرا در نیامدند، تا آنکه آنان در سال ۱۹۷۱ در مسابقه‌ی طراحی مرکز ملی فرهنگ و هنر ژرژ پمپیدو (تصویر ۵) در پاریس برنده شدند. این پروژه در دنیای معماری همچون رویدادی کم‌نظیر سروصدا کرد و هر دو طراح آن را در بالاترین رده‌های جهانی مطرح ساخت.

آنان در همان سال دفتر معماری مشترکی در پاریس افتتاح کردند که تا سال ۱۹۷۷ به کار خود ادامه داد. پیانو و راجرز پروژه‌ی ساختمان اداری B&B ایتالیا (۱۹۷۳) را نیز به عنوان پیش‌درآمد مرکز پمپیدو، در نوودراته در نزدیکی کومو به اجرا درآوردند. این پروژه به محفظه‌ای شباهت دارد که در میان سازه‌ی باز ساختمان معلق است و کانالهای تأسیساتی آن با رنگهای براق، به صورت نمایان در بیرون ساختمان باقی گذاشته شدند. پیانو در ۱۹۷۷ به همراهی مهندسی به نام پیتر رایس، یک دفتر معماری در جنوا افتتاح کرد. پروژه‌های این دفتر جدید از جمله شامل آزمایشگاهی برای مرکز بازسازی شهری در اوترانتو در ایتالیا (۱۹۷۹) و موزه‌ای برای کلکسیون منیل در هوستون (تگزاس، ۱۹۸۲-۱۹۸۷) بود. پروژه‌های عمده‌ی بعدی در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ عبارت بودند از: سالن ورزش در راونا (۱۹۸۶-۱۹۹۳)، ورزشگاه در باری (۱۹۸۷-۱۹۹۰)، و ساختمان سینکروتون در گرنوبل (۱۹۸۷)، بنیاد پیلر در ریهن (۱۹۹۱-۱۹۹۷)، ترمینال فرودگاه کانسای در اوساکا (تصویر ۱، ۱۹۸۸-۱۹۹۴)، و مرکز علمی دانش و فناوری «نوکلاشهر» در آمستردام (۱۹۹۲-۱۹۹۷)، که امروزه به مرکز علمی NEMO تبدیل شده است. این ساختمان که پوششی از مس دارد، از دور همچون یک کشتی پهلو گرفته به نظر می‌رسد. تقریباً در همان زمان پیانو مرکز فرهنگی چوبی ژان ماری تژیباو (تصویر ۸) را نیز در نومتا، پایتخت کالدونیای جدید، ساخت و در آن سندهای ساخت بومی منطقه را به خوبی بازتاب داد. آثار بعدی، مانند پارک موسیقی در رم (تصویر ۴، ۱۹۹۴-۲۰۰۲) و مرکز پاول کلی در برن (۱۹۹۹-

۲۰۰۶) نشانگر آن هستند که پیانو در جست‌وجوی شیوه‌ای قطعی برای طراحی ساختمانهای بزرگ است.

پیانو در هفتاد و یک سالگی همچنان معماری پرکار به شمار می‌آید. او رئیس دفتر معماری «کارگاه ساختمانی» (Building Workshop) است که بیش از ۱۰۰ نفر در دفاتر آن در پاریس و جنوا مشغول به کار هستند. برخی از پروژه‌های اخیر او که هنوز در دست ساخت هستند، عبارتند از: موزه هنر آمریکا (ویتنی) در نیویورک (۲۰۰۵-)، موزه ایزابلا استوارت گاردنر در بستی (۲۰۰۵-)، برجهای ۱ و ۲ رتسو پیانو در سان‌فرانسیسکو (۲۰۰۶-)، ساختمان نیویورک تایمز در منهتن نیویورک (تصویر ۷، افتتاح در ۲۰۰۸)، بازسازی فرهنگستان علوم کالیفرنیا در سان‌فرانسیسکو (افتتاح در ۲۰۰۸)، پل پیاده‌رو نیکولز در شیکاگو (افتتاح در ۲۰۰۹)، توسعه‌ی «جناح مدرن» پژوهشکده‌ی هنر شیکاگو (تصویر ۶، افتتاح در ۲۰۰۹) و...

پیانو در طول زندگی حرفه‌ای خود، افتخارات معماری فراوانی را به دست آورده که از میان آنها می‌توان به بردن معتبرترین جوایز معماری جهان مانند پریتزکر (۱۹۹۸) و مدال طلای پژوهشکده‌ی معماری آمریکا (AIA) در سال میلادی جاری اشاره کرد. مجله‌ی تایم در شماره‌ی ویژه‌ی خود در سال ۲۰۰۶ او را در زمره‌ی ۱۰۰ فرد تأثیرگذار جهان معرفی کرد. او که یک موزه‌ی هنر معاصر را با همکاری یونسکو در سارایوو ساخته بود، در هجدهم مارس ۲۰۰۸ به عنوان شهروند افتخاری سارایوو در بوسنی و هرزگوین شناخته شد.

۸

۷

۶

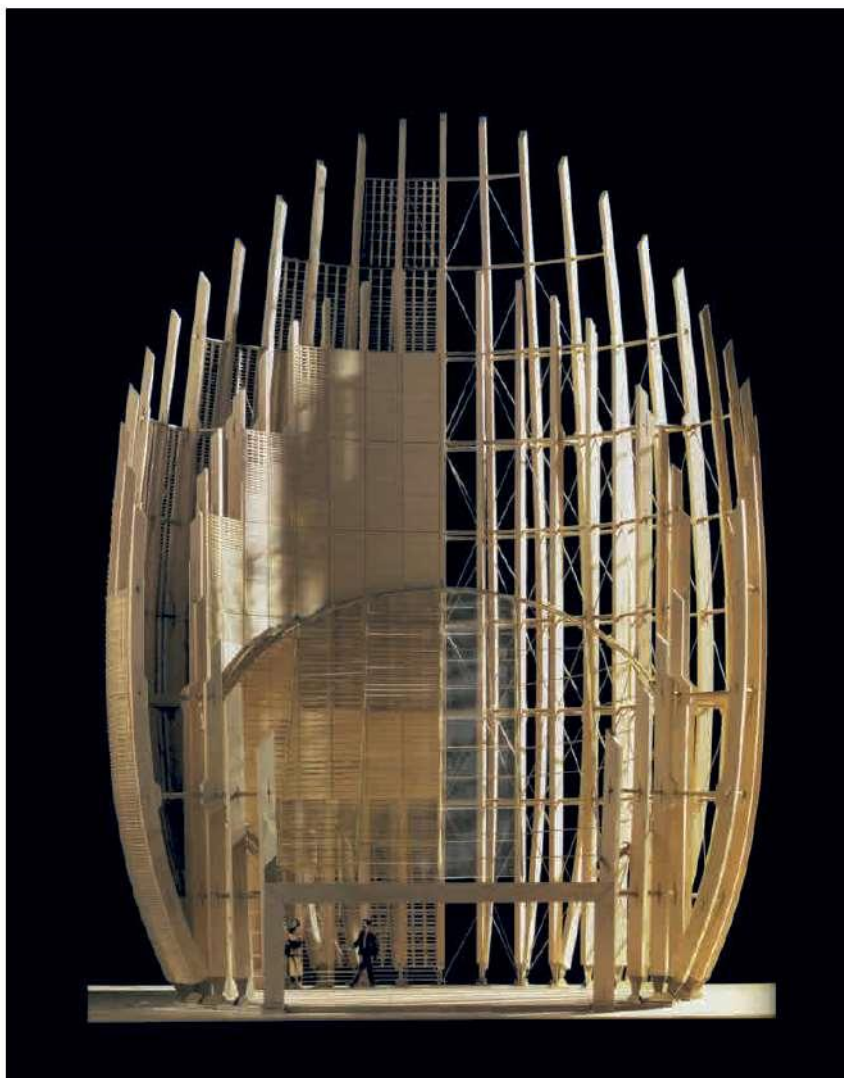
۵

استاد نور و سبکی

ریچارد راجرز

رنتسو پیانو استاد مسلم نور و سبکی است. او درکی شگفت-آور از ساخت و مقیاس قطعات دارد. فکر نمی‌کنم کسی از این نظر به پای او برسد. او فرزند یک ساختمان‌ساز بود و با پدرش بسیار روابط نزدیکی داشت و از اینکه ساختمان‌ساز است احساس غرور می‌کرد. نکته‌ی غیرمعمول درباره‌ی پیانو آن است که او از کوچک به بزرگ کار می‌کند. من تا کنون چنین معماری ندیده‌ام. رویکرد او برای طراحی ساختمان هرگز از ایده شروع نمی‌شود، بلکه از زمین سر بر می‌آورد. او همچنین یکی از باوقارترین معمارانی است که من می‌شناسم. هم از نظر شخصیتی، باوقار است و هم ساخته‌هایش بسیار باوقار و بسیار انسانی به نظر می‌رسند. آنها پیکره‌هایی انتزاعی و تجربیدی نیستند. آنها برگرفته از درکی عمیق از این مسئله هستند که ساختمانها چگونه با هم همراه و هماهنگ می‌شوند و نور چگونه به درون آنها راه می‌یابد؛ او سقفهایی می‌سازد که نور را به درون می‌کشند. پیانو از دستگاه عظیم و سنگینی مانند مرکز ژرژ پمپیدو در پاریس، که آن را با هم طراحی کردیم و همچون پلکانی پر از آدم است، تا موزه‌ها و کتابخانه‌های بسیار زیبا طراحی کرده است، یکی باوقارتر از دیگری. تنوع آثار پیانو هولناک است. من عاشق استادیوم فوتبال سان نیکولا در باری، ایتالیا، هستم که سازی پر عظمت آن در قالب کلبه‌های عظیم بتنی از زمین روئیده است. از سوی دیگر، ساختمان پیلر در سویس را می‌بینم که از هرچه فکرش را بکنید سبکتر است. نمی‌خواهم بگویم کدام یک از ساختمانهای او بیشتر مورد علاقه‌ی من هستند. خود او معمار مورد علاقه‌ی من است. او یکی از برترین معماران مدرن نسل خویش است. او دریانورد کهنه‌کاری هم هست. فایده‌هایش را خود طراحی می‌کند. در اوایل دوستیمان، حدود ۴۰ سال پیش، او یک فایق بادبانی بتنی طراحی کرد که واقعاً هم عالی از آب درآمد.

بهار ۲۰۰۶

مرکز فرهنگی تژیباو

نومئا، کالدونیای جدید ۱۹۹۱-۱۹۹۸

Tjibaou Cultural Centre

Noumea, New Caledonia 1991-98

نگه می‌دارند، هرچند خودشان از ارتفاع سقف بالاتر رفته‌اند. پره‌های بیرونی در پایین بیش از بالا شیب و انحنا دارند. آنها فقط نگه‌دارنده‌ی صفحات کرکره‌مانند پیش‌ساخته‌ای متشکل از تیغه‌های چوبی هستند. تعداد پره‌ها بسته به قطر کلبه متفاوت است.

پره‌های چوبی چندلا به شکلهای مختلف با اتصالات فولادی محکم شده‌اند، چرا که کلبه‌ها در زمان توفانهای شدید در معرض فشار عظیمی قرار می‌گیرند.

فاصله‌ی پره‌های درونی در همه‌ی کلبه‌ها یکسان است و از این رو می‌توان از عناصر و لوازم یکسانی برای پر کردن این

پشتهای بلند کلبه‌ها فضاهای اصلی مرکز را در برگرفته و همانند سایر ساخته‌های کاناک ارتباط بصری بسیار نزدیکی با پوشش گیاهی اطراف و به ویژه کاجهای بلند جزیره برقرار می‌کنند. در مجموع، ده کلبه در سه اندازه‌ی مختلف ساخته شد که از دریا همانند سه دهکده به نظر می‌رسند. بزرگترین آنها ۲۸ متر طول و ۵/۱۳ متر قطر دارند و طول کلبه‌های متوسط و کوچک به ترتیب ۲۲ و ۱۸ متر و قطرشان ۱۱ و ۹ متر است. دور هر یک از این کلبه‌ها دو ردیف پره‌ی چوبی چندلای قائم به شکل یک‌چهارم محیط دایره بر پا شد. پره-های ردیف درونی، مستقیم و بدون انحنا هستند و سقف را

بر پیش‌رفتگی ساحلی در میان خلیج ماگنتا و مردابی پوشیده از گیاه چنل، در جزیره‌ی کالدونیای جدید در جنوب اقیانوس آرام، یک ردیف سازه‌ی بومی شگفت‌انگیز از میان درختان سر برافراشته‌اند که به یک اندازه، هم کهن و باستانی به نظر می‌رسند و هم مدرن و مربوط به آینده. با آنکه بی-اندازه بزرگ هستند به سبب حصیری شباهت دارند و با آنکه از چوب ساخته شده‌اند، شبیه به تلسکوپهای رادیویی به نظر می‌رسند. آنها هم یادآور فرهنگ بومی کاناک و مصنوعات و کلبه‌های بافته‌شده از مواد گیاهی هستند و هم نماد جنبه-هایی از تمدن پیشرفته‌ی بشری و ابعاد کیهانی.

در حقیقت، همه‌ی این تداعیها درست و بجا هستند؛ این سازه-های عظیم (که آنها نیز «کلبه» نام گرفته‌اند) چشمگیرترین اجزای مرکز فرهنگی تژیباو هستند که با هدف حفظ فرهنگ کاناک ساخته شده است.

نمای قائم شمال غربی

نمای قائم جنوب شرقی

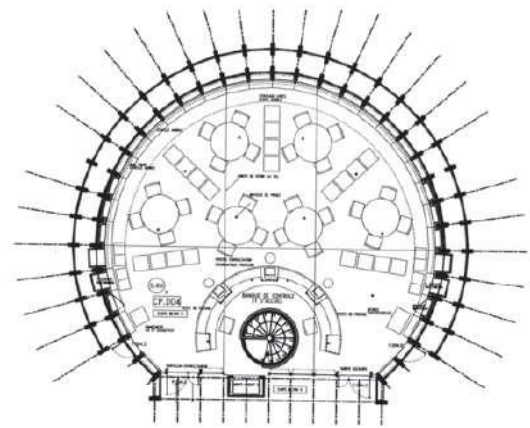

کاری طبقه پایین در بخشی از کلبه‌ی دوم با سقف تخت

«یکی از زیباییهای بزرگ معماری، آن است که هر بار همه چیز همانند زندگی جدیدی از نو شروع می‌شود. همانند کارگردانی که در حال ساختن یک فیلم عاشقانه یا وسترن یا پلیسی است، معمار نیز در هر پروژه خود را در برابر جهان جدیدی می‌بیند.»
رنتسو پیانو

منظره تئاتر از صحنه

پلان کافه تریا

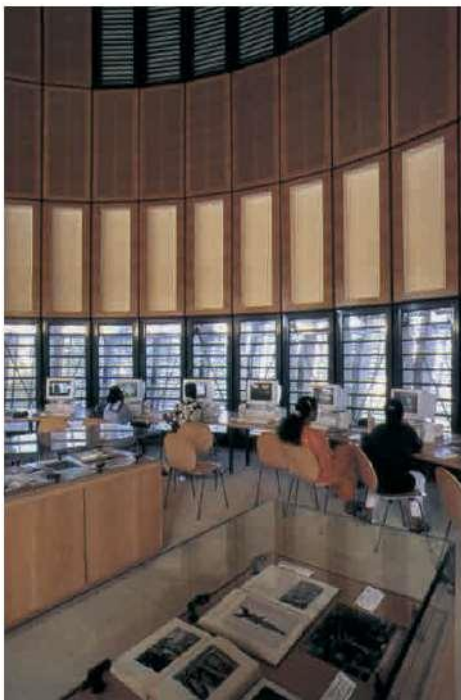
فواصل سود برد، مانند پنجره‌های ثابت و کرکره‌دار، کرکره‌های مات از شیشه‌ی لعابدار، صفحات چوبی عایق صدا، تاقچه‌ها و گنجه‌های کم‌عمق و قفسه‌های عمیقتر. با آرایش مختلف این عناصر می‌توان فضاهایی با شفافیت و نور و غم‌های مختلف برای کاربردهای متنوع به دست آورد. بیشترین شفافیت فضا در کافه‌تریای به چشم می‌خورد و کمترین در مرکز سمعی-بصری.

کاری نمایش از مجسمه‌های اهالی اقیانوس آرام

«مجموعه‌ی ساختمانهای رتسو پیانو دامنه‌ای خیره‌کننده و تنوعی گسترده از مقیاس و مصالح و فرمها را در برمی‌گیرند. او به راستی معماری است که حس و درکش دامنه‌ای وسیع از این سده و سده‌های پیشین را در خود پذیرفته است.»

از بیانیه‌ی هیئت داوران جایزه‌ی پritzker (۱۹۹۸)

مرکز سمعی بصری در کلبه‌ی بزرگ

کافه تریا در کلبه متوسط، با نور و تهویه‌ی بیشتر نسبت به فضاهای دیگر

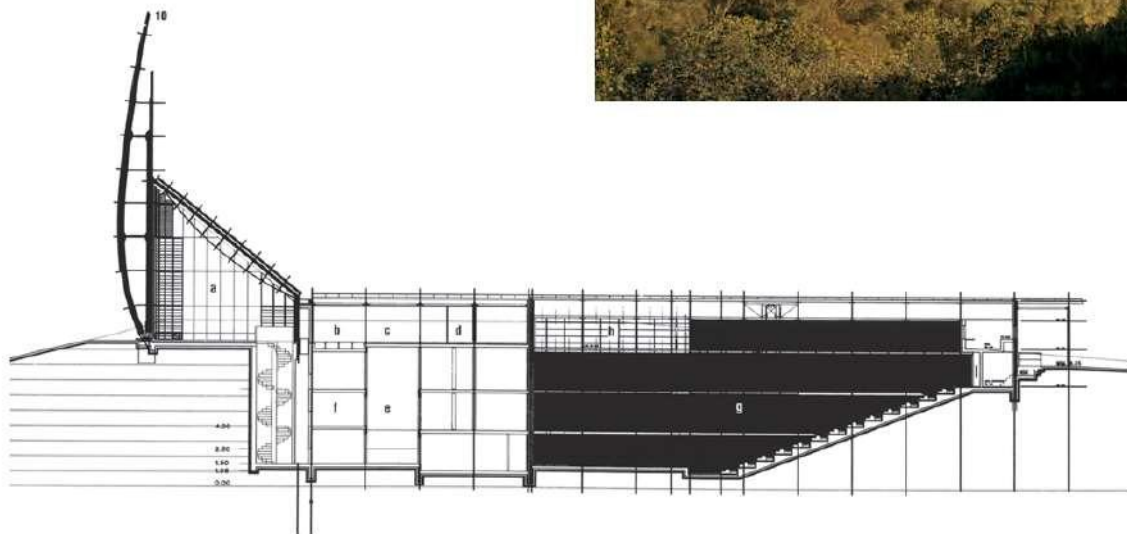
تهویه در همه‌ی کلبه‌ها به یک شکل انجام می‌شود. تیغه‌های بیرونی فقط برای زیبایی طراحی نشده‌اند، بلکه فواصل نسبتاً زیاد آنها در سطوح پایینی، امکان گذر باد را به صورت افقی فراهم می‌آورد. آرایش تمام پرها و تیغه‌ها بر پایه‌ی شبیه‌سازیهای کامپیوتری بادهای منطقه‌ای و آزمایش تونل باد انجام شده تا بهترین حالت برای شرایط آب و هوایی محل یافته شود.

مرکز تژیباو برای چشمان مدرنیست غربی ممکن است بیشتر احساسی و رمانتیک به نظر برسد تا خردورز و عقلانی. پیانو شاید در این پروژه، بیش از تمام آثار خود در پیروی از شیوه‌ی طراحی مبتنی بر «بده‌بستان» با محیط، جسارت به خرج داده است. در عین حال و ضمن استفاده‌ی فراوان از سنتهای فرهنگی منطقه‌ی کاناک، فرم و ساخت هر جزء از ساختمان از منطقی کاملاً امروزی برخوردار است. حاصل کار، بنایی است که احساسی بسیار عمیق را در ما برمی‌انگیزد: در همان حال که عصر مدرن صنعتی را ترک می‌گوییم، درمی‌یابیم که باید بیاموزیم نه فقط با زمین و محیط طبیعی، بلکه با فرهنگهای مختلفی نیز همزیستی پیدا کنیم که پس از مدتها خاموشی و سرکوبی به وسیله‌ی دولتهای ملی بزرگتر یا قدرتهای استعماری (همانند استعمار کالدونیای جدید به وسیله‌ی فرانسه)، اینک خواستار آن هستند که به رسمیت شناخته شوند.

«معماری شاخص رنتسو پیانو بیش از ۳۰ سال است که در سراسر جهان تحسین همگان را برانگیخته است. کار او دامنه‌ی کاملی از دغدغه‌های معماری امروز را در بر می‌گیرد. معماری او، تندیس‌وار، زیبا، فنی و پایدار است. او حوزه‌های مختلف تشکیل‌دهنده‌ی یک بنای امروزی را در محیطهایی منسجم و انسانی در هم می‌آمیزد.»

از بیانیه‌ی هیئت داوران جایزه‌ی AIA (۲۰۰۸)

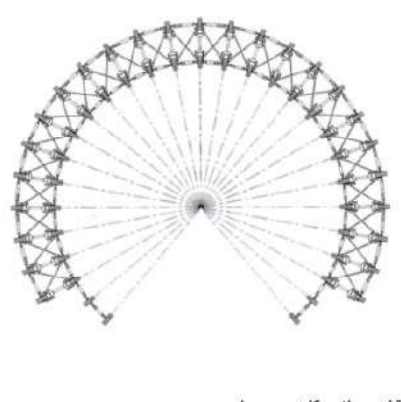
مقطع کلبه:

- (a) کافه‌تريا
- (b) گذرگاه پياده
- (c) فروشگاه صنايع دستي
- (d) دستشويها
- (e) تونل خدماتي
- (f) تاسيسات و انبارها
- (g) تئاتر
- (h) شبکه‌های صحنه

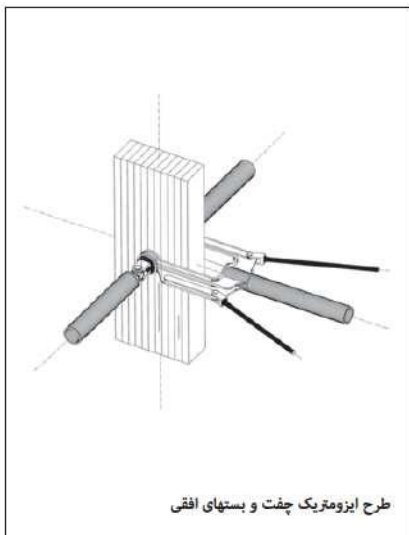

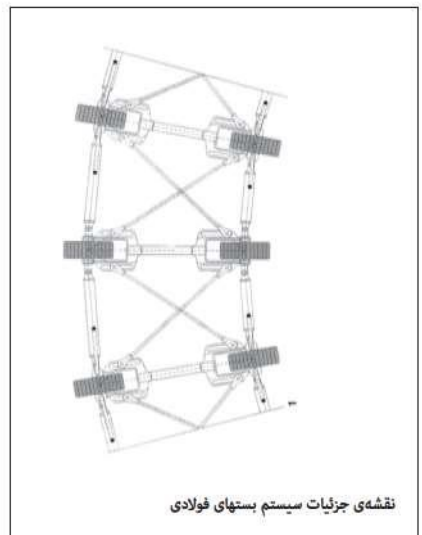
عناصر نگه‌دارنده‌ی پایه‌ی تیغه‌ها

نقشه‌ی سازی کلبه‌ی متوسط

طرح ایزومتریک چفت و بستهای افقی

نقشه‌ی جزئیات سیستم بستهای فولادی

میدان پوتسدامر

برلین، آلمان، ۱۹۹۲-۱۹۹۹

میدان پوتسدامر در دهه‌های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ میلادی از شلوغ‌ترین و پرچرب‌- وجوش‌ترین میدانهای اروپا به شمار می‌آمد. با بمبارانهای متفقین در سال ۱۹۴۳ از این محل جز ویرانه‌های باقی‌مانده. پس از جنگ، این میدان به صورت منطقه‌ای بلاصاحب در میان مقر نیروهای امریکایی، انگلیسی و روس قرار گرفت و سرانجام در سال ۱۹۶۱ با ساخته شدن دیوار برلین به طور کامل تسطیح شد.

طرح جامع بازسازی و نیز حدود نیمی از ساختمانهای این محل (که از میدان پوتسدامر در برلین شرقی تا مجمع فرهنگی در برلین غربی امتداد می‌یابد) به وسیله دفتر معماری «کارگاه ساختمانی» رنتسو پیانو طراحی و اجرا شدند که در مسابقه‌ی طراحی شهری این پروژه در سال ۱۹۹۲ برنده شده بود.

مهم‌ترین ساختمانهایی که رنتسو پیانو برای این پروژه ساخت عبارتند از: ادارات مرکزی دبیس (شعبه‌ای از کارخانه‌ی دایملر - بنز)، یک تئاتر آیمکس، یک رشته بلوکهای مسکونی - اداری، تالار موسیقی. شش دفتر معماری دیگر نیز تحت نظارت پیانو پروژه‌هایی را در این محل به اجرا در آوردند: آراتا ایسوزاکی (توکيو)، کریستف کولیکر (کاگناو)، هانس کولهوف (برلین)، اولریکه لوبر و ولفرام وور (مونبخ)، خوسه رافائل مونو (مادرید) و ریچارد راجرز (لندن).

در سایت ۶/۸هکتاری پروژه فقط حدود پنجاه درصد از ۳۴۰،۰۰۰ مترمربع از سطح زیربنای کل بالای سطح زمین (۲۱۰،۰۰۰ مترمربع نیز در زیر زمین قرار دارد) به ادارات اختصاص دارد. بیست درصد دیگر (۷۰،۰۰۰ مسکونی است و در سی درصد باقی‌مانده فضاهایی با کاربریهای مختلف برای استفاده‌ی عموم پیش‌بینی شده است. از جمله تالار موسیقی بزرگی با ۱۸۰۰ صندلی، که زیر آن، سالن دیگری با ۷۰۰ صندلی برای سینما و مراسم مختلف قرار دارد، هتلی با ۲۵۰

Potsdamer Platz

Berlin, Germany 1992- 9

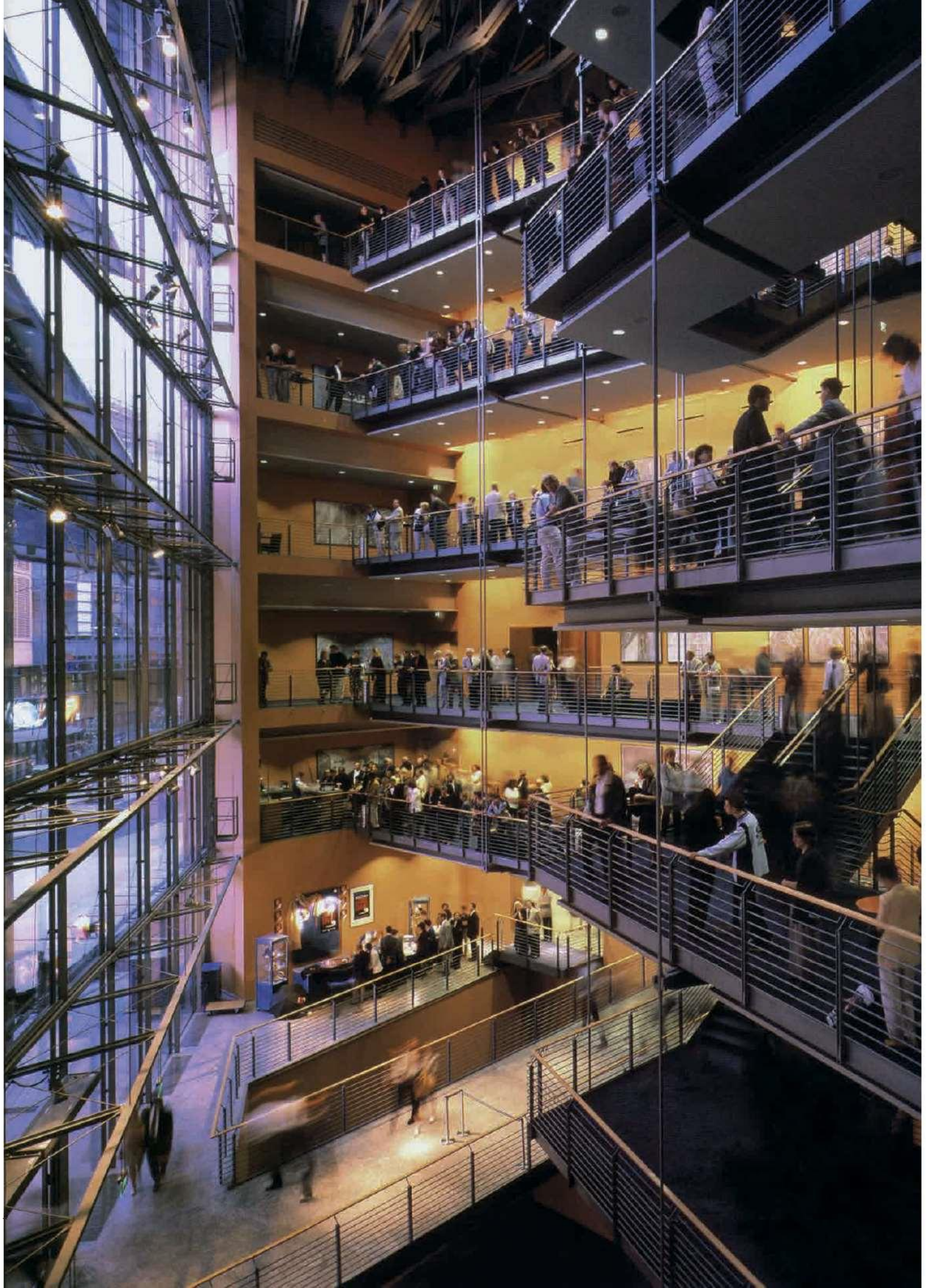

یکی از جنبه‌های کلیدی پروژه (به ویژه در ساختمان دبیس)، کاهش مصرف انرژی و آلودگی بود. ساختمانها به گونه‌ای طراحی شده‌اند که حداکثر استفاده را از نور آفتاب به عمل آورند و نیاز به تهویه مصنوعی را کاهش دهند. برای مثال، ادارات دبیس پوسته‌ای دوگانه دارد که شامل یک لایه هوا گرم است، به همین دلیل هنگامی که پنجره‌های اتاق کار باز می‌شوند، هوای در حرارتها بسیار زیاد وارد بنا نمی‌شود. در همه‌ی دفاتر امکان تهویه مکانیکی مستقل و قابل تنظیم وجود دارد، ولی استفاده از دستگاههای رطوبت‌زن یا رطوبت‌زدا ممنوع است. در نقاطی که گرمای زیاد تولید می‌کنند، سقفهای تیریدی به کار رفته است. از آب باران برای آبیاری محوطه‌های طبیعی و برای توالتها استفاده شده که حاصل آن، صرفه‌جویی در مصرف آب به میزان ۲۰۰۰۰ متر مکعب در سال است.

اتاق و فضاهایی برای برگزاری گردهمایی، سینمای آیمکس با ۴۰۰ صندلی، سینمای چندسالنه با ۱۹ پرده و مجموع ۳۵۰۰ صندلی. همچنین ۴۰۰۰۰ مترمربع به فروشگاه و غذاخوری اختصاص دارد. در سایت، فضای کافی برای پارک ۴۰۰۰ اتومبیل پیش‌بینی شده است؛ ۲۵۰۰ اتومبیل در پارکینگ زیرزمینی و ۱۵۰۰ اتومبیل در پارکینگ جنوب کانال. گذشته از کسانی که در سایت دایملر-بنز زندگی می‌کنند، حدود هشت تا ده هزار نفر در محدوده‌ی پروژه کار می‌کنند و روزانه تا ۱۰۰،۰۰۰ نفر به فضاهای تجاری و تفریحی آن رفت‌وآمد دارند.

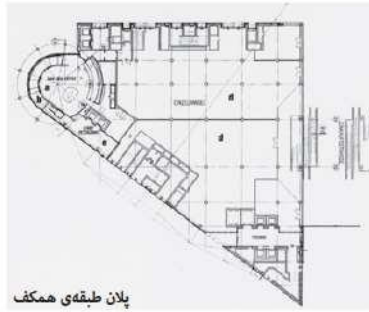
محوطه‌ی مربوط به دایملر-کرایسلر ماههایی یکپارچه شامل سفال معماری، آجر و ماسه‌سنگ دارد و جو‌ی گرم و مهمان‌نواز به وجود می‌آورد. تقریباً همه‌ی ساختمانها طاقهایی در طبقه‌ی همکف دارند. پیاده‌رو-هایی با پهنای تا هشت متر، فضای کافی را برای فعالیتهای فضای آزاد فراهم می‌سازند. پیش‌بینی یک محوطه‌ی آبی که به «دریاچه‌ی پیانو» معروف است، تأثیر مثبتی بر محیط داشت.

میدان پوتسدامر - تئاتر آیمکس

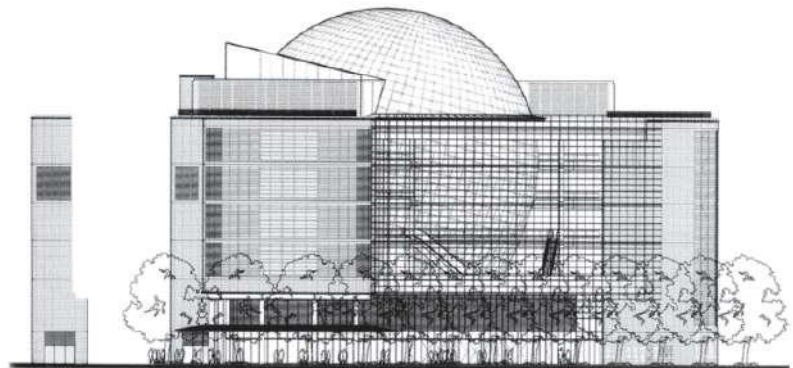
پلان سطح تالار گردهمایی

پلان طبقه همکف

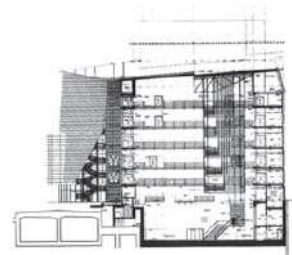
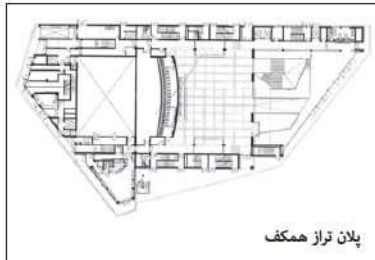
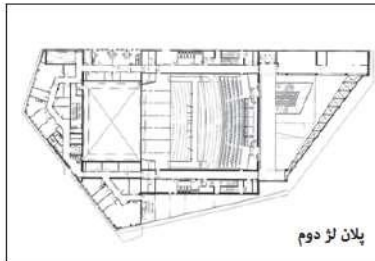
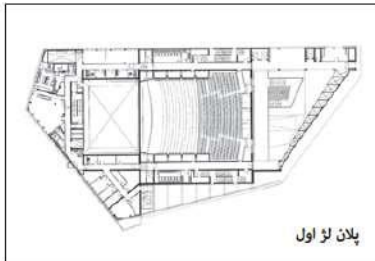

پلان طبقه سوم

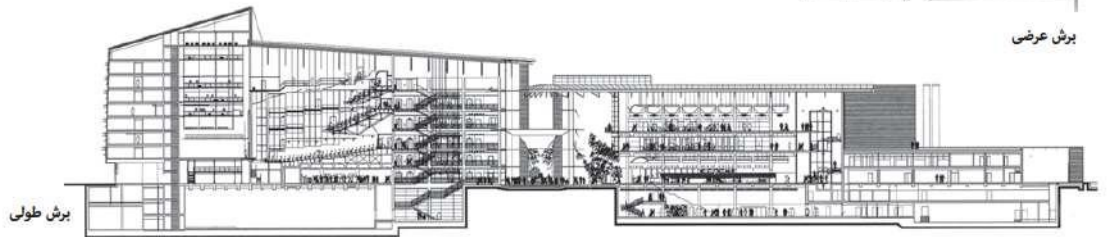

نمای غربی

میدان پوتسدامر - تالار موسیقی

برش عرضی

برش طولی

ساختمان نیویورک تایمز

نیویورک، امریکا، ۲۰۰۸-۲۰۰۰

The New York Times Building

New York, USA, 2000-2008

ساختمان روزنامه‌ی «نیویورک تایمز» واقع در میدان تایمز، ادارات جدید این نشریه را در خود جای خواهد داد. این ساختمان ۵۲ طبقه با شفافیت و قابلیت دسترسی بسیار بالا، پیوندی صادق و درونی میان روزنامه و شهر برقرار می‌سازد. ارتفاع برج ۲۲۸ متر و ارتفاع دیوارهای بیرونی ۲۵۶ متر است و دکل مخابراتی آن تا ارتفاع ۳۱۹ متر برافراشته شده است.

غای برج، ترکیبی است از دیوارهای شیشه‌ای و پوششی توری شکل از سرامیک سفید. این توری که ۶۱ سانتی‌متر از سازه فاصله دارد، در حکم آفتابگیری برای کاهش مصرف انرژی است و در همان حال، رنگ و جلای چراغهای نیویورک را می‌گیرد و بازتاب می‌دهد. سرسرای ورودی ساختمان، هماهنگ با روح کلی بنا، بسیار باز، شفاف و نفوذپذیر است. در طبقه‌ی همکف، یک باغ داخلی بزرگ که از خیابان قابل مشاهده است، در معرض استفاده‌ی عموم قرار خواهد گرفت.

سرسرای سطح خیابان، همچنین یک تالار گردهمایی نیمه‌عمومی و چند رستوران و فروشگاه را در خود جای می‌دهد که قرار است بخشی از بافت و محیط خیابان باشند. پایه‌ی ساختمان (طبقات دوم، سوم و چهارم) ادارات مرکزی نیویورک تایمز را در خود جای می‌دهند. دسترسی عمودی از طریق ۲۸ آسانسور و پلکانهایی انجام می‌شود که در نماهای جانبی واقع شده و از بیرون قابل مشاهده هستند. طبقات مربوط به ادارات روزنامه دارای کف برآمده و سیستم توزیع هوا از کف هستند که نسبت به سیستمهای کانالکشی متعارف، انرژی کمتری مصرف می‌کند. هنگامی که هوای بیرون خنکتر باشد نیز تهویه‌ی ساختمان با استفاده از ورود هوای بیرون انجام می‌شود. بیش از ۹۵ درصد فولاد سازه، بازیافتی است. با توجه به همین عوامل که ساختمان به صورت غیررسمی، جزو «ساختمانهای سبز» به شمار می‌آید.

فرهنگستان علوم کالیفرنیا

سانفرانسیسکو، امریکا، ۲۰۰۰-۲۰۰۸

California Academy of Sciences

San Francisco, USA, 2000 - 2008

فرهنگستان جدید در سایت پیشین همین سازمان در پارک گولدن گیت ساخته می‌شود. طرح جدید مستلزم تخریب اکثر یازده ساختمان موجود بود که بین سالهای ۱۹۱۶ تا ۱۹۹۱ ساخته شده بودند.

هدف اصلی پروژه، ایجاد ساختمانی مدرن و مطابق با استراتژیهای طراحی پایدار، برای نمایش، نگهداری و پژوهش در زیر یک سقف بوده است. تهویه طبیعی به جای دستگاههای تهویه مصنوعی برای بخشهای بزرگی از بنا، انتخاب دقیق مصالح ساختمانی، سیستم کارایی برای استفاده از ضایعات آب، و همچنین سیستمهایی برای تولید انرژی، از جمله عناصر اساسی پروژه هستند. سه عنصر تاریخی فرهنگستان پیشین (تالارهای افریقا و امریکای شمالی و ورودی آکواریوم اشتاینهارت) به شکلهای مختلف همچون یادگاری از گذشته حفظ شدند.

فعالیتهای پژوهشی و فضاهای نگهداری مجموعه‌های علمی، در پنج طبقه مشرف به پارک متمرکز می‌شوند و محوطه‌های عمومی و تالارهای نمایش، دور میدانگاهی در طبقه همکف و نیز در زیرزمین پایین آن، استقرار می‌یابند.

سقف سبزی، پوشیده از گونه‌های گیاهی بومی، همه‌ی عملکردهای مختلف فرهنگستان را در زیر خود گرد می‌آورد. سقف برای آنکه اجزای اصلی فرهنگستان (رصدخانه جدید، نمایشگاه رین‌فارست، و ورودی آکواریوم اشتاینهارت) را در خود بگنجانند، انحنای برمی‌دارد. در مرکز این «سقف جاندار» یک نورگیر سقفی شیشه‌ای امکان تهویه طبیعی و ورود نور به درون فضاهای نمایشی را فراهم می‌آورد.

سقف در قالب یک سایبان شیشه‌ای از دیوارهای گرداگرد ساختمان نیز جلوتر می‌آید تا ضمن محافظت بنا از آفتاب و باران، به وسیله بیش از ۵۵۰۰۰ سلول فتوولتایی تعبیه‌شده در شیشه، انرژی تولید کند.

مجموعه‌ی مصالح به‌کاررفته در کل ساختمان نسبتاً ساده است: سنگ آهک، بتن نمایان، فولاد، آلومینیوم و شیشه‌ی فوق‌شفاف.

الحاقیه‌ی موزه‌ی هنر معاصر لس آنجلس

لس آنجلس، امریکا، ۲۰۰۳-۲۰۰۸

LACMA Expansion

Los Angeles, USA, 2003-2008

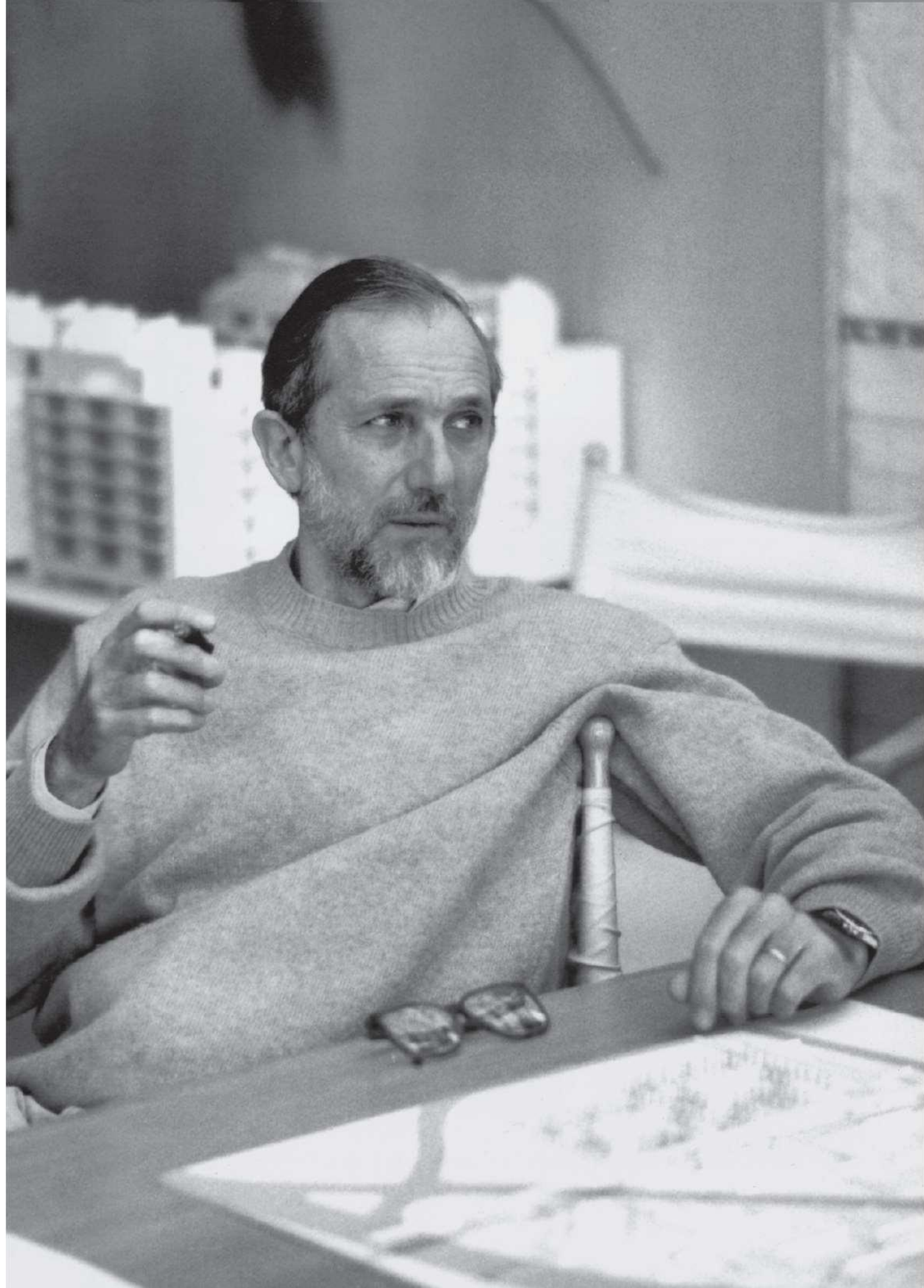
این موزه پس از افتتاح در سال ۱۹۶۵ بارها دستخوش بازسازی و تکمیل شده و نظام معماری پراکنده و نامنظمی پیدا کرده بود. هدف از طرح توسعه‌ی جدید موزه آن بود که این میراث معماری بی‌نظم نجات داده شود و شکل و شمایل منسجمی به خود بگیرد.

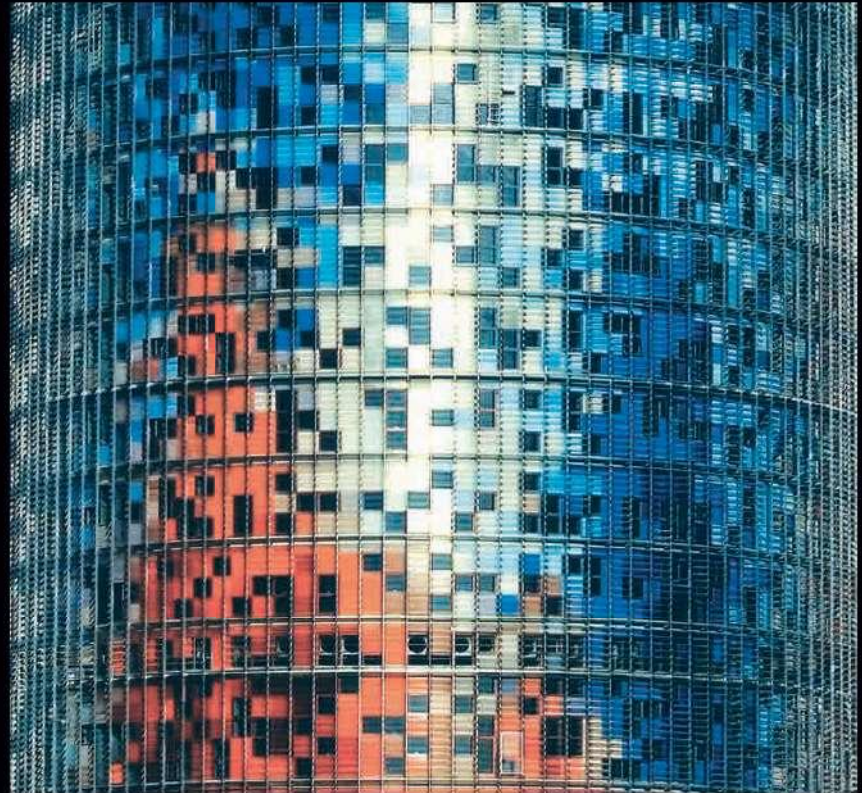
طرح توسعه شامل غرفه‌ی ورودی شیشه‌ای، الحاقیه‌ی موزه‌ی هنر معاصر و یک پارک بزرگ بود. غرفه‌ی ورودی شیشه‌ای در هسته‌ی طرح و در مرکز خیابان مجاور واقع خواهد شد. این حجم سبک و شفاف، بر فراز میدانه‌ی عظیم شناور است که فضای شهری بلوار ویلشایر در جنوب را با پارک در شمال مرتبط می‌سازد. در غرب غرفه‌ی ورودی، الحاقیه‌ی موزه با مساحت ۶۰۰۰ متر مربع برپا می‌شود که ساختمانی است سه طبقه با پلان H شکل.

ساختمان حجمی نسبتاً سنگین دارد و زبان معماری آن، در مقایسه با ساختمانهای دیگر، صنعتی‌تر است: مصالح اساسی آن، سنگ و فولاد هستند. گالریها در سه طبقه استقرار می‌یابند. طبقه‌ی همکف به باغ گشوده می‌شود و طبقه‌ی سوم با یک سیستم سقف کرکره‌دار، رو به آسمان، طبقه‌ی وسط که بازشویی ندارد، پذیرای یک سالن نمایش غیردائمی خواهد بود.

یک مسیر پیاده‌رو با پیچ و خمهایی در طول موزه امتداد می‌یابد و همه‌ی ساختمانهای آن را به هم ارتباط می‌دهد. یکپارچگی بصری اجزای موزه از طریق سیستم توریهای پارچه‌ای سبکی برقرار می‌شود که نمای سمت بلوار ویلشایر ساختمانها را می‌پوشاند.

جایزه‌ی معماری پریترکز که معتبرترین جایزه‌ی معماری جهان به شمار می‌آید، امسال از آن ژان نوول، معمار برجسته‌ی فرانسوی شد. در شماره‌ی گذشته‌ی "هنر معماری"، شرح مختصری از زندگی و آثار او ارائه کردیم. در این شماره نیز به معرفی یکی از پروژه‌های برجسته‌ی او می‌پردازیم که در سالهای اخیر با همکاری فرمین واسکوئس، معمار اسپانیایی، در بارسلون به اجرا در آمده است.

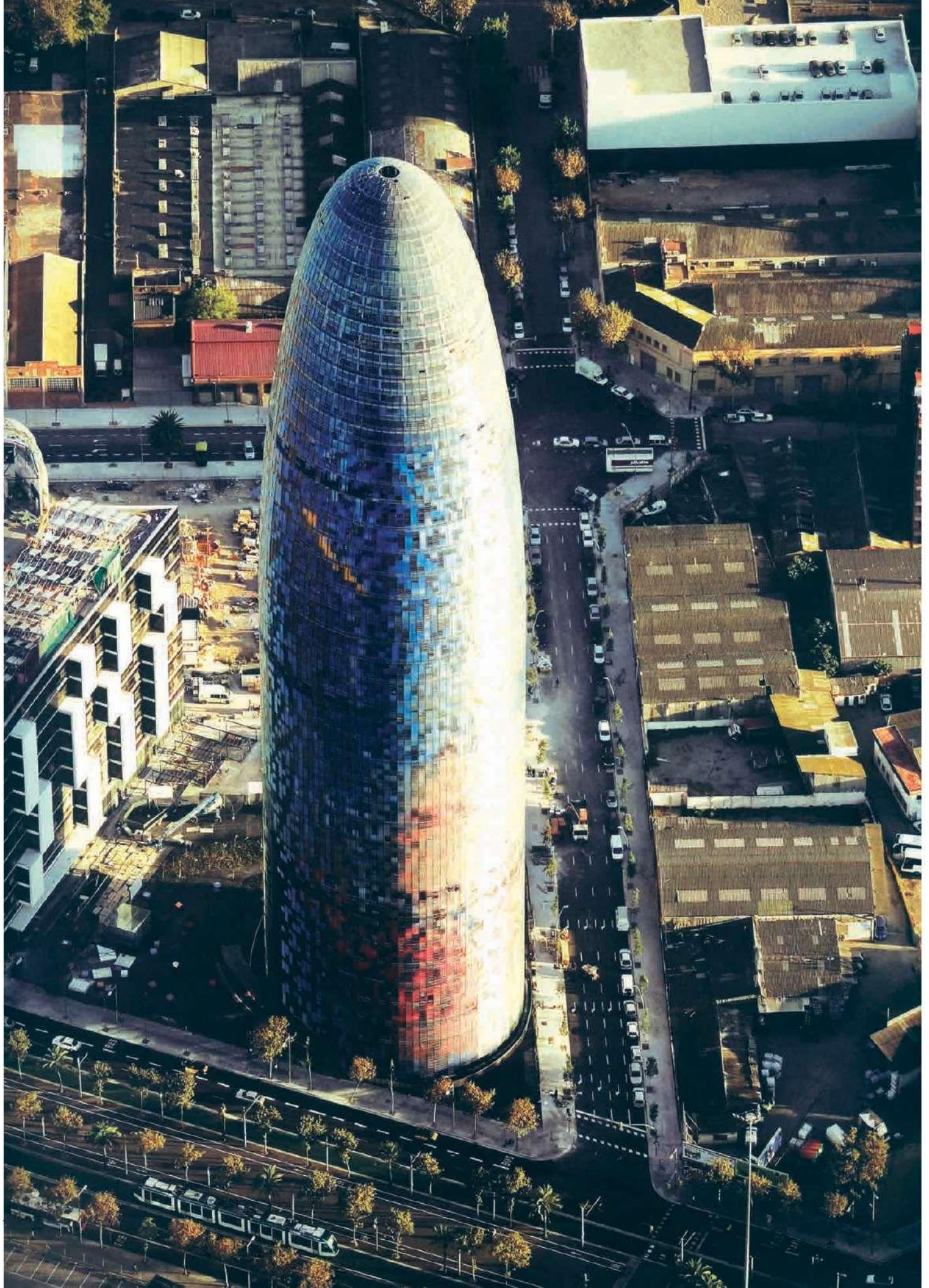
در محل تلاقی سه خیابان اصلی یکی از نواحی توسعه‌ی شهری بارسلون، میدان بزرگی به نام لاس گلوریاس قرار گرفته است که بیش از ده سال پیش ساخته شده، ولی با وجود موقعیت بسیار مناسب، مورد ساخت و ساز قابل توجهی قرار نگرفته است. یک رشته اقدامات شهرسازی، از جمله امتداد یکی از خیابانهای اصلی تا دریا، ساخت بنای یک مجمع، و ایستگاه قطارهای تندرو تا اندازه‌ای ظاهر این محل را تغییر داد. اقدام دیگر، ساخت برج آگبار برای استقرار ادارات سازمان آب بارسلون بود که در عین حال به نماد دوره‌ای نو در تاریخچه‌ی شهر تبدیل شد.

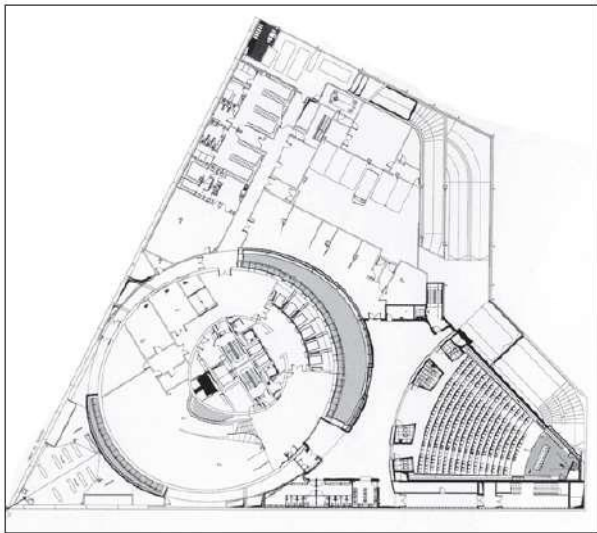
این ساختمان با ارتفاع ۱۴۲ متر، همچون آسمانخراش کوچک ۳۵ طبقه‌ای طراحی شده است. شکل آن تقلیدی است از یک پمپ آب با فشار ثابت. این تصویر با چالی که در قاعده‌ی برج حفر شده است، تأثیر بیشتری پیدا می‌کند. در انتهای این چال نیز لایه‌ای از آب میان فضاهای درونی و بیرونی برج فاصله می‌اندازد. فضاهای کاری در ۱۸ طبقه‌ی نخست برج قرار گرفته‌اند و چهار طبقه در زیر سطح زمین به پارکینگ و فضاهای کمکی اختصاص یافته است. یک تالار گردهمایی نیز در زیرزمین نخست قرار دارد که سطح آن همچون تپه‌ای بالا آمده است. شش طبقه‌ی آخر برای مدیران پیش‌بینی شده و سه طبقه برای خدمات فنی در فواصل منظم ارتفاع برج قرار گرفته‌اند.

توزیع و انتقال بار در محیط و هسته‌ی ساختمان به گونه‌ای انجام می‌گیرد که طبقات با مانع ستونها روبه‌رو نباشند و آرایش آنها از بیشترین انعطاف‌پذیری برخوردار شود. این تدبیر به وسیله‌ی دو استوانه‌ی بتنی و طبقات بیضی‌شکلی محقق شده که تیرهای فلزی نگه‌دارنده‌ی دالها به آنها تکیه می‌کنند.

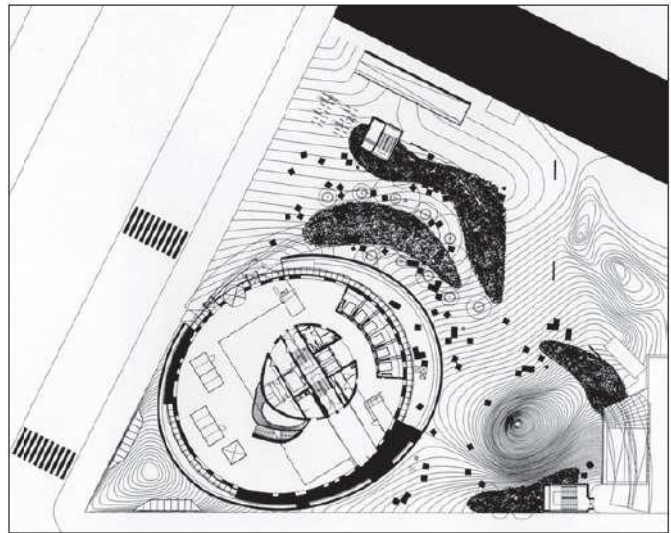
استوانه‌ی درونی، پلکانها، تجهیزات خدماتی و آسانسورهای ویژه‌ای را در خود جا داده که تا آخرین طبقه بالا می‌روند. آسانسورهای دیگر برای سایر افرادی که تا طبقه‌ی ۲۶ بالا می‌روند، در کنار محیط برج قرار گرفته‌اند.

حفره‌بندیهای دیوار بتنی بیرونی طبق الگوی واحد مربع-شکلی انجام شده است که اضلاع آن اندکی کمتر از یک متر طول دارند. موقعیت حفره‌ها با توجه به انباشت فشار سازه‌ای در نقاط مختلف برج، عملکرد خاص فضاها، و میزان نور آفتاب مشخص شده است. الگوی مشابهی برای آرایش وره‌های آلومینیومی صیقلی و موج‌دار به کار رفته که در ۲۵ رنگ طراحی شده و دامنه‌های متفاوتی از رنگهای قرمز و آجری در طبقات پایین تا آبی در طبقات بالا را در بر می‌گیرند. پوسته‌ی دومی از صفحات شیشه‌ای با درجات مختلف شفافیت، ساختمان را پوشش می‌دهد و همچون لفاف شاد و زنده‌ای جلوه‌ی زیبایی به رنگهای بنا می‌بخشد.

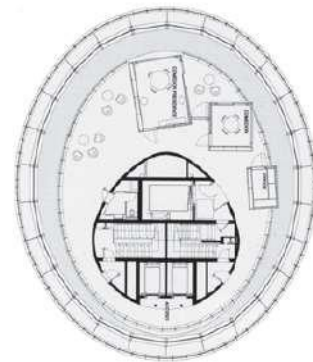

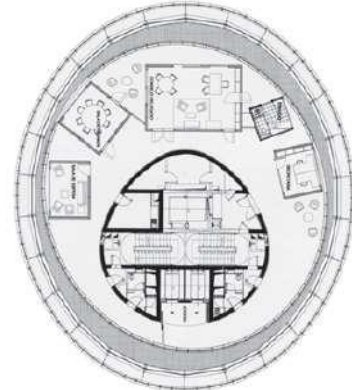
زیرزمین

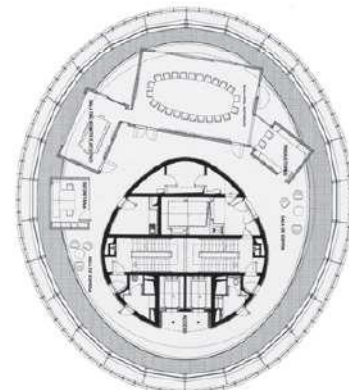
طبقه همکف

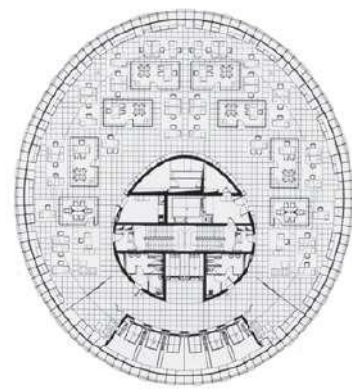
طبقه ی سی و یکم

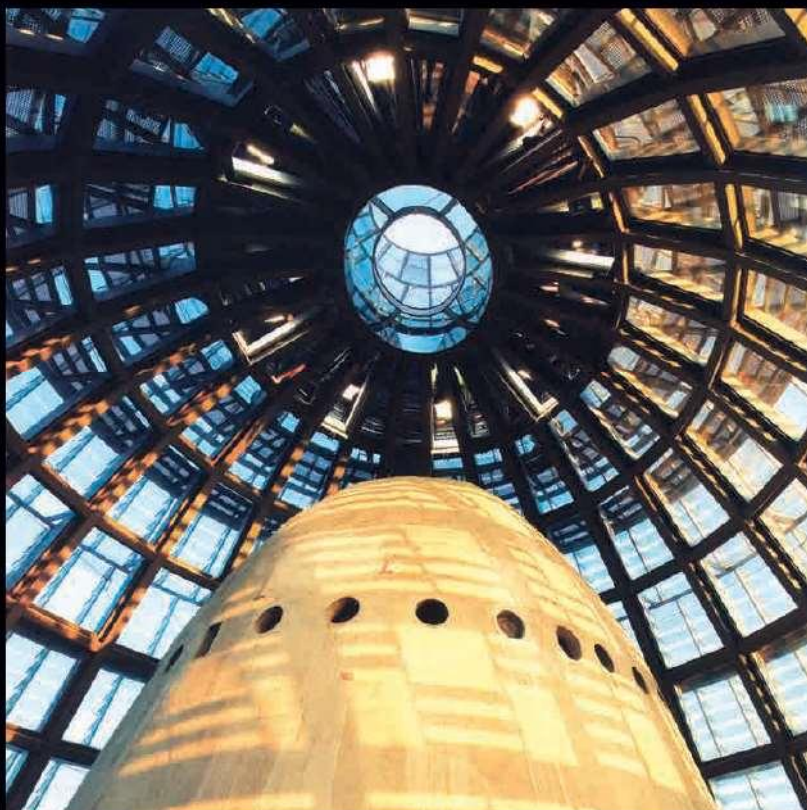
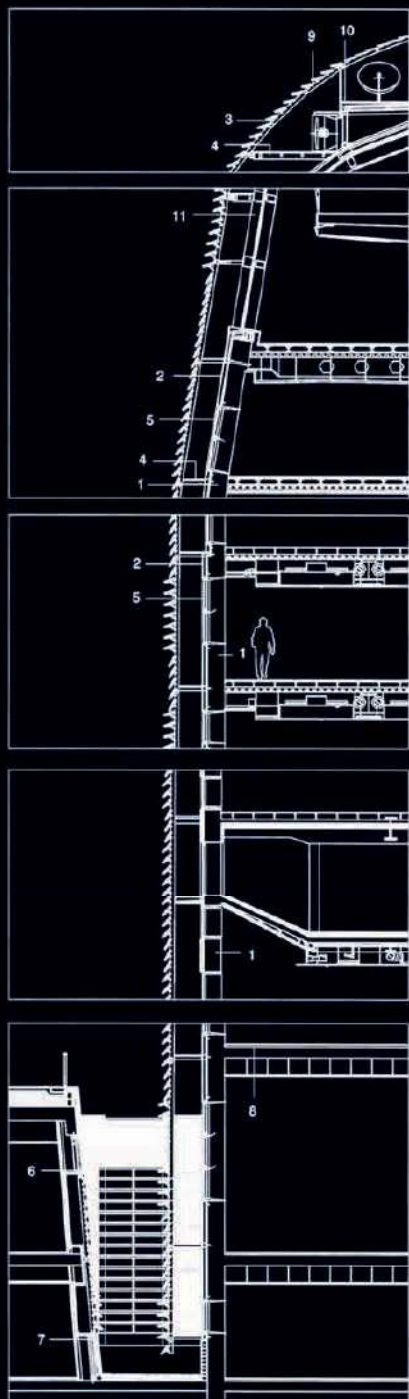
طبقه ی بیست و نهم

طبقه ی بیست و هشتم

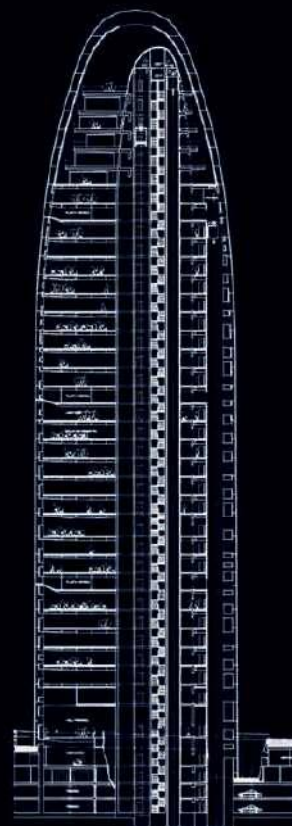

تیپ طبقه

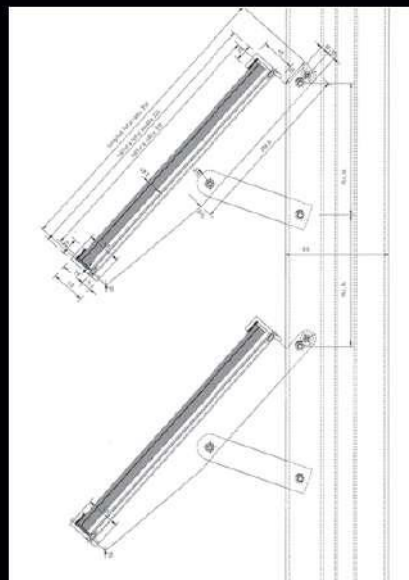
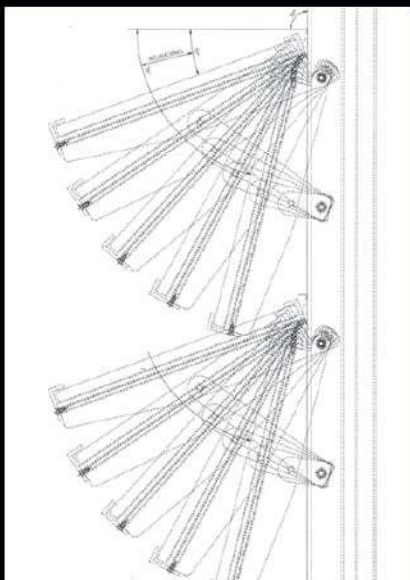
برج بر دو استوانه‌ی بتنی درونی و بیرونی تکیه دارد که وزن دالها روی آنها می‌افتد. بازشوه‌های نما از مدول حفره‌های دیوار پیروی می‌کند.

۱. دیوار بتن آرمه‌ی HA-۳۵
۲. پوسته‌ی درونی نما: پشم سنگ، حفره‌ی هوا، ورقه‌ی آلومینیومی موج‌دار لاک‌خورده
۳. پوسته‌ی بیرونی نما: تیرکهای آلومینیومی آندی شده، نوارهای شیشه‌ای چندلایه‌ی ۴+۸ جفت شده با سلیکون، تکیه‌گاههای آلومینیومی آندی‌شده
۴. محافظ مسیر دسترسی پیاده
۵. واحد پنجره: قاب آلومینیومی لاک‌خورده، شیشه‌ی ۶+۱۵+۶، نوارهای آب‌بندی
۶. دیوارهای حوضچه: سنگ کوارتزیت، ملات، بتن بیرون‌زده، شبکه‌ی فولادی
۷. عایق‌بندی حوضچه در برابر آب
۸. دال بتن مسلح
۹. سکوی فولادی گالوانیزه برای استقرار آنتن‌ها
۱۰. سازه‌ی پوسته‌ی بیرونی از ماده‌ای که امواج الکترومغناطیس را از خود عبور می‌دهد
۱۱. پوسته‌ی درونی نما: شیشه‌کاری ۵+۴۵/۶، چاپ سیلک، پوشش بیرونی سازه، ورقه‌ی آلومینیومی لاک‌خورده و موج‌دار، آلومینیوم آندی‌شده، فولاد ضدزنگ با صقل آینه‌ای

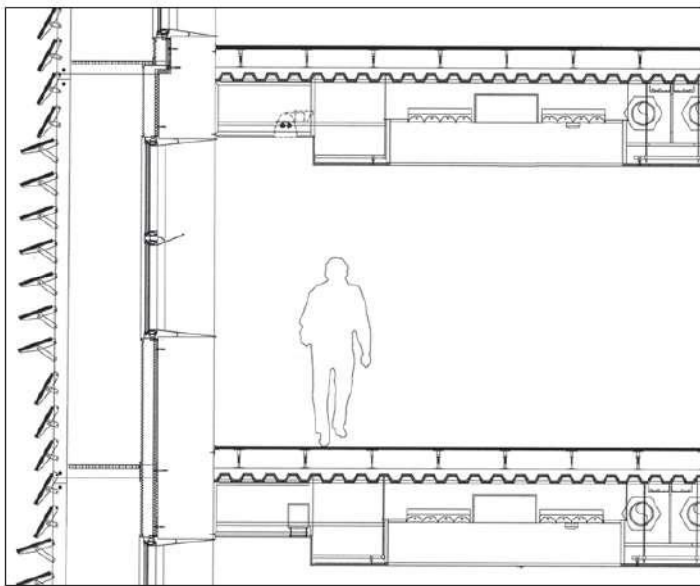

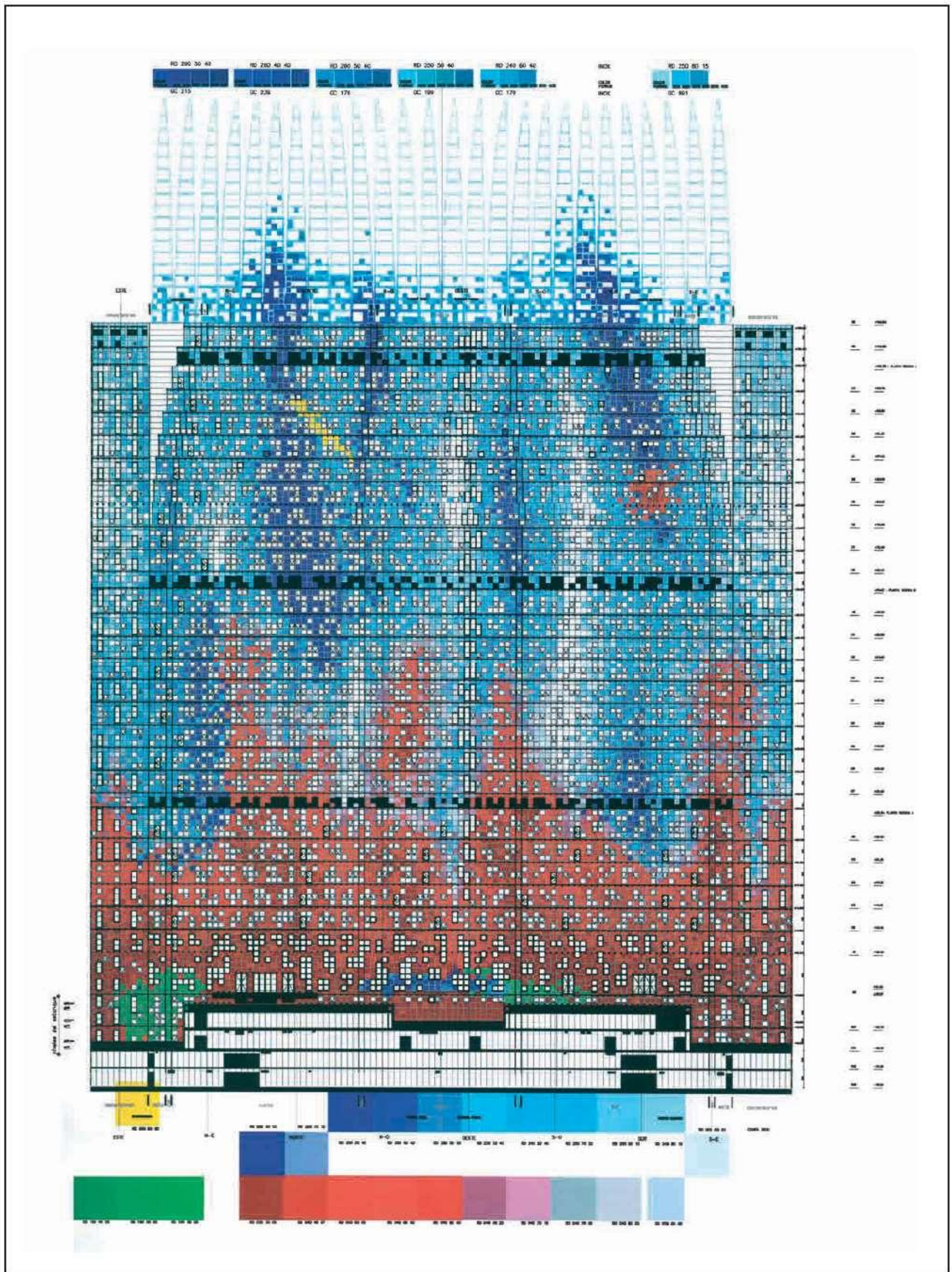

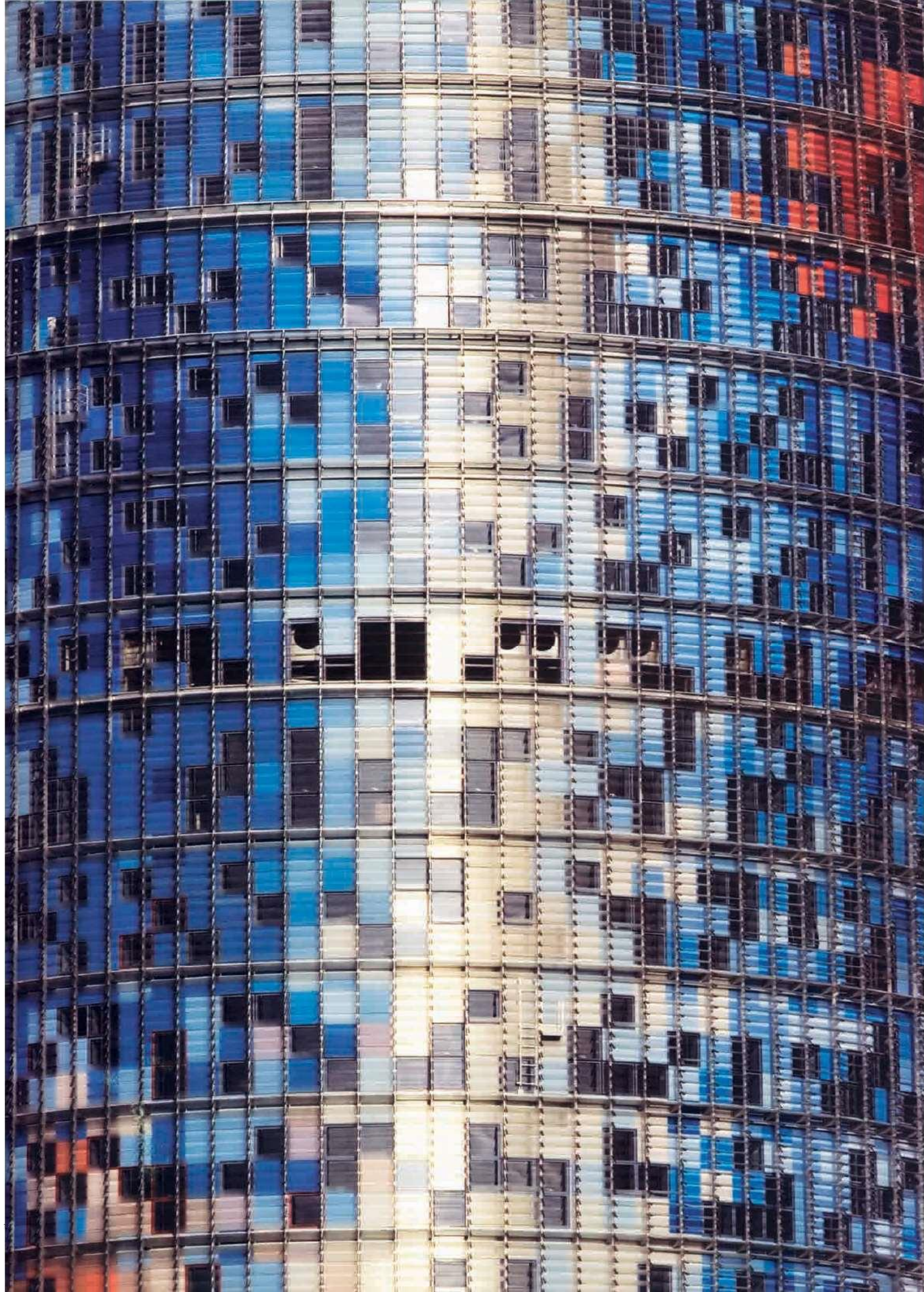

ورقه‌های آلومینیومی با مدول‌بندی مشابه حفره‌های سازه‌ی بتنی کار گذاشته شده‌اند (مربعی به ضلع تقریباً یک متر). این ورقه‌ها نخست با رنگهای خاکی و زمینی برای طبقات پایین و درجات آبی برای طبقات بالا رنگ‌آمیزی شده و سپس با پوسته‌ی سومی از صفحات شیشه‌ای با درجات مختلف شفافیت پوشیده می‌شوند.

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased in the UK, and the number of people with a mental health problem who are in contact with mental health services has also increased (Mental Health Act 1983, 1990).

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with a mental health problem, and to reduce the stigma and discrimination that they experience.

The aim of this paper is to describe the development of a self-help manual for people with a mental health problem, and to discuss the implications of this for the future of mental health services.

Background

The number of people with a mental health problem in the UK has increased in the 1990s, and the number of people with a mental health problem who are in contact with mental health services has also increased (Mental Health Act 1983, 1990).

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with a mental health problem, and to reduce the stigma and discrimination that they experience.

The aim of this paper is to describe the development of a self-help manual for people with a mental health problem, and to discuss the implications of this for the future of mental health services.

Methods

The manual was developed by a team of mental health professionals, including a psychiatrist, a psychologist, a social worker, and a nurse. The manual was developed over a period of 18 months.

The manual was developed by a team of mental health professionals, including a psychiatrist, a psychologist, a social worker, and a nurse. The manual was developed over a period of 18 months.

Results

The manual was developed by a team of mental health professionals, including a psychiatrist, a psychologist, a social worker, and a nurse. The manual was developed over a period of 18 months.

The manual was developed by a team of mental health professionals, including a psychiatrist, a psychologist, a social worker, and a nurse. The manual was developed over a period of 18 months.

Conclusions

The manual was developed by a team of mental health professionals, including a psychiatrist, a psychologist, a social worker, and a nurse. The manual was developed over a period of 18 months.

The manual was developed by a team of mental health professionals, including a psychiatrist, a psychologist, a social worker, and a nurse. The manual was developed over a period of 18 months.

References

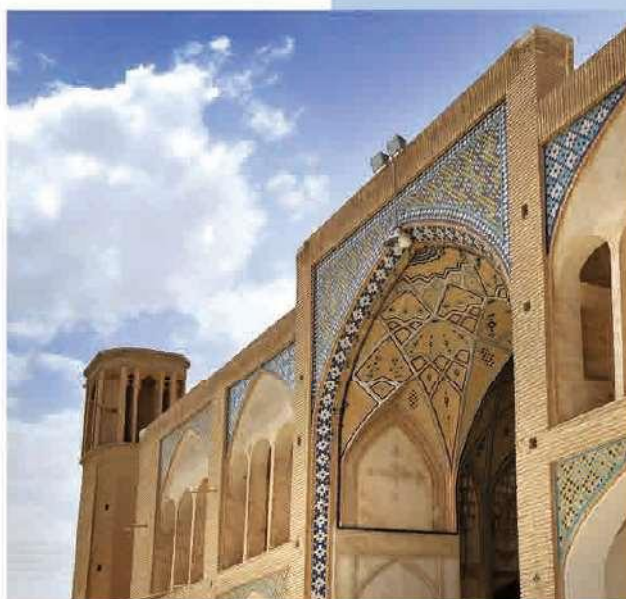
Mental Health Act 1983, 1990.

Mental Health Act 1983, 1990.

Appendix

The manual was developed by a team of mental health professionals, including a psychiatrist, a psychologist, a social worker, and a nurse. The manual was developed over a period of 18 months.

The manual was developed by a team of mental health professionals, including a psychiatrist, a psychologist, a social worker, and a nurse. The manual was developed over a period of 18 months.

- Analysis of the Symbolic Images in Mosque Architecture
- Agha-Bozorg Mosque & School
- Sheikh Zayed Mosque
- Staircases
- News

بررسی صور نمادین در معماری مسجد

سیده مرضیه طبائیان

عکسها: سیده مرضیه طبائیان، رامین کاکاوند

ایوان شمالی و سر در ورودی مسجد امام اصفهان

مقدمه

به طور کلی، معماری مسجد به دنبال الهام از مفاهیم کلام الهی است تا فضایی ایجاد کند که عالم ملکوت (عالم معنا) و عالم ناسوت (عالم صورت و طبیعت) را به هم نزدیک سازد و فضای روحانی واحدی را خلق کند. شکل کلی بنای مسجد که شامل گنبد رفیع، گلدسته‌های بلند، شبستان ساده و بی‌آلایش و ایوانهای بزرگ است، تجلی‌گاه ظرفیت‌ها و پرمعناترین اعتقادات معمار مسلمان و در نهایت هنر اسلامی به شمار می‌آید.

برخی از عناصر تشکیل‌دهنده مسجد مانند محراب، گنبد، مناره، منبر و شبستان از بُعد نمادین شناخته شده‌ای برخوردارند، به گونه‌ای که نشان مسلمانان محسوب می‌شوند. تمامی این فرمها به یک محور و نهایت منتهی می‌شوند. به عقیده بورکهارت آنچه هنر دینی را از هنر غیردینی متمایز می‌سازد، معناتست نه صورت. بدین معنی که هنر قدسی نقطه‌ای مقابل هنر غیردینی است و صرفاً به زیباییهای ظاهری بسنده نمی‌کند. بلکه با گذر از آن، به سوی مرحله‌ای عالی‌تر زیبایی که زیباییهای معنوی است، رو به سوی هدف اصلی سیر می‌کند. از نگاه استیوکلن، طرح کلی مساجد ایرانی پدیدآورنده‌ی رشته-ای از نتایج تجسمی است. این نتایج به وسیله اجزای آن و سازماندهی آنها پدید می‌آید. بنابراین لازم است اجزای مسجد

ایرانی به خوبی تشریح شوند و سازماندهی آنها براساس نظام هندسی مشخص شود.

از نگاه وی سرچشمه‌ی وجوه نمادین اندامهای کالبدی مسجد، در عالم مثال یا عالم ملکوت دیده می‌شود. حضور الهی در معماری اسلامی در مساجد ساده و سفیدرنگ اولیه جلوه‌گر شده است که بی‌آرایه بودن کامل آنها به روشنی یادآور وحدتی است که همه‌ی غنای عالم را به تنهایی داراست. همچنین در گماهی که استادانه رنگ‌آمیزی شده و طاقهایی که هماهنگیشان خود تجلی وحدت در کثرت و بازگشت کثرت به وحدت هستند.

معماری و مسجد

مسجد در ذات خود تجلی‌گاه حضور باورهای قدسی و دینی در منتهی حیات مادی است که علاوه بر تأمین کالبد مکان عبادت، با زبان کنایه و اشاره از معرفت دینی و راز و رمز شریعت سخن می‌گوید و به این سبب از قداست ویژه‌ای برخوردار است. مسجد در اصل منتسب به ذات اقدس خداوند است و در بیان معماری هنرمندانه‌ی آن، از ماورایی‌ترین دریافتهای بشری بهره گرفته می‌شود. تمامی نقشها و شکلهای

که در معماری آن نقش دارند یا در تزئین آن به کار می‌روند، در نهایت استعاره‌ای است که در عین سادگی، جلوه‌ای از ظرفیت‌ها و معانی را به نمایش می‌گذارد.

برای معمار مسلمان همواره این مساله مطرح بود که در فضای مسجدی که می‌سازد، نظام توحید را در بهترین شکل خود در مصالح و مواد نشان بدهد. یعنی فضای مسجد او را به وحدت محض نایل سازد. یکی از این موارد، تریب دایره است که در معماری اسلامی ایرانی، جایگاه ارزشمندی دارد، یعنی رابطه‌سازی میان مربع و دایره، که خود نمادی از بیان وحدت در کثرت است.

در اندیشه‌ی هنرمند مسلمان، زمین محضر خداوند و مسجد، تمثیلی است از عالم وجود و خود انسان در چهره‌ی آسمانی خویش. هر مسجدی، قلب دنیاست؛ فضایی است که آسمان و زمین در آن به هم پیوند می‌خورند. اکنون دیگر هر فضای کالبدی، به نوعی گسترش و امتداد مسجد محسوب می‌شود. خانه، مدرسه، باغ و بازار همه از مسجد تأثیر می‌پذیرند و در امتداد آن ساخته شده و همگی محضر خدا دانسته می‌شوند. فضا، فرم، رنگ، نور و ماده هر یک به تنهایی عناصری تلقی می‌شوند که در ترکیب با یکدیگر می‌توانند یک

تزئینات کاشی کاری ایوان غربی مسجد جامع اصفهان

فضای زیر گنبد مسجد جامع اصفهان

ایوان جنوبی مسجد امام اصفهان

بیرونی بزرگی نشان داده شده است. نقطه‌ی مقدس درونی در زیگوراتها نقطه‌ی تماس میان آسمان و زمین را نشان می‌دهد. اینها نمادهایی هستند که اولاً محل عبور را تداعی و به نمازگزار القا می‌کند که جهت حرکت معنوی کجاست. این عنصر هم‌جهت‌کننده‌ی مسلمانان در اقصی نقاط عالم به سمت کعبه، و عامل اصلی وحدت آنهاست. ثانیاً، غالباً از قوسی و طاقی در رأس خود بهره می‌گیرد. با مشابهت به گنبد که خود تمثیلی است از کلیت مسجد. به این معنا که کل مسجد و همه‌ی ویژگیهای آن در محراب خلاصه می‌شود. ثالثاً محراب اکثراً محاط شده در آیات قرآنی به خط خوش است که می‌توان فریادش را شنید که برای وصول به حضرتش راهی جز عمل به آیات قرآن نیست.

فرمها و رنگهای محراب، فرمهای انتزاعی و هندسی و رنگها غالباً آبی و سفید هستند که القاکننده‌ی آرامش و سکون هستند، نه محرک و مهیج و کاذب. کالبدهای معماری و نمودهای هنری در همه‌ی زمینه‌ها باید بیانگر رابطه‌ی انسان و خدا باشند؛ بنابراین در فرمهای معماری اسلامی انسان ابتدا از درون این قوسها به مرحله‌ی خودیابی می‌رسد و پس از یافتن خود، با شکستگی در نقطه‌ی اوج قوس به مرحله‌ی دیگر و شناختی بیرون از خود (خدا) دست می‌یابد، لذا قوس دایره‌ای در معماری پیش از اسلام، جای خود را به قوسهای جناغی پس از اسلام می‌دهد.

عملکردهای محراب به شرح زیر است:

۱. مشخص کردن جهت قبله و تعیین جهت نماز.
۲. عطف توجه به خدا در لفافه‌ی عطف توجه به خانه‌ی خدا.
۳. مشخص کردن جایگاه امام جماعت در مسجد، تا مجبور نباشد هر روز برای پیدا کردن حد وسط مسجد به جست‌وجو بپردازد.
۴. وسیله‌ای برای شناسایی امام جماعت.
۵. نیایشگران، محراب را همچون دروازه‌ای به سوی عالم بالا می‌نگرند، بنابراین به هنگام نماز در عروج روحانی آنها به سوی خدا مؤثر است.

«محراب از نوآوریهای نخستین معماری اسلامی است که منشأ آن هنوز محل بحث و گفتگوست. اولین محراب در سال ۲۴ هجری و دومین محراب در سال ۵۳ هجری، زمان عمرو عاص، در مسجد النبی ساخته شد. محراب مقعر در سال ۷۰۷ میلادی وارد معماری اسلامی شد و آن زمانی بود که خلیفه‌ی زمان، عمر بن عبدالعزیز، بنایان قبطی مصری را به منظور بازسازی مسجد النبی به مدینه فرا خواند. این بنایان طاقچه و دیوار فرورفته‌ای را که در کلیساهای قبطی کار کرده بودند، در دیوار قبله ایجاد کردند.» (میشل، ۳۳)

به طور کلی، محراب در بناهای مختلف (مانند مساجد و مدارس و آرامگاهها) ساخته می‌شود. محراب از لحاظ شکلی، نوعی فرورفتگی در نماست که به صورتهای مختلف از بخشهای دیگر جدا می‌شود؛ و چه بسا حکم زنده نگه داشتن خاطره‌ی مکانی را دارد که حضرت محمد (ص) در آنجا به امامت نماز جماعت می‌پرداختند.

رسول اکرم از سال دوم هجرت در مسجد «قبا» و «مدینه» محراب بخصوصی نداشتند و (به گمان قوی) تنها محلی در دیوار قبله وجود داشت که ساده بود. هر بار که دیوار قبله را خراب می‌کردند و یا در مسجد نبوی توسعه‌ای صورت می‌دادند، این محراب عمیق‌تری می‌یافت تا اینکه در زمان عثمان شکل کاملی به خود گرفت. طرح اصلی محراب که از قرن سوم هجری به بعد رایج شد در تمام ادوار یکسان بود و تنها به کمک عوامل تزئینی تحول می‌یافت. محراب در طول دوره‌های مختلف به شیوه‌های گوناگون تزئین می‌شد. محرابهای گچ‌بری‌شده با نقوش برجسته، استفاده از سفالهای لعابدار، کاشی، آجر، زمینه‌ای ساده از سنگ مرمر از شیوه‌های مختلف در تزئین محراب شمرده می‌شود.

پروفسور پوپ معتقد است: در تصویرهای اولیه‌ی این مدخل، ورودی با یک درگاه دوگانه نموده شد که نماد جایگاه مقدس است. در آنجاست که نیروهای آسمانی با زمین در تماس هستند. در پرستشگاههای نخستین (زیگوراتها)، این طاقچه که دریچه‌ای به سوی عالم لاهوت به شمار می‌آمد، با درگاههای

اثر معماری را پدید آوردند. فضا در اینجا کیفیتی قطبی دارد. هر مکان مقدس بر پیرامون خود اثر می‌گذارد و آن را جهت‌دار می‌کند. در اینجا فرمها از دایره‌ی مادی خود فراتر می‌روند و هر صورتی کیفیتی فراتر می‌یابد.

گرچه در ساخت و ساز مسجد روح حاکم بر باورها و سنن اجتماعی مشترک مسلمانان بروز می‌کند، اما در گستره‌ی جامعه‌ی اسلامی هر ملتی بر پایه‌ی فرهنگ و معماری ملی خود و بنا بر سلیقه و شیوه‌های هنر غالب، تجربیات نوینی را ارائه کرده است. از این روست که در معماری مسجد، سخن از کثرت‌گرایی مثبتی است که با روح و تعالیم و نحوه‌ی برخورد اسلام در پذیرش دستاوردهای بشری تطابق دارد.

تعریف صور نمادین

«صور نمادین جنبه‌ی محسوسی از واقعیات ماوراء طبیعی چیزها هستند. موجودیت خود را داشته و بیانگر واقعیاتی فراتر از ظاهر هستند.» (اردلان، ۵). این صور در عالم ملکوت جای دارند و آنچه در عالم خاکی دیده می‌شود، تصاویر یا جلوه‌هایی از آن عالم است. در واقع در این نگاه، شیء یا اثر هنری ابزاری است برای رساندن پیامهای معنوی و معنایی. از این نگاه، هر آنچه در جهان ساخته می‌شود، صورتی از مثل عالم ملکوت است. به عبارتی صور سنتی در معماری عرفانی ایرانی، ریشه در عالم مثال دارند.

محراب

محراب در لغت به معنای بالای خانه، صدر مجلس، جای ایستادن پیشنماز، نشانه‌ی قبله است. جهت مکه، قبله نامیده شده و بر هر مسلمان واجب است که در اجرای مراسم دینی و عبادات خویش این جهت‌گیری را به جا آورد. در اینجا کعبه نیز حالتی رمزی و استعاری پیدا می‌کند؛ همان طور که یکی از اصول دین اسلام را توحید تشکیل می‌دهد، کعبه نیز عاملی است برای وحدت مسلمانان جهان و وسیله‌ای است که آنان را یکپارچه به سوی خدا سوق می‌دهد.

شبستان مسجد جامع اصفهان

شبستان شرقی مسجد امام اصفهان

گنبد

محراب و مسجد خاکدان است و زمینی، لیکن بر بالای آن سقفی است دوار، گنبدی آسمانی و نیلگون که اکثراً نیز به هنگام تزئین آن، شمشه‌ای در اوج می‌درخشد و شعاع خویش را تا پایین ادامه می‌دهد. زیرا در افق این آسمان نیلگون و این دنیای بزرگ رسولی وجود دارد که «سراجاً منیراً» بوده و سایه‌ی رحمتش از اوج بارگاه کبریایی خدا تا این پایین و بر سر بندگان حقیقت گسترش یافته است.

«گنبد نماد آسمان و صعود و بهشت است و به ویژه گنبد بالای محراب از همان تقدس و ارزش محراب برخوردار و همچنین نشان‌دهنده‌ی تقدس فردی است که در آن نماز می‌گردد. این عنصر در زمانهای مختلف مفهوم سیاسی و مذهبی پیدا کرده و به تعبیری شاید علامت و نشان پادشاه یا خلیفه شده یا شاید نیت معماران بزرگنمایی منصب خلافت در

رغم تغییرات و دگرگونیهای فراوان در تاریخ پرتحول معماری اسلامی، هنوز قابل الهام‌گیری و استفاده هستند.» (خان محمدی، ۲۶۸)

ظهور مادی و جسمانی فضای شبستان، بر اصالت فرد و اصالت جامعه، در طرز تفکر و جهان‌بینی اسلامی اشاره دارد. این فضا به طور همزمان برای پذیرش هر یک از افراد جامعه و گروه انبوهی از امت واحد اسلامی برپا شده است. به طور کلی می‌توان گفت شبستان همچون فضایی که به طور خاص به عبادت خدا اختصاص پیدا می‌کند، با پذیرش این نقش، ارزش و مفهوم ویژه‌ای می‌یابد که هم در نفس امر و هم در ادراک و احساس انسان مسلمان واجد مقام و کیفیات ویژه‌ای است و بیشتر با چشم درون و از دریچه‌ی دل می‌توان به آن نگریست.

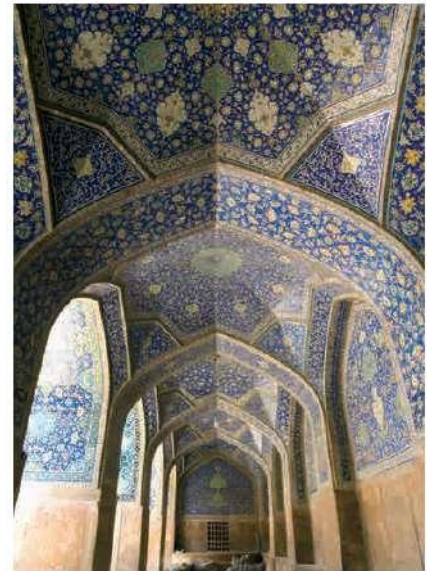
شبستان

شبستان تجلی‌گاه وحدت مسلمانان است. ورود افراد به آنجا همه‌ی امتیازات دنیوی آنان را از میان می‌برد. «فضای ساکن و خیال‌انگیز شبستان با آغاز نماز به صورت حرکت جمعی از ذکر خفی به جلی تبدیل می‌شود. وجود ستونهای مکرر داخل آن نیز به تعبیری نماد نمازگزارانی است که پشت سر هم ایستاده-اند.» (ارجم، ۱۸)

«شبستان به عنوان اصلیت‌ترین بخش مسجد از بدو اسلام تاکنون در اقصی نقاط بلاد اسلامی در قالب الگوهای مختلفی ساخته شده و در طول سالیان دراز و متمادی تحول و کمال یافته است. در میان الگوهای مختلف شبستان، سه گونه‌ی اساسی، یعنی الگوی شبستانهای چهلستونی که ریشه در سنت نبوی دارد و الگوی شبستانهای گنبدخانه‌ای و الگوی ترکیبی نسبت به سایر گونه‌ها برجستگی خاص دارند که به

تزئینات کاشیکاری سقف ایوان مسجد امام اصفهان

تزئینات کاشیکاری مسجد امام اصفهان

مساجد بوده است.» (ارجح، ۱۹)

«در فرهنگ اسلامی، گنبد هنگامی که خود مظهر روشنی از کیهان‌زایی بنیادی اسلامی می‌شود، تصویرپردازی باستان خود را ایفا می‌کند. گنبد که نماد سبکی و تحرک کلی روح است، در حکم صورتی است که نه آغازی دارد و نه انجامی. یگانه نقطه‌ی عطفش مرکز اوست. گذرگاه آن محور معنوی که با محور مربع مستقر در زیرش پیوند می‌دهد. این علت، آن صورت را از جنبه‌ی کیفی یگانه می‌سازد و تبدیل صورت دایره در مربع نمایانگر یک یگانه‌ی کمی است و نیز نمادی از تلفیق دوباره‌ی مربع زمینی در دایره‌ی بیت المقدس آسمانی.» (اردلان، ۷۴ و ۷۵)

بدین سان گنبد نقطه‌ی اعتدالی جریان نیروی عمود و رو به بالاست. گنبد با انحنای نرم و ملامت خود به طرف بالا گراییده و از کثیر تنوع به واحد یکتا منتهی می‌شود که اشاره به یگانگی خدا دارد. نمادی است از آسمان بی‌انتها که آدمی در دیده‌ی خود به نامحدود می‌نگرد. چون گنبد رو به سوی آسمان کشیده شده، درخت بهشتی طوبی مناسبترین نقش‌مایه برای ترئین سطح داخلی آن بود. استفاده از درخت وارونه عجیب به نظر می‌رسد، ولی در اسلام این دنیا همچون تصویری در آینه، رمز و نمادی از بهشت است. در واقع این عنصر نقش نمادین بسیار جالبی در وجه خارجی خود دارد.

«پیامبر اکرم (ص) در معراج خود گنبد بسیار بزرگی از مروارید سفید را تشریح می‌کنند که روی چهار ستون کناری قرار داشت و روی آنها چهار قسمت جمله‌ی بسم‌الله-الرحمن-الرحیم- نوشته شده بود و از آن چهار چشمه‌ی آب، شیر، عسل و شراب جاری بود. این تمثیل مدل روحانی هر بنای گنبدی را توضیح می‌دهد. مروارید سفید سمبل «الروح» است که گنبد آن همه‌ی مخلوقات را احاطه می‌کند. روح کلی که قبل از همه‌ی مخلوقات خلق شده است. عرش الهی نیز هست که همه چیز را در برمی‌گیرد. سمبل عرش فضای نامرئی فراسوی آسمان پرستاره است. از دیدگاه جسمانی، که برای انسان طبیعی است، ستارگان در کره‌های متحدالمرکز حول زمین حرکت می‌کنند و به وسیله‌ی فضای بی‌انتهایی احاطه شده‌اند.» (محمد حجازی، ۲۲۷)

همین مفهوم حرکات مفرس‌گونه‌ی زیر گنبد و رسیدن از کثرت به وحدت و نقطه‌ی آغازین را متصور است. در حالی که گنبد، یک بنای مقدس و نمایشگر روح کلی است. گریو هشت گوشه‌ی زیر آن، نماد هشت فرشته‌ی حامل عرش الهی و پایه‌ی چهارگوش زیرین، نمودار جهان با چهار ستون کناری به عنوان عناصر آن یا ارکان جهان (حرارت، برودت، رطوبت و خشکی) است. کل بنا تعادل و انعکاس وحدت الهی را در جهان نشان می‌دهد.

ورودی

نکته‌ی دیگری که در نقشه‌ی مساجد در خور تأمل است، انتخاب محل ورودیهاست. در مساجد عمدتاً محل ورود در هر سمت مسجد دیده می‌شود جز سمت محراب یا قبله که این خود مسئله‌ی اساسی است. زیرا اگر ورودی در سمت قبله تعیین می‌شد، تردد افراد از مقابل صفوی نمازگزاران، موجب آشفتگی خاطر مؤمنان را فراهم می‌ساخت. نکته‌ی مهمی که در همه‌ی مساجد دوره‌ی اسلامی قابل توجه است، رعایت سلسله مراتب فضایی در آنهاست که محل

شبهستان جنوبی مسجد جامع اصفهان

ایوان غربی مسجد جامع اصفهان

ورودی یا جلوخان، دالان، راهروها، هشتی، صحن و سرانجام ایوان است که به شبهستان و گنبدخانه متصل می‌شود و همگی در نهایت به سوی محراب معطوف هستند.

پیچش ورودی که ما را به قبله هدایت می‌کند، روایت از پیچش و انقلابی در سوی «او» بودن و به سمت رفتن دارد. پیچش به سمت قبله، بیان فیزیکی حرکت به سوی خداست که تجلی حکمت عارفانه‌ی نقش‌بسته بر معماری است. «فضای بیرون و درونی الفاکتده‌ی عدالت و مساوات، درون‌نگری و شمایلی‌شکنی است. همچنین حضور معبود را در مومن تقویت می‌کند. فرد مؤمن با بیرون آوردن کفشها و ورود به مسجد به نمادی‌ترین عمل، یعنی همان گذار از عالم دنیا به عالم روحانی دست می‌زند. دروازه‌ی مسجد که در دو طرف آن مناره‌هایی است که اشاره به دروازه‌ی بهشت و در رحمت الهی دارد.» (ارجح، ۱۷ و ۱۸)

پورکهارت معتقد است دروازه‌ی مسجد در میان دو مظهر متضاد و متکامل یگانه (دنیای مادی و پست بیرون و دنیای معنوی و بهشت خدا در درون) ارتباط برقرار می‌کند. «در ورودی مسجد به همین منظور، یعنی جدا کردن دو منطقه‌ی پاک و ناپاک، یا حریم مسجد با فضای بیرون، مانع دیگری تعبیه می‌شود. در همین مانع است که نمازگزاران کفش را درآورده و وارد نمازگاه می‌شوند یا به طرف حوض وضو می‌روند. این مانع امکان هر نوع ناپاکی را که به احتمال زیاد در کف مسجد وجود دارد، از بین می‌برد.» (میشل، ۳۵)

حیاط و حوض

حیاط و حوض مسجد نقش اساسی در نگاه اشرافی استیبرلن دارد. حیاط درجه‌ای به عالم ملکوت است و حوض وسط آن آینه‌ی انعکاس‌دهنده‌ی عالم کبیر. «درآمدن به حریم مسجد و ذکر و یاد حدیث دوست، پاک شدن از آلودگیهای ظاهر و باطن را می‌طلبد و پیرایش آلودگی درون، بی‌پیراستگی آلودگی ظاهری ممکن نیست. چرا که طهارت و حصول آن از عالم نور است.» (ستاری ساربانقلی، ۴۴۳).

ولی حوض صرفاً مکانی برای نگهداری آب و وضوی

مؤمنان نیست. از نگاه عرفانی که استیبرلن به آن اشاره می‌کند، حوض آینه‌ای است برای تصویر کردن و انعکاس عناصری که دورتادور حیاط جای گرفته‌اند. در واقع ناظری که کنار حوض ایستاده باشد، می‌تواند انعکاس تصویر ردیف طاقهای دور حیاط، قلاب‌بندی بزرگ ایوانها و همچنین سقف آسمان را یکجا ببیند. در اینجا فضا معنایی کاملاً تازه پیدا می‌کند. در اینجا فضا فضایی کاملاً تازه پیدا می‌کند. مسجد، که جهت آن را دو محور صلیبی‌شکل تعیین کرده است، ناگهان صاحب محوری عمودی هم می‌شود که با عبور از مرکز حوض، زمین و آسمان را از طریق سفره‌ی آبهای ابدی و ازلی، آبهای طیب و طاهر به هم پیوند می‌دهد. (معماریان، ۵۴۱)

حیاط مسجد در واقع مکانی با خصوصیت کیهانی است که باید آن را به مثابه تالاری تلقی کرد که گنبد آن، سقف ملکوتی آسمان است. «همانا حوض قرب معنوی و دلیل بساط خدمت است. «الماء مفتاح قربه و مناجات دلیلی بساط خدمه» این مفهوم نیز وجود حوض و استفاده از آن را در مسجد که خانه‌ی خداست، ضروری می‌دارد.» (رضایی چراتی، ۳۴۰)

مناره

مناره در لغت به معنای جای نار و جای نور، جای روشنایی است؛ ساختمان برجمانندی است که در کنار راه و برای راهنمایی مسافران می‌سازند. مناره‌ها یکی از عناصر اصلی فن و هنر معماری اسلامی محسوب می‌شوند. الگوی اصلی مناره‌ها برجهای کوتاه و مربع‌شکل پیش از اسلام در سوریه بود که برای معابد یا مقاصد کلیسایی ساخته می‌شدند. ولی معماران مسلمان بر ارتفاع آن افزودند و آن را به بناهای پله‌دار چندطبقه‌ای از نوع فانوسهای دریایی رومی نزدیکتر کردند. نخستین مناره حدود سال ۴۵ هجری، به درخواست والی عراق، زیاد بن ابیه، در مسجد جامع بصره برپا شد.

شاید بتوان عامل رواج ساخت مناره‌ها در جوامعی با جمعیت غالب غیرمسلمان را تمایل مسلمانان به ابراز و تحکیم حضور خود و نیز عاملی در گردآوری مسلمانان پراکنده از

نواحی مختلف شهر دالست. در ایران پیش از اسلام نیز ریشه‌ی ساخت مناره به چشم می‌خورد. پیش از اسلام، منار (میل) عنصر نمادین برای راهجویان بیابانها بود که در حکومت ساسانی نوعی آتشگاه نیز محسوب می‌شد و مسئولیت نگهداری آتش آن بر عهده‌ی موبدان بود. تزئین و منقوش و رنگین کردن مناره‌ها احتمالاً از نیمه‌ی قرن سوم هجری به بعد مرسوم شد و آیات و احادیث نبوی در قالب تزئینات آجرکاری و گچ‌بری و کاشیهای رنگی بر مناره‌ها نقش بست.

نتیجه

آنچه بیان شد، ترکیبی بود از بیان روح و معنای هنر با صورت آن. صورت، جلوه‌ی معنی هنر اسلامی در دین تعبیه شده است، چنانکه تفکر دینی متضمن آن است. این تفکر همواره رو به عالم غیب داشته و حکمت انسی و عرفانی در طلب حضور بی‌واسطه‌ی عوالم غیب بوده است. چشم و گوش دل متفکران دینی شاهد حقایق عالم قدس بوده است. عالم و آدم را جلوه‌ای از الوهیت و حضور الوهیت تلقی کرده و عالم معنی را اصل دانسته‌اند. پس روح هنر اسلامی جز تجلی حق و حقیقت در عالم اسلامی چیز دیگری نیست.

هنرمند مسلمان صورتهای خیالی را واسطه‌ای برای جهش روحی به عالم حق و حقیقت در کار آورده و از زبان رمز و تمثیل در این مقام بهره گرفته است. صور عالم ملک جلوه‌ها و سایه‌ها و معانی عالم ملکوت و جهان فرشتگان هستند. با

دید از قسمت ورودی مسجد امام اصفهان به طرف حیاط

حیاط مدرسه‌ی مجاور مسجد امام اصفهان

۵. رضایی چراتی، بهرام: (۱۳۷۹)، معماری کویر در آینه‌ی دریا، دومین همایش بین‌المللی معماری مسجد: افق آینده.
۶. ستاری ساربانقلی، حسن: (۱۳۷۹)، تجلی عرفان و نور و رنگ در معماری مسجد، دومین همایش بین‌المللی معماری مسجد: افق آینده.
۷. محمد حجازی، مهرداد: (۱۳۷۹)، سمبولیسم در معماری مسجد، دومین همایش بین‌المللی معماری مسجد افق آینده.
۸. معاریان، غلامحسین: (۱۳۸۴)، سیری در مبانی نظری معماری، تهران: انتشارات سروش دانش.
۹. میشل، جرج: (۱۳۸۰)، معماری جهان اسلام (تاریخ و مفهوم اجتماعی آن)، ترجمه‌ی دکتر یعقوب آژند، تهران: انتشارات مولی.
۱۰. میشل، جرج، ترجمه: دکتر یعقوب آژند: (۱۳۸۰)، معماری جهان اسلام (تاریخ و مفهوم اجتماعی آن)، انتشارات مولی.

طلب ما و لطف الهی باز می‌گردد. لازمه‌ی ظهور لطف الهی تمناى هنرمندان و طلب آنهاست و این تمنا است که در هنر تجلی می‌کند.

منابع و مأخذ

۱. ارجح، اکرم: (۱۳۷۹)، رمزپردازی در مسجد، دومین همایش بین‌المللی معماری مسجد: افق آینده.
۲. اردلان، نادر. بختیار، لاله: (۱۳۸۰)، حس وحدت (سنت عرفانی در معماری ایرانی)، ترجمه‌ی حمید شاهرخ، اصفهان: نشر خاک.
۳. پمانیان، محمد رضا: (۱۳۷۹)، تقوای الهی و معماری مسجد، دومین همایش بین‌المللی معماری مسجد: افق آینده.
۴. خان‌محمدی، محمدعلی، (۱۳۷۹)، معرفی الگوی شبستانهای چهلستون، دومین همایش بین‌المللی معماری مسجد: افق آینده.

توجه به این مراتب هر صورت را معنایی است و هر ظاهری را باطنی و هر مظهري ظهور معنایی است. صورت، لازمه‌ی ظهور است، اما ادراك قلبی عمیق مستلزم گذشت از عالم صور و سیر از صورت به معنی است و هنر این‌چنینی جمع میان صورت و معنی است.

تفکر دینی سیر از ظاهر به باطن است. هنگامی که این سیر را از دست داد و از رفتن از ظاهر به سوی باطن بازماند، آنگاه هنر دین نیز به فروپاشی روی می‌کند. از اینجا حکمت دین، جوهر هنر دینی است و هنگامیکه هنر، حکمت خویش را از دست داد به صورت صرف تبدیل می‌شود و متأثر از عناصر بیگانه، به تدریج راه انحطاط می‌پیماید. فناوری امروز، هنر اسلامی را به تباهی می‌کشد و حکمت معنوی در آن را به فراموشی سوق می‌دهد. پس میتوان گفت که با حیات مجدد تفکر و حکمت، هنر اسلامی احیا خواهد شد و این به

ترتیبات کاشیکاری فضای زیر گنبد مسجد امام اصفهان

ترتیبات کاشیکاری سقف ایوان شبستان جنوبی مسجد امام اصفهان

ترتیبات کاشیکاری گنبد مسجد امام اصفهان

مسجد و مدرسه آقا بزرگ کاشان

سیده مرضیه طبائیان

دید کلی از سمت ورودی به سمت مسجد

عکسها: ارسیا سروش فر، الناز رحیمی

مقدمه

مسجد و مدرسه‌ی بزرگ و باشکوه آقا بزرگ در کاشان، یکی از باشکوه‌ترین و زیباترین مساجد دوره‌ی قاجار در ایران به شمار می‌آید. این بنا در خیابان فاضل نراقی کاشان واقع شده و منسوب به ملامهدی نراقی، ملقب به آقابزرگ، است که به هزینه‌ی مردی نیکوکار به نام حاج محمدتقی خانیان و پسرش در نیمه‌ی دوم سده‌ی سیزدهم قمری، در دوره‌ی محمد شاه قاجار، به منظور اقامه‌ی نماز جماعت و درس و بحث داماد خود، ملا مهدی نراقی دوم، برادر ملا احمد نراقی ساخته شده است.

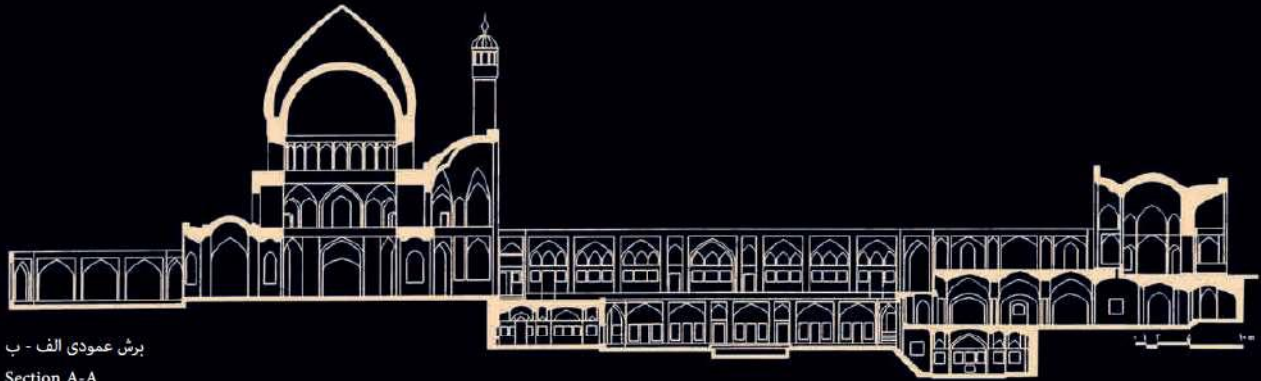
این مسجد و مدرسه در محدوده‌ی تاریخی و بافت کهن شهر، مجاور بقعه‌ی خواجه تاج‌الدین و در محله‌ای به همین نام بنا شده و در خیابان آقابزرگ، منشعب از خیابان فاضل نراقی واقع است و از نظر استواری هنوز وضع مطلوبی دارد.

پیشینه‌ی تاریخی

ساختمان این بنا براساس کتیبه‌های مسجد و تاریخ ۱۲۶۰ در پایان وقفنامه، در روزگار پادشاهی محمدشاه قاجار آغاز شد و در سالهای نخستین سلطنت ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق)، به پایان رسید. این دوره به لحاظ سبکها و شیوه‌های معماری ایرانی، مقارن با دوره‌ی دوم شیوه‌ی اصفهانی است. کتیبه‌های مورخ ۱۲۶۳، ۱۲۶۴، ۱۲۶۸ق، به ترتیب در صدفی شبستان، داخل شبستان زیر گنبد، ازاره‌ی محراب و سردر ورودی مسجد، این سخن را تأیید می‌کنند.

تحولات معماری در دوره‌های مختلف حیات مسجد
این مجموعه بر روی آثار برجمانده از زلزله‌ی ۱۱۹۲ق یا دوره‌های گذشته ساخته شده است، به‌خصوص شبستان چهلستون شمالی مسجد که احتمالاً پیش از احداث گنبدخانه بر

روی بقایای خانقاه، مسجد، مقبره و مدرسه‌ی خواجه تاج‌الدین (متعلق به اواسط سده‌ی نهم قمری) بر پا شده است. تلفیق این شبستان با مسجد و مدرسه‌ای که بعداً در کنار آن ایجاد شد، یکی از زیباترین و بهترین نمونه‌های ایجاد هماهنگی و اتصال دو بنا در کنار هم است؛ اما چهلستون غربی گنبدخانه یعنی مهم‌ترین بنایی که بعدها به قسمت اصلی و گنبدخانه الحاق شد به معماری بنای مقصوره لطمه زده است، زیرا معمار بزرگ مسجد، بنای گنبدخانه را به گونه‌ای طرح‌ریزی کرده بود که از چهار سو به فضای باز راه داشته باشد تا در تابستان طاق‌فرسای منطقه با جریان یافتن هوا در پیرامون گنبدخانه تهویه به صورت طبیعی انجام گیرد، ولی در زمان حاج ملا محمدعلی مجتهد نراقی، فرزند آقابزرگ، شبستان غربی گنبدخانه بنا شد و از این سو ارتباط با فضای خارج مسدود

برش عمودی الف - ب
Section A-A

بی‌نظیر، به خصوص ظرایف و فنون معماری اصیل ایرانی که در آن به کار رفته، یکی از بناهای مهم ایرانی اسلامی به شمار می‌رود. با توجه به سادگی و بی‌پیرایگی این مجموعه، هیچ گونه زیاده‌روی در تزئین، به‌ویژه در کاشی‌کاری بنا، به چشم نمی‌خورد. تزئینات اندک مسجد و مدرسه به گچ‌بری، نقاشی، کارهای چوبی کنده‌کاری، گره‌چینی، آلت و لقط، مقرنس‌کاری، کاشی‌کاری، رسمی‌بندی و یزدی‌بندی منحصر می‌شود. یک جفت در نفیس (در مدخل اصلی مسجد) که کنده‌کاری شده و با گره‌چینی و گل‌میخ تزئین شده از ارزش والایی برخوردار است.

ویژگیهای کلی بنا

از خصوصیات بارز بنا، معماری ویژه گنبدخانه است که بر روی هشت پایه‌ی عظیم بر پا شده، زیرا در طرح مساجد قدیمی ایران ایجاد گنبد بر روی پایه‌های آزاد به ندرت دیده می‌شود. نتیجه‌ی عملی اجرای این نوع طرح، جریان یافتن هوای خنک در فضای گنبدخانه در فصول گرم و تابستانهای داغ منطقه‌ی کویری است. از این‌رو در این مسجد، برخلاف دیگر مساجد که جبهه‌ی جنوب گنبدخانه را به منظور ایجاد محراب مسدود می‌کنند و جرزهای نسبتاً فطوری می‌سازند، جانب جنوب، جنوب شرقی و جنوب غربی آن آزاد و رها بنا شده و محراب در دیوار رواقی که گرداگرد گنبدخانه را فرا گرفته، ساخته شده است. از ویژگیهای دیگر، گودال باغچه (حیاط تختانی) است که حوض بزرگ (آب‌ما) و باغچه‌های آن به طراوت فضا کمک می‌کند.

آجری باشکوه و گلدسته‌های دو طرف آن خودنمایی می‌کند. علاوه بر این دو حیاط خلوت، آب‌انبار، شبستان پشت گنبد، ساختمان مسجدی که در کنار گنبد واقع است و محراب کاشی‌کاری واقع در شبستان اصلی که در حقیقت مجموعه‌ای از هنرهای کاشی‌کاری، گچ‌بری، کتیبه‌نویسی، مقرنس‌کاری و نقاشی است، از جمله متعلقات این بنای عظیم هستند.

تزئینات به کار رفته در بنا

تمامی این بنا، از جمله گنبد که جزو بزرگترین گنبد‌های آجری است، با آجر ساخته شده و تزئینات به‌کاررفته در آن، جذابیت خاصی به این بنا بخشیده است.

تزئینات بنا عبارتند از: کاشی‌کاری، آجرکاری، کتیبه‌های نفیس گچی و کاشی، مقرنس‌کاری، خطاطی ثلث و نستعلیق و نقاشی. نقاشی مدرسه توسط استاد محمد باقر قمصری صورت گرفته است. کتیبه‌های خطوط مسجد توسط خوشنویسان برجسته‌ی کاشان، از جمله محمد ابراهیم و محمد حسین، نوشته شده‌اند.

این مسجد دارای سردر زیبایی است که سقف آن با مقرنسهای معلق گچی و نقاشی تزئین یافته و دیوارهای جلوخان از کتیبه‌ی بالای سردر تا کف تختگاههای طرفین درگاه، با کاشیهای خشتی رنگارنگ پوشیده شده است. هیئت اصلی بنا و گنبد باشکوه آن به واسطه‌ی عظمت ساختمان و نقشه‌ی

گنبد، بعدها نیز در برخی بخشها، خصوصاً در و پنجره‌های مجموعه، از جمله دو اتاق گوشواره‌های طرفین ایوان اصلی گنبدخانه و چهار اتاق بالاخانه‌ی سردر ورودی، تغییراتی داده شد. در و پنجره‌های ارسی بالارو تبدیل به درگاههایی با دو نیم دایره شد که در معماری ایرانی سابقه نداشت. همچنین حداثت گنبدخانه و شبستان غربی با سه ارسی مشبک چوبی از هم جدا می‌شد. در اثر از بین رفتن چوب درها به واسطه‌ی حمله‌ی موربانه، در طرح مرمتی درهای فلزی جایگزین شد که در سالهای اخیر درهای فلزی به فرم چوبی با درهای ارسی تبدیل شده‌اند. در و پنجره‌های مشبک و بالارو حجرات مدرسه به همین ترتیب از بین رفته بود که آنها نیز در سالهای اخیر به صورت نخستین خود بازگردانده شده‌اند.

مشخصات اصلی بنای مسجد

مسجد و مدرسه‌ی آقا بزرگ مجموعه‌ی نفیسی از عناصر معماری و تزئینات و ترکیبی از حجمها و اندامهای متناسب و درهم‌تنیده است. بخشهای مختلف بنا شامل سردر و هشتی ورودی، صحن مرکزی، مقصوره و شبستانها است. این مسجد از نظر پلان جزو مسجدهایی است که دارای سه شبستان بوده‌اند. نکته‌ی مهم و قابل توجه در اینجا تلفیق مسجد و مدرسه است. پس از ورود به محوطه‌ی مدرسه، دو صحن فوقانی و تختانی و حجره‌های محل سکونت طلاب و گنبد

چهار راهرو جانبی به حیاط راه دارند و هر کدام دارای یک پستو هستند. ضلع روبه حیاط حجره‌ها با شبکه‌های آجری پوشش یافته‌اند.

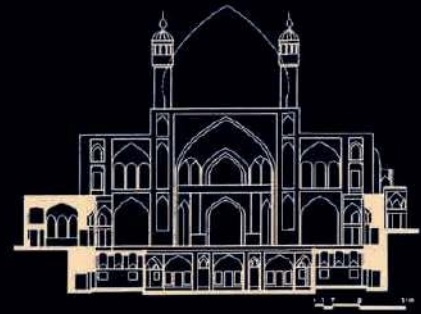
چهار پله‌ی سنگی در چهار طرف حیاط، فضای گودال‌باغچه را با بام، یعنی حیاط فوقانی که همسطح گنبدخانه است، ارتباط می‌دهند و یک رشته پلکان دیگر در میانه‌ی ضلع شمالی به سرداب ارتباط دارد. سرداب به وسیله‌ی هواکشهای افقی و عمودی به دو بادگیر در دو قسمت شبستان شمالی راه می‌یابد و شبستان بدین سان تهویه می‌شود. این اختلاف درجه‌ی حرارت گاهی به ۲۰ تا ۲۵ درجه‌ی سانتی‌گراد می‌رسد.

مقصوره یا گنبدخانه

گنبدخانه بر روی پایه‌ی هشت‌ضلعی، بنا شده و گنبد دوپوسته‌ی گسسته با دهانه‌ی داخلی ۱۰ متر و ارتفاع ۲۱ متر آن را پوشانده است. گرداگرد این گنبدخانه رواقهایی به

برش عمودی ج-ج
Section C-C

برش عمودی ب-ب
Section B-B

دید از سمت راهروی ورودی به حیاط و گودال باغچه

سردر و هشتی ورودی

این قسمت از بنا که از طریق جبهه‌ی شمالی به خارج راه می‌یابد مشتمل بر سردر ورودی، در چوبی کنده‌کاری‌شده‌ی نفیس و سکوهای سنگی دو طرف است. در سه ضلع سردر ورودی و درست در ارتفاع بالای در چوبی، کتیبه‌ای کاشی نصب شده است. بالای این کتیبه قطعه سنگی از مرمر حجاری‌شده قرار دارد. در زیر آن، تزئیناتی دیده می‌شود از کاشیهای خشتی هفت‌رنگ که بدنه‌ی دیوار را تا کف سکوها پوشانده است. پس از در ورودی، محوطه‌ی نسبتاً وسیع کریاس هشت ضلعی قرار دارد که سقف آن را با آجر و کاشی و تزئینات مقرنس پوشش داده‌اند. از هر دو سوی این هشتی، دو دهلیز مسقف و عریض با طاق‌ماهایی عمیق در هر دو طرف و با شیب ملایم، به صحن مرکزی و سایر قسمت‌ها منتهی می‌شود. در وسط هر راهرو یک قسمت سرگشاده به صورت حیاط تعبیه شده است. مقابل در ورودی و پس از هشتی، محوطه‌ای باز به صورت مهتابی احداث شده که در واقع پشت‌بام شبستان چهلستون شمالی است. همچنین هشتی ورودی، به انبار، اتاق خادم و نگهبان راه دارد و نیز دو پلکان، آن را به شبستان قدیمی تحتانی و محل وضوخانه و حیاط ارتباط می‌دهد.

حیاط مرکزی مسجد

این صحن در دو طبقه و مشتمل بر دو حیاط فوقانی و تحتانی (گودال باغچه) است. صحن فوقانی (بام مدرس و حجره‌ها) ایوان‌مانندی است که از شرق و غرب با دو دیوار مرکب از جرز و طاق‌ما محصور شده و از شمال به مهتابی (بام چهلستون) می‌پیوندد و از جنوب به ایوان مسجد راه می‌یابد. گودال باغچه از شرق و غرب به ده حجره، و از جنوب به دو حجره و یک مدرس در وسط و چند اتاق و انبار در دو کنج جنوب غربی و شرقی، و از شمال به شبستان شمالی و سرداب زیر آن، که دارای دو بادگیر مرتفع است، منتهی می‌شود.

حیاط مرکزی به شکل مربع مستطیل و تقریباً در جهت شمالی-جنوبی ساخته و کف آن با آجر، به شکل مربع‌شکل خنک است. در وسط آن محوطه‌ی به شکل گنبدخانه و چهار باغچه دیده می‌شود. حجره‌های مدرسه به اندازه‌ی یک پله بلندتر از سطح گودال باغچه ساخته شده‌اند. دهانه حجره از طریق

تزئینات کاشیکاری در ایوان مسجد

راه ارتباطی از حیاط به گودال باغچه

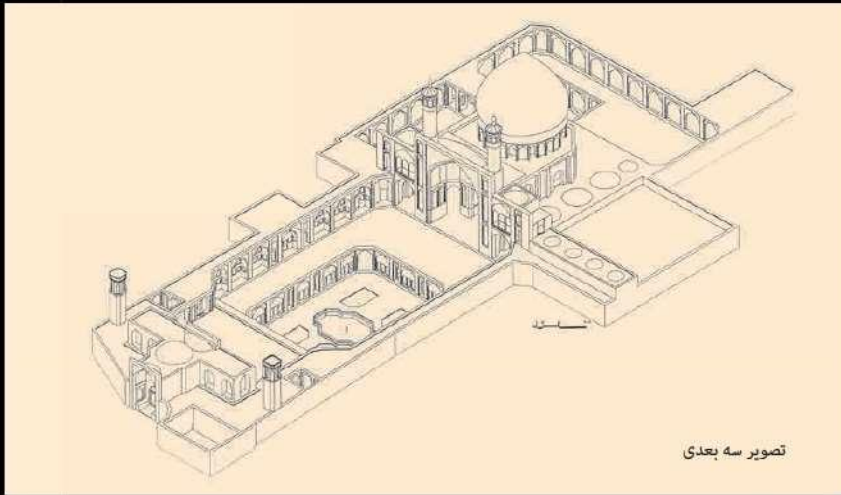
هم پیوسته با پوشش طاق و تویزه ایجاد شده است. سردر و ایوان ورودی شمال گنبدخانه دارای پوششی شامل یک تویزه در جلو و نیم گنبدی است که زیر پوشش اصلی سقف کاذب آن، با رسمی‌بندی آجر و کاشی به صورت مَعْقَلی حصیری تزئین یافته است.

طرح زیربنای این قسمت از مسجد (شامل گنبدخانه و رواقهای اطراف و ایوان اصلی) مستطیلی نزدیک به مربع حدود ۲۸×۳۰ متر است. در ارتفاع حدود شش متری از کف مقصوره درگاههایی بر بالای ورودیهای هشت‌گانه ساخته شده است که در جانب ایوان با یکدیگر ارتباط می‌یابند. زیر این قسمت کتیبه‌ای حاوی سوره‌ی فتح به خط ثلث برجسته از گچ گرداگرد داخل گنبدخانه را می‌پوشاند که در پایان آن تاریخ ۱۲۶۴ق خوانده می‌شود.

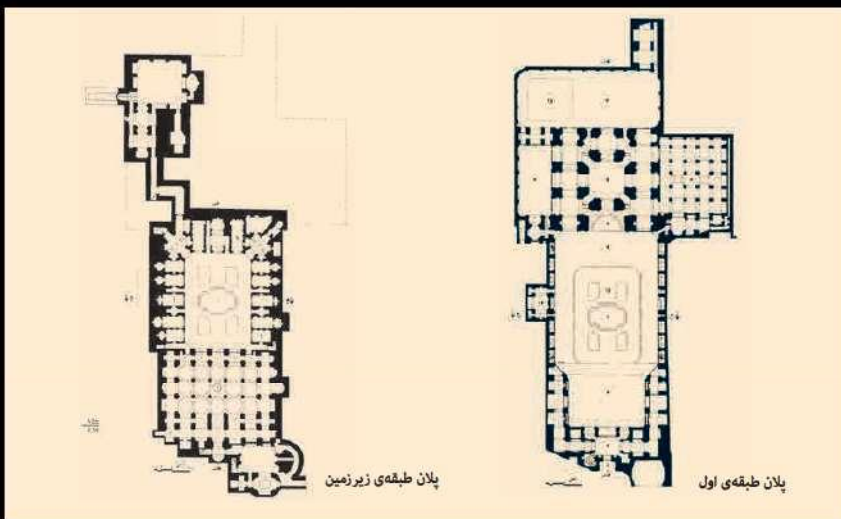
در سه ضلع ایوان ورودی این مقصوره و در تراز کتیبه‌ی گچ‌بری داخلی، کتیبه‌ای از کاشی خشتی به خط ثلث سفید بر زمینه‌ی

دید کلی از حیاط، گودال باغچه و حجره‌های مدرسه در طبقه پایین

تصویر سه بعدی

ضلع جنوبی گنبدخانه به حیاطی همسطح با حیاط فوقانی منتهی می‌شود. در جنوب شرقی گنبدخانه نیز حیاطی کوچک و مربع‌شکل و همسطح با گودال باغچه احداث شده است که به اتاقها و تأسیسات رفاهی مسجد راه دارد. همچنین در خارج از رواقهای گنبدخانه، در ضلع شرقی، حیاط خلوت کوچکتری، همسطح با حیاط فوقانی تعبیه شده که با یک ورودی فرعی و سردر و هشتی کوچکی به محوطه‌ی شرقی مسجد راه می‌یابد. پیش از این، در جبهه‌ی شرقی مسجد، خانقاه و مدرسه و مقبره‌ی خواجه تاج‌الدین قرار داشت که اکنون از آن مجموعه فقط مقبره به جا مانده که از بناهای سده‌ی نهم قمری است. دیوارهای شرقی و غربی حیاط اصلی از جرزهای آجری و دهانه‌های صفا‌ی ترکیب شده‌اند که به شکل ایوانچه یا طاق‌نما در ارتفاع نیم‌متری از کف حیاط با قوسهای جناغی پوشش یافته و پشت بغلها آنها با کاشی‌کاری معقلی تزیین شده‌اند.

ایوان با یک ورودی اصلی به مقصوره رسیده و با دو راه ارتباطی از طرفین راست و چپ به رواقهای اطراف می‌پیوندد. دو قسمت سردر که میان ایوان و گنبدخانه واقع است با یک راهرو ارتباطی در نیم‌طبقه به یکدیگر راه می‌یابند و یک درگاه باز در وسط آن، خارج را به داخل مرتبط می‌سازد. در همین سطح دو گوشواره‌ی مقرنس در دو گوشه‌ی ایوان به زیبایی مجموعه افزوده است. ازراه‌ی ایوان با کاشی خشتی هفت‌رنگ و سه ردیف قاب عمودی دارای قوسهای جناغی و پشت بغلها با آجر و کاشی معقلی تزیین یافته است. پشت بغل (لچکی) نمای ایوان با کاشی به شیوه‌ی معقلی آرایش یافته و بر روی پایه‌های طرفین ایوان، دو گلدسته‌ی کاشی‌کاری‌شده قرار دارد که علاوه بر کمک به استحکام جرزها و پوشش ایوان و استفاده از آن برای گفتن اذان، به زیبایی مجموعه نیز می‌افزاید. در میانه‌ی این گلدسته کلمات «الله»، «محمد» و «علی» به خط بنایی معقلی تکرار شده و بالاتر از آن دو ردیف کاشی‌کاری معقلی و سپس مأذنه نهاده شده است. یک ردیف پلکان مارپیچ که حول محور ستونی در مرکز و داخل گلدسته دور می‌زند، پشت‌بام مسجد را به انتهای گلدسته‌ها مرتبط می‌سازد.

لاجوردی شامل سوره‌ی النبأ، و در حاشیه‌های بالا و پایین آن، کتیبه‌ای دیگر حاوی مرثیه‌ی هفت‌بند محتشم کاشانی به خط سُرْمه‌ای بر زمینه‌ی طلایی نصب شده که در میانه‌ی آن جمله‌ی «عمل کاتب الحروف محمدحسن ۱۲۶۳» نگاشته شده است. همسطح با این کتیبه‌ها و در دو طرف جرزهای ایوان جلو مقصوره، اتاقهای گوشواره تعبیه شده که هم از رانش جرزهای اصلی ایوان جلوگیری می‌کند و هم فضایی مفید برای استفاده‌ی مدرّسان و طلاب مدرسه پدید می‌آورد. به احتمال بسیار این اتاقهای گوشواره قبلاً دارای ارسی با سه لنگه در چوبی بالارو بوده که اکنون موجود نیست و به جای آنها در هر اتاق سه درگاه باز با قوس نیم‌دایره و بدون پنجره دیده می‌شود. در ارتفاع یازده متری از کف مقصوره (گنبدخانه) ۲۴ دهانه‌ی مساوی ایجاد شده که یک در میان پُر و خالی است؛ از روزنه‌های باز، نور و هوای کافی به داخل محوطه‌ی گنبدخانه می‌رسد. سطح داخل گنبد زیرین با اندود کچ سفیدکاری شده و مرکز آن با شمسه‌ی زیبایی تزیین یافته است. اما پوشش خارجی، گنبدی از نوع شبدری تند با نمای آجری و بدون تزیین است.

دید از سمت هشتی ورودی به گنبد خانه اصلی

شبهستان چهلستونی

این مجموعه دارای دو شبهستان چهلستونی است، یکی در جبهه‌ی غربی گنبدخانه که اندک زمانی پس از بنای قسمت اصلی ساخته شده و دارای بیست ستون آزاد و سی چشمه طاق آجری است که در قسمت شمالی آن، راهرو ارتباطی و پلکان پشت‌بام و محلی برای وضوخانه قرار دارد، و دیگری شبهستان زمستانی که در جبهه‌ی شمالی مسجد و صحن اصلی حیاط واقع است و پایه‌های آن پیش از احداث گنبدخانه بر روی پایه‌های موجود بنایی ساخته شده بود که بر اثر زلزله یا عوامل دیگر ویران شده است. این شبهستان دارای ستونهایی از آجر و خشت با گوشه‌سازی و رسمی‌بندی است. در وسط هر چشمه روزنی با پوشش سنگ مرمر تعبیه شده که از آنها نور طبیعی ملایمی به درون شبهستان می‌تابد. این شبهستان یک محراب گچی در وسط دیوار دارد و به‌وسیله‌ی یک رشته پلکان به هشتی ورودی مسجد می‌پیوندد که راه ارتباط اصلی آن با خارج مسجد است و به وسیله‌ی دو ورودی دیگر به حیاط مرکزی و صحن گودال باغچه نیز ارتباط دارد. در جانب شمال غربی این شبهستان یک حیاط خلوت، یک حوض و محلی برای

وضوخانه احداث شده که با پلکان ارتباطی یادشده، به هشتی ورودی اصلی مسجد متصل می‌شود. این پلکان و راه ورودی آن اکنون مسدود است.

منابع و مأخذ

۱. فرخ یار، حسین. نگاهی به بناهای تاریخی کاشان. تهران: سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۷۰.
۲. مشکوتی، نصرت‌الله. فهرست بناهای تاریخی و اماکن باستانی ایران. تهران: سازمان ملی حفاظت آثار باستانی ایران، ۱۳۴۹.
۳. مصطفوی، سید محمدتقی، آثار تاریخی تهران (اماکن مترکه). تنظیم و تصحیح میرهاشم محدث. تهران: انجمن آثار ملی، ۱۳۶۱.
۴. معماریان، غلامحسین. سبک شناسی معماری ایرانی. چاپ دوم. تهران: نشر پژوهنده معمار، ۱۳۸۲.
۵. نراقی، حسن. آثار تاریخی شهرستان کاشان و نطنز. تهران: انجمن آثار ملی، ۱۳۴۸.

مسجد شیخ زاید / ابوظبی

سیده مرضیه طبائیان، سیده طباطبائی*

روز یکشنبه تا پنجشنبه هر هفته در ساعتهای ۱۰ تا ۱۱ بامداد از این مسجد دیدن کنند.

موقعیت و سایت ساختمان

محل قرارگیری بنا بین دو پل معروف *mussafah* و *maqta* می باشد. مسجد در کنار آب ساخته شده و روی یک تپه‌ی ده متری قرار دارد و حدوداً از سطح خیابان ۹ متر بالاتر است و در نتیجه از هر زاویه و در هر فاصله و مسافتی از تمام شهر ابوظبی قابل مشاهده است. بلندترین بخش آن ۷۵ متر از سطح زمین ارتفاع دارد. مساحت سایت و زمین مسجد ۲۲۰۰۰/۴۱۲ مترمربع است.

انتخاب شهر ابوظبی به عنوان یکی از ده شهر برتر جهان در جذب گردشگر مؤثر بوده‌اند، ولی بیشتر کارشناسان سازمان جهانی گردشگری، مسجد زیبای شیخ زاید را از جمله مهمترین عوامل جذب گردشگر به ابوظبی در سالهای اخیر میدانند. دولت امارات با هدف تعمیق فرهنگ، مفاهیم اسلامی و ارزشهای دینی، ساخت این مسجد را آغاز کرد. مسجد نمونه‌ای زیبا از تلفیق معماری مدرن و سنتهای اسلامی را به نمایش می‌گذارد. این تنها مسجد امارات است که داخل شدن به آن برای غیرمسلمانان ممنوع نیست. البته جز مسلمانان، اجازهی یلمس کردن آیات قرآن نوشته‌شده روی دیوارها و کتابهای قرآن به افراد دیگر داده نمی‌شود. غیرمسلمانان می‌توانند از

مسجد شیخ زاید پس از مسجدالنبی در مدینه و مسجدالحرام در مکه، سومین مسجد بزرگ جهان است و در کشور امارات، در حومه‌ی شهر ابوظبی قرار دارد. ابوظبی یکی از امیرنشینهای هفتگانه و پایتخت کشور امارات متحده‌ی عربی است. نام قدیم ابوظبی «ام لنار» بوده است. شیخ خلیفه بن زاید بن سلطان آل نهيان، حاکم امارت ابوظبی و رئیس دولت امارات متحده‌ی عربی است. ولیعهد امیرنشین ابوظبی، شیخ محمد بن زاید آل نهيان است. در این شهر به نام وی مجموعه ساختمانهایی، از جمله موزه‌ی شیخ زاید، مجموعه‌ی تجاری بزرگ شهر، قصر شیخ و ورزشگاه بزرگ زاید ساخته شده که از جمله پروژه‌های معروف معماری در دنیا به شمار می‌آیند. عوامل متفاوتی در

بیان قرم و معماری مسجد

پوسته‌ی اصلی مسجد از بتن مسلح بوده و ساخت آن در سپتامبر سال ۲۰۰۲ به پایان رسیده است. پوشش بیرونی آن دارای نمای سنگی از مرمر سفید و سبز است. مقدار بتن مصرفی در ساخت بنا ۲۱۰۰۰۰ مترمکعب و میزان فولاد به کار رفته در آن ۳۳۰۰۰ تن برآورد شده است.

بنا در مجموع دارای ۸۲ پوشش گنبدی شکل است که در این میان گنبد اصلی با ارتفاع ۸۷ متر بر فراز شبستان اصلی با دهانه‌ی ۳۲/۸ متر قرار دارد. مسجد چهار مناره دارد که ارتفاع هر یک از آنها ۱۱۵ متر است. سه تالار اصلی برای نمازگزاران پیش‌بینی شده است. شبستان اصلی مسجد ظرفیت پذیرفتن ۵۰۰۰ نمازگزار را داراست و کل مسجد می‌تواند به طور همزمان پذیرای ۴۰۰۰۰ نمازگزار باشد. در زاویه‌ی شمال شرقی و جنوب شرقی صحن مسجد، وضوخانه‌ای مجهز به ۸۰ شیر آب و بیش از ۱۰۰ نقطه برای وضو گرفتن طراحی شده است.

طراحی معمارانه‌ی مسجد دارای عوامل و ویژگیهایی است که این بنا را به عنوان یک نشان زیبای شهری، شاخص ساخته و باعث تأثیرگذاری ماندگار در ذهن هر یک از نمازگزاران می‌شود.

طراحی معماری مسجد به شیوه مغربی یا مراکشی انجام گرفته است. مساحت صحن اصلی مسجد که بزرگترین صحن در میان مساجد جهان اسلام است، بیش از هفده هزار مترمربع بوده و با انواع کاشیهای زیبا و رنگی مفروش است. اطراف حیاط مرکزی مسجد تعداد ۱۰۴۸ ستون وجود دارد، چراکه طرح مسجد به شکل شبستانی است. این ستونها که دورتادور صحن اصلی مسجد قرار گرفته‌اند، با سنگهای قیمتی و با نقش و نگارهایی از گل، شکوفه و گیاهان زیبا تزئین شده و بخشهایی از آنها با طلا پوشیده شده‌اند.

برای ساخت مسجد از متخصصان بسیاری از کشورهای جهان، نظیر ایران، آلمان، یونان و ایتالیا استفاده شده است. در حال حاضر در این مسجد می‌توان آثاری را از هنر معماری بخشهای مختلف جهان مشاهده کرد. ۱۵۰۰ کارگر زبردست و ماهر در بخشهای مختلف ساخت و ساز مسجد شرکت داشته‌اند.

به گفته‌ی مجمع عمومی کشورهای اسلامی و مرکز تحقیقات تاریخ، هنر و فرهنگ معماری اسلامی، پروژه فوق در نوع خود بی‌نظیر بوده و پس از ساخت به عنوان یک اثر ماندگار و موزه‌ی هنر معماری از آن نام برده شده است.

پروژه‌ی احداث مسجد در سال ۱۹۹۸ میلادی آغاز شد و تاکنون بخش اعظم آن به بهره‌برداری رسیده است. قرار است تمام بخشهای مسجد در سال ۲۰۰۹ میلادی به بهره‌برداری کامل برسد. برای ساخت این بنا تاکنون بیش از ۲ میلیارد و ۱۶۷ میلیون درهم (۵۴۵ میلیون دلار) هزینه شده است.

طراح و معمار اصلی بنا، یک معمار سوری به نام یوسف عبدالکای بوده است. مدیر پروژه‌ی مذکور شرکت امریکایی هیل و قرار داد پرخطر پیمانکاری آن بین شرکت عربی A.C.C. و کمپانی سین بسته شده است. شرکت مهندسی اسپرین و شرکا نیز بخشی از کارهای اجرایی این پروژه‌ی عظیم را بر عهده دارد. شرکت انگلیسی هال کرو از اکتبر سال ۲۰۰۱ میلادی نظارت بر ساخت و ساز مسجد را بر عهده گرفته است.

بزرگترین فرش جهان

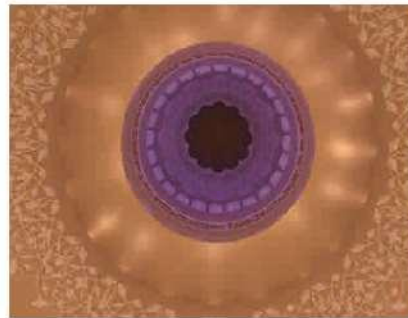
فرش داخلی مسجد که در شبستان اصلی پهن شده، ایرانی بوده و به وسیله ۱۲۰۰ زن بافندهی خراسانی بافته شده است. این فرش به ابعاد ۴۶×۱۲۵ متر تاکنون بزرگترین فرش دنیا به شمار می‌آید و حدود ۵۰۰۰ مترمربع وسعت دارد. برای بافت این فرش که در کارگاهی در سه روستای اطراف نیشابور انجام گرفته، ۳۰ تن پشم و ۱۵ تن پنبه (۲۸ تن الیاف مختلف) به کار رفته است. این فرش پس از ۱۸ ماه کار هنرمندان و با بیش از دو میلیارد و دویست میلیون گره، در ماه اوت ۲۰۰۷ میلادی تکمیل و به ابوظبی فرستاده شد.

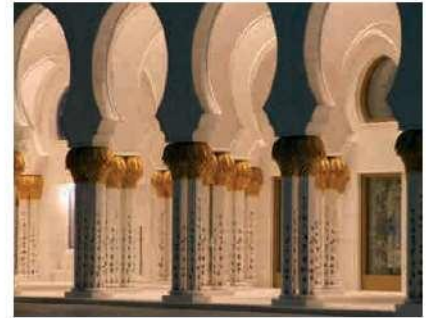
مصالح ساختمانی مسجد

مسجد شیخ زاید گنجینه‌ای است از هنرهای تزئینی، به‌ویژه در زمینه‌ی کار با سنگهای گرانیت و مرمریت. سنگهای به-کاررفته از معادن ایران استخراج و توسط هنرمندان ایتالیایی تراش و برش داده شده است و به صورت تزئینات گل و اسلیمی در گوشه و کنار مسجد به چشم می‌خورند. همچنین تزئینات گچ‌بری بسیار زیبایی در نقاط مختلف فضاهای داخلی دیده می‌شود.

سنگفرشهایی که در کف صحنها و شبستانهای مسجد دیده می‌شوند، با هنرمندی تمام طراحی و با استفاده از سنگهای طبیعی اجرا شده‌اند. این طرحها در لحظه ورود هر بیننده یا نمازگزار، توجه شخص را به خود جلب می‌کنند. ظرافت و خلاقیت بسیار زیادی که در اجرای این طرحها به کار گرفته شده است، از فاصله‌ی دور به مثابه نقاشی بر روی زمینه‌ی سفید سنگهای مرمریت به نظر می‌آیند.

مسجد شیخ زاید همچنین دارای چلچراغهای بسیار زیبا و مجللی است که اغلب ساخت کشور چک هستند. در کل مسجد هفت چلچراغ عظیم نصب شده است. چلچراغ آویخته‌شده در زیر گنبد اصلی ۱۰ متر قطر و ۱۵ متر ارتفاع دارد و به لحاظ ارزش، سی میلیون درهم امارات قیمت‌گذاری شده است.

این فرش ایرانی که در صحن یکی از بزرگترین مساجد جهان اسلام قرار دارد، از جمله عوامل جذب گردشگر به مسجد شیخ زاید است. این فرش زیبا ۴۵ تن وزن و حدود ۹ میلیون دلار ارزش دارد. در طرح فرش از انواع طرحهای گل و اسلیمی سنتی ایرانی بهره گرفته شده است. طرح فرش افشان ترنج‌دار و در ۹ قطعه بافته شده که پس از انتقال به ابوظبی به یکدیگر متصل شده‌اند. زمینه‌ی اصلی فرش سبز رنگ و حاشیه‌ی آن به رنگ خردلی بوده و در رنگ‌بندی آن از ۲۵ رنگ متنوع و طبیعی دیگر استفاده شده است.

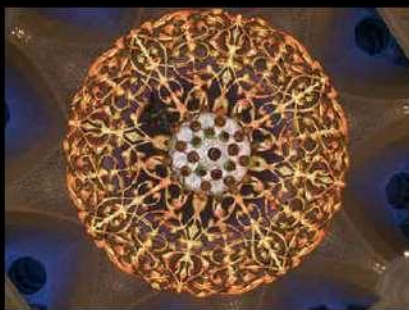
سید جلال بسام مدیر عامل شرکت سهامی فرش ایران، قرارداد بافت این فرش بی‌نظیر را تنظیم و پس از گستردن آن، برای سایر بخشهای مسجد نیز سفارشهای دیگری را برای بافنده‌های ایرانی دریافت کرده است.

* سیده مرضیه طباطبائی، پژوهشگر دوره‌ی دکتری معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان

Email: eng_s_m_t@yahoo.com

* سبیده طباطبائی، دانشجوی کارشناسی ارشد معماری

پلکان

STAIRCASES

پلکان به همراه همه‌ی اجزای تشکیل‌دهنده‌ی آن، مانند پیشانی و کف و دماغه‌ی پله‌ها و نرده و تارمی و حائلها، که یا باربرند و یا نقش موانع حفاظتی را بازی می‌کنند، باید با شیب و زاویه‌ای ساخته شود که امکان بالا و پایین رفتن بی‌دردسر را فراهم آورد و از این رو، در طراحی آن باید به نکات بسیاری توجه نشان داد. طراحی پلکان به آن بستگی دارد که پلکان راسته است یا چرخان، پاگردهای قائمه دارد یا ماریج است، معلق است یا پیش‌آمده. محل و موقعیت آن نیز، هم به مقیاس و تناسبهای فضا بستگی دارد و هم به میزان رفت و آمد و دیگر عوامل مؤثر در دسترسی پیاده.

طراحانی که برای طراحی پلکان در جست‌وجوی الگوی رشد کاملی هستند، از طبیعت الهام می‌گیرند. این الگوها در جهان طبیعی پیوسته پدید می‌آیند، ولی در عین حال به جای آشوب و بی‌نظمی و تصادف، گویای نظم و هماهنگی و تناسب هستند. «تقسیم طلایی» که یونانیان باستان برای معبدهای خود از آن سود می‌جستند، بر پایه‌ی تناسبهای موجود در طبیعت به دست آمده بود. این تقسیم‌بندی، که در آن، نسبت کوچکتر به بزرگتر، معادل نسبت بزرگتر به کل است (یا به طور خلاصه نسبت ۳ به ۵)، خط را به گونه‌ای به دو قسمت تقسیم می‌کند که تناسبی آرمانی میان دو بخش برقرار شود.

پلکانها نیز همانند استخوان‌بندی ستون فقرات یا صدفهای حلزونی که از فولاد ضدزنگ ساخته شده باشند، از «تقسیم طلایی» بهره می‌جویند. الگوی رشد صدف، ماریچه‌های لگاریتمی از تناسبهای «تقسیم طلایی» است. لوکوربوزیه اشاره کرده بود که چیزی زیباتر از یک صدف شکل‌گرفته بر پایه‌ی قانون هماهنگی وجود ندارد: «ایده‌ی نهفته در آن بسیار ساده است. به صورت حلزونی گسترش می‌یابد و در درون و بیرون پرتوافشانی می‌کند. این قبیل موارد را همه جا می‌توانید ببینید. مسئله، دیدن آنهاست، مشاهده و زیر نظر گرفتن آنها. آنها قوانین طبیعت را در خود نهفته‌اند و این بهترین آموزش است.»

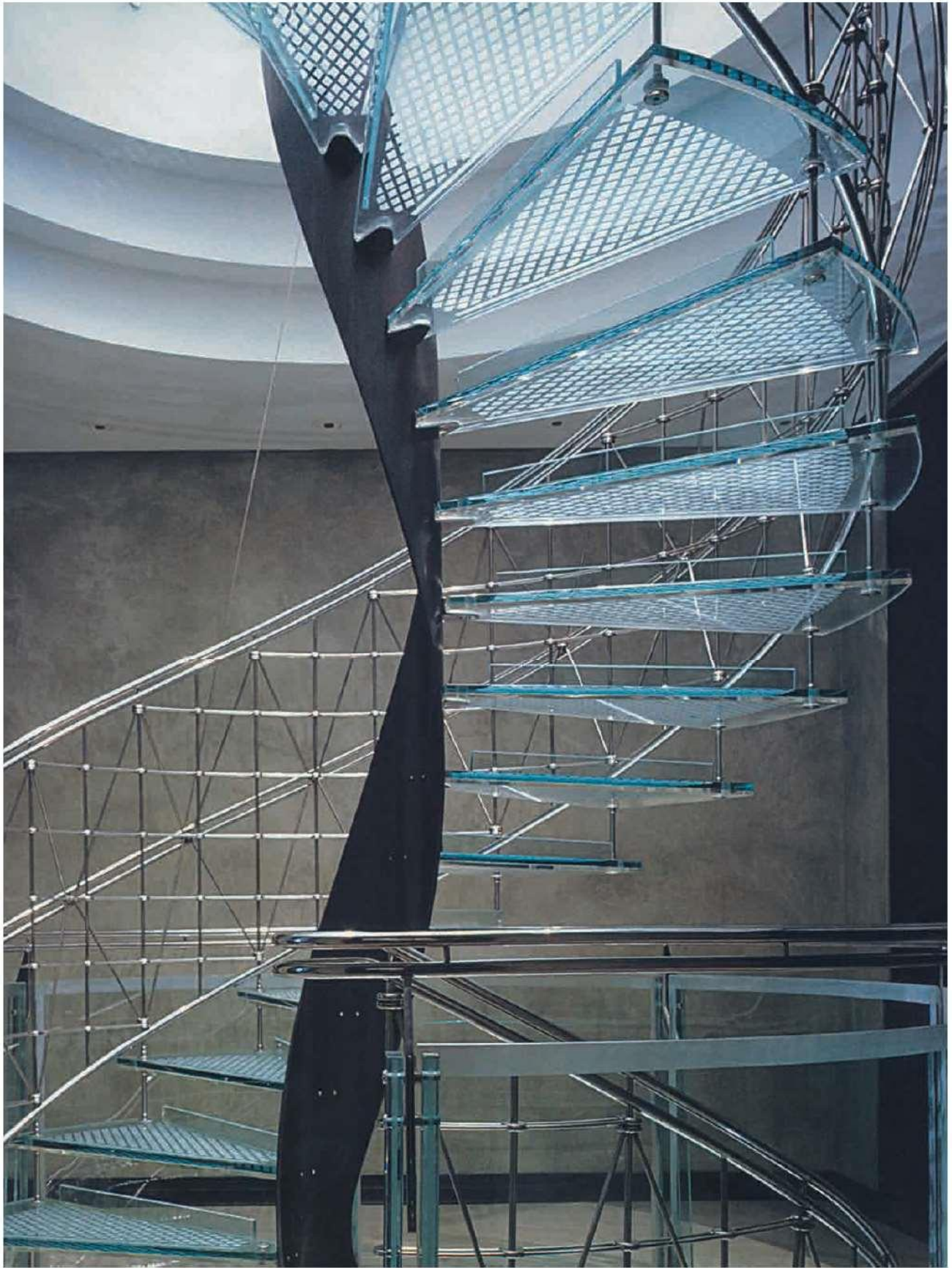
در اواسط سده‌ی بیستم، کشف آنکه مولکول DNA از دو ماریج درهم‌تنیده تشکیل می‌شود، بر شکل پلکانها هم تأثیر گذاشت. راس لاوروو، برنده‌ی جایزه‌ی طراحی فناوری جهانی ۲۰۰۵، پلکانی را که از جنس فایبرگلاس و الیاف کربن برای کارگاه خود در لندن طراحی کرده بود، DNA نامید.

یوا ییژیچنا، معمار چک، پلکانهای استثنایی و چشمگیری از

پلکان DNA، طراحی و تولید راس لاوروو، با استفاده از فناوری نوین «قالب‌ریزی مغزی» (bladder molding) و ترکیب مصالح کامپوزیتی پریازده، مانند الیاف کربن و فایبرگلاس، تولید شده است. طراحی مینی‌مالیستی پلکان مزایای بسیار دارد و فرم، ماده و فناوری در آن در پیوندی یگانه با یکدیگر قرار می‌گیرند. به گفته‌ی لاوروو، پلکان او گویی با آگاهی از نظریه‌ی تکامل ساخته شده است.

تصویر صفحه‌ی مقابل: پله‌های حلزونی طراحی یوا ییژیچنا، در خانه‌ای در لندن، گویی در یک استوانه‌ی فولادی به قطر ۳۰۰ میلی‌متر با رنگ نقره‌ای متالیک، متصد پرواز هستند. پایه‌ی زیر پله‌ها، نرده‌ها و دستگیره‌ها از فولاد نازکتر ۱۷ میلی‌متری پولیش‌خورده‌ی صیقلی، ساخته شده و سازه را از لحاظ بصری، سبکتر نشان می‌دهند. کف پله‌ها از جنس شیشه‌ی ماسه‌خورده است و نقش لوزی آنها، هم مانع لغزندگی سطح پله می‌شود و هم نور بیشتری به فضا می‌دهد.

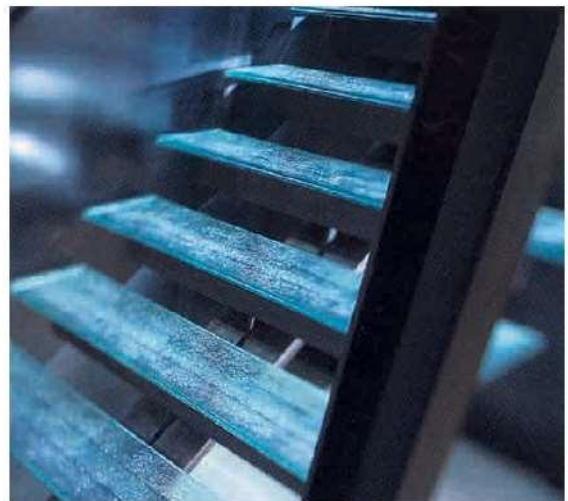
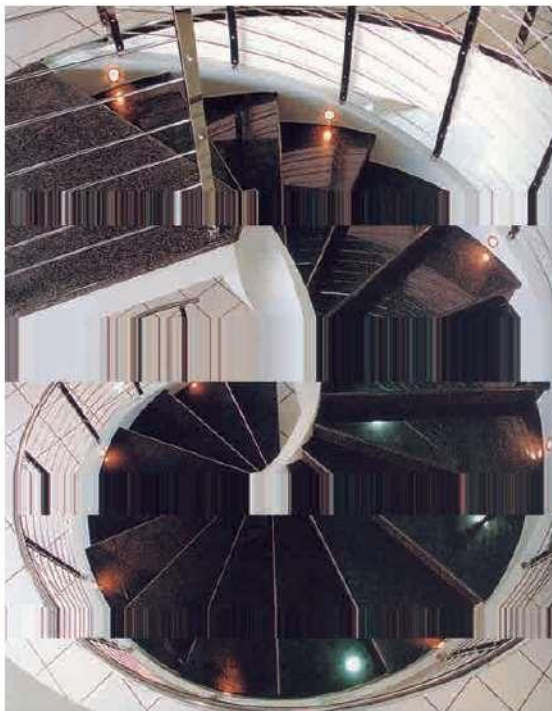
تصویر سمت راست: طراحی مدرن شرکت سیمون کاندر در بازسازی این طولیله پیشین، با فناوری چوبی سنتی در آمیخته است. پلکان چوبی حزنونی که از بلوط اروپایی به ضخامت ۵۰ میلی‌متر با اتصالات انگشتی ساخته شده است، رگه‌های یکدستی دارد و با نظارت معماران، تماماً از یک الوار بریده شده است. این پلکان، محوطه‌ای نشیمن را در یک طولیله پیشین، به اتاق خوابهایی در بالا متصل می‌کند که پیش از این به عنوان کاهدانی مورد استفاده قرار می‌گرفت. کاندر به سبب تغییر و نوسانات سابعدی و همیشگی در خواص الوارهای چوبی، آزمایش تحمل بار را نخست روی الگویی با مقیاس ۱:۵ انجام داد و پس از آن، نمونه اصلی را در محل ساخت، استوانه‌ای آزاد از شیشه‌ی خمیده به ارتفاع ۳/۵ متر که پلکان را در بر گرفته است، به هیچ شکل نگه‌دارنده‌ی آن نیست.

تصویر پایین، سمت چپ: نمای پلکان حزنونی ادلیکو از بالا، به زیبایی صدف به نظر می‌رسد. پلکان به صورت کیت‌های آماده‌ی ساخت به فروش می‌رسد. شرکت ادلیکو در دهه‌ی ۱۹۶۰ و پس از به ثبت رساندن سیستمی مدولی تأسیس شد که کفه‌های پیش‌ساخته‌ی متکی به خود برای پلکانها ارائه می‌داد که در محل نصب می‌شدند و پوشش می‌یافتند. کفه‌ها به وسیله‌ی پایه و دستکهای فلزی به هم متصل می‌شوند. پلکان ستون مرکزی برای اتکا و نگهداری ندارد و همچون یک چاه حزنونی بالا می‌رود.

در سال ۲۰۰۵ یک پلکان چوبی با طراحی سیمون کاندر، در مسابقه‌ی معتبر «چاپریزه چوب» و در رقابت با گروهی از پرهزینه‌ترین پروژه‌های ساختمانی بریتانیا (از جمله پارلمان اسکاتلند، مجمع ملی ولز، و مرکز موسیقی گیتس‌هد، اثر نورمن فاستر) جایگاه نخست را به خود اختصاص داد.

فولاد و شیشه برای فروشگاهها و آپارتمانهای شخصی در سراسر جهان طراحی کرده است. همه‌ی اجزای پلکانهای او بیش از آنکه نقش صرفاً تزئینی داشته باشند، کارکرد سازه‌ای دارند و در عین حال همچون نگین جواهرات می‌درخشند. جزئیات زیبا و ظریف آنها، ماهیت نیرومند و ظرفیت باربریشان را پنهان نگه می‌دارد.

شیشه‌ی «اسپروتر» آبدیده و ورقه‌شده‌ی شرکت «استودیولاین»، که به وسیله‌ی پی‌یر آرشامبو معمار، در ادارات مرکزی تولیدکننده‌ی آن (کارگاههای شیشه‌ی جوتل بنجمن در نزدیکی ونکوور) به کار رفته است. الگوهای ارگانیک و خطی پلکان که در قالبهای کوره‌ای ریخته می‌شوند، در سال ۲۰۰۵ در امریکا مدال طلای NeoCon را به خود اختصاص دادند.

تصویر بالا: پلکان «لایمپیرا» از گالری لایمستون، با رنگ سفید خنک و سنگ آهک ارزنی یکپارچه، اسکلتی میکروسکوپی دارد. این ماده با تراکم بالا و نفوذپذیری اندک، برای پله‌هایی با رقت و آمد سنگین مناسب است. پله‌های تخته‌ای درشت، که در سطوح مختلف با نورپردازی دیواری توکار روشن می‌شوند، بسیار محکم و استوار به نظر می‌رسند و در عین حال فضای بسیار اندکی را اشغال می‌کنند.

تصویر سمت راست: پلکان مستقیم در چشم‌پله-های کوچک باید در گوشه‌ها بچرخد. لویجی روسلی معمار، این مشکل را با ضریب زاویه‌ای اندک در فضای محدود خانه‌ای واقع در سیدنی به شکل زیبایی حل کرده است. کف‌های پهن و پیشانی جلوآمده در پایین پلکان، جلوه‌ی بیشتری به آن می‌دهد و موجب چشمگیرتر شدن نمای غیرمعمول تخته‌سنگ‌های دیوار می‌شود.

پلکان مستقیم

پلکان مستقیم در بیشتر خانه‌ها یک راه حل استاندارد به شمار می‌آید، ولی تعبیر و برداشت از آن، بسته به ارتفاع و ابعاد پله‌ها و مصالح به‌کاررفته، می‌تواند در نگاه نخست، احساس پویایی به بیننده القا کند یا او را بی‌تفاوت بگذارد. حتی نرده و دستگیره‌های کنار ردیف پله‌ها نیز می‌توانند در ظاهر زیبای آن نقش مهمی داشته باشند. برخلاف پلکان مارپیچ یا حلزونی، پله‌هایی که در خطوط مستقیم به دنبال هم ردیف شده‌اند، عملاً گویای نوعی حرکت نامحدود رو به بالا هستند.

پلکان مستقیم ممکن است از پایین تا بالا، مانند نردبان، صاف باشد، ممکن است با یک پاگرد چهارگوش، ۹۰ درجه چرخش پیدا کند یا آنکه این چرخش ۹۰ درجه را با یک پله‌ی پیچ گوه‌شکل در جایی که می‌بایست پاگرد باشد، انجام دهد. گونه‌ای که بیش از همه فضا اشغال می‌کند، پلکانی است با دو پاگرد و ۱۸۰ درجه چرخش، که به قاب عکسی شباهت دارد که یک ضلع آن افتاده باشد. پلکان عمود (پاچه‌سگی) از دو ردیف پله با زاویه‌ی قائمه و یک نیم‌پاگرد تشکیل می‌شود. در ساختمان‌های قدیمی که صرفه‌جویی در فضا در اولویت نبود، رایج‌ترین گونه، پله‌هایی بودند که در سه ردیف با زاویه‌های قائمه و پاگردهای میانی، حول چشم‌پله‌ی بازی امتداد می‌یافتند.

پله‌های مستقیم که همیشه ساده‌ترین راه حل هستند، الزاماً نباید سخت و خشن باشند و به اضلاع صلب چشم پله تکیه کنند. پلکان «شیک» از مجموعه‌ی «سینک» آلبینی و فونتانتوت، گونه‌ی آزادی است که در راستای ارتفاع خود به نقطه‌ای مقید نشده و کف پله‌های دوسرباز آن به یک اسکلت نگه‌دارنده‌ی فولادی متکی است و میله‌هایی در کناره‌ی آن فرار گرفته‌اند. گاه ردیف مستقیم پله‌ها در بالا پیچ می‌خورد، مانند پلکان ساخت بیسکا در هتلی در هاروگیت انگلیس (تصویر بالا، راست). شرکت آرک‌وینز، از سازندگان پله در امریکا، بر این اعتقاد است که افزودن قوسی به پلکان مستقیم، نسبت به گونه‌ی L شکل، بدون آنکه بر نقشه‌ی طبقات تأثیری بگذارد تمایز و جلوه‌ی بیشتری به پلکان می‌دهد.

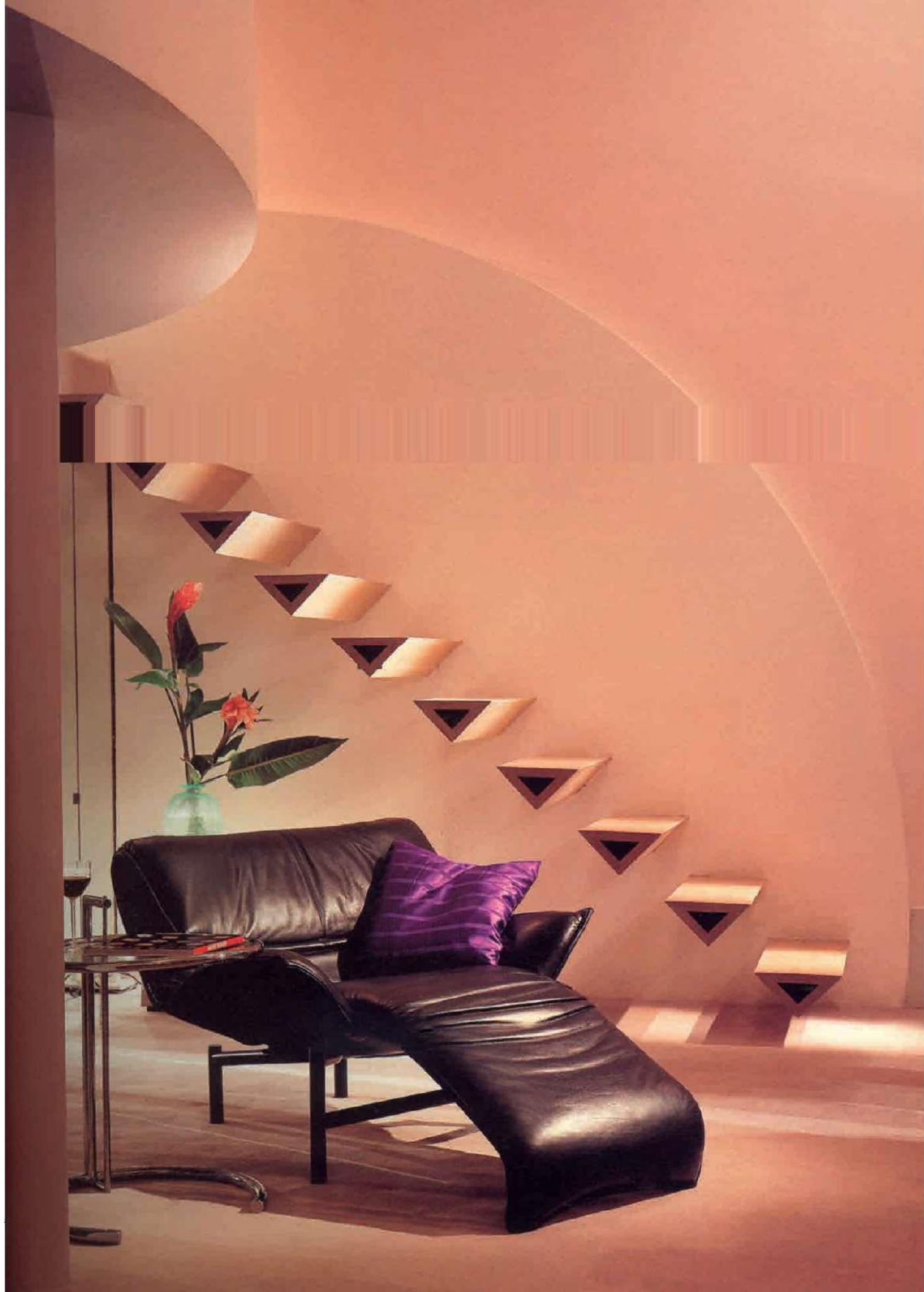
تصویر بالا: پلکان ساخت کارخانه‌ی ادیلکو به نام «M1/44» درحقیقت بدنه‌ی ساده‌ای برای پله‌های مستقیم است. دو خرپای جایی و متکی به خود، از جنس آهن با ضخامت ۸ میلی‌متر و برش لیزری، به وسیله‌ی پیچ و بستهای خارجی نمایان در سوراخهای هشت‌گوش، قابل سوار شدن در خانه هستند. قطعات ویژه‌ای که در پله‌های پایینی و بالایی قرار می‌گیرند به گونه‌ای طراحی شده‌اند که قابلیت انطباق پلکان را با بیشتر طراحیها افزایش دهند.

تصویر سمت راست: اسکلت مدولی پلکان «کارینا» از مجموعه‌ی «آرکه» آلومینی و فونتائوت در رنگهای سفید و سیاه، همچون نردبان جمع‌وجوری امتداد می‌یابد و کله‌های پهن پارویی و دستگیره‌ی یک-طرفه‌ی فولادی را نگه می‌دارد. ارتفاع «کارینا» بین ۲/۳ تا ۲/۸ متر قابل تنظیم است و با کیت‌های تکمیلی می‌توان آن را تا ۲/۳ متر نیز امتداد داد. این پلکان در مکانهایی با فضای اندک، بسیار کارساز است.

تصویر پایین، سمت راست: این پلکان ساخت شرکت «کانال انجینیرینگ» جز اتصال خود به چاه پله، تکیه‌گاه دیگری ندارد. پله‌های فولادی که به طور کامل تاخورده و در کنج دیوار چرخش تندی دارند، در فضایی کوچک فشرده شده‌اند. میله‌های باریک نرده بر ظرافت و زیبایی طرح می‌افزایند.

تصویر پایین، سمت چپ: نرده‌ی سیمی از فولاد ضدزنگ و پرده‌های چشمگیر آن در این پلکان هفت-طبقه در لندن، حاصل همکاری مشترک معماران شرکت پلنا و تولیدکنندگان شرکت «باوندی متال» است. سیمهایی که به صورت افقی از میان پرده‌های تزئینی کشیده شده‌اند، علاوه بر آنکه یک مانع حفاظتی در کنار پله‌های دوسریز آن به وجود می‌آورند، موجب می‌شوند این پلکان قرص و محکم، سبکتر به نظر برسد.

پلکان مارپیچ

تفاوت پلکانهای مارپیچ و حلزونی در آن است که خطوط مارپیچ هنگام باز شدن و تبدیل به سطح صاف، به شکل یک خط راست درمی‌آیند، در حالی که حاصل کار در مورد فرم حلزونی، صفحه‌ای خمیده است. پلکان مارپیچ، که بسیاری از اوقات از آن به شکل پلکان حلزونی بدون ستون مرکزی هم یاد می‌شود، فقط به سطح زیرین خود تکیه دارد و نیروی گریز از مرکز نوارمانند آن، همچون گردبادی توفنده در طول پله‌ها بالا می‌رود. ظاهر زیبا و تماشایی پلکان مارپیچ همتایی برای خود نمی‌شناسد.

شکل هندسی این نوع پلکان با پیدایش مارپیچهای دوگانه دچار پیچیدگی بیشتری شد. از اوایل سده بیستم که جیمز واتسن و فرانسیس کریک ساختار مولکول DNA را همچون دو مارپیچ درهم‌تنیده کشف کردند، این شکل در میان طراحان محبوبیت بسیاری پیدا کرد. مارپیچ دوگانه در پلکان در حالی بروز می‌کند که رشته‌ی کف‌ه‌ی پله‌ها و نرده و دستگیره‌های درونی در جهتهای مختلف امتداد یابند. پلکان مارپیچ دوگانه نسبت به پله‌های حلزونی، دارای کف و پیشانی پهنتر و شعاع بزرگتری است. شرکت آرگوئیز در امریکا با ساده‌تر کردن این شکل هندسی، پلکان مارپیچ دوگانه‌ی متکی به خود و آزادی با پیشانی باز ساخته که در هر چشم‌پله‌ی استاندارد به مساحت ۱/۹۳ متر مربع قابل نصب است.

تقریباً همه‌ی پله‌های رویایی که نخست به صورت سفارشی و منحصر به فرد ساخته شدند، سپس به صورت کیت و مجموعه‌های پیش‌ساخته‌ی قابل نصب نیز مورد خرید و فروش قرار گرفتند. طرح ثبت‌شده‌ی ادیلکو برای پلکان بتن مسلح که می‌تواند به صورت مستقیم یا حلزونی، در محل نصب شود، بدون شک نسبت به زنجیره‌ی DNA کشف ناچیزتری است، ولی به هرحال تحولی در این صنعت به شمار می‌آید.

تصویر بالا، سمت چپ: پلکان مارپیچ بیسکا با کف و پیشانیهای بسیار پهن از چوب راش، شعاعی بزرگتر از حد تحمل پلکان حلزونی با ستون مرکزی، مهیا می‌سازد. این پلکان سفارشی‌ساز که در خانه‌ای در شمال انگلیس کار گذاشته شده است، تکیه‌گاهی از فولاد نرم دارد که با لایه‌ای از فولاد ضدزنگ نوردی و پرداخت برس‌کشیده، پوشش یافته است.

تصویر سمت راست: جان کاریگان، معمار، با الهام گرفتن از خانه‌های پرایری فرانک لوید رایت که بیشتر از خطوط و عناصر افقی بهره می‌برد تا عمودی، در پلکانی که برای یک طراحی صنعتی در شهر ویندسور انگلیس طراحی کرد، از پله‌هایی با پیشانی باز سود جست که به پله‌های ساحلی مشهور هستند. این پلکان که بیشتر به یک ستون جداگانه متکی است تا به سطح زیرین، به پاکردی از شیشه‌ی مات ماسه‌خورده منتهی می‌شود.

تصویر بالا: مزیت‌های پلکان مارپیچ دوگانه در ادارات جدید تاکینی در خارج از میلان، طراحی روبرتو گروس، نمایان است؛ نرده و دستگیره در دوطرف، عرض بیشتر کف‌ها و تناسب‌های بزرگتر پله‌ها. صندلیهای «چیرولا» به وسیله لیوور، آئر، مولینا طراحی شده‌اند.

تصویر پایین: بازی متقابل خطوط شکسته و منحنی در اندود سفید، در نمای جانبی این پلکان حال و هوای زیگوراتهای باستان را در ذهن متداعی می‌سازد. این پلکان که کف‌هایی از چوب آلبالوی برزیلی دارد، به وسیله دفتر معماری تسائو و مک‌کاون در آپارتمانی به مساحت ۳۲۰ متر مربع در منهتن طراحی شد. معماران آن آشکارا از لوکوربوزیه و جنبش مدرن تأثیر پذیرفته‌اند.

جیمز واتسن و فرانسیس کریک در سال ۱۹۵۳ ساختار مارپیچ دوگانه‌ی DNA را کشف کردند. دانشمندان الگویی از مولکول DNA ارائه دادند که از دو رشته‌ی مارپیچ مکمل و «ضد‌موازی» (مجاور هم، ولی در جهت‌های مخالف) تشکیل می‌شد. این دو مارپیچ به وسیله‌ی پیوندهای ئیدروژنی و نیروهای یونی به هم قفل می‌شوند و مارپیچ دوگانه‌ای به وجود می‌آورند.

پلکان حلزونی

وجه مشخصه پلکان حلزونی، پله‌های مدور یا پله‌های پیچ (که عرض آن در دو طرف برابر نیست)، بسیاری از اوقات یک تیر صلب مرکزی است که سر باریکتر پله‌ها به آن تکیه می‌کنند. پالادیو در صومعه‌ی «کاریتا» در ونیز (۱۵۶۱)، نخستین پلکان حلزونی معلق را ابداع کرد: پلکانی حلزونی که تکیه‌گاهی جز اتصال خود به دیوار بیرونی ندارد.

در قرن اخیر، پلکانهای حلزونی در قالبهای آهنی ریخته شدند و در نقش پله‌ی اضطراری به نماهای بیرونی ساختمانهای بزرگ چسبیدند. پلکانهای حلزونی فولادی که زمانی تقریباً فقط مختص ساختمانهای صنعتی بودند، اکنون در خانه‌های مدرن نیز به کار می‌روند. برخی از بهترین کیت‌های آماده برای نصب، ترکیبهایی از فولاد و چوب ارائه می‌دهند؛ جلای نقره‌ای فولاد در ترکیب با چوب گردوی روشن یا جلای برنزی آن در ترکیب با چوب آلبالوی تیره، جلوه‌ی خیره‌کننده‌ای به وجود می‌آورد. پلکانهای حلزونی جدید از مصالح مدرن نیز بهره می‌جویند: برای مثال، شرکت مایکون برای کف‌های سبک با خاصیت ارتجاعی، آلومینیوم لانه-زنبوری رایج در صنعت هوافضا را با شیشه درمی‌آمیزد.

تصویر بالا: پلکان «مدور» شرکت آلبینی و فونتائوت با ترکیب ستون و دستگیره‌ی برنزی و کف‌های چوب آلبالو، از طریق خطوط افقی خود، احساسی تأثیرگذار از صعود به وجود می‌آورد. مفتولهای نازک در ترکیب با نرده‌های «اسپورت» همین شرکت، حائل مشبک زیبایی پدید آورده‌اند.

تصویر وسط سمت راست: مجموعه‌ی «جینوس»، ساخت آلبینی و فونتائوت که کاتالوگ دوزبانه‌ی آنان درباره‌ی پله‌های آماده‌ی نصب، آوازه‌ی جهانی دارد. پله‌های مجموعه‌ی «جینوس» از بدنه‌ی فولادی و کف‌های گوناگون و دستگیره‌های قطعه‌قطعه تشکیل شده‌اند. پلکان «مدور» از این مجموعه، از فولاد آب‌نقره‌داده شده و چوب گردوی روشن، به واسطه‌ی پیشانی باز خود، بر خطوط افقی تأکید نشان می‌دهد.

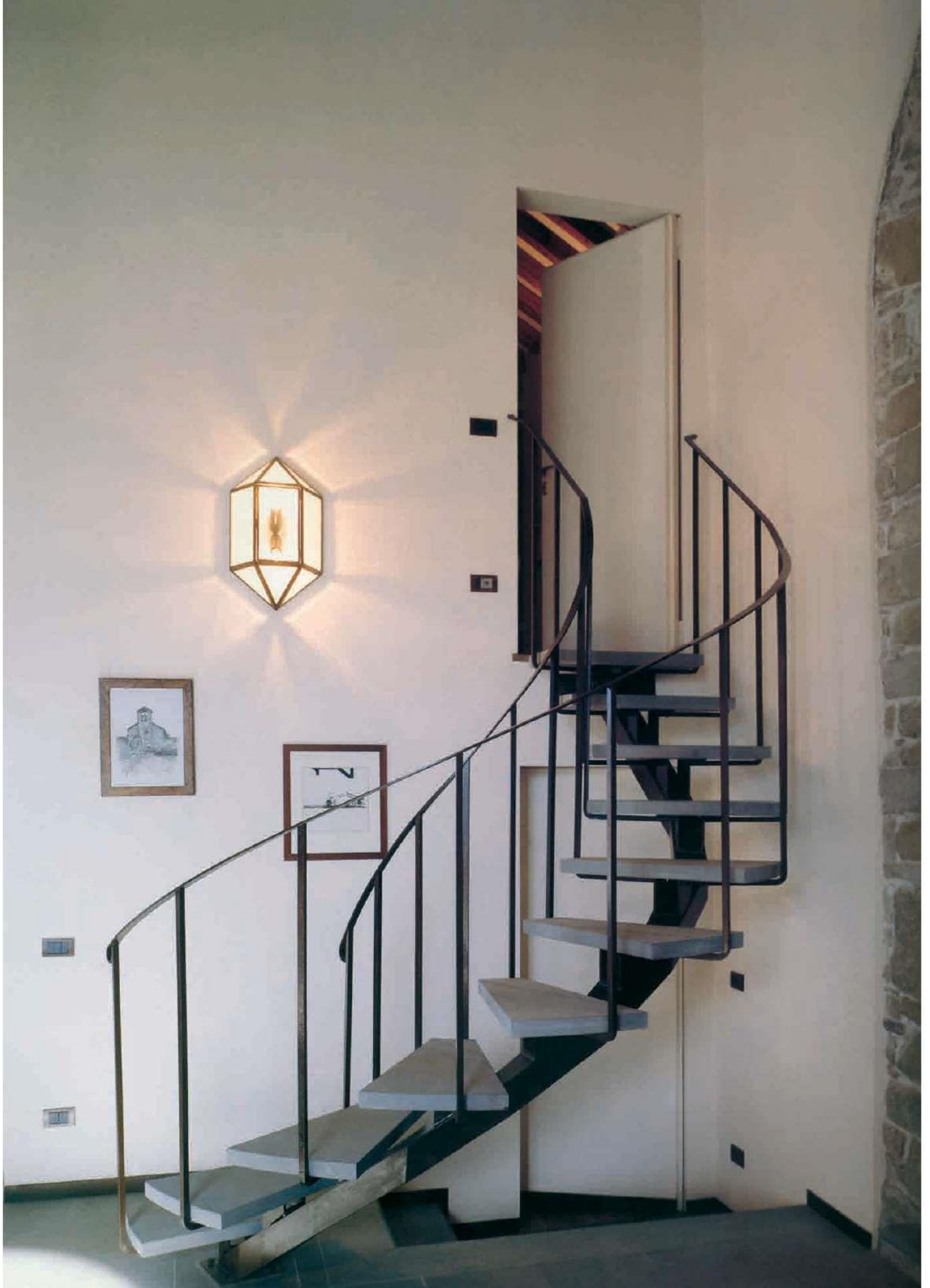
تصویر وسط سمت چپ: پلکان ماریچ شرکت بیسکا (نام این شرکت از حروف آغازین واژه‌های «بریج»، «آهن»، «فولاد»، «مس» و «آلومینیوم» تشکیل شده است) کف‌هایی از کنده‌های تر بلوط، و تیرک و نرده‌هایی از فولاد ضدزنگ دارد.

تصویر پایین، سمت راست: در پلکان بتنی آزاد و مدولی شرکت ادلیکو، کف و پیشانیهای چوبی روی قاعده‌ی بتنی قرار می‌گیرند. شکل پله‌ها در زیرهای حلزونی نیز نمایان است.

تصویر پایین، سمت چپ: در پلکانی که ناتان الن برای شرکت «ریور گلس دیزاین» طراحی کرده، کف‌ها از شیشه‌ی شفاف ساخته شده‌اند. دو لایه شیشه‌ی آب‌داده و شفاف به ضخامت ۱۲ میلی‌متر در طرح گنجانده شده‌اند و میله‌های نگه‌دارنده‌ی سیاه با امتداد یافتن و متصل شدن به دستگیره، نقش بدنه‌ی نرده حائل را نیز بازی می‌کنند و ضمن آنکه جنبه‌ی تزئینی دارند، موجب افزایش نیرو و استحکام سازه می‌شوند.

زها حدید و پل نمایشگاه ساراگوسا

هریک از آنها به نکه داشتن دیگری کمک می‌کند و بار سازه به جای یک عنصر اصلی، در طول چهار خرپا توزیع می‌شود و به کاهش حجم اجزای باربر می‌انجامد. هر منطقه در درون ساختمان، هویت مستقلی دارد. برخی از آنها کاملاً داخلی هستند و بر مقوله‌ی «نمایش» متمرکز شده‌اند، و برخی دیگر نسبتاً باز هستند و ارتباطهای بصری نیرومندی با رودخانه و کل نمایشگاه برقرار می‌سازند.

زها حدید به تازگی پروژه‌ای را در نمایشگاه ساراگوسا ۲۰۰۸ به پایان رسانده که هم یک غرفه‌ی نمایشگاهی است و هم یک پل پیاده‌رو بر رودخانه‌ی ایرو. نمایشگاه ساراگوسا به موضوع آب و معماری پایدار اختصاص دارد. در پروژه‌ی حدید که از چهار فضای محصور نمایشگاهی تشکیل شده است، مقتضیات سازه‌ای پل با نیازهای فضایی نمایشگاه درآمیخته‌اند. با تقسیم سازه به چهار عنصر خرپامانند،

«شهر خشک» در دوبی‌لند

دفتر معماری «معماران ایکس» (X-Architects) مجموعه‌ای به نام «شهر خشک» (XeriTown) طراحی کرده است که نسبت به بسیاری از پروژه‌های معماری که اخیراً در دوبی به اجرا درمی‌آیند، در قبال شرایط محیطی حساستر است. این پروژه که قرار است در منطقه‌ی شهری در دست احداث دوبی‌لند (که قرار است به سوی صحرا امتداد یابد) ساخته شود، با هدف تشویق ساکنان به زندگی بدون اتومبیل و کاهش مصرف انرژی تنظیم شده و برعکس بسیاری از پروژه‌هایی که آب و هوای صحرایی امارات را با ایجاد تغییرات عمده به سود اهداف خود دگرگون می‌کنند، شرایط آب و هوایی محل را همچون زمینه‌ی کار خود در نظر می‌گیرد و خود را با آنها وفق می‌دهد.

غنی با هم همکاری دارند؛

- توجه به عوامل طراحی پایدار همچون رویکردی تعیین‌کننده در کل فرایند طراحی، و نه فقط با یافتن راه‌حلهای فنی در مراحل پایانی پروژه؛
- تشویق ساکنان به شیوه‌ی زندگی «پیاپی» در شهری که به شدت بر اتومبیل متکی است، و نیز کاهش میزان مصرف انرژی از طریق ابزارهای فعال و غیرفعال، هم در سطح شهری و هم در سطح تک‌تک افراد؛
- حفظ منابع اکولوژیک مانند آب، خاک، پوشش گیاهی و جانوری به منظور بهبود تنوع زیست‌محیطی محل.

«معماران ایکس» اهداف خود را از این طرح به شرح زیر برمی‌شمارد:

- در نظر گرفتن شرایط محیطی (باد، آفتاب، رطوبت) همچون عامل پیدایش شکل شهر؛
- یکپارچه ساختن محیط، معماری و زیربنا در یک سیستم واحد، که همه‌ی اجزای آن برای ایجاد یک محیط اجتماعی

پرنده‌خانه

دارد. شکل این ستونها از درختهای اطراف گرفته شده و علاوه بر نقش سازه‌ای خود، شبیه‌سازی محیط طبیعی نیز به شمار می‌آیند. هر یک از ۱۶ ستون شکل خاص خود را دارد که ضمن تکیه بر محاسبات استاتیکی دقیقی برآیند نیروهای وارد بر آنها، همچون شاخه‌هایی پرنده‌گان را نیز روی خود می‌پذیرد.

دفتر معماری سویسی «گروه ۸» و مهندسان سازه‌ی «گوسکتی» و توریه» در حال ساخت محوطه‌ای برای زندگی پرنده‌گان در یک پارک عمومی در ژنو هستند. این پرنده‌خانه در وسط یک جزیره‌ی مصنوعی ساخته و از یک سقف بتنی تشکیل می‌شود که به ستونهایی درخت‌مانند به ارتفاع ۱۰ متر تکیه

در طراحی باغ وحش و پارکهای طبیعی، ساخت محوطه‌های زندگی پرنده‌گان همیشه جایگاه ویژه‌ای داشته است. پرنده‌خانه‌ی فرای اوتو در مونیخ و پرنده‌خانه‌ی سدریک پرایس در باغ وحش لندن دو نمونه‌ی برجسته و پیچیده‌ی چنین طرحهایی هستند. پرنده‌خانه‌ها باید از حرکت قائم و پرواز حکایت داشته باشند و در طراحی‌شان باید منافع پرنده‌گان در نظر گرفته شود و نه انسانها.

مآی‌شگاه طراحی «طراحان جدید» که به وسیله چندین شرکت معتبر پشتیبانی می‌شود، هر سال به شماری از ابتکارات طراحان جوان و خلاق جایزه می‌دهد. امسال جایزه نخست «طراحان جدید» نصیب ماکس فرومیلد، فارغ‌التحصیل کالج طراحی و ارتباطات راونسبرن، و قفسه‌های قابل تنظیم او شد. این قفسه‌ها از نوارهای چوبی لغزانی تشکیل می‌شود که می‌توانند تا اندازه‌ی دلخواه از دو طرف بدنه بیرون کشیده شوند. به این شکل قفسه برای کتجها و تورفتگیهایی با اندازه‌های مختلف، قابل تنظیم و استفاده است و می‌تواند برای نگهداری اشیایی با ارتفاعهای مختلف به کار رود، ضمن آنکه می‌توان به دلخواه قلابها و گیرههایی نیز به آن افزود. به گفته‌ی هیئت داوران: «ماکس ابتکار رضایت‌بخش و غافلگیرکننده‌ای را به نمایش گذاشته است. ایده‌های او خلاقانه‌اند، مواد مورد استفاده‌اش با توجه به فناوریهای برتر روز انتخاب شده‌اند، و اجرایش به راستی دلنشین است. یک طراحی روشن و کارا!»

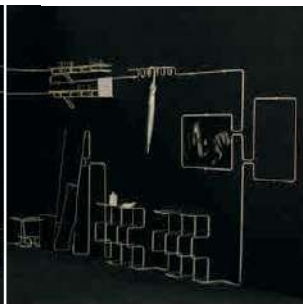

اثانه‌ای با «خط ممتد»

نظری، این خط و لوازم ساخته‌شده به وسیله‌ی آن را می‌توان تا بی‌نهایت ادامه داد.

دهنده‌ی میز کار، چوب‌لباسی، قفسه‌ی کتاب، جاذرفی، پایه‌ی تلویزیون و وسایل نورپردازی باشد. مهمترین ویژگی این طرحها یکپارچگی و عدم گسستگی «خط» است. از دید

آیکوت ارول، طراح ترک، با طراحی سیستم «خطی» لوازم منزل، همگی وسایل شما را در قالب یک خط پیوسته تعریف و آنها را به هم ارتباط می‌دهد. این خط می‌تواند تشکیل-

شکوفه‌های رنگارنگ

«شکوفه‌های رنگارنگ»، نام یک سازه‌ی معماری کالئیدوسکوپی ساخته‌شده از ۱۴۰۰ صفحه‌ی چوبی تخت چندلا با برشهای منحصر به فرد است که یک تونل خمیده‌ی پرمنفذ را شکل داده‌اند. این سازه که در سال ۲۰۰۷ به وسیله‌ی برنان بوک و راب هندرسن و دانشجویان دانشگاه هنرهای تزئینی وین طراحی شده است، به تازگی جایزه‌ی طراحی بین‌المللی فیداد را برد و هم‌اکنون در موزه‌ی هنرهای تزئینی وین به نمایش در آمده است. طراحان با استفاده از فناوری تولید استاندارد و مقیاس‌پذیر و به کمک طراحی دیجیتالی، به این فرم دارای پیچ و انحنای مضاعف دست یافته‌اند.

«صندلی خمیده»ی کریم رشید

کریم رشید، طراح مشهور مصری-کانادایی، در یکی از تازه‌ترین آثار خود، این صندلی زیبا و نوامانند را از یک بدنه‌ی چوبی شکل‌داده‌شده پدید آورده و میانه‌ی آن را با پارچه روکش کرده است. این صندلی به صورت کاملاً ارگونومیک طراحی شده و در انواع فضاهای خانگی و اداری قابل استفاده است. از فضای خالی زیر صندلی می‌توان برای نگهداری کتاب و مجله و اشیای دیگر بهره برد.

دستگیره‌های طراحی فرانک گه‌ری

فلزی» از آن خود کرد. این طرح‌های گه‌ری عمدتاً مبتنی بر پیچش شکل‌های بیضی‌وار حول یک محور مرکزی هستند. دستگیره‌ی کششی کابینت A2042 (تصویر پایین، سمت راست) و دستگیره‌ی کششی در P5412 (تصویر سمت چپ) نیز با همین شکل نرم و خوش‌دست و از جنس فولاد ضدزنگ طراحی شده است.

فرانک گه‌ری دستگیره‌های جدیدی برای شرکت «والی و والی» طراحی کرده است. او که از سال گذشته به طراحی مجموعه‌ای با عنوان «پیکان» (Arrowhead) برای این تولیدکننده‌ی ایتالیایی مشغول بوده، به تازگی دستگیره‌های جدیدی را برای همین مجموعه ارائه کرده است. دستگیره‌ی در اهرمی H5021 (تصویر بالا، سمت راست) امسال جایزه‌ی سال مجله‌ی «طراحی داخلی» را در قسمت «محصولات

ترکیب شیشه و چوب‌پنبه

توماس کرال، از فارغ‌التحصیلان دانشگاه هنر و طراحی لوزان، در پروژه‌ای با نام «سروپوش» (Plug) چوب‌پنبه و شیشه را به زیبایی با یکدیگر ادغام کرده است. مجموعه‌ای که کرال طراحی کرده، شامل چراغ‌های مختلف، ظروف میوه و مریا و میز کوچکی است که همگی از شیشه‌ی دست‌ساز و چوب‌پنبه‌ی خراطی‌شده با دستگاه CNC ساخته شده‌اند. ایده‌ی اصلی طرح ایجاد ارتباط میان یک ماده‌ی سخت و ششدره (شیشه) و ماده‌ی انبساط‌ناپذیر و متخلخل مانند چوب‌پنبه بوده است.

میز و صندلی جدید برای دبستانها

طرح، حالت نشستن کودکان، ارتفاع صندلی و سطح کار بر روی میز بوده‌اند. صندلیها انعطاف‌پذیر و قابل‌تنظیم هستند و بچه‌ها در آنها حرکت خواهند داشت و در یک حالت ثابت نخواهند نشست. صندلیها قابل جمع شدن نیز هستند.

سایمن دنی، که به تازگی از کالج ملی هنر و طراحی ایرلند فارغ‌التحصیل شده، پروژه‌ی نهایی خود را به طراحی میز و صندلی مدرسه اختصاص داده که برای دانش‌آموزان دبستانی پیش‌بینی شده است. مهمترین عوامل در نظر گرفته‌شده در این

مرکز علمی - فرهنگی شاه عبدالعزیز

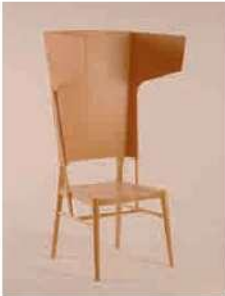

با هدف «بازتاب تاریخیچه نفت در عربستان سعودی» طراحی شده و شامل موزه، کتابخانه، سینما و تئاتر است. شکل انتزاعی و نمایشی ساختمان کاملاً متفاوت از سنتهای معماری عربستان به نظر می‌رسد. سینوتتا در سالهای اخیر طراحی پروژه‌های مهم دیگری مانند خانه‌ی اپرا در اسلو، موزه‌ی پیترو داس در نروژ، یک برج و مجموعه‌ی فرهنگی در رأس‌الخیمه و گالری سرپانتین در لندن را بر عهده داشته است.

شرکت نروژی اسنوتتا در یک مسابقه‌ی معماری برای مرکز فرهنگی جدیدی در عربستان سعودی موفق شد بالاتر از معماران سرشناسی مانند زها حدید و رم کولهااس، طرح و اجرای این پروژه را بر عهده بگیرد. کارفرمای پروژه شرکت سعودی آرامکو، بزرگترین شرکت نفتی جهان است. این مرکز

مسابقه‌ی طراحی ارکول در دانشگاه باکینگهام‌شایر

کارخانه‌ی انگلیسی مشهور ارکول، سه سال است که برای طراحی محصولات چوبی جدید خود، مسابقه‌ای میان دانشجویان سال آخر رشته‌ی طراحی میلمان دانشگاه باکینگهام‌شایر برگزار می‌کند. دانشجویان پیش از آغاز مسابقه این امکان را دارند تا از تمام بخشهای کارخانه بازدید کنند. بهترین طرح تبدیل به الگویی برای تولید محصول جدید کارخانه خواهد شد و سایر طرحهای برگزیده در نمایشگاهی در معرض دید گذاشته می‌شوند. طرح برنده‌ی امسال، یک صندلی پشت‌بلند، ساخته‌ی فرانک فلاول بود که با هدف ایجاد فضایی دنج و راحت برای مشتری در یک رستوران شلوغ طراحی شده است (دو تصویر روبه‌رو). برخی دیگر از طرحهای برگزیده را که عمدتاً برای فضای رستورانها و کافه‌تراها پیش‌بینی شده‌اند، ملاحظه می‌کنید.

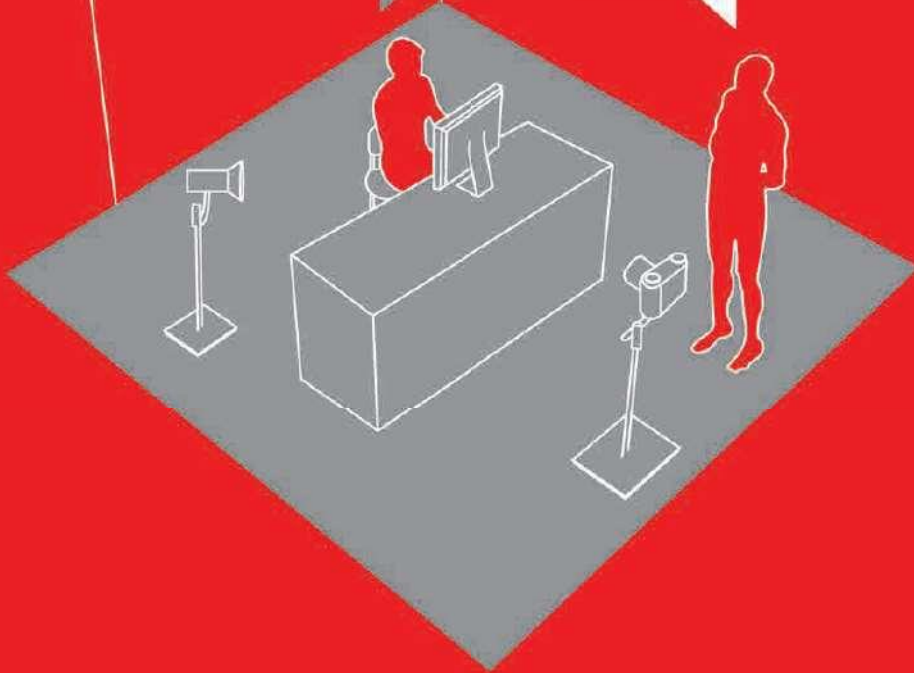
مبل و کاناپه‌ی «فلو»

مبل و کاناپه‌ی «فلو» (flow=جریان) از تضاد رنگی آشکاری سود می‌جوید و با ترکیب سیاه و سفید، طرحی مناسب برای خانه‌های امروزی پدید می‌آورد. این محصول، طراحی خاور لوست و تولید شرکت ایندرا فرنچیر است. بدنه‌ی کاناپه از ورقه‌ی یکپارچه‌ی آلومینیومی ساخته شده است. تکنیک ساخت یکپارچه، حس و حالی مدرن به طرح می‌دهد، زیرا هیچ درز و برشی روی بدنه به چشم نمی‌خورد. رنگ‌آمیزی پودری بدنه نیز جلایی خیره‌کننده به آن می‌دهد. کاناپه می‌تواند هم در درون و هم در بیرون از خانه مورد استفاده قرار گیرد، زیرا شیوه‌ی ساخت خاص، آسیب‌پذیری آن را در برابر رطوبت کاهش داده است و بالشتکهای مخصوص فضاهای بیرونی نیز امکان استفاده از آن را در فضاهای باز و پاسیومانند فراهم می‌آورند.

قطعا ←

م من خواستم... که...
... م...
... همیشه ۱۴...

www.engareh-group.com

گرافیک | معماری
[طراحی . مشاوره . اجرا]

ENGAREH

طراحی نشانه | طراحی اوراق اداری

طراحی-نظارت-اجرای ساختمان

تنوعی از کفپوشهای چوبی و کاغذ دیواری

خیابان دولت ، چهار راه دیباجی
 نبش خیابان شاپوری ، پلاک ۱، طبقه ۲
 تلفکس: (۰۲۲)۶۷۵۴ - ۲۲۵۴۳۳۴۶

پروژه تاپکو

پروژه الحی

پروژه مولینکس

برنامه ریزی و اجرای تبلیغات

دکوراسیون اداری-فروشگاهی-خانگی

نمایندگیهای فروش هنر معماری

WWW.AOA.IR

E-MAIL: INFO@AOA.IR

تهران

انتشارات:

باغ: خیابان ولیعصر، روبروی پمپ بنزین باغ فردوس، پلاک ۱۷۰۴
تلفن: ۲۲۷۱۸۵۵۵

بدرقه جاویدان: خیابان ولیعصر، نبش میدان فاطمی تلفن: ۸۸۹۷۵۵۸۱
بهنام: یوسف آباد، نبش چهارراه فتحی شقاقی، پاساژ هنر، واحد ۶
تلفن: ۸۸۷۱۵۷۸۰

پروهام: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۲۱۲ تلفن: ۶۶۴۶۸۲۳۵
پنجره: سه‌رودی شمالی، میدان شهید قندی، پلاک ۲۱ تلفن: ۸۸۵۱۱۰۶۰
پیام: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۱۱، طبقه ۲ تلفن: ۶۶۴۶۸۲۳۵۱
خانه هنرمندان: خیابان ایرانشهر، باغ هنر، ساختمان خانه هنرمندان
تلفن: ۸۸۳۱۶۱۷۱

دارینوش: خیابان شریعتی، جنب سینما فرهنگ، شماره ۱۶۹۲ تلفن: ۲۲۰۰۰۴۰۰
سازمان نظام مهندسی استان تهران: شهرک غرب، خیابان ایران زمین،
خیابان مهستان، پلاک ۱۷۶، طبقه همکف، تلفن: ۶-۸۸۳۷۰۴۸۵
سراج گفتگو: خیابان ایرانشهر، باغ هنر، ساختمان خانه هنرمندان
تلفن: ۸۸۳۱۳۲۶۹

سرای تاریخ: الهیه، خیابان فرشته تلفن: ۲۲۶۰۵۰۷۳

سرمودی: خیابان ولیعصر، روبروی پارک ملت، برج سایه تلفن: ۲۲۰۵۵۸۹۰
طرح نو: خیابان آبدانه، خیابان عربعلی، پلاک ۳۶ تلفن: ۸۸۵۰۰۱۸۳
علیم: خیابان شریعتی، نرسیده به پل رومی، پلاک ۱۹۳۰ تلفن: ۲۲۶۱۶۵۵۶
فرودگاه مهر آباد: آقای حیدری تلفن: ۰۹۳۵۲۲۴۸۳۲۲

گویا: کریم‌خان، روبروی ایرانشهر، پلاک ۱۳۹ تلفن: ۸۸۸۲۳۱۲۰
نشر مرکز: خیابان فاطمی، خیابان باباطاهر، شماره ۸ تلفن: ۸۸۹۶۹۸۴۸
مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن: خیابان ولیعصر، بین میدان ولیعصر و
دمشق، مجتمع تجاری اداری ولیعصر تلفن: ۸۸۹۴۰۳۶۰
ملاصدرا: میدان ونک، خیابان ملاصدرا، شیراز شمالی، روبروی کلینیک،
پلاک ۴۴/۲ تلفن: ۸۸۰۳۷۲۲۲

نقش: پاسداران، بعد از گلستان سوم، پلاک ۳۰۵ تلفن: ۲۲۵۵۰۴۷۳
هما: میدان آرژانتین، اول بهیقی، روبروی شهروند، پلاک ۱۱ تلفن: ۸۸۷۳۱۸۲۷
پاران: پاسداران، روبروی دشتستان چهارم، پلاک ۱۷۷ تلفن: ۲۲۸۴۰۸۹۹

شهر کتابها:

ابن سینا: شهرک غرب، خیابان خوردین، تقاطع پونک باختری و ایران زمین
تلفن: ۸۸۰۸۹۵۹۵

آرین: میرداماد، بین نفت و شمس تبریزی، برج آرین
تلفن: ۲۲۲۲۴۰۴۸

کارنامه: نیاوران، چهار راه کامرانیه، پلاک ۴۲۶ تلفن: ۲۲۲۸۵۹۶۹
ساعی: خیابان ولیعصر، ضلع جنوبی پارک ساعی تلفن: ۸۸۷۱۸۲۰۰
مرکزی: خیابان حافظ شمالی، نبش زرتشت شرقی، پلاک ۷۴۳
تلفن: ۸۸۸۹۷۸۷۱

نیاوران: انتهای پاسداران، ضلع جنوب شرقی پارک نیاوران تلفن: ۲۲۸۰۷۰۱۰
ونک: خیابان ملاصدرا، خیابان پردیس، جنب خیابان کار و تجارت
تلفن: ۵ - ۸۸۷۹۷۲۷۴

دانشگاهها:

شهید بهشتی: دانشکده معماری شهرسازی، آقای یاری تلفن: ۲۹۹۰۲۸۷۵
علم و صنعت: دفتر دانشکده معماری شهرسازی، آقای بیات تلفن: ۷۷۴۵۴۰۵۲
دانشگاه تهران: کتابفروشی دانشکده هنرهای زیبا، آقای جعفری تلفن: ۶۱۱۱۲۸۹۸

شهرستان:

اردبیل:

شهرداری مرکزی اردبیل: آقای منصور پور تلفن: ۰۹۱۴۳۵۱۱۴۵۱
ارومیه:

سازمان نظام مهندسی: خیابان کاشان غربی، روبروی اداره امور اقتصاد و دارایی،
جنب داروخانه پاستور، طبقه اول، خانم پور مجیدی تلفن: ۳۴۵۸۸۹۱

اصفهان:

کتابفروشی مهرگان: چهار باغ، ابتدای خیابان سید علی خوان، آقای فتاحی
تلفن: ۲۲۱۳۷۵۱-۲۲۲۱۰۱۹

سازمان نظام مهندسی: اتوبان چمران، جنب معاونت شهرسازی شهرداری،
آقای کریمی تلفن: ۴۵۹۳۴۱۷

اهواز:

خیابان آزادگان، خیابان شریف زاده، ساختمان رستگار ۲، طبقه ۳، پلاک ۴، آقای حیدری
تلفن: ۲۲۱۳۰۶۷

بابل:

آقای نصرت بخش: چهار راه شهید، ابتدای یوسف پوری، پاساژ بختیاری، پلاک ۱۱
تلفن: ۲۲۲۱۰۸۸

پابلسر:

کیوسک مطبوعاتی عزت الله مهربانی: میدان بسیج، جنب مرکز بهداشت تلفن: ۵۲۲۰۵۵
بروجرد:

کتابفروشی آوا: میدان مدرس تلفن: ۳۵۰۲۹۶۱

بندر عباس:

شهرکتاب واژه: بلوار امام خمینی، نبش بلوار معلم تلفن: ۳۳۴۸۷۰۰۱
بیرجند:

شهر کتاب بیرجند: خیابان شهید محلاتی، روبروی دانشگاه آقای امامی
تلفن: ۴۴۴۰۱۲۳

تبریز:

دفتر خدمات کامپیوتری صادق زاده: کوی ولیعصر، فلکه بزرگ بازار شهر شب،
طبقه دوم، پلاک ۳۷ و ۳۸ تلفن: ۳۲۲۳۲۰۱

چالوس:

آقای جمشیدی: خیابان امام، اول بلوار، ساختمان آباد، طبقه دوم، دفتر مطبوعاتی
جمشیدی تلفن: ۲۲۲۶۸۷۸-۰۹۱۱۱۹۴۱۳۲۲

دزفول:

آقای زرگرزاده دزفولی: خیابان مطهری، بین فجر و معزی، پلاک ۱۸۹
تلفن: ۰۹۱۲۳۳۸۵۷۴۰

رامسر:

آقای حیدری: روبروی بیمارستان سجاده، دفتر روزنامه کیهان
رشت:

مجتمع فرهنگی مهران: خیابان سعدی، جنب بانک مسکن تلفن: ۲۲۴۴۴۸۸

ساری:

لوازم التحریر و مطبوعات کوثری: خیابان مدرس، سه راه خیام،

آقای کوثری تلفن: ۳۲۴۷۵۳۷

شهر کتاب ساری: خیابان فرهنگ، روبروی باشگاه فرهنگیان

تلفن: ۲۲۲۴۶۲۵

شیراز:

سازمان نظام مهندسی فارس: بلوار ستارخان، خیابان نمازی، انتهای کوچه ۵

تلفن: ۶۴۸۸۰۹۴

شرکت مهندسی نقش در نقش: انتهای خیابان عقیق آباد، جنب ساندویج

فروشی نارون، ساختمان ۱۵۸، طبقه اول، آقای فارسی

تلفن: ۰۹۱۷۷۱۳۶۶۳۵

شهر کتاب شیراز: خیابان ملاصدرا، نبش معدل

مرکز پخش کتاب ایران: خیابان زند، انتهای کوچه دژبان، آقای شفیعی

تلفن: ۲۳۰۶۹۰۷

کتابفروشی فرهنگ و هنر: چهارراه زند، ابتدای خیابان رودکی

تلفن: ۲۳۳۹۲۷۲

کتابفروشی عطروش: خیابان بیست متری سینما سعدی، نبش چهارراه

اردیبهشت تلفن: ۲۳۳۱۸۸۲

کرمان:

فروشگاه ارگ: میدان باغ ملی، پاساژ اطلس، واحد ۱۴۵، ۱۴۷

آقای اسدی تلفن: ۲۲۳۳۱۹۳

کرمانشاه:

کتابفروشی دانشمند: چهارراه مدرس، پشت پاساژ سعید تلفن: ۷۲۸۲۰۴۴

گرگان:

کتابفروشی اوستا: خیابان شالیگویی تلفن: ۲۳۳۱۳۰۳

مشهد:

کتابفروشی بهاران: خیابان فلسطین، فلسطین ۲۴، پلاک ۵۹، آقای

عالمزاده تلفن: ۷۶۲۹۷۶۰

کتابفروشی سپهری: خیابان دانشگاه، بازار دانشگاه تلفن: ۸۴۴۵۴۷۱

آقای طالبیان: بلوار سجاد، چهارراه بهار، پاساژ بار ثابا، طبقه دوم

تلفن: ۷۶۴۱۳۷۲

آقای کلبلی: میدان احمد آباد، بین ملاصدرا ۲ و ۴، کیوسک مطبوعاتی

تلفن: ۸۴۴۷۲۸۲

آقای مهدی سپهری: نبش خیابان خیام ۵، باجه مطبوعات

تلفن: ۰۹۱۵۳۰۱۳۴۴۸

دفتر فنی طراحی معماری آر تک: خیابان جمهوری اسلامی، بالاتر از چهارراه

آزادی، روبروی کوچه صولتی، آقای هزار قرنی تلفن: ۲۲۳۷۴۷۰

نور:

فروشگاه مطبوعاتی واحدی: تلفن: ۶۲۲۳۲۰۱

همدان:

کتابفروشی ایران زمین: آرامگاه بوعلی، خیابان پاستور، آقای نصیری شرف

تلفن: ۸۲۶۲۹۵۴

۱. اشتراک یکساله فصلنامه هنر معماری (۴ شماره سال ۱۳۸۷) . . . . . ۲۰۰/۰۰۰ ریال
۲. شماره‌های گذشته فصلنامه هنر معماری (۳-۶-۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶-۱۷) . . . . . ۵۲۰/۰۰۰ ریال
۳. کتاب دفاتر کار خانگی . . . . . ۱۲۵/۰۰۰ ریال
۴. کتاب فضای هیبریدی (فرمهای جدید در معماری دیجیتال) . . . . . ۲۱۵/۰۰۰ ریال
۵. کتاب فنگ شویی در خانه . . . . . ۱۶۵/۰۰۰ ریال
۶. کتاب رنگهای دکوراتیو (پالتهای رنگ در طراحی داخلی) . . . . . ۲۳۵/۰۰۰ ریال
۷. کتاب مشاهیر معماری ۱ (تادائو آندو) . . . . . ۵۵/۰۰۰ ریال
۸. کتاب مشاهیر معماری ۲ (رودلف، م. شیندلر) . . . . . ۶۰/۰۰۰ ریال
۹. کتاب مشاهیر معماری ۳ (سانتیاگو کالاتراوا) . . . . . ۶۰/۰۰۰ ریال
۱۰. کتاب مشاهیر معماری ۴ (جان لوتنر) . . . . . ۶۰/۰۰۰ ریال
۱۱. کتاب مشاهیر معماری ۵ (آنتونی گائودی) . . . . . ۶۰/۰۰۰ ریال

فرم سفارش خرید و اشتراک:

نام: . . . . . نام خانوادگی / نام موسسه: . . . . . با ارسال کپی فیش واریزی به شماره: . . . . .
 مورخ: . . . . . به مبلغ: . . . . . درخواست خرید ردیف ۱ □ ۲ □ ۳ □ ۴ □ ۵ □ ۶ □ ۷ □ ۸ □ ۹ □ ۱۰ □ ۱۱ □ را دارم.
 نشانی: . . . . .
 تلفن: . . . . . کد پستی: . . . . . پست الکترونیک: . . . . .
 لطفاً مبلغ فوق را به حساب جاری سپهر به شماره (۰۱۰۱۵۶۵۸۷۲۰۰۴) بانک صادرات شعبه تهران سه‌رودی شمالی، نبش سورنا، کد شعبه (۸۰۷) بنام موسسه هنر معماری (قابل پرداخت در تمامی شعب این بانک) واریز، اصل فرم خرید و کپی فیش واریزی را به آدرس تهران، صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۸۴۹۱ ارسال و یا به شماره ۸۸۸۲۷۱۷۳-۸۸۷۵۵۲۶۹ فکس نماید.

- آدرس مؤسسه: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، بالاتر از میدان شعاع، کوچه شیوا، شماره ۶ تلفکس: ۸۸۷۵۵۲۶۹-۸۸۸۲۷۱۷۳
- مراکز فروش: شهر کتابها: آبان، آرین، ابن سینا، ساعی، کارنامه، نیاوران، ونک و کلیه نمایندگیهای فروش فصلنامه‌ی هنر معماری.

OWA

Ceiling Systems

Chicago Metallic
CEILING SUSPENSION SOLUTIONS

kNAUF

Dry Wall Systems

آر.آر.آر - آرمین بورگ

- نماینده انحصاری سقف های کاذب OWAacoustic آلمان در ایران
- نماینده انحصاری تایل های فلزی Chicago Metallic در ایران
- نماینده رسمی شرکت Knauf ایران

خیابان استاد مطهری، بعد از تقاطع قائم مقام فراهانی، نبش خیابان گلریز، پلاک ۲۹۰، طبقه دوم، واحد ۳
تلفن: ۷-۸۸۳۱۴۹۵۶ فکس: ۸۸۸۴۸۷۰۴

Di Nero Collection

benito rossi studio / 2018 illw. n. 12149

نماینده انحصاری آی-دی-ال ایتالیا
www.tiserra.com

تلفن : ۰۸۰-۲۲۲۵۲۰۰۴ - ۲۲۲۵۲۰۰۴

آورده‌های روشنایی تی‌سرا
طراحی، مشاوره و اجرای نورپردازی